

ΕΙΔΙΚΑΙ ΤΥΠΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ
καὶ
ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ
2021

«Τὴν δὲ τοῦ ἡλίου ἡμέραν κοινῇ πάντες τὴν συνέλευσιν ποιούμεθα, ἐπειδὴ πρώτη ἐστὶν ἡμέρα ἐν ᾧ ὁ Θεός, τὸ σκότος καὶ τὴν ὅλην τρέψας, κόσμον ἐποίησε, καὶ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἡμέτερος σωτὴρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐκ νεκρῶν ἀνέστη». (Ιουστίνου Ἀπολογία Α' 67,7)

«Ἐναγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον αὐτοῦ».

(Ψαλμ. 95,2)

«Ἐναγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με... κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν».

(Λουκ. δ' 19-20. Ἡσ. ξα' 1-2)

ΙΑΝΟΥΔΡΙΟΣ

Ημ.	Ηχος	Εωθ.	Αποστ. Αναγνώσματα	Εύαγγ. Αναγνώσματα
03	πλ. α'	Η'	Κυριακῆς πρὸ τῶν Φότων (Β' Τιμ. δ' 5-8)	Κυριακῆς πρὸ τῶν Φότων (Μρ. α' 1-8)
10	πλ. β'	Θ'	Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα (Ἐφεσ. δ' 7-13)	Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα (Μτθ. δ' 12-17)
17	βαρύς	Ι'	Οσίου (Ἐβρ. ιγ' 17-21)	Κυριακῆς ιβ' Λουκᾶ (Λκ. ιζ' 12-19)
24	πλ. δ'	ΙΑ'	Κυριακῆς λα' Ἐπιστολῶν (Α' Τιμ. α' 15-17)	Κυριακῆς ιδ' Λουκᾶ (Λκ. ιη' 35-43)
31	α'	Α'	Κυριακῆς λβ' Ἐπιστολῶν (Α' Τιμ. δ' 9-15)	Κυριακῆς ιε' Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 1-10)

ΦΕΒΡΟΥΔΡΙΟΣ

Ημ.	Ηχος	Εωθ.	Αποστ. Αναγνώσματα	Εύαγγ. Αναγνώσματα
07	β'	Β'	Κυριακῆς ις' Ἐπιστολῶν (Β' Κορ. ζ' 1-10)	Κυριακῆς ις' Ματθαίου (Μτθ. κε' 14-30)
14	γ'	Γ'	Κυριακῆς ιζ' Ἐπιστολῶν (Β' Κορ. ζ' 16-ζ' 1)	Κυριακῆς ιζ' Ματθαίου (Μτθ. ιε' 21-28)
21	δ'	Δ'	Κυριακῆς λγ' Ἐπιστολῶν (Β' Τιμ. γ' 10-15)	Κυριακῆς Τελάνου & Φαρισαίου (Λκ. ιη' 10-14)
28	πλ. α'	Ε'	Κυριακῆς λδ' Ἐπιστολῶν (Α' Κορ. ζ' 12-20)	Κυριακῆς Ασώτου (Λκ. ιε' 11-32)

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ημ.	Ηχος	Εωθ.	Αποστ. Αναγνώσματα	Εύαγγ. Αναγνώσματα
07	πλ. β'	ζ'	Κυριακῆς Άπόκρεω (Α' Κορ. η' 8-θ' 2)	Κυριακῆς Άπόκρεω (Μτθ. κε' 31-46)
14	βαρύς	Ζ'	Κυριακῆς Τυροφάγου (Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4)	Κυριακῆς Τυρινῆς (Μτθ. ζ' 14-21)
21	πλ. δ'	Η'	Κυριακῆς α' Νηστειῶν (Ἐβρ. ιο' 24-26, 32-40)	Κυριακῆς α' Νηστειῶν (Ιω. α' 44-52)
28	α'	Θ'	Κυριακῆς β' Νηστειῶν (Ἐβρ. α' 10-β' 3)	Κυριακῆς β' Νηστειῶν (Μρ. β' 1-12)

ΑΠΤΡΙΑΙΟΣ

Ημ.	Ηχος	Έωθ.	Αποστ. Αναγνόσματα	Εύαγγ. Αναγνώσματα
04	β'	I'	Κυριακῆς γ' Νηστειῶν (Ἐβρ. δ' 14-ε' 6)	Κυριακῆς γ' Νηστειῶν (Μρ. η' 34-θ' 1)
11	γ'	ΙΑ'	Κυριακῆς δ' Νηστειῶν (Ἐβρ. ζ' 13-20)	Κυριακῆς δ' Νηστειῶν (Μρ. θ' 17-31)
18	δ'	A'	Κυριακῆς ε' Νηστειῶν (Ἐβρ. θ' 11-14)	Κυριακῆς ε' Νηστειῶν (Μρ. ι' 32-45)
25	—	—	Κυριακῆς Βαΐων (Φιλιπ. δ' 4-9)	Κυριακῆς Βαΐων (Ιω. ιβ' 1-18)

ΜΑΪΟΣ

Ημ.	Ηχος	Έωθ.	Αποστ. Αναγνόσματα	Εύαγγ. Αναγνώσματα
02	—	—	ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΑΣΧΑ (Πρξ. α' 1-8)	ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΑΣΧΑ (Ιω. α' 1-17)
09	—	A'	Κυριακῆς β' Πράξεων (Πρξ. ε' 12-20)	Ἐορτῆς (Ιω. κ' 19-31)
16	β'	Δ'	Κυριακῆς γ' Πράξεων (Πρξ. ζ' 1-7)	Κυριακῆς Μυροφόρων (Μρ. ιε' 43-ιζ' 8)
23	γ'	E'	Κυριακῆς δ' Πράξεων (Πρξ. θ' 32-42)	Κυριακῆς Παραλύτου (Ιω. ε' 1-15)
30	δ'	Z'	Κυριακῆς ε' Πράξεων (Πρξ. ια' 19-30)	Κυριακῆς Σαμαρείτιδος (Ιω. δ' 5-42)

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ημ.	Ηχος	Έωθ.	Αποστ. Αναγνώσματα	Εύαγγ. Αναγνώσματα
06	πλ. α'	H'	Κυριακῆς ζ' Πράξεων (Πρξ. ιζ' 16-34)	Κυριακῆς Τυφλοῦ (Ιω. θ' 1-38)
13	πλ. β'	I'	Κυριακῆς ζ' Πράξεων (Πρξ. κ' 16-18, 28-36)	Κυριακῆς Πατέρων (Ιω. ιζ' 1-13)
20	—	—	Κυριακῆς η' Πράξεων (Πρξ. β' 1-11)	Πεντηκοστῆς (Ιω. ζ' 37-52, η' 12)
27	πλ. δ'	A'	Κυρ. α' Ἐπιστ.-Άγ. Πάντων (Ἐβρ. ια' 33-ιβ' 2)	Κυριακῆς α' Ματθαίου (Μτθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30)

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ημ.	Ηχος	Εωθ.	Αποστ. Αναγνόσματα	Εύαγγ. Αναγνόσματα
04	α'	Β'	Κυριακῆς β' Ἐπιστολῶν (Ρωμ. β' 10-16)	Κυριακῆς β' Ματθαίου (Μτθ. δ' 18-23)
11	β'	Γ'	Ἄγιας (Β' Κορ. ζ' 1-10)	Κυριακῆς γ' Ματθαίου (Μτθ. ζ' 22-33)
18	γ'	Δ'	Κυριακῆς Πατέρων (Τίτ. γ' 8-15)	Κυριακῆς Πατέρων (Μτθ. ε' 14-19)
25	δ'	Ε'	Ἄγιας (Γαλ. δ' 22-27)	Κυριακῆς ε' Ματθαίου (Μτθ. η' 28-θ' 1)

ΔΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ημ.	Ηχος	Εωθ.	Αποστ. Αναγνόσματα	Εύαγγ. Αναγνόσματα
01	πλ. α'	Σ'	Κυριακῆς ζ' Ἐπιστολῶν (Ρωμ. ιβ' 6-14)	Κυριακῆς ζ' Ματθαίου (Μτθ. θ' 1-8)
08	πλ. β'	Ζ'	Κυριακῆς ζ' Ἐπιστολῶν (Ρωμ. ιε' 1-7)	Κυριακῆς ζ' Ματθαίου (Μτθ. θ' 27-35)
15	βαρύς	—	Θεοτόκου (Φιλιπ. β' 5-11)	Θεοτόκου (Ακ. ι' 38-42, ια' 27-28)
22	πλ. δ'	Θ'	Κυριακῆς θ' Ἐπιστολῶν (Α' Κορ. γ' 9-17)	Κυριακῆς θ' Ματθαίου (Μτθ. ιδ' 22-34)
29	α'	Ι'	Προδρόμου (Πρξ. ιγ' 25-32)	Προδρόμου (Μρ. ζ' 14-30)

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ημ.	Ηχος	Εωθ.	Αποστ. Αναγνόσματα	Εύαγγ. Αναγνόσματα
05	β'	ΙΑ'	Κυριακῆς ια' Ἐπιστολῶν (Α' Κορ. θ' 2-12)	Κυριακῆς ια' Ματθαίου (Μτθ. ιη' 23-35)
12	γ'	Α'	Κυριακῆς πρὸ Υψώσεως (Γαλ. ζ' 11-18)	Κυριακῆς πρὸ Υψώσεως (Ιω. γ' 13-17)
19	δ'	Β'	Κυριακῆς μετὰ τὴν "Υψώσιν (Γαλ. β' 16-20)	Κυριακῆς μετὰ τὴν "Υψώσιν (Μρ. η' 34-θ' 1)
26	πλ. α'	Γ'	Εὐαγγελιστοῦ (Α' Ιω. δ' 12-19)	Εὐαγγελιστοῦ (Ιω. ιθ' 25-27, κα' 24-25)

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ημ.	Ηγος	Έωθ.	Αποστ. Αναγνόσματα	Εύαγγ. Αναγνόσματα
03	πλ. β'	Δ'	Κυριακῆς τε Ἐπιστολῶν (Β' Κορ. δ' 6-15)	Κυριακῆς β' Λουκᾶ (Λκ. ζ' 31-36)
10	βαρύς	Ε'	Κυριακῆς ις Ἐπιστολῶν (Β' Κορ. ζ' 1-10)	Κυριακῆς γ' Λουκᾶ (Λκ. ζ' 11-16)
17	πλ. δ'	Σ'	Κυριακῆς Πατέρων (Τίτ. γ' 8-15)	Κυριακῆς δ' Λουκᾶ (Λκ. η' 5-15)
24	α'	Z'	Κυριακῆς ιη Ἐπιστολῶν (Β' Κορ. θ' 6-11)	Κυριακῆς ζ' Λουκᾶ (Λκ. η' 27-39)
31	β'	H'	Κυριακῆς ιθ' Ἐπιστολῶν (Β' Κορ. ια' 31-ιβ' 9)	Κυριακῆς ε' Λουκᾶ (Λκ. ιζ' 19-31)

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ημ.	Ηγος	Έωθ.	Αποστ. Αναγνόσματα	Εύαγγ. Αναγνόσματα
07	γ'	Θ'	Κυριακῆς κ' Ἐπιστολῶν (Γαλ. α' 11-19)	Κυριακῆς ζ' Λουκᾶ (Λκ. η' 41-56)
14	δ'	I'	Ἀποστόλου (Α' Κορ. δ' 9-16)	Κυριακῆς η' Λουκᾶ (Λκ. ι' 25-37)
21	πλ. α'	—	Θεοτόκου (Ἐβρ. θ' 1-7)	Θεοτόκου (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28)
28	πλ. β'	A'	Κυριακῆς ιγ' Ἐπιστολῶν (Ἐφεσ. β' 4-10)	Κυριακῆς ιγ' Λουκᾶ (Λκ. ιη' 18-27)

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ημ.	Ηγος	Έωθ.	Αποστ. Αναγνόσματα	Εύαγγ. Αναγνόσματα
05	βαρύς	B'	Ὀσίου (Γαλ. ε' 22- ζ' 2)	Κυριακῆς ι' Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 10-17)
12	πλ. δ'	Γ'	Ιεράρχου (Ἐφεσ. ε' 8-19)	Κυριακῆς ια' Λουκᾶ (Λκ. ιδ' 16-24, Μτθ. κβ' 14)
19	α'	Δ'	Κυρ. πρὸ Χριστουγέννων (Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40)	Κυριακῆς πρὸ Χριστουγέννων (Μτθ. α' 1-25)
26	β'	E'	Κυρ. μετὰ Χριστοῦ γέννησιν (Γαλ. α' 11-19)	Κυρ. μετὰ Χριστοῦ γέννησιν (Μτθ. β' 13-23)

ΓΕΝΙΚΑΙ ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ ΤΕΡΙ ΤΩΝ ΤΥΠΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Τὸ ἑτήσιον Κανονάριον τῶν Διπτύχων βασίζεται εἰς τὸ ἰσχῦν Τυπικὸν τῆς Μεγάλης Ἑκκλησίας (Τ.Μ.Ε.), συνταχθὲν ὑπὸ Γ. Βιολάκη, Κων/πολις 1888. Σκοπὸς τοῦ Κανοναρίου εἶναι ἡ σωστὴ ἐρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Τ.Μ.Ε., καὶ ὅπου χρειάζεται, ἡ διασάφησις καὶ συμπλήρωσίς του, λαμβανομένων ὑπόψιν καὶ τῶν κρατούντων ἐν τῇ Ἑκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος (ἐκ Συνοδικῶν ἀποφάσεων, λειτουργικῶν ἐθίμων κ.λπ.).
2. Η ἐπαρκὴς γνῶσις τῆς Προθεωρίας καὶ τῶν λοιπῶν βασικῶν διατάξεων τοῦ Τ.Μ.Ε., καθὼς καὶ τῆς εἰδικῆς ὄρολογίας τοῦ Τυπικοῦ, εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν ὁρθὴν κατανόησιν καὶ χρῆσιν τοῦ Κανοναρίου.
3. Ωσαύτως εἶναι ἀναγκαία ἡ πλήρης καὶ συνολικὴ μελέτη τῶν ἐν τῷ Κανοναρίῳ διατάξεων καὶ σημειώσεων πασῶν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους, καθὼς καὶ ἡ ἔγκαιρος προετοιμασία πρὸ ἐκάστης ἀκολουθίας, καὶ ὅχι ἡ ἀποσπασματική, πρόχειρος καὶ ἐπὶ τροχάδην ἀνάγνωσίς του. Τὸ Κανονάριον (καὶ τὸ Τυπικὸν ἐν γένει) δὲν εἶναι «τυφλοσύρτης».
4. Τὸ «Σύστημα Τυπικοῦ» τοῦ ἀειμνήστου ἵερέως Κων/νου Παπαγιάννη, ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἐν Ἀθήναις 2006), ἐπίσης συμβάλλει εἰς τὴν ἀρτιωτέραν γνῶσιν τῶν περὶ τὸ Τυπικὸν θεμάτων.
5. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανοναρίου (καὶ παντὸς ἐν γένει Τυπικοῦ) δι’ ἐκάστην ἡμέραν τοῦ ἔτους συντάσσονται κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἴ. ἀκολουθιῶν τῶν καθιερωμένων Μηναίων καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων λειτουργικῶν βιβλίων τῆς Ἑκκλησίας.
6. Διὰ τὴν τέλεσιν τοπικῶν ἑορτῶν καὶ ἀκολουθιῶν, πέραν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἐν χρήσει λειτουργικῶν βιβλίων, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰδικὴ ἑόρτιος ἀκολουθία (συνήθως ἐν ἰδιαιτέρῳ τεύχει). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτη τὸ τυπικὸν τῆς ἡμέρας προσαρμόζεται ἀναλόγως καὶ τηρεῖται ἡ τάξις τῆς εἰδικῆς ἀκολουθίας ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς διατάξεις παρομοίων περιπτώσεων τοῦ ἐπισήμου Τυπικοῦ.

ΜΗΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΜΗΝ ΙΑΝΟΥΔΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα καὶ μίαν
ἡ ἡμέρα ᔁχει 10 καὶ ἡ νὺξ ᔁρας 14

1. Παρασκευή. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Βασιλείου ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ μεγάλου (†379).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον»· ἀπόλυτις «Ο ἐν σπηλαίῳ γεννθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ...»

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ ἡ α' στάσις τοῦ ψαλτηρίου.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Συγκαταβαίνων ὁ σωτὴρ» (δἰς) καὶ «Οὐκ ἐπησχύνθη» (ἄπαξ), καὶ τοῦ ἀγίου Βασιλείου 3 προσόμοια «Ο ἐπωνύμως κληθεὶς» κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἀγίου «Σοφίας ἐραστής», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Συγκαταβαίνων ὁ σωτὴρ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἥλαρόν», προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα*.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ιδιόμελα τοῦ ἀγίου μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα: α) «Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν», β) «Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν», Δόξα, τοῦ ἀγίου «Ο τὴν χάριν τῶν θαυμάτων», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Οὐκ ἐπησχύνθη».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μορφὴν ἀναλλοιώτως». Απόλυτις «Ο ἐν τῇ ὁγδῷ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

---

* Εἰς τὰς ἑορτασίμους ἀκολουθίας μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἑσπερινοῦ συχνάκις ύπάρχουν στιχηρά ιδιόμελα διὰ τὴν λιτήν· κατὰ τὰς διατάξεις ὅμως τοῦ Τ.Μ.Ε. εἴθισται εἰς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς νὰ μὴ τελῆται λιτή ἐν τῷ ἑσπερινῷ, ἀλλὰ τὰ ιδιόμελα αὐτῆς νὰ ψάλλωνται εἰς τὸ μεσονυκτικόν.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς λιτῆς, ως ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Μορφὴν ἀναλλοιώτως».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Ἐὶς πᾶσαν τὴν γῆν», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Μορφὴν ἀναλλοιώτως». Καθίσματα ως ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἴτα τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἥχου, καὶ τὸ προκείμενον μετὰ τοῦ στίχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου, «Ο μὴ εἰσερχόμενος» (ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμβρίου)· ό ν' ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «Ταῖς τοῦ ἵεράρχου», καὶ τὰ λοιπὰ ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

KANONEΣ, τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν είρμων) μὲ στίχον «Ἄόξα σοι, ὁ Θεὸς» καὶ τοῦ ἀγίου (ἄνευ είρμων) μὲ στίχον «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ»· ἀπὸ γ' καὶ ζ' ωδῆς ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

KATABASIAI διπλαῖ «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε πυθμένα» καὶ «Στείβει θαλάσσης». Εἴτα ψάλλεται ἡ θ' ωδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, καὶ ἐν τέλει οἱ δύο είρμοι τῆς θ' ωδῆς «[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν...] Απορεῖ πᾶσα γλῶσσα» καὶ «[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην...] Ω τῶν ὑπὲρ νοῦν».

Ἐξαποστειλάρια, αἶνοι κ.λπ. ως ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Μορφὴν ἀναλλοιώτως».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

EISODIKON «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ περιτμηθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Μορφὴν ἀναλλοιώτως», «Ἐὶς πᾶσαν τὴν γῆν» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ο τῶν ὅλων Κύριος» (ζήτει μετὰ τὴν γ' ωδήν). Τρισάγιον.

ANAGNOSMATA. Ἀπόστολος: 1ης Ιαν., «Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔσται» (Κλσ. β' 8-12). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ὕπεστρεψαν οἱ ποιμένες» (Ακ. β' 20-21, 40-52).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαίρετως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα, μετὰ τὸ «Ἐν πρώτοις μνήσθητι», λέγεται τὸ παρὸν μεγαλυνάριον τοῦ ἀγίου·

Τὸν οὐρανοφάντορα τοῦ Χριστοῦ, μύστην τοῦ Δεσπότου, τὸν φωστῆρα τὸν φαιενόν, τὸν ἐκ Καισαρείας καὶ Καππαδοκῶν χώρας, Βασίλειον τὸν μέγαν, πάντες τιμήσωμεν.]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ «Μορφὴν ἀναλλοιώτως». Απόλυτις ως ἐν τῷ ἔσπερινῷ.

Ἀκολουθία τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου ἔτους*

Μετὰ τὸ «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», ἀπολυτίκια:
τῆς ἑορτῆς «Μορφὴν ἀναλλοιώτως»,
καὶ τοῦ ἀγίου «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»,
κοντάκιον τῆς ἵνδικτου, ἥχος δ', πρὸς τὸ «Οὐ ύψωθεῖς»,
«Οὐ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὅλων ὑπερούσιε ὅντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σφέζων τῷ ἐλέει σου τῷ ἀπείρῳ οἰκτίμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότῃ, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ· Λυτρωτά, εὐφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον».

Εὐθὺς ἡ δοξολογία (ἐπιλογὴ στίχων), μεθ' ἥν αἱ ἔξῆς αἰτήσεις τῆς ἐκτενοῦς, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἓν τριπλοῦν «Κύριε, ἐλέησον», ἔξαιρέσει τῆς ἐκτης αἰτήσεως «ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι», μεθ' ἥν ψάλλουν αὐτὸν ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ζηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσιν».

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐλογηθῆναι τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου».

* Αναλυτικαὶ διατάξεις διὰ τὰς τοιαύτας περιπτώσεις ἐπισήμων τελετῶν ὑπάρχουν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας «Ἐπίσημοι Δοξολογίαι μεγάλων ἑορτῶν, ἐπετείων καὶ λιτανειῶν».

«Ἐτι δεόμεθα ύπέρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἐτι δεόμεθα ύπέρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἵερεὺς τὴν εὐχήν:

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καιροὺς καὶ χρόνους ἐν τῇ ἴδιᾳ ἑζονσίᾳ θέμενος, ὁ ἄναρχος καὶ ἀτελεύτητος καὶ ἐπέκεινα παντὸς χρόνου νοούμενός τε καὶ ὑπάρχων, ὁ πάσης ἐκτὸς μεταβολῆς τε τῶν ὅντων καὶ ἀλλοιώσεως, ὁ τὸν πάντα χρόνον τὸν τε γεγονότα τὸν τε ὄντα καὶ τὸν ἐσόμενον πληρῶν, ὁ ἐν τῇ ἀφάτῳ σου μακροθυμίᾳ καταξιώσας ἡμᾶς εἰς νέον ἐνιαυτὸν τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητός σου εἰσελθεῖν, αὐτός, πανάγιαθε Δέσποτα, τὴν εἰσοδον ταύτην τῇ θείᾳ σου χάριτι εὐλόγησον· ὅμβρους εἰρηνικοὺς πρὸς καρποφορίαν τῇ γῇ δώρησαι· τοὺς ἀέρας ὑγιεινοὺς καὶ εὐκράτους ἀνθρώποις τε καὶ κτήνεσι κατασκεύασον· δός ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ βεβαία τὸν κύκλον αὐτοῦ διελθεῖν, τῷ στεφάνῳ τῆς δόξης τῶν ἀρετῶν κοσμουμένους, τῷ φωτὶ τῶν ἐντολῶν σου εὐσχημόνως ὡς ἐν ἡμέρᾳ καλῶς ὀδεύοντας· τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος τῇ δυνάμει σου κραταίωσον· τὴν νεότητα παιδαγώγησον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησον· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε καὶ σύναψον τῇ ἀγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ, ἣν τῇ θείᾳ σου χάριτι καλῶς διαφύλαξον· λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀρχόντων ἡμῶν, ἐνίσχυσον καὶ ἐνδυνάμωσον αὐτούς τε καὶ τὸν φιλόχριστον ἡμῶν στρατόν· ἐλθέτω ἐφ' ἡμᾶς, Κύριε, ἡ βασιλεία σου, βασιλεία ἀγάπης, χρηστότητος, δικαιοσύνης καὶ εἰρήνης, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μᾶ ῥαρδίᾳ ὑμεῖν σε καὶ δοξάζειν σε τὸν ἐν Τριάδι ἄναρχον καὶ αἰώνιον Θεὸν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Αμήν.

Εἴτα ἡ ἀπόλυτις ὡς εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Εἰδήσεις. 1. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνὸς πλὴν τῶν Κυριακῶν. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτίων καὶ τῶν μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63.

2. Εἰς τοὺς ἐσπερινοὺς τῶν προεορτίων ἡμερῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (βλέπε T.M.E., Δεκ. 25 §23), μεθ' οὓς λέγεται τὸ τρισάγιον.

3. Ἀπὸ 2 μέχρι 5 Ἱανουαρίου, ἐὰν ἔορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ είρμοι τοῦ α' κανόνος τῶν Θεοφανείων «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε

πυθμένα», εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) ψάλλεται τὸ προεόρτιον κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον».

2. Σάββατον πρὸ τῶν Φώτων. Σιλβέστρου Ρώμης (†335). Θεαγένους (†320), Θεοπίστου, Σεργίου καὶ Θεοπέμπτου μαρτύρων, Κοσμᾶ (Α΄) Κων/πόλεως, Σεραφίμ οσίου ἐν Σάρωφ (†1833).

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» συννάπτονται οἱ κανόνες τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν είρμων αὐτῶν)· ἐν τέλει τῆς θ' φόδης ὁ είρμος «Ἡ τὸν ἀχώρητον», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐτοιμάζον, Ζαβουλὼν» ἄπαξ.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐτοιμάζον, Ζαβουλὼν» δίς· καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, κανόνες καὶ τὰ μεσάρια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀφ' οὐδῆς τὸ κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρείθροις» μετὰ τοῦ οίκου «Οὐκ ἀπαιτῶ σε, βαπτιστά», καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Ἀντὶ καταβασιῶν ψάλλονται οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ είρμοι τῆς γ', ζ', η' καὶ θ' φόδης εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ είρμος τῆς θ' «Κυρίως Θεοτόκον» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν»· ἔξαποστειλάρια καὶ στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα· εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κλπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐτοιμάζον, Ζαβουλὼν» ἄπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν ἀπολυτίκια «Ἐτοιμάζον, Ζαβουλὼν» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον»· Ἀπόστολος· Σαββάτου πρὸ τῶν Φώτων, «Οἱ καλῶς διακονήσαντες» (Α΄ Τιμ. γ' 13-δ' 5). Εὐαγγέλιον· ὁμοίως, «Παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστής» (Μτθ. γ' 1-6). Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι».

3. † ΚΥΡΙΑΚΗ πρὸ τῶν Φώτων. Μαλαχίου προφήτου (περὶ τὸ 450 π.Χ.), Γορδίου μάρτυρος. Ἡχος πλ. α΄ ἐωθινὸν η΄.

T.M.E., Κυριακὴ πρὸ τῶν Φώτων, §§1-3.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐτοιμάζον, Ζαβουλὼν»· κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ προεόρτια 4 «Προεόρτια ἄσματα...» (ζήτει τῇ 2ᾳ Ἰανουαρίου), Δόξα, «Ἐρ-

χεται πρὸς Ἰορδάνην» (2ας Ἱανουαρίου), Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἰωάννη βαπτιστᾶ...» (ζήτει τῇ 2α Ἱαν. εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐτοιμάζουν, Ζαβουλών».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐτοιμάζουν, Ζαβουλών».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμόν, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐτοιμάζουν, Ζαβουλών»· [τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ «Χαῖρε, πύλη Κυρίου»*, καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΩΘΙΝΟΝ Εὐαγγέλιον (η') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν, καὶ ὁ προεόρτιος τῆς ἡμέρας «Ἄβύσσους προστάγματι» ἄνευ είρμῶν καὶ μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἀπὸ γ' φόδης μόνον τὸ προεόρτιον μεσώδιον κάθισμα «Χορὸς προφητικός». Άφ' οὐ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Βυθοῦ ἀνεκάλυψε»· «Τὴν τιμιωτέραν», καὶ ὁ είρμὸς «Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ η' ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα» καὶ τὸ προεόρτιον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια προεόρτια 4 (πρὸς «Αἱ ἀγγελικαὶ προπορεύεσθε» κ.λπ.), εἰς

* Κατ' ἀρχαίαν τάξιν, ἂν τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου τοῦ ἥχου δέν ψαλῇ εἰς τὸν ἐσπερινὸν ἢ εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τοῦ ὄρθρου τῆς Κυριακῆς, τότε λέγεται ὡς θεοτοκίον εἰς τὰ ἀναστάσιμα καθίσματα τῆς α' στιχολογίας.

στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Διὰ τοῦτο μνησθήσομαι σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἐρμωνίου», β) «Εἴδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἴδοσάν σε ὕδατα καὶ ἐφοβήθησαν», Δόξα, τὸ η̄ ἑωθινὸν «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ 4 ἐκ τῆς ζ’ φῶτῆς τοῦ προεορτίου κανόνος].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἐτοιμάζον, Ζαβονιλῶν» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρείθροις σήμερον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου. Ἀπόστολος: Κυριακῆς πρὸ τῶν Φώτων, «Νῆφε ἐν πᾶσι» (Β’ Τιμ. δ’ 5-8). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἄρχῃ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μρ. α’ 1-8).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

4. Δευτέρα (προεόρτια τῶν Φώτων). Σύναξις τῶν ἀγίων 70 ἀπόστολων, Θεοκτίστου ὁσ., Νικηφόρου ὁσ. τοῦ λεπροῦ (†1964).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λα’ ἐβδ. ἐπιστ. (Ἐβρ. ια’ 17-31).

Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Δευτ. διακαιν. (Ἰω. α’ 18-28).

5. Τρίτη (προεόρτια τῶν Φώτων). Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων (†305), Συγκλητικῆς ὁσίας (†350).

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου (μετὰ τῶν είρμῶν αὐτοῦ). Εἰς τὸν ὅρθρον μετὰ τὰ ἀπόστιχα, τὸ τρισάγιον κλπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἄπεστρέφετο ποτὲ» (ἄπαξ) λέγεται ἡ (μεγάλη) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλαι ὕραι. Εἰς τὴν α’ ὥραν «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὕραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν», καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς

προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ὡς ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον (Τ.Μ.Ε., 6η Ιαν., §1)· ἀπόλυτίκιον «Ἄπεστρέφετο ποτέ». Ἐν ᾧ ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῆς γ', τῆς ζ' καὶ τῆς θ' ὥρας, ὁ διάκονος θυμιᾶ [προπορευομένου λαμπαδούχου] τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ («κατέζιον»).

Ωρα θ'. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ἰδιόμελα τῆς ὥρας ὁ α' χορὸς ψάλλει εἰς ἥχον πλ. α' Δόξα Πατρί, ὁ β' Καὶ νῦν, καὶ ὁ ἀναγνώστης ίστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὑφος τοῦ Ἀποστόλου ὄλόκληρον τὸ δοξαστικὸν «Τὴν χεῖρά σου τὴν ἀψαμένην» (ό πρῶτος στίχος «Τὴν χεῖρά σου τὴν ἀψαμένην...») καὶ τὸ ἐν τέλει ήμιστίχιον «Καὶ δεῦρο στῆθι μεθ' ἡμῶν» ἐπαναλαμβάνονται τρίς, οἱ δὲ λοιποὶ στίχοι λέγονται ἄπαξ), καὶ εἴτα ψάλλουν τὸ αὐτὸ δοξαστικὸν οἱ χοροὶ ἐναλλάξ κατὰ στίχον. Εἴτα ἡ Προφητεία, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ» συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ εὐθὺς γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυνσις. Εἴτα ἐν συνεχείᾳ ἄρχεται

**‘Ο μέγας ἐσπερινὸς τῆς ἑορτῆς τῶν Θεοφανείων
μετὰ τῆς θείας λειτουργίας
τοῦ μεγάλου Βασιλείου.**

«Ἐύλογημένη ἡ βασιλεία», ὁ προοιμιακὸς καὶ τὰ εἰρηνικά.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς «Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὑπέκλινας κάραν». Εἴσοδος μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου, «Φῶς ἵλαρόν»· προκείμενον δὲν λέγεται, ἀλλ' εὐθὺς τὰ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α' ἀνάγνωσμα «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»· μετ' αὐτὸ ὁ α' χορὸς τὸ μετὰ τὸ γ' ἀνάγνωσμα τροπάριον «Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ», τοῦ ὁποίου τὸ ἀκροτελεύτιον «Ἴνα φωτίσῃς τοὺς ἐν σκότει» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ ξς' (66^{ον}) ψαλμοῦ, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ β' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «Ἐπεφάνης ἐν τῷ κόσμῳ» ὄλόκληρον. Εἴτα τὸ ε' ἀνάγνωσμα «Ἐίπεν Ἡλίας»· μετ' αὐτὸ ὁ β' χορὸς τὸ μετὰ τὸ ζ' ἀνάγνωσμα τροπάριον «Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις», τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ

όποίου «Ποῦ γὰρ εἶχε τὸ φῶς σου λάμψαι» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ Ἱβ' (92ου) ψαλμοῦ, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «Ἀμαρτωλοῖς καὶ τελώναις» ὀλόκληρον. Ἀκολουθεῖ τὸ ζ' ἀνάγνωσμα «Παρεγένετο Νεεμάν», μετὰ τὸ ὅποῖον «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «὾τι ἄγιος εἰ, ὁ Θεός» καὶ τὸ τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ ἑσπερινοῦ, «Ἐλεύθερος ὃν ἐκ πάντων» (Α' Κορ. θ' 19-27). Εὐαγγέλιον: τῆς θ' ὥρας, «Ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ» (Δκ. γ' 1-18).

Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλέος. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἴνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα «Φωνὴ Κυρίου» καὶ τελεῖται ὑπὸ τοῦ λειτουργοῦντος ιερέως ὁ μέγας Ἅγιασμός, ώς εἴθισται, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἅγιασμοῦ ὁ ιερεὺς βαπτίζει τρὶς ἐν τῷ ἡγιασμένῳ ὕδατι τὸν τίμιον Σταυρὸν ὄρθιον, ψάλλων τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένον σου, Κύριε», τὸ ὅποῖον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν· εἴτα ῥαντίζει τὸν λαὸν μετὰ τοῦ ἡγιασμένου ὕδατος ψάλλων (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τὸ κοντάκιον «Ἐν τοῖς ρέιθροις σήμερον». Εἴτα προσέρχεται ὁ λαὸς μετὰ τάξεως, διὰ νὰ ἀγιασθῇ, ἐνῷ ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἰδιόμελον «Ἄνυμνήσωμεν οἱ πιστοί».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. «Ο ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός».

Εἰδησις. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.

6. Τετάρτη. † ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα (ἄνευ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα) καὶ τὰ ἰδιόμελα τῶν ἀποστίχων τοῦ ἑσπερινοῦ (ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων), ώς μὴ ψαλέντα εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν· εἴτα τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ» (γ'). [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «Ἐκ νεότητός μου», τὸ προκείμενον «Ἡ θά-

λασσα εἶδε καὶ ἔφυγε» (γ'), τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου «Ἡλθεν ὁ Ἰησοῦς» (Μρ. α' 9-11), ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα κ.λπ., ὃς ἐν τῷ Μηναίῳ.

KANONEΣ ἀμφότεροι οἱ τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν) ἀνὰ 4 ἄνευ στίχου, εἰμὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν, ἐν ἑκάστῃ φύδῃ τοῦ β' κανόνος· ἀπὸ γ' φύδης ἡ ὑπακοὴ «Ὅτε τῇ ἐπιφανείᾳ σου»· ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ μηνολόγιον.

KATABASIAI διπλαῖ *«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε»* καὶ *«Στείβει θαλάσσης»*. Ἀντὶ τοῦ *Tὴν τιμιωτέραν*, οἱ εἱρμοὶ καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' φύδης τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν· εἴτα οἱ εἱρμοὶ (μετὰ τῶν μεγαλυναρίων) *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Άπορεῖ πᾶσα γλῶσσα»* καὶ *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν»*.

EΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς ἐκ τρίτου.

EΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῆμα ἔγγραπτον»** καὶ ψάλλομεν τὰ ἴδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, *«Νάματα ἰορδάνια»*, Καὶ νῦν, *«Σήμερον ὁ Χριστός»*. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ ἄπαξ.*

EΙΣ Τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

EΙΣΟΔΙΚΟΝ *«Εὐλογημένος ὁ ἔρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθείς...»*

META THN EΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκιον *«Ἐν Ἰορδάνῃ»*, κοντάκιον *«Ἐπεφάνης σήμερον»*. Ἀντὶ τρισαγίου *«Οσοι εἰς Χριστόν»*.

ANAGNOSMATA. Ἀπόστολος: 6ης Ιαν., *«Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ»* (Τίτ. β' 11-14, γ' 4-7). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, *«Παραραγίνεται ὁ Ἰησοῦς»* (Μτθ. γ' 13-17).

KATHΕΞΗΣ ἡ λειτουργία τοῦ ι. Χρυσοστόμου. Eἰς τὸ Ἐξαρέτως ὁ εἱρμὸς *«Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Άπορεῖ*

* Όσάκις ὑπάρχουν 6 στιχηρὰ διὰ τοὺς αἰνους, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου *«Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς»* καὶ ψάλλομεν τὰ στιχηρὰ μὲ τοὺς στίχους τῶν αἰνων, χωρὶς νὰ προσθέτωμεν ἑτέρους στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα, διότι οὐδέποτε προστίθενται στίχοι, ἐὰν δὲν ἔξαντληθοῦν οἱ στίχοι τοῦ ρν' ψαλμοῦ.

πᾶσα γλῶσσα». Κοινωνικὸν «Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Ἐν Ἰορδάνῃ».

ΜΕΓΑΣ ΑΓΙΑΣΜΟΣ. Μετὰ τὴν ὅπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα «Φωνὴ Κυρίου» κ.λπ. καὶ τελεῖται ὁ μέγας Ἅγιασμὸς ὡς χθές, ἀλλὰ κοντάκιον τὸ «Ἐπεφάνης σήμερον». Ἀπόλυτισις τῆς ἔορτῆς ὡς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

Σημειώσεις. 1) *Tὸ Μηναῖον, τὸ ἰσχνὸν Τυπικὸν Βιολάκη (Τ.Μ.Ε. Ἰαν. 6, §3)* καὶ ὅλα τὰ παλαιὰ Τυπικὰ ὄριζονταν μέγαν Ἅγιασμὸν τῆς σήμερον μετὰ τὸ φραστικὸν τρισάγιον τῆς μεγ. δοξολογίας, ἀλλὰ κατὰ σχετικὴν πρόβλεψιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (Ἰαν. 6η, ὑποσ. 4), εἰς πλείστας ἐνορίας τελεῖται εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, διὰ νὰ μὴ γίνεται ἀταξία καὶ πρὸς καλλιτέραν ἔχυπηρέτησιν τῶν πιστῶν.

2) *Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἱερέως εἰς τὸν λαὸν ὁ μέγας Ἅγιασμός, ἐνῷ οἱ χοροὶ ψάλλονταν ἐναλλάξ ἀργῆς καὶ μετὰ μέλους τὸ τροπάριον τῆς ή̄ φόδης «Τριάδος ἡ φανέρωσις».*

3) *Απὸ σήμερον καὶ εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς θ' ὥρας τῆς 14ης Ἰανουαρίου ἀπόλυτισις λέγεται ἡ τῆς ἔορτῆς.*

7. Πέμπτη (α' μεθέορτος ἡμέρα τῶν Θεοφανείων). † Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Θεοφανείων §§5-7 καὶ §37).

Εἰς τὴν θ'. Απολυτικιον «Ἐν Ἰορδάνῃ»· κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ο Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Απολυτικια «Ἐν Ἰορδάνῃ», Δόξα, «Μνήμη δικαίου», Καὶ νῦν, «Ἐν Ἰορδάνῃ». Απόλυτισις «Ο ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν..., τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, οὗ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν...»

Τὸ μεσονυκτικόν, ὡς εἴθισται, καὶ ἐν τέλει τὸ ἀπολυτικιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὸν ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. «Εκαστον κάθισμα ἐκ δευτέρου (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν). Ό ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ό α' τῶν Θεοφανείων

«Βυθοῦ ἀνεκάλυψε» μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι» καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου μετὰ στίχου «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ύπερ ἡμῶν»· ἀπὸ γ' καὶ σ' ὡδῆς τὰ τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Στείβει θαλάσσης». Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὡδῆς τῆς Θεοτόκου (*Tὴν τιμιωτέραν*), ὁ είρμος καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὡδῆς τοῦ α' κανόνος τῆς ἑορτῆς «Ἀπορεῖ πᾶσα γλῶσσα» μετὰ τῶν μεγαλυναρίων (ώς χθές), εἴτα ἡ θ' ὡδὴ τοῦ Προδρόμου μὲ στίχον εἰς τὰ δύο πρῶτα τροπάρια «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ», Δόξα, «Ο τοῖς ἀσωμάτοις», Καὶ νῦν, «Ὕπερ εὐσπλαγχνίαν», καὶ ὁ είρμος «Μεγάλυνον, ψυχή μου,... Ὡ τῶν ύπερ νοῦν». Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικὰ ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς ως χθές. Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Ἐν Ἰορδάνῃ», «Μνήμη δικαίου», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον». Ἀντὶ τρισαγίου «Οσοι εἰς Χριστόν» (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ Προδρόμου, 7ης Ιαν., «Ἐγένετο ἐν τῷ τὸν Απολλὼ εἶναι» (Πρξ. ιθ' 1-8). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν» (Ιω. α' 29-34). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως, «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Ὡ τῶν ύπερ νοῦν». Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Ἐν Ἰορδάνῃ». Ἀπόλυσις ώς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

Σημειώσεις. 1. Ἄπὸ αὐτριον μέχρι τῆς 13ης τοῦ μηνός, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ είρμοι τοῦ β' κανόνος τῶν Φώτων «Στείβει θαλάσσης». Κοντάκιον μέχρι τῆς 14ης τοῦ μηνός τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἐπεφάνης σήμερον» (βλέπε 6 Ἰανοναρίον).

2. *Eἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν ἔως τῆς 13ης Ιαν. στιχολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα, ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου».*

8. Παρασκευή.

Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, Δομινίκης ὁσίας· Κύρου καὶ Ἀττικοῦ πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (γεν. τυπικὰ διατάξεις §§52-63).

Άποστολος: ἡμέρας, Παρ. λα' ἐβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. β' 1-13).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Σαββάτου διακαινησίμου (Ἰω. γ' 22-33).

9. Σάββατον μετὰ τὰ Φῶτα. Πολυεύκτου μάρτυρος (†295). Εὐστρατίου ὁσίου (θ' αἱ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Άποστολος Σαββάτου μετὰ τὰ Φῶτα, Κυρ. κζ' ἐπιστ., «Ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ» (Ἐφεσ. σ' 10-17). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἄνήχθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν ἔρημον» (Μτθ. δ' 1-11). Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ».

10. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὰ Φῶτα. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης (†395). Δομετιανοῦ Μελιτινῆς (†602). Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου. Ἡχος πλ. β', ἑωθινὸν θ'.

Σημείωσις. Κατὰ παγίαν τάξιν τοῦ T.M.E. (διατάξεις Θεοφανείων §§ 8-10) ἡ μὴ ἔορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἀγίου τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

Εἰς τὴν θ'. Άπολυτίκια «Ἐν Ἰορδάνῃ», Δόξα, «Ο μάρτυς σου, Κύριε». κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἔορτῆς 4 «Τὸν φωτισμὸν ἡμῶν» (ζήτει εἰς τὸν ἐσπερινὸν τῆς 6ης Ἰανουαρίου), Δόξα, «Κύριε, πληρῶσαι βουλόμενος...» (ζήτει εἰς τὸ Δόξα τῆς λιτῆς 6 Ἰαν.), Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ἡ κτίσις φωτίζεται» (λιτή 6ης Ἰανουαρίου).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν Ἰορδάνῃ».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ο ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὲρ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστάς...»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου· τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ».

Εἰς τὸν ὅρθον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ἐν Ἰορδάνῃ». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ᾽ ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἔν τῆς ἑορτῆς (10 Ιαν.). Εὐλογητάρια. Ή ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (θ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν καὶ ὁ β' τῶν Θεοφανείων (ἄνευ είρμῶν) μὲν στίχον «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*». Άπο γ' ὡδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ μεθέορτον μεσφύδιον κάθισμα. Άφ' ζ' κοντάκιον καὶ οἶκος ἀναστάσιμα καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «*Στείβει θαλάσσης*»· «*Tὴν τιμιωτέραν*», «*Ω τῶν ὑπέρ νοῦν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ θ' ἀναστάσιμον «*Συγκεκλεισμένων, δέσποτα*», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4, καὶ –διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναῖον κατάλληλα μεθέορτα*— τὰ 4 ιδιόμελα «*Φῶς ἐκ φωτὸς*» κ.λπ. (τῶν αἰνῶν τῆς 6ης Ιαν.), μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «*H θάλασσα εἰδὲ καὶ ἔφυγεν, ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὄπισω*», β) «*Tί σοί εστι, θάλασσα, ὅτι ἔφυγες, καὶ σύ, Ἰορδάνη, ὅτι ἐστράφης εἰς τὰ ὄπισω;*», Δόξα, τὸ θ' ἐωθινὸν «*Ως ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλῃ, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Αντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐψυμνίων αὐτῶν, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς μὲν τὸ β' «*Σῶσον ἡμᾶς...* ὁ ἐν Ἰορδάνῃ...», εἰς δὲ τὸ γ' «*Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου*»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ,* ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «*Ἄγγελικαι δυνάμεις*», «*Ἐν Ἰορδάνῃ*», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «*Ἐπεφάνης σήμερον*». Τρισάγιον.

* Εἰς τὰς μεθεόρτους ἡμέρας ὑπάρχουν προσόμοια τινὰ (πρὸς τὰ «*Aἱ ἀγγελικαὶ*» καὶ «*Οἶκος τοῦ Ἐφραΐθ*») ώς ἀπόστιχα τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ τοῦ ὅρθρου, τὰ ὄποια κατ' ἀκρίβειαν δὲν ψάλλονται εἰς τὸ «*Πᾶσα πνοὴ*» οὕτε εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*», ώς ἐμφαίνεται ἐν τῇ Παρακλητικῇ καὶ ώς γνωρίζουν καλῶς οἱ μόσται τῆς Ψαλτικῆς τέχνης. Βλ. καὶ Ήμερολόγιον τῆς Ἐκκλ. τῆς Έλλάδος, ἔτους 1970, σελ. 196-197.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. μετὰ τὰ Φῶτα, «Ἐνὶ ἑκάστῳ ἡμῶν ἔδόθη ἡ χάρις» (Ἐφεσ. δ' 7-13) –μετὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἀλληλουιαρίου αὐτοῦ· Εὐαγγέλιον: ὁμοίως Κυριακῆς μετὰ τὰ Φῶτα, «Ἄκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη» (Μτθ. δ' 12-17).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Αἶνεῖτε». «Εἴδομεν τὸ φῶς»· «Πληρωθήτω»· «Εἴη τὸ ὄνομα». Ἀπόλυτις ώς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

11. Δευτέρα. Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ κοινοβιάρχου (†529).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εὐαγγέλιον ὄρθρου: τοῦ ὁσίου, Παρασκ. β' ἑβδ. Λουκᾶ, «Ἐστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. σ' 17-23). Καταβασίαι οἱ είρημοι «Στείβει θαλάσσης»· «Τὴν τιμιωτέραν». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτíκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ» ἄπαξ. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ σημειούμενος, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ο Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι» (Β' Κορ. δ' 6-15). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Πέμ. δ' ἑβδ. Ματθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Μτθ. ια' 27-30)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον».

12. Τρίτη. Τατιανῆς μάρτυρος (†226). Εὐθασίας, Μερτίου μαρτύρων (†305).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. γ' 1-10).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Ιανουαρίου 12 (Ἰω. ἰ' 39-42).

13. Τετάρτη. Ἐρμύλου καὶ Στρατονίκου μαρτύρων (†315).

Σημείωσις. Συμψάλλεται σήμερον καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἐν Σινὰ καὶ Ραιθὲ ἀββάδων διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὔριον τὴν ἑορτήν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. γ' 11-δ' 6).

Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Τετ. ια' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 1-8).

14. Πέμπτη. Ἀπόδοσις τῶν Θεοφανείων. Τῶν ἐν Σινὰ καὶ Ῥαιθὲ ἀναιρεθέντων πατέρων.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν ψάλλονται ἄπαντα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἰαν. 6) μετὰ τῶν ἐφεζῆς διαφορῶν.

Ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀνευ τῶν ἀναγνωσμάτων, τῆς λιτῆς καὶ τοῦ Ἀγιασμοῦ, ἀλλὰ γίνεται εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, καὶ εἴτα τὰ ἀπόστιχα τῆς ἑορτῆς ώς εἰς τὸ Μηναῖον· ἀπόλυτις, ώς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Ἐν τῷ ὅρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ' ὡδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυέλεον παραλειφθὲν κάθισμα «Τὰ ρεῖθρα ἡγίασας»· ἀφ' ζ', μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 14ης τοῦ μηνός. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὅρθρου, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἄνευ τοῦ ἀγιασμοῦ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικόν, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ. Απολυτίκιον «Ἐν Ἰορδάνῃ» καὶ κοντάκιον «Ἐπεφάνης σήμερον». Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Πέμ. λβ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἰακ. δ' 7-ε' 9). Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, Σαββάτου ε' ἔβδ. Πάσχα. (Ιω. ι' 27-38). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν... Ὡ τῶν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν «Ἐπεφάνη ἡ χάρις»· ἀντὶ τοῦ *Eἴδομεν* τὸ φῶς τὸ «Ἐν Ἰορδάνῃ»· ἀπόλυνσις, ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰδήσεις. 1. Ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 31ης τοῦ μηνὸς (πλὴν τῶν ἑορταζομένων ἀγίων) ἄρχεται ψαλλομένη ἡ *Παρακλητική*.

2. Ἀπὸ αὐριον ἔως τῆς ἀποδόσεως τῆς *Ὕπαπαντῆς*, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται αἱ καταβασίαι τῆς ἑορτῆς «Χέρσον ἀβυσσοτόκον», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ο μήτραν παρθενικήν» (*ζήτει 2 Φεβρουαρίου*).

15. Παρασκευή. Παύλου ὁσίου τοῦ Θηβαίου καὶ Ἰωάννου τοῦ καλυβίτου. Γερασίμου (Παλλαδᾶ) πατριάρχου Άλεξανδρείας.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίᾳς μετὰ *Παρακλητικῆς* βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λβ' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτρ. α' 1-β' 10).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ζ' Ματθ. (Μτθ. θ' 1-8).

16. Σάββατον. Ἡ προσκύνησις τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου. Πευσίπου, Ἐλασίπου κ.λπ. μαρτύρων (β' αἱ). Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ Μυτιληναίου.

Τάξις *Σαββάτου* μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Σαβ. δ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 1-11).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ια' Ματθ. (Μτθ. ιη' 23-35).

17. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΛΟΥΚΑ. † Άντωνίου όσίου τοῦ μεγάλου (†356). Άντωνίου όσίου τοῦ ἐν τῇ σκήτῃ τῆς Βεροίας, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις (†1838). Ὁ Χρόνος βαρύς, ἔωθινὸν ι'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τὴν Ῥώμην μὴ λιπόν»· κοντάκιον «Τὸν κορυφαῖον».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΠΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ὀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ ἀγίου 4. Δόξα, «Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσας», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τὸ ἴδιόμελον τοῦ Μηναίου «Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη», Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὁμόηχον «Ἄνυμφεντε παρθένε».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Τὸν ζηλωτὴν Ἡλίαν», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου «Ἄνοιξόν μου τὸ στόμα», τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τοῦ ἀγίου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λ.π. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὸν ζηλωτὴν Ἡλίαν».

Εἰς τὸ ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν εἴτα τὰ διὰ τὸν πολυέλεον καθίσματα τοῦ Μηναίου. Εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (ι') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου (ἄνευ τῶν εἰρμῶν) μετὰ στίχου «Ὄσιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβενε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὧδης τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ὁσίου καὶ τὸ μεσώδιον αὐτοῦ κάθισμα «Τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου» μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Αφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οι είρμοι «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*»· «*Tὴν τιμιωτέραν*», «[Θεοτόκη ἡ ἐλπίς...] *Ἐν νόμου σκιᾶ καὶ γράμματι*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Άγιος Κύριος*», τὸ ι' ἀναστάσιμον «*Τιβεριάδος θάλασσα*», τοῦ ὄσιου «*Καινὴν ὁδὸν καὶ ἄτριπτον*» καὶ τὸ θεοτοκίον «*Ἐλπὶς τοῦ κόσμου*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὄσιου προσόμοια 4 «*Οσιε πάτερ Ἀντώνιε*» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «*Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὄσιου αὐτοῦ*», β) «*Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα*», Δόξα, τὸ ι' ἐωθινὸν «*Μετὰ τὴν εἰς ᾁδον κάθοδον*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερενυλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

META THN EISODON ἀπολυτίκια «*Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου*», «*Τὸν ζηλωτὴν Ἁλίαν*» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Ο μήτραν παρθενικήν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– τοῦ ὄσιου, ζήτει Δεκεμβρίου 6, «*Πείθεσθε τοῖς ἥγονούνοις*» (Ἐβρ. ιγ' 17-21)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιβ' Λουκᾶ [10 λεπρῶν], «*Εἰσερχομένον τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινα κάμην*» (Λκ. ιζ' 12-19).

Εἰς τὸ *'Εξαιρέτως τὸ *Ἄξιον ἐστί**». Κοινωνικὸν *«Αἶνεῖτε»*. *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

18. Δευτέρα. † Αθανασίου (†373) καὶ Κυρίλλου (†444) πατριαρχῶν Αλεξανδρείας.

Ἡ ἀκολουθία γάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτίκιον «*Ἐργοις λάμψαντες*» εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ *«Θεὸς Κύριος»* δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «*Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν*». Εἰς τὸν ὄρθρον, Εὐαγγέλιον: τὸ τῆς θ. λειτουργίας 13ης Νοεμβρίου, «*Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ τῶν ἀγίων καταβασίαι οἱ είρμοι «*Χέρσον ἀβυσσοτόκον*». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «*Ο μήτραν παρθενικήν*». Απόστολος: 18ης Ιαν., «*Μνημονεύετε τῶν ἥγονυμένων ἡμῶν*» (Ἐβρ. ιγ'

7-16): Εὐαγγέλιον: όμοίως, «Τύμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτθ. ε' 14-19). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

19. Τρίτη. Μακαρίου όσίου τοῦ Αἰγυπτίου. Ἀρσενίου Κερκύρας, Μάρκου ἀρχιεπ. Ἐφέσου τοῦ Εὐγενικοῦ († 23 Ιουν. 1444), Μακαρίου όσ. ιεροδιακόνου τοῦ Πατμίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. η' 16-θ' 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ' 13-21).

20. Τετάρτη. † Εὐθυμίου όσίου τοῦ μεγάλου. Ζαχαρίου νεομάρτυρος τοῦ ἔξ Ήρτης.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ώς ἔστι διατεταγμένη ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ ψαλτηρίου): τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐνφραίνον ἔρημος» εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Εἰς τὸν ὅρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ όσίου, Πέμπτης δ' ἐβδ. Ματθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Μτθ. ια' 27-30)· κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ τοῦ όσίου οἱ δύο· καταβασίαι «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ο μῆτραν παρθενικήν». Ἀπόστολος τοῦ όσίου, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ο Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς» (Β' Κορ. δ' 6-15): Εὐαγγέλιον: όμοίως, Παρ. β' ἐβδ. Λουκᾶ, «Ἐστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. ζ' 17-23)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

21. Πέμπτη. Μαξίμου όσίου τοῦ ὁμολογητοῦ (†662), Νεοφύτου μάρτυρος (†305). Πατρόκλου καὶ Ἀγνῆς μαρτύρων, Μαξίμου όσίου τοῦ Γραικοῦ.

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. δ' ἐπιστ. (Ρωμ. ζ' 18-23).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ιε' Ματθ. (Μτθ. κβ' 35-46).

22. Παρασκευή. Τιμοθέου ἀποστόλου (†96), Ἀναστασίου όσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†628).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, 22ας Ἰανουαρίου (Β' Τιμ. α' 3-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. δ' 1-9).

23. Σάββατον. Κλήμεντος ιερομάρτυρος ἐπισκ. Ἀγκύρας (†312), Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος (†312), Διονυσίου όσίου τοῦ ἐν Ὁλύμπῳ (†1540).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ζ' ἐπιστ. (Ῥωμ. ιβ' 6-14).

Εύαγγέλιον: ήμέρας, Σαβ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κβ' 15-22).

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ. Ξένης όσίας (ε' αι.). Βαβύλα ιερομάρτ. (γ' αι.), Φίλωνος ἐπισκ. Καρπασίας, Νεοφύτου τοῦ ἐν Κύπρῳ. Ἡχος πλ. δ', ἑωθινὸν ια'.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου προσόδουμα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν». Εἴσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ήμερας. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Ἄνυμφεντε παρθένε». Ἀπολυτίκιον «Ἐξ ὕψους κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸ ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐξ ὕψους κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ια') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὧδης τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' οἵ το διατάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οὕκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Χέρσον ἀβύσσοτόκον»· «Τὴν τιμωτέραν» καὶ ὁ είρμος «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιὰ καὶ γράμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ια' ἀναστάσιμον «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν», καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Ω φοβερὸν μυστήριον».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ια' ἑωθινὸν «Φανερὸν ἔαντόν», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἄναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἥχου].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἐξ ὑψους κατῆλθες», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου. Ἀπόστολος Κυρ. λα' ἐπιστ., «Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος» (Α΄ Τιμ. α' 15-17). Εὐαγγέλιον Κυρ. ιδ' Λουκᾶ, «Ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχώ» (Λκ. ιη' 35-43).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἶνεῖτε». «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

25. Δευτέρα. † Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου (Ναζιανζηνοῦ) (†390).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου· τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν· τὸ ἀπολυτίκιον «Ο ποιμενικὸς αὐλός» εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι». Εἰς τὸν ὅρθρον Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., «Ἄμην λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος» (Ἰω. ι' 1-9). κανόνες, ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως καὶ οἱ δύο τοῦ ιεράρχου· καταβασίαι «Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἵνων «Ἄμαρτωλῶν τὰς δεήσεις» (Παρακλ. ἥχος α', Δευτέρα ἐσπέρας). Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ο μήτραν παρθενικήν»· Ἀπόστολος: τοῦ ιεράρχου, 13 Νοεμ., «Τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεύς» (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα» (Ἰω. ι' 9-16). κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

26. Τρίτη. Ξενοφῶντος ὁσίου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ (ζ' αι.). Κλήμεντος ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου (†1111).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιβ' 20-ιγ' 2).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιδ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. δ' 24-34).

27. Τετάρτη. † Ιωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (ἀνακομιδὴ λειψάνου ἐν ἔτει 438).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ιεράρχου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Τὰ διὰ τὴν λιτήν ἐλλείποντα στιχηρὰ ζήτει εἰς τὴν 13ην Νοεμ., λέγονται δὲ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ τοῦ στόματός σου» εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ

Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς». Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον: 13 Νοεμ., «Ἄμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ μὴ εἰσερχόμενος» (Ἰω. ι' 1-9). Κανόνες, οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ ἀγίου. Καταβασίαι «Χέρσον ἀβύνσσοτόκον». Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἴσοδον τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἰεράρχου καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ο μήτραν παρθενικήν». Απόστολος τοῦ ἰεράρχου, 13 Νοεμ., «Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς» (Ἐβρ. ζ' 26 - η' 2). Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, 13 Νοεμ., «Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα» (Ἰω. ι' 9-16). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

28. Πέμπτη. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου († 373). Παλλαδίου ὄσίου (δ' αἰ.), Χάριτος μάρτυρος.

Απόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ιε' 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιδ' ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ε' 1-20).

29. Παρασκευή. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἰερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου (†107).

Απόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ια' ἐπιστ. (Α' Κορ. θ' 2-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιδ' ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ε' 22-24, 35-ζ' 1).

30. Σάββατον. † Τῶν τριῶν ἰεραρχῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἰππολύτου ἰερομάρτυρος: ἀνάμνησις τῆς ἐν Τήνῳ εὑρέσεως τῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου (1823). Αὕρας (τῆς καὶ Χρυσῆς) μάρτυρος. (Τ.Μ.Ε., 30 Ιανουαρίου §§1-3.)

Σημείωσις. Ως δρίζεται εἰς τὸ μηναῖον, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἰερομάρτυρος Ἰππολύτου ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ως ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλ' εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν κεκραγαρίων «Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν» (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἥχου), εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν τῶν ἀποστίχων «Μακαρίζομέν σε» (Παρακλητική, ἥχος πλ. α', Δευτέρᾳ ἐσπέρας). Ἀπολυτίκιον μόνον τὸ α' «Τοὺς τρεῖς μεγίστους», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένον σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τῶν ἀγίων· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ως τῶν ἀποστόλων ὁμότροποι».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀμφότερα τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἀγίων «Τοὺς τρεῖς μεγίστους», Δόξα, «Ως τῶν ἀπο-

στόλων», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Καθίσματα κ.λπ. ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὅρθρου, 30ῆς Ἱανουαρίου «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα» (Ἰω. 1' 9-16), μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως. Κανόνες, τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἱρμῶν καὶ τῶν ἀγίων οἱ δύο (ἄνευ εἱρμῶν), ώς εἰς τὸ Μηναῖον. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ «Χέρσον ἀβύσσοστόκον». Στιχολογοῦμεν «Τὴν τιμιωτέραν» εἰς ἥχον β' εἱρμολογικόν, εἴτα ἡ θ' ὁδὸν τῆς Θεοτόκου μετὰ τοῦ εἱρμοῦ «Τὸν ἐκ Θεοῦ Θεὸν Λόγον», λέγοντες εἰς τὰ λοιπὰ τροπάρια στίχον «Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς», καὶ οἱ δύο κανόνες τῶν ἀγίων μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῶν, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ· ὁ εἱρμὸς «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμου σκιᾶ καὶ γράμματι». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἷνοι ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλῃ καὶ τὸ β' ἀπολυτίκιον τῶν ἀγίων.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπολυτίκια «Τὸν τρεῖς μεγίστους» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο μήτραν παρθενικήν». Ἀπόστολος τῶν ἀγίων, 18 Ἱαν., «Μνημονεύετε τῶν ἡγονυμένων» (Ἐβρ. 1γ' 7-16). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 30 Ἱαν., «Ὑμεῖς ἔστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτθ. ε' 14-19). Εἰς τὸ Εξαρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς σύνηθες.

31. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (†311). Τῶν ἐν Κορίνθῳ ἔξι μαρτύρων (†251), Ἡλία νεομάρτυρος τοῦ ἐν Καλαμάτᾳ (†1685), Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ (†1877). Ἡχος α', ἑωθινὸν α'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τὸν τρεῖς μεγίστους φωστῆρας»· κοντάκιον «Τὸν ἴεροὺς καὶ θεοφθόργους».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ό προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Δυνάς μαρτύρων», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἰσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Δεῦτε τῶν πιστῶν ὁ σύλλογος», Καὶ νῦν, «Ὦ θαύματος καινοῦ» (Παρακλητική, ἥχος β', Σάβ. ἐσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα). Ἀπολυτίκια «Τὸν λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Τὰ θαύματα τῶν ἀγίων σου», Καὶ νῦν, «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ώς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ώς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι», καὶ τῆς β' στιχολογίας μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ή ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχουν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὁδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' οἵ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Χέρσον ἀβυσσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμῳ σκιᾷ καὶ γράμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ α' ἀναστάσιμον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τὸ β' τοῦ Μηναίου «Θαυματουργοὶ φωστῆρες»* καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Σὲ προστασίαν πάντες».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου ἔτερα 4 «Τὴν δνάδα τιμήσωμεν» κ.λπ., Δόξα, τὸ α' ἑωθινὸν «Εἰς τὸ ὅρος», Καὶ νῦν, «Үπερενυλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ μακαρισμῶν] (βλέπε ἔμπροσθεν γεν. τυπ. διατάξεις §§64-66).

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Τὰ θαύματα τῶν ἀγίων σου», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ κοντάκιον «Ο μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. λβ' ἐπιστ., «Πιστὸς ὁ λόγος... εἰς τοῦτο γάρ καὶ κοπιῶμεν» (Α' Τιμ. δ' 9-15). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιε' Λουκᾶ, «Διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχώ» (Λκ. ιθ' 1-10).

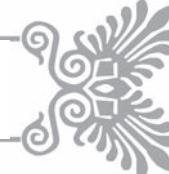
Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

* Ἐπειδὴ ἡ ἡμιεορτάσιμος ἀκολουθία τῶν ἀγίων ἐν τῷ Μηναίῳ ἔχει σταυροθεοτοκία, ἐν Κυριακῇ δικαιοῦνται μόνον ἐνὸς ἔξαποστειλαρίου· δῆθεν καταλιμπάνεται τὸ α' ἔξαποστειλαρίον αὐτῶν ώς μὴ ἔχον θεοτοκίον ὅμοιον.

ΜΗΝ

ΦΕΒΡΟΥΔΡΙΟΣ

ΜΗΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας εἴκοσι καὶ ὀκτώ
Ἡ ἡμέρα ᔹχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 13

1. Δευτέρα. Προεόρτια Ύπαπαντῆς, Τρύφωνος μάρτυρος (†250). Βασιλείου Θεσσαλονίκης τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν (†870), Αναστασίου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Ναυπλίου (†1655)· τῶν ἐν Μεγάροις τεσσάρων μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὴν λειτουργίαν μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπολυτίκια τὸ προεόρτιον «Οὐράνιος χορός», τοῦ μάρτυρος «Ο μάρτυς σου, Κύριε» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ. Κοντάκιον προεόρτιον, ἥχος δ', πρὸς τὸ «Ἐπεφάνης σήμερον»

Ως ἀγκάλας σήμερον πιστοὶ καρδίας, ἐφαπλοῦντες δέξασθε καθαρωτάτῳ λογισμῷ, ἐπιδημοῦντα τὸν Κύριον, προεορτίους αἰνέσεις προσάδοντες.

Ἀπόστολος: τοῦ μάρτυρος, Σεπτ. 2 ('Ρωμ. η' 28-39)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιε' ἐβδ. Ματθαίου (Μρ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημειώσεις. 1. Ὄπον τιμᾶται ἐπισημότερον ὁ ἄγιος Τρύφων ἢ ὁ ἄγιος Αναστάσιος, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου συμφάλλεται μετὰ τῆς προεορτίου ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Χέρσον ἀβυσσοτόκον». Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου, κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ύπαπαντῆς, πλὴν τῶν Κυριακῶν, δὲν ψάλλεται Παρακλητική.

3. Ἐν τῇ νέᾳ ἑκδόσει τοῦ Μικροῦ Εὐχολογίου ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας (2013 καὶ ἐξῆς), εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μικροῦ Ἁγιασμοῦ ἔχει προστεθῆ καὶ εἰδικὴ εὐχὴ διὰ τὴν εὐλογίαν τοῦ ὅδατος.

2. Τρίτη. † Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Οὐράνιος χορός», Δόξα, «Ο μάρτυς σου, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀγκάλας σήμερον».

Εις τὸν ἐσπερινόν. Ή ἀκολουθία (ἄνευ ψαλτηρίου) ώς ἐν τῷ Μηναίῳ (τὰ 3 ἐσπέρια ἴδιόμελα τῆς ἑορτῆς δευτεροῦνται). Ἀπόστιχα τὰ ἴδιόμελα τοῦ Μηναίου, ἀλλ’ εἰς τὰ δύο τελευταῖα μετὰ στίχων α) «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν»· β) «Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ». Τὸ ἀπολυτικιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» τρίς. Ἀπόλυσις «Οὐ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Εις τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» (ἄπαξ).

Εις τὸν ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτικιον τρίς. Καθίσματα, ἀναβαθμοὶ καὶ τὰ λοιπὰ ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εὐαγγέλιον ὅρθρου τὸ τῆς ἑορτῆς, ὃ ζήτει Φεβρ. 2, «Ὕν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλήμ» (Λκ. β' 25-32). Ο ν' ψαλμὸς καὶ τὰ λοιπὰ ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Ό κανῶν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6 («ἄνευ στίχων»). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Χέρσον ἀβύνσοτοκον»· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὡδῆς τῆς Θεοτόκου Τὴν τιμιωτέραν) εἰς τὴν θ' ὠδὴν τὰ μεγαλυνάρια «Ἀκατάληπτον ἐστὶ» μέχρι τοῦ «Κατελθόντ' ἐξ οὐρανοῦ», ἀπὸ δὲ τοῦ «Λάμπρυνόν μου τὴν ψυχὴν» συμψάλλονται καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὡδῆς (ό εἰρμὸς καὶ τὸ α' τροπάριον δίς), εἴτα ό εἰρμὸς «Θεοτόκε, ή ἐλπίς... Ἐν νόμον σκιᾶ». Ἐξαποστειλάριον καὶ αὖν ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» (ἄπαξ).

Εις τὴν λειτουργίαν. Άντιφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν «Ἐγνάρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ, ἐναντίον πάντων τῶν ἔθνῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ό ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια». Μετὰ τὴν εἰσοδον ψάλλονται μόνον τὸ ἀπολυτικιον «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» καὶ τὸ κοντάκιον «Ο μήτραν παρθενικήν». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: 2ας Φεβρ., «Χωρὶς πάσσης ἀντιλογίας» (Εφρ. ζ' 7-17). Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, «Ἄνήγαγον οἱ γονεῖς» (Λκ. β' 22-40). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ

«Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... Ἐν νόμου σκιᾶ καὶ γράμματι» (ἀντὶ τοῦ Ἄξιον ἔστι). Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου» (ἢ «Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ ἐναντίον πάντων τῶν ἔθνῶν· ἀλληλούια»)· «Εἶδομεν τὸ φῶς». Απόλυτις ως ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

Εἰδήσεις. 1. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Υπαπαντῆς, εἰς τὸν κανόνας τῶν Μηναίων προτάσσεται καθ' ἐκάστην ὁ τῆς ἑορτῆς.

2. Εἰς τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (βλέπε ἐμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63).

3. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν ἔως τῆς ἀποδόσεως στιχολογοῦνται συνήθως τὰ τῆς ἑορτῆς ἀντίφωνα (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5), ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς».

3. Τετάρτη. Συμεὼν τοῦ θεοδόχου καὶ Ἀννης τῆς προφήτιδος. Ἰωάννου, Νικολάου καὶ Σταματίου τῶν ἐκ Σπετσῶν νεομαρτύρων (†1822).

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ιη' ἐπιστ. (Β' Κορ. θ' 6-11).

Εὐαγγέλιον: τῶν ἀγίων, 3ης Φεβρουαρίου (Λκ. β' 25-38).

4. Πέμπτη. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου (†436-440). Ἰωάννου ὁσίου, Νικολάου ὁμολογητοῦ (†868), Ἀβραμίου ιερομάρτυρος (†347).

Ἀπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ιδ' ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 21-β' 4).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ιδ' Ματθ. (Μτθ. κβ' 2-14).

5. Παρασκευή. Ἀγάθης μάρτυρος (†251). Πολυεύκτου Κωνσταντινουπόλεως (†570), Θεοδοσίου ὁσίου τοῦ ἐν Σκοπέλῳ, Ἀντωνίου νεομάρτυρος τοῦ Αθηναίου (†1774).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. δ' 8-21).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. ιε' Ματθ. (Μτθ. κβ' 35-46).

6. Σάββατον. Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης (α' αἱ.), Φωτίου Κων/πόλεως τοῦ μεγάλου καὶ ἴσαποστόλου (†891).

Α'. Συνήθης τάξις (διὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Μηναίου)

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (βλέπε καὶ ἐμπροσθεν εἰς τὰς «γενικὰς τυπικὰς διατάξεις» §§52-63). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιε' ἐβδ.

έπιστ. (Α΄ Κορ. δ΄ 17-ε΄ 5). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιε΄ ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κδ΄ 1-13).

Β΄. Έόρτιος τάξις ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἀγίου Φωτίου

Σημειώσεις. 1. Σήμερον ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἀγίου Φωτίου –προστάτου τῆς Ι. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος– τελεῖται πανηγυρικὴ συνοδικὴ λειτουργία, καθιερωθεῖσα συνοδικῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1926. Η ἑόρτιος ἀκολουθία τοῦ ἀγίου ψάλλεται ἐξ ἴδιαιτέρας φυλλάδος ἢ ἐκ τοῦ παραρτήματος τοῦ Μηναίου Φεβρουαρίου (έκδ. Αποστολικῆς Διακονίας) μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Υπαπαντῆς. Τὰ σχετικὰ μὲ τὸν συνοδικὸν ἑόρτασμὸν βλέπε εἰς τὸν «Κώδικα Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως καὶ Ἐκκλ. Ἐθμοτυπίας», τύποις Α.Δ., ἐν Αθήναις 2012, σελ. 169 καὶ ἑζῆς (ἴδιᾳ περὶ τῶν ψαλτέων εἰς §§ 14, 17, 19, 21-24, καὶ 29).

2. Η ἀκολουθία τοῦ ἰεράρχου ἔχει μικρὸν ἐσπερινόν (στοιχεῖον μοναστ. ἀγρυπνίας), μέγαν ἐσπερινὸν μετ' εἰσόδουν καὶ ἀναγνώσματων, λιτήν, 4 δοξαστικά, καθίσματα μετὰ πολυελέουν, Εὐαγγέλιον ὄρθρον, καταβασίας καὶ αἱνους· ὅθεν ψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων κατὰ τὴν τάξιν τῶν ἐπισήμων ἑορταζομένων ἀγίων, κατὰ τὰς συναφεῖς ἀκολουθίας τῆς 11ης Ιανουαρίου καὶ τῆς 23ης Απριλίου καὶ τὰς παρεμφερεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (Απρ. 23, §§ 19-20, 30-32 καὶ 35-37). Πρβλ. Τυπικὸν Γεωργίου Ρήγα, σ. 221 §2 ὑποπερίπτωσις α΄, καὶ σ. 205 §7· ἐπίσης «Σύντημα Τυπικοῦ» Κων. Παπαγιάννη, ἔκδ. Απ. Διακονίας, σ. 134-135, §§ 211-214.

3. Συνῳδὸν τῇ ἀποφάσει τῆς Ι. Συνόδου, καταχωρίζονται ἐφεξῆς αἱ λειτουργικαὶ διατάξεις τῆς σήμερον «ἀναλυτικῶς καὶ μετὰ πάσης λεπτομερείας..., ὡστε οὐδεμίᾳ ἀπορίᾳ περὶ τῆς τηρητέας λειτουργικῆς τάξεως νὰ ὑφίσταται» (ἀριθμ. πρωτ. 5636/19-11-2015) κατὰ τὸν συνοδικὸν ἑόρτασμόν.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ό προοιμιακὸς καὶ ἡ α΄ στάσις τοῦ Ψαλτηρίου. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα» ἵστωμεν στίχους 6 καὶ ψάλλομεν μόνα τὰ 6 στιχηρὰ τοῦ ἰεράρχου, ἢ τοι τὰ 3 πρῶτα προσόμοια «Ὅτε ἐπινεύσει θεϊκῆ» καὶ τὰ 3 ἔτερα «Τὸ τῆς χάριτος ὅργανον» κ.λπ., Δόξα, «Οσιε τρισμάκαρ», Καὶ νῦν, ὄμοιχον τῆς ἑορτῆς «Ἄνοιγέσθω ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ» (ζήτει εἰς τὰ ἐσπέρια τῆς 2ας Φεβρ.).

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἱλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἀγίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τοῦ ἀγίου «*Χαίροις ἀρχιερεῦ τοῦ Χριστοῦ*» κ.λπ. –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, «*Ἐπρεπε τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων*», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὁμόηχον «*Σήμερον ἡ ἵερά μήτηρ*» (ζήτει εἰς τὴν λιτήν τῆς 2ας Φεβρ.).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ως τῶν ἀποστόλων ὁμότροπος*», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη Θεοτόκε*». Η ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τοῦ ἱεράρχου, εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν, ὁμόηχον ἰδιόμελον τῆς ἑορτῆς «*Ο ἐν χερσὶ πρεσβυτικαῖς*» (ὅρα εἰς τοὺς αἴνους τῆς 2ας Φεβρ.)· τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Ό εξάψαλμος· εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἱεράρχου «*Ως τῶν ἀποστόλων ὁμότροπος*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ [μετὰ τὴν α' στιχολ.] τοῦ ἀγίου «*Ἐπέλαμψεν ἰδού*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὄμοιον τῆς ἑορτῆς·

Ο ὃν σὸν τῷ Πατρὶ ἐπὶ θρόνου ἀγίου, ἐλθὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ παρθένου ἐτέχθη, καὶ βρέφος ἐγένετο, χρόνοις ὃν ἀπερίγραπτος, δὸν δεξάμενος ὁ Συμεὼν ἐν ἀγκάλαις, χαίρων ἔλεγε· Νῦν ἀπολύεις οἰκτίρμον, εὐφράνας τὸν δοῦλόν σου.

[Μετὰ τὴν β' στιχολ.] τοῦ ἀγίου «*Θείαν ἔλλαμψιν*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς·

Ἐκ τῆς παρθένου σε, σωματωθέντα Χριστέ, χαίρων ἐδέξατο, ὁ ἱερὸς Συμεών· Νῦν ἀπολύεις ἐκβοῶν, τὸν δοῦλόν σου ὃ Δέσποτα· Ἄννα δὲ ἡ ἀμεμπτος, ἡ προφῆτις καὶ ἔνδοξος, τὴν ἀνθομολόγησιν καὶ τὸν ὅμινον προσῆγε σοι· ἡμεῖς δὲ ζωοδότα βοῶμέν σοι· Δόξα τῷ οὕτως εὐδοκήσαντι.

[Μετὰ τὸν πολυέλεον] τοῦ ἀγίου «*Ο ἱεράρχης καὶ σεπτός*», Δόξα, Καὶ νῦν, ὁμόηχον τῆς ἑορτῆς, πρὸς «*Κατεπλάγη Ἰωσήφ*».

Νηπιάζει δι' ἐμέ, ὁ παλαιὸς τῶν ἡμερῶν· καθαρσίων κοινωνεῖ, ὁ καθαρώτατος Θεός, ἵνα τὴν σάρκα πιστώσῃ μου τὴν ἐκ παρθένου· καὶ ταῦτα Συμεὼν μυσταγωγούμενος, ἐπέγνω τὸν αὐτὸν, Θεὸν φανέντα σαρκί· καὶ ως ζωὴν ἡσπάζετο καὶ χαίρων, πρεσβυτικῶς ἀνεκραύγαζεν· Απόλυσόν με· σὲ γὰρ κατεῖδον, τὴν ζωὴν τῶν ἀπάντων.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΟΡΘΡΟΥ. Εὐθὺς τὸ «Ἐκ νεότητός μου» κ.λπ. καὶ τὸ προκείμενον «Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν» μετὰ τοῦ στίχου «Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην». Εὐαγγέλιον τοῦ ἱεράρχου, ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμ., «Ἄμην ἀμὴν λέγω ὅμιν» (Ἰω. 1' 1-9). Εἶτα ὁ Ν' ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «Ταῖς τοῦ Ἱεράρχου», Καὶ νῦν, «Ταῖς τῆς Θεοτόκου», εἰς δὲ τὸν στίχον «Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς» τὸ ιδιόμελον «Ἐξεχόθη ἡ χάρις ἐν χείλεσί σου».

KANONEΣ, ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», καὶ ὁ τοῦ ἱεράρχου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ». Απὸ γ' ὧδης τὸ μεσάριον κάθισμα τοῦ ἀγίου «Τὸν προφήτην Ἡλίαν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὄμόηχον τῆς ἑορτῆς, πρὸς «Ἀνέστης ἐκ νεκρῶν».

Ἐτέχθης ἐπὶ γῆς ὁ προάναρχος Λόγος, προσήχθης τῷ ναῷ ἀκατάλληπτος μένων· χαίρων δὲ ὁ πρεσβύτης, ἐν ταῖς ἀγκάλαις σε ὑπεδέξατο, κράζων· Νῦν ἀπολύεις, ὃν ἐπεσκέψω κατὰ τὸ ρήμα σου, ὁ εὐδοκήσας σῶσαι ώς Θεός, τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων.

Ἄφ' οὐδὲ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἱεράρχου καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας (μετὰ τοῦ ὑπομνήματος τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου).

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Χέρσον ἀβυνσσοτόκον»· εἶτα «Τὴν τιμιωτέραν», «[Θεοτόκε, ἡ ἐλπίς... J'En νόμου σκιᾶ】.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ τὸ τοῦ ἀγίου «Προστάτην σε θερμότατον» καὶ τῆς ἑορτῆς ὅμοιον «Ἄτρεπτως καθ' ὑπόστασιν» (ζήτει τῇ 3ῃ Φεβρ.).*

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 4 προσόμοια τοῦ ἀγίου, Δόξα, «὾πον ἐπικληθῆ σου», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς ὄμόηχον «Οὐ παλαιὸς ἡμερῶν νηπιάσας σαρκί» (ζήτει εἰς τὴν λιτήν τῆς 2ας Φεβρ.). Δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν ώς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ· Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

---

* Πρβλ. Τ.Μ.Ε., διάταξις 2ας Φεβρ. §15.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη*», τοῦ ἵεράρχου «*Ως τῶν ἀποστόλων ὁμότροπος*», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «*Ο μήτραν παρθενικήν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ Ἀπόστολος: τοῦ ἵεράρχου, ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμ., «*Τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεὺς*» (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «*Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα*» (Ἰω. ι' 9-16).

Εἰς τὸ *Ἐξαιρέτως* τὸ *«Ἄξιον ἔστι»*. Κοινωνικὸν *«Εἰς μνημόσυνον»*: *«Εἴδομεν τὸ φῶς»*, καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Ἡ ἀπόλυσις μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἑορτῆς.

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Παρθενίου ἐπισκόπου *Λαμψάκου* (δ' αἱ.), *Λουκᾶ* ὁσίου τοῦ ἐν Στειρίῳ Ελλάδος (†946). *Ὕχος β',* ἐωθινὸν *β'*.

«Τῇ Κυριακῇ μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Ύπαπαντῆς, ἀποφάσει τῆς Ι. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος, ώρισθη ὅπως τιμᾶται ἡ μνήμη τῶν ἀγίων μητέρων τῶν τριῶν Ιεραρχῶν, Ἐμμελείας, Νόννας καὶ Ἀνθούσης».

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ T.M.E. (2 Φεβρ. §§ 7-9) ἡ μὴ ἑόρτιος ἀκολούθια τοῦ Μηναίου σήμερον καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ *«ΚΥΠΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ»* ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 ἰδιόμελα (2ας Φεβρ.) *«Λέγε, Συμεών»* κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, *«Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς»* (λιτῆς 2ας Φεβρ.), Καὶ νῦν, *«Παρῆλθεν ἡ σκιά»*. Εἰσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, *«Ο παλαιὸς ἡμερῶν νηπιάσας σαρκί* (εἰς τὴν λιτήν τῆς 2ας Φεβρ.).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ *«Ὦτε κατῆλθες»*, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ *«Ο ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός»*.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ *«Ἄξιον ἔστι»*, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον *«Χαῖρε, κεχαριτωμένη»*.

Εις τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Οτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, κεχαριτωμένη». [Τὸ ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος].

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, ἀλλ’ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα (7 Φεβρουαρίου). Εὐλογητάρια. Ἡ ύπτακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς (2 Φεβρ.), ἀμφότεροι μετὰ τῶν εἰρμῶν ἀπὸ γ' φόδης τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς ἑορτῆς· ἀφ' οὗ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Χέρσον ἀβυνσοτόκον»· «Τὴν τιμιωτέραν» καὶ ὁ είρμος «[Θεοτόκε ἡ ἐλπίς...] Ἐν νόμῳ σκιᾶ καὶ γράμματι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ β' ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Πληρῶν σου τὴν ἀπόρρητον» (7 Φεβρουαρίου).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς (2 Φεβρ.) προσόμοια 3 «Νόμον τὸν ἐν γράμματι» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, καὶ τὸ ρῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, δὴ τοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν», β) «Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ», Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων προσελθούσαις», Καὶ νῦν, «Үπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν. [Ἄν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ ᾧ ζ' φόδη τῆς ἑορτῆς εἰς 4.]

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Οτε κατῆλθες», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο μήτραν παρθενικήν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλοιάριον τοῦ ἥχου· Ἀπόστολος Κυρ. ις' ἐπιστ., «Συννεργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β' Κορ. ις' 1-10). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ις' Ματθ. [τῶν

ταλάντων], «Εἶπεν ὁ Κύριος... Ἀνθρωπός τις ἀποδημῶν» (Μτθ. κε' 14-30).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω», «Εἴη τὸ ὄνομα». Άπόλυσις ώς εἰς τὸν ἐσπερινόν.

8. Δευτέρα. Θεοδώρου στρατηλάτου μεγαλομάρτυρος (†319), Ζαχαρίου τοῦ προφήτου (†620 π.Χ.).

Άπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. ιθ' ἐπιστ. (Β' Κορ. ια' 31-ιβ' 9).

Εὐαγγέλιον: παραλειφθέν, Κυρ. γ' Λουκᾶ (Λκ. ζ' 11-16).

9. Τρίτη. Απόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Υπαπαντῆς. Νικηφόρου μάρτυρος (†257). Φιλαγρίου Κύπρου, Παγκρατίου Ταυρομενίου (δ' αἱ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ώς τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (Φεβρουαρίου 2) ἀνευ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ τῶν στιχηρῶν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὅρθρῳ καταλυμπάνονται ὁ πολυέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς ὁ κανὼν τῆς ἑορτῆς. Συναξάριον ἀναγινώσκεται τὸ τῆς 9ης τοῦ μηνός. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Άπόστολος: παραλειφθείς, Κυρ. λ' ἐπιστολῶν (Κλσ. γ' 12-16). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ις' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 5-16).

10. Τετάρτη. † Χαραλάμπους ἱερομάρτυρος τοῦ θαυματουργοῦ (†202). Ἀναστασίου Ἱεροσολύμων, Ζήνωνος ὁσίου τοῦ ταχυδρόμου (δ' αἱ.).

Ἡ ἀκολουθία, ἑορτάσιμος οὖσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, ώς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον. Τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Εἰς τὸν ὅρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου, ζήτει Τρίτῃ ιβ' ἔβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). Κανόνες· ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως, καὶ τοῦ ἀγίου. Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· Άπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 15ης Δεκ. – τοῦ ἀγίου, ζήτει 26 Οκτ., «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ'

έβδ. Ἰωάν., «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ἰω. ἰε' 17-ις' 2). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημείωσις. Απὸ αὐριον ἄρχεται πάλιν ψαλλομένη ἡ Παρακλητική. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τωπικὰς διατάξεις (§§1-30).

11. Πέμπτη. Βλασίου ἱερομάρτυρος (†316). Θεοδώρας βασιλίσσης (†867) τῆς στερεωσάσης τὴν ὁρθοδοξίαν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφ. α' 1-9).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. ζ' 24-30).

12. Παρασκευή. Μελετίου Ἀντιοχείας (†381). Ἀντωνίου (Β') Κων/πόλεως (†901), Χρίστου νεομάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (†1748).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. α' 7-17).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ις' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. η' 1-10).

13. Σάββατον. Μαρτινιανοῦ ὁσίου (ε' αἱ.). Ἀκύλα καὶ Πρισκίλλης, Εὐλογίου Ἄλεξανδρείας (†607).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἔβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ἵ 23-28).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. κδ' 34-37, 42-44).

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Αὐξεντίου ὁσίου (†470). Ἀβραὰμ (ε' αἱ.) καὶ Μάρωνος (δ' αἱ.) τῶν ὁσίων. Ἡχος γ', ἑωθινὸν γ'.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ ἀγίου προσόμοια 3, Δόξα, τοῦ ἀγίου «Ἡ καθαρὰ τοῦ Πνεύματος», Καὶ νῦν, «Πᾶς μὴ θαυμάσωμεν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον ὥστε «Ἄσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος». Απολυτίκια «Ἐύφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Τῆς ἐρήμου πολίτης», Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ

θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ή ύπακοή, οι ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, καὶ ὁ τοῦ ἀγίου ἀνευ εἰρμῶν εἰς 4 μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ»· ἀπὸ γ' φόδης τὰ μεσῷδια καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συνάξαριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἀπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «Ὄτι Χριστὸς ἐγήγερται», τοῦ Μηναίου «Αὐξήσει τῶν ἀγώνων σου» καὶ τὸ θεοτοκίον «Καὶ σχετικῶς ἀσπάζομαι».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ γ' ἑωθινὸν «Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἥχου]. Μετὰ τὴν εῖσοδον, ἀπολυτίκια «Ἐυφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Τῆς ἐρήμου πολίτης» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία τῶν χριστιανῶν». Ἀπόστολος: —μετὰ προκειμένου τοῦ ἥχου— Κυρ. ιζ' ἐπιστ., «Ὕμεῖς ἔστε ναὸς Θεοῦ ζῶντος» (Β' Κορ. ζ' 16-ζ' 1). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ' Ματθ., «Ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος» (Μτθ. ιε' 21-28). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

15. Δευτέρα. Ὄνησίμου ἀποστόλου (†109). Εὐσεβίου ὄσιου (ε' αι.), Μαΐωρος μάρτυρος, Ἀνθίμου ὄσιου (τοῦ Βαγιάνου) τοῦ ἐν Χίῳ (†1960).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, ζήτει 22 Νοεμ. (Φιλήμ. 1-25).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 13-17).

16. Τρίτη. Παμφύλου μάρτυρος (†307) καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Φλαβιανοῦ πατριάρχου Κωνσταντινούπολεως.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτ. γ' 10-22).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 18-27).

17. Τετάρτη. Θεοδώρου μεγαλομάρτ. Τήρωνος (†307). Μαριά-
μηνης ἀδελφῆς ἀπόστ. Φιλίππου (α' αἰ.), Μαρκιανοῦ καὶ Πουλ-
χερίας βασιλέων, Θεοδώρου νεομάρτ. ἐν Μυτιλήνῃ (†1795).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λγ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτρ. δ' 1-11).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ις' ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 28-38).

18. Πέμπτη. Λέοντος πάπα Ῥώμης (†461). Αγαπητοῦ ἐπισκόπου
Σινάου τοῦ ὁμοιογητοῦ (δ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λγ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Πέτρ. δ' 12-ε' 5).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 38-44).

19. Παρασκευή. Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας (α' αἰών). Φι-
λοθέης ὁσιομάρτυρος τῆς Ἀθηναίας (†1589).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λγ' ἑβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. α' 1-10).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ις' ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ' 1-9).

Σημείωσις. Εἰς τὸν ἔօρτάζοντας τὴν ἀγίαν Φιλοθέην ναοὺς ἡ ἀκο-
λουθία ψάλλεται ἐκ τῆς ἴδιαιτέρας φυλλάδος αὐτῆς.

20. Σάββατον. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης († 780). Βησσαρίω-
νος ὄσίου, Πλωτίνου ὄσίου.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λγ' ἑβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. β' 11-19).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ις' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 2-8).

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ. Τιμοθέου ὄσίου
τοῦ ἐν Συμβόλοις (θ' αἰ.). Εὐσταθίου Ἀντιοχείας (†360), Ζα-
χαρίου Ἰεροσολύμων (†633), Ἰωάννου Κων/πόλεως (†577).
Ὕχος δ', ἐωθινὸν δ'.

Ἄρχεται τὸ Τριψδιον

Σημείωσις. Ἀπὸ σήμερον ἄρχονται συμψαλλόμενοι οἱ ἐν τῷ λει-
τουργικῷ βιβλίῳ τοῦ Τριψδίου περιεχόμενοι ὅμνοι. Ἐν τισὶ ναοῖς πρὸ^τ
τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐσπερινοῦ τίθεται ὑπὸ τὴν ἐν τῷ τέμπλῳ εἰκόνα τοῦ
Χριστοῦ ἐπὶ ηὐτρεπισμένου σκίπτοδος τὸ λειτουργικὸν βιβλίον τοῦ
Τριψδίου, ἐνθα μεταβαίνει ὁ πρωτοψάλτης (ἐκπροσωπῶν τὸν ἐν τοῖς
ἀναλογίοις ὑπηρετοῦντας), βάλλει πρὸ τῆς εἰκόνος μετανοίας 3,
ἀσπάζεται αὐτήν, λαμβάνει μετὰ χεῖρας τὸ Τριψδιον καὶ ἀσπάζεται
αὐτό, ποιεῖ πάλιν μετανοίας μικρὰς 3 καὶ ἀπέρχεται μετὰ τοῦ Τριψδίου
εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα,
«Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ό προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAZEA*», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ 2 ἴδιόμελα τοῦ Τριῳδίου «*Mὴ προσευξώμεθα*», «*Φαρισαῖος κενοδοξίᾳ*» εἰς 3, Δόξα, «*Παντοκράτορ Κύριε*», Καὶ νῦν, «*Ο διὰ σὲ θεοπάτωρ*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἵλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «*Βεβαρημένων τῶν ὄφθαλμῶν μου*», Καὶ νῦν, «*Ναὸς καὶ πύλη*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Tὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «*Tὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄζιον ἔστι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «*Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε*» κ.λπ..

Εἰς τὸ ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξανψαλμὸν, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκιον «*Tὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Tὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ή ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (δ'), μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ εἰδικὰ τροπάρια τῶν Κυριακῶν τοῦ Τριῳδίου (μέχρι τῆς ε' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν), ἢ τοι Δόξα, «*Tῆς μετανοίας*», Καὶ νῦν, «*Tῆς σωτηρίας*», καὶ εἰς τὸν στίχον «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεὸς*» τὸ ἴδιόμελον «*Tὰ πλήθη*».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν είρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου «*Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι*»· ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Τριῳδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «*Ως ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας*»· «*Tὴν τιμιωτέραν*», «*Θεὸν ἀνθρώποις*».

ΕΞΑΠΙΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «*Tαῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες*», τοῦ Τριῳδίου «*Ὑψηγορίαν φύγωμεν*» καὶ τὸ ὅμοιον θεοτοκίον «*Ο ποιητὴς τῆς κτίσεως*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 4 (εἰς τὸν συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα), Δόξα, «Ταῖς ἐξ ἔργων καυχήσεσι», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἄν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τὸν μακαρισμὸν 4 τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ ἡ ζ' ὁδὴ τοῦ Τριῳδίου εἰς 4].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Φαρισαίου φύγωμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου (δ'). Ἀπόστολος: Κυρ. λγ' ἐπιστολῶν, «Παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ» (Β' Τιμ. γ' 10-15). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ις' Λουκᾶ, «Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν» (Λκ. ιη' 10-14).

KOINΩNIKON «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

Εἰδησις. 1. Ἐν τῷ ἡ ἀγίου ἑορταζομένου μνήμῃ ἐν ὅλῃ ἡμέρᾳ, πλὴν τῆς Κυριακῆς, κατὰ τὰς τρεῖς πρώτας Ἐβδομάδας τοῦ Τριῳδίου, κοντάκιον ἐν τῇ λειτουργίᾳ λέγεται τὸ «**Προστασία τῶν Χριστιανῶν**», καθόσον καὶ ἐν τῷ δρθρῷ καταβασίᾳ λέγονται «**Ἄνοιξω τὸ στόμα μου**» (T.M.E., Προθεωρία, σελ. 34, ὄποιημ. 13).

2. Τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευὴν τῆς παρούσης ἐβδομάδος, ἢ τις καὶ «προφωνήσιμος» καλεῖται, «καὶ διὰ κρέατος ἀκινδύνως καταλύομεν» (Θεόδωρος Βαλσαμῶν).

22. Δευτέρα. Ἡ εὑρεσις τῶν ἵ. λειψάνων τῶν ἀγίων μαρτύρων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίοις (†395-423).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. α' 20-β' 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 9-13).

23. Τρίτη. Πολυκάρπου ιερομάρτυρος ἐπισκόπου Σμύρνης (†166).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Πέτρ. β' 9-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ' 14-23).

24. Τετάρτη. † Ἰωάννου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ ἐπὶ τῇ μνείᾳ τῆς α' καὶ β' εὐρέσεως τῆς τιμίας κεφαλῆς αὐτοῦ (452).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἐσπέρια προσόμοια τοῦ Προδρόμου 3

«Χαίροις ἡ ἵερὰ κεφαλὴ» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, «Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν», Καὶ νῦν, τὸ ὄμόγχον αὐτὸν θεοτοκίον «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ.. Εἰς τὰ ἀπόστιχα (ζήτει ταῦτα μετὰ τὸν ὅρθρον τῆς 24ης καὶ πρὸ τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς 25ης τοῦ μηνὸς) προσόδομια 3, «Δεῦτε τὴν τιμίαν κεφαλὴν» κ.λπ. ἀνὰ μίαν, μὲ στίχους εἰς μὲν τὸ β' «Ἐκεῖ ἐξανατελὼ κέρας τῷ Δανίδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μον», εἰς δὲ τὸ γ' «Ἐνύφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ καὶ ἐλπιεῖ ἐπὶ αὐτόν», Δόξα, τὸ ἐν συνεχείᾳ ἰδιόμελον «Ἡ τῶν θείων ἐννοιῶν», Καὶ νῦν, τὸ ὄμόγχον θεοτοκίον «Χαῖρε, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν» (ζήτει αὐτὸν εἰς τὸν στίχον τοῦ ἀρχικοῦ ἐσπερινοῦ τῆς 24ης). Απολυτίκιον «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν νέαν ψαλμὸν (ψάλλε, εἰ βούλει, Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἰδιόμελον «Ἡ πρώτη ἐπὶ πίνακι», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἀμπελος... μετὰ τοῦ προδρόμου»), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα».

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Τὰ καθίσματα τοῦ Μηναίου κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὅρθρου, ἐν ᾧ Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Πέμ. γ' ἐβδ. Λουκᾶ, «Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ» (Λκ. ζ' 17-30). Κανόνες ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν είρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ προδρόμου ἄνευ τῶν είρμῶν ἀπὸ γ' καὶ σ' φόδης ως ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς». Ἐξαποστειλάρια, αἰνοι, Δόξα, Καὶ νῦν, ως ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξολογία μεγάλῃ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Ἐκ γῆς ἀνατείλασα» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. ιερέας ἐπιστ., «Ο Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι» (Β' Κορ. δ' 6-15). Εὐαγγέλιον ὄμοιώς, Δευτ. δ' ἐβδ. Ματθ., «Ἀκούσας ὁ Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ» (Μτθ. ια' 2-15). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

25. Πέμπτη. Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως (784-806). Ρηγίνου ιερομ. ἐπισκόπου Σκοπέλου (†335), Άλεξάνδρου μάρτυρος τοῦ ἐν Θράκῃ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λδ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰωάν. α' 8-β' 6).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιγ' 31-ιδ' 2).

26. Παρασκευή. Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης (†420). Φωτεινῆς μάρτυρος τῆς Σαμαρείτιδος, Θεοκλήτου καὶ λοιπῶν μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κων/πόλει (†1575).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λδ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰωάν. β' 7-17).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιδ' 3-9).

27. Σάββατον. Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου (η' αἰ.). Στεφάνου τοῦ γηροκόμου, Ἐφραὶμ ὁσίου τοῦ Κατουνακιώτου († 1998).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Ἄλληλονία» (βλ. ἔμπροσθεν §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. λδ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. σ' 11-16).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιζ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 46-κα' 4, η' 8).

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ (ΙΖ' ΛΟΥΚΑ). Βασιλείου ὁσ. τοῦ ὁμολογητοῦ (†750). Προτερίου Άλεξανδρείας ἱερομάρτυρος (†457), Κυράννης νεομάρτ. τῆς ἐν Θεσσαλονίκη (†1751). Ἡχος πλ. α', ἐωθινὸν ε' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§4-6).

Συμφώνως μὲ σημείωσιν τοῦ Μηναίου, ἐν τοῖς ἀποδείπνοις ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Κασσιανοῦ τοῦ Ῥωμαίου (29 Φεβροναρίου), ἐπειδὴ τὸ ἔτος δὲν εἶναι δίσεκτον.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἄπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ Τριῳδίου δευτεροῦντες τὸ πρῶτον, Δόξα, «Ω πόστων ἀγαθῶν», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ». Εἰσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τῆς πατρικῆς δωρεᾶς», Καὶ νῦν, «Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου». Ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ως εἴθισται, καὶ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέήσον ἡμᾶς» κ.λπ. (ζητεῖ ταῦτα εἰς τὸ Μ. Ὁρολόγιον, ἐν τῷ μεσωρίῳ τῆς Α' ὥρας ἡ ἐν τέλει τῆς Μικρᾶς Παρακλήσεως).

Εις τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, τὸ αὐτό, Και νῦν, θεοτοκίον «Χαῖρε, πόλη Κυρίου». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινόν (ε') μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ως συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν είρμων), καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Άπὸ γ' ὧδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Τριῳδίου* καὶ τὸ θεοτοκίον. Άφ' οἵ τοῦ Τριῳδίου καὶ οἴκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι τοῦ Τριῳδίου «Τὴν Μωσέως φόδην»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τῶν γηγενῶν τίς ἥκουσεν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός», τὰ δύο τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου 3 «Τὴν τοῦ ἀσώτου φωνὴν» κ.λπ., Δόξα, «Πάτερ ἀγαθέ», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εις τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ὧδης τοῦ κανόνος τοῦ Τριῳδίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου «Τῆς πατρόφας δόξης σου». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου· Άπόστολος: Κυρ. λδ' ἐπιστ., «Πάντα μοι ἔξεστιν» (Α΄ Κορ. ζ' 12-20). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιζ' Λουκᾶ, «Ἀνθρωπός τις εἶχε δύο νιούς» (Λκ. ιε' 11-32). Κοινωνικὸν «Αἴνεῖτε»· καὶ τὰ λοιπὰ ώς συνήθως.

* Τὸ ἐν λόγῳ κάθισμα ὑπάρχει διωρθωμένον καὶ πλῆρες (μετὰ πολλῶν ἄλλων διορθώσεων καὶ συμπληρώσεων) εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ΑΠ. Διακονίας ἔκδοσιν τοῦ Τριῳδίου (Αθῆναι 2014, σελ. 40), ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀοιδίμου ιερέως Κων. Παπαγιάννη.

Ειδησις. Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς παρούσης πρὸ τῆς ἀπόκρεω ἐβδομάδος δὲν γίνεται κατάλυσις, ἀλλὰ τηρεῖται ἡ συνήθης τῶν ἡμερῶν αὐτῶν νηστεία.

ΜΗΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΜΗΝ ΜΑΡΤΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 12

1. Δευτέρα. Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος (†160-170), Μαρκέλλου καὶ Αντωνίνης μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. β' 18-γ' 8).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ἀπόκρεω (Μρ. ια' 1-11).

2. Τρίτη. Ἡσυχίου μάρτυρος. Θεοδότου ἐπισκόπου Κυρηνείας Κύπρου (†326), Εὐθαλίας παρθενομάρτυρος (†252). Νικολάου ἱερέως τοῦ Πλανᾶ († 2 Μαρτίου 1932). [Κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἱ. Συνόδου, εἰ τύχοι ἐν τῇ μεγ. τεσσαρακοστῇ, μετατίθεται ἡ μνήμη αὐτοῦ τῇ α' Κυριακῇ τοῦ Μαρτίου].

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. γ' 9-22).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ἀπόκρεω (Μρ. ιδ' 10-42).

3. Τετάρτη. Εὐτροπίου, Κλεονίκου, Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων. Θεοδωρήτου ἱερομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. γ' 21-δ' 11).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ἀπόκρεω (Μρ. ιδ' 43-ιε' 1).

4. Πέμπτη. Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ (†475)· Παύλου καὶ Ἰουλιανῆς τῶν μαρτύρων (†273).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Ἰω. δ' 20-ε' 20).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ἀπόκρεω (Μρ. ιε' 1-15).

5. Παρασκευή. Κόνωνος ὁσιομάρτυρος (α' αἱ.). Κόνωνος μάρτυρος τοῦ κηπουροῦ (γ' αἱ.). Μάρκου ὁσίου τοῦ Ἀθηναίου (δ' αἱ.), Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Ραψάνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. λε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Ἰω. 1-13).
Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ἀπόκρεω (Μρ. ιε' 20, 22, 25, 33-41).

6. † Ψυχοσάββατον. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων ὄρθιοδόξων χριστιανῶν». Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων (†845). Μνήμη τῆς εὐρέσεως τοῦ τ. σταυροῦ ὑπὸ τῆς ἀγίας Ἐλένης (326).

(Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §§7-9· τὰ σχετικὰ τοῦ πλ. α' ἥχου μαρτυρικά, καθίσματα κ.λπ. ζήτει ἐν τῇ Παρακλητικῇ ἢ ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου.)

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ό προοιμιακός [καὶ τὸ Ψαλτήριον].

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» –εἰς στίχους 6–, ἑσπέρια μαρτυρικὰ τοῦ πλ. α' ἥχου 3 («Τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως», «Πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν», «Ἀκορέστω διαθέσει ψυχῆς»), καὶ προσόμουα τῶν κεκοιμημένων 3 (Σαββάτου πρὸ τῆς Ἀπόκρεω) «Τῶν ἀπ' αἰῶνος σήμερον» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Θρηνῶ καὶ ὁδύρομαι», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ».

ΑΝΕΥ ΕΙΣΟΔΟΥ «Φῶς ἵλαρόν», καὶ ψάλλομεν ἀντὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἡμέρας, εἰς ἥχον πλ. δ', τὸ «Ἄλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια» ἐκ τρίτου, εἰς στίχους τὸ μὲν β' «Μακάριοι οὓς ἔξελέξω», τὸ δὲ γ' «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν»· εἴτα εὐθὺς τὸ «Καταξίωσον» κ.τ.λ. ώς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΑ ΑΠΟΣΤΙΧΑ ψάλλεται κανονικῶς* τὸ ἐναπολειφθὲν δ' μαρτυρικὸν καὶ τὰ δύο νεκρώσιμα τοῦ ἥχου, ώς ἀκριβῶς ἔχουσιν ἐν τῇ Παρακλητικῇ (Παρασκευὴ ἑσπέρας, πλ. α'):

Τῶν ἐπιγείων ἀπάντων καταφρονήσαντες, καὶ τῶν βασάνων ἀνδρείως κατατολμήσαντες, τῶν μακαρίων ἐλπίδων οὐκ ἡστοχήσατε, ἀλλ' οὐρανῶν βασιλείας κληρονόμοι γεγόνατε, πανεύφημοι μάρτυρες· ἔχοντες παρρησίαν πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Θεόν, τῷ κόσμῳ τὴν εἰρήνην αἰτήσασθε, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχος. Μακάριοι οὓς ἔξελέξω καὶ προσελάβουν, Κύριε.

Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου βοῶντος· Ἐγὼ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός· καὶ πάλιν κατενόησα ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ εἰδον τὰ ὄστα τὰ γεγονούμενα καὶ εἰπον· Ἄρα τίς ἐστὶ βασιλεὺς ἡ στρατιώτης, ἡ πλούσιος ἡ πένης, ἡ δίκαιος ἡ ἀμαρτωλός; ἀλλὰ ἀνάπαυσον Κύριε, μετὰ δικαίων τοὺς δούλους σου, ώς φιλάνθρωπος.

Στίχος. Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται.

* Ή διάταξις τοῦ Τ.Μ.Ε. περὶ 4 μαρτυρικῶν εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ παρόντος ἑσπερινοῦ ὀφείλεται εἰς παλαιὸν τυπογραφικὸν λάθος, ώς ἔχει καταδειχθῆ ὑπὸ πολλῶν μελετητῶν.

Σὺ ἔπλασάς με Κύριε, καὶ ἔθηκας ἐπ' ἑμὲ τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐνετείλω μοι καὶ εἶπας· «Εἰς γῆν πάλιν πορεύσῃ»· Ὁδήγησόν με εἰς εὐθεῖαν ὁδὸν σου, συγχώρησόν μοι τὰ πλημμελήματά μου, καὶ ἀνες μοι δέομαι ὡς φιλάνθρωπος.

Δόξα, τοῦ Ψυχοσαββάτου «Ἄρχή μοι καὶ ὑπόστασις», Καὶ νῦν, τὸ μετ' αὐτὸ κείμενον θεοτοκίον «Πρεσβείας τῆς τεκούσης σε».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΚΑΝΩΝ. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ χοροὶ ψάλλουν τὸν νεκρώσιμον κανόνα τοῦ πλ. β' ὥχου «Ἐν οὐρανίοις θαλάμοις» ἄνευ τῶν είρμων εἰς τὰ ἔξης προύμνια καὶ στίχους:

τὸ 1ον τροπάριον ἑκάστης φόδης εἰς τὸ «Πρεσβείας τῶν μαρτύρων σου, Χριστὲ ὁ Θεός, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου»·

τὸ 2ον τροπάριον εἰς τὸ «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται»·

τὸ 3ον τροπάριον εἰς τὸ «Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἀγίῳ Πνεύματι»·

τὸ 4ον τροπάριον εἰς τὸ «Καὶ νῦν καὶ ἀεί»·

μετὰ τὴν θ' φόδην ὁ είρμος αὐτῆς «Θεὸν ἀνθρώποις ἰδεῖν ἀδύνατον» ἄνευ στίχου. Εἶτα τὸ τριτάγιον κ.τ.λ..

ΑΙΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «Ο βάθει σοφίας», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Ἐν σοὶ γὰρ τὴν ἐλπίδα», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Σὲ καὶ τεῖχος», ώς ἐν τῷ Τριψάλιῳ. Ή ἐκτενής «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «Οὐι ἐλεήμων» ψάλλονται τὰ τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ., καὶ μετὰ ὁ ιερεὺς ιστάμενος πρὸ τῆς εἰκόνος τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, κάτωθι τῆς ὁποίας εύρισκονται τὰ ὑπὲρ τῶν ἀποιχομένων κόλλυβα, ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων ὡς ἔξης:

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἐλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ'.

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰώνιον μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰώνιον κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ιερέων, ιερομονάχων, ιεροδιακόνων, μοναχῶν,

πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν, ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἔκούσιον τε καὶ ἀκούσιον»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«὾πως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται»· ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» γ' χῦμα.

«Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἀφεσιν τῶν αὐτῶν ἀμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα»· ὁ χορὸς «Παράσχου, Κύριε».

Οἱ ιερεὺς «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», ὁ χορὸς «Κύριε, ἐλέησον» ἄπαξ. Οἱ ιερεὺς τὴν εὐχήν·

«Οἱ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταργήσας καὶ τὸν διάβολον καταπατήσας καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, βασιλέων, πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, ιερέων, ιερομονάχων, μοναχῶν καὶ πάντων τῶν ἀπὸ περάτων ἔως περάτων τῆς οἰκουμένης κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὥρθιδούς· χριστιανῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων, προπάππων, γονέων, συζύγων, τέκνων, ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν ἡμῶν ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐνθα ἀπέδρα πᾶσα ὁδύνη, λύπη καὶ στεναγμός· πᾶν ἀμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθέν, ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ώς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἀμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἀμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια· ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶς ὥρθιδούς· χριστιανῶν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὸν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ...».

Οἱ χοροὶ τὸ «Αἰωνία ἡ μνήμη» ἐκ τρίτου. Οἱ ιερεὺς «Σοφία»· «Οἱ ών εὐλογητὸς» κ.λπ. καὶ ἐκφωνεῖ τὴν συνήθη εὐχὴν τῆς ἀπολύσεως.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ἀντὶ τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ο βάθει σοφίας».

Εἰς τὸν ὅρθον. Άντι τοῦ «Θεὸς Κύριος» ψάλλεται ἐξ ὑπαμοιβῆς εἰς ἥχον πλ. δέ τὸ «Ἄλληλονία, ἄλληλονία, ἄλληλονία» τετράκις, δὶς ἀνευ στίχου καὶ δὶς ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μακάριοι οὓς ἔξελέξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Εἴτα τὸ ἀπολυτίκιον μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ώς ἀκριβῶς εἰς τὸν ἐσπερινόν. (Καταλιμπανομένης συνήθως τῆς στιχολογίας τοῦ Ψαλτηρίου) μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Ότι σὸν τὸ κράτος».

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. α' ἥχου (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) «Κύριε τὸ ποτήριόν σου» κ.λπ., –μὲ στίχους εἰς μὲν τὸ β' «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ» εἰς δὲ τὸ γ' «Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος»—, ἀλλ' εἰς τὸ Δόξα, ἀντὶ τοῦ νεκρωσίμου καθίσματος «Ἀνάπανσον, σωτὴρ ἡμῶν» (ὅ περ θὰ ψαλῇ ὑποχρεωτικῶς μετὰ τὰ εὐλογητάρια) λέγεται τὸ παρόν·

Γινώσκεις ὁ Θεὸς ἡμῶν, δτι ἐν ἀμαρτίαις γεγεννήμεθα· δι' ὅσεικετεύομεν· τοὺς μεταστάντας ἐξ ἡμῶν ἀνάπανσον, παρορῶν ώς ἀγαθὸς τὰ πλημμελήματα, ἢ ώς ἀνθρωποι καὶ θνητοὶ ἐν βίῳ ἐπραξαν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, μόνε φιλάνθρωπε. (Ἐκ τοῦ μεγάλου Εὐχολογίου.)

Εἰς δὲ τὸ Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Χαῖρε, πύλη Κυρίου ἡ ἀδιόδεντος». Εὐθὺς (ἐν ταῖς ἐνορίαις παραλειπομένου συνήθως τοῦ, εἰς στάσεις δύο, Αμώμου) τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια.

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ. Εἴτα ὁ ἰερεὺς ἐκφωνεῖ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ώς ἐσημειώθη εἰς τὸν ἐσπερινόν. Οἱ χοροὶ τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κάθισμα «Ἀνάπανσον, σωτὴρ ἡμῶν», Δόξα, τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ό ἐκ παρθένου ἀνατείλας».

ΚΑΝΩΝ. Ό ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανὼν μετὰ τῶν εἵρμῶν αὐτοῦ. Στίχοι εἰς τὰ τροπάρια α) «Μακάριοι οὓς ἔξελέξω καὶ προσελάβον, Κύριε», β) «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν», γ) «Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται», δ') «Ἀνάπανσον, Κύριε, τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου». Άπο γ' φόδης ψάλλεται ὁ εἵρμὸς αὐτῆς, ἡ αἴτησις, καὶ τὸ μεσῷδιον κάθισμα «Ό δι' ἡμᾶς ὑπομείνας» μετὰ τοῦ θεοτοκίου, ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· ἀφ' ζ' φόδης ὁ εἵρμὸς αὐτῆς, ἡ αἴτησις, τὸ νε-

κρώσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ Τριῳδίου.

Καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ εἰς τὸ «*Αἶνοῦμεν, εὐλογοῦμεν*» ψάλλεται ὁ εἱρμὸς τῆς θ' φόδης «*Τὸν ἐν ὅρει ἀγίῳ*»· «*Τὴν τιμιωτέραν*», ὁ εἱρμὸς τῆς θ' φόδης «*Τὸν προδηλωθέντα*» καὶ τὸ «*Ἄξιον ἔστιν*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ο καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων*», τὸ ἔτερον καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Ψυχοσαββάτου «*Δεῦτε πρὸ τέλους πάντες*» κ.λπ., ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. «*Σοὶ δόξα πρέπει*» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Εἶτα «*Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν*» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὅρθρου τῶν καθημερινῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ, τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου 3 νεκρώσιμα τοῦ Θεοφάνους (τοῦ πλ. α' ἥχου) «*Αἴγλῃ τοῦ σοῦ προσώπου, Χριστὲ*» κ.λπ., εἰς τὸν πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ Ψυχοσαββάτου «*Ἄλγος τῷ Αδάμῳ*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «*Σὺ εἰ ὁ Θεὸς ἡμῶν*»· «*Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι*», τρισάγιον κ.τ.λ..

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ «*Ο βάθει σοφίας*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «*Σὲ καὶ τεῖχος καὶ λιμένα*», ώς ὄριζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε. (διάταξις Τριῳδίου, εἰς τὸ τέλος τῆς §8).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ' καὶ ἡ σ' φόδη τοῦ κανόνος τοῦ Ψυχοσαββάτου ἀν δύμως ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη «τῶν καθημερινῶν». Εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σᾶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγίοις*».

META THN EISODON ἀπολυτίκια «*Ο βάθει σοφίας*» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον νεκρώσιμα: Ἀπόστολος κοιμηθέντων, «*Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν*» (Α΄ Θεσ. δ' 13-17): Εὐαγγέλιον Σαβ. πρὸ τῆς ἀπόκρεω, «*Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε*» (Λκ. κα' 8-9, 25-27, 35-36).

Εἰς τὸ Ἐξαρέτως τὸ «*Ἄξιον ἔστιν*»· κοινωνικὸν «*Μακάριοι οὖς ἐξελέξω*»· «*Εἴδομεν τὸ φῶς*»· «*Πληρωθήτω*».

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΝ MNHMOΣYNON. Μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «*Μετὰ πνευμάτων δι-*

καίων» κ.λπ., καὶ ἐκφωνεῖται παρὰ τοῦ ιερέως τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων, ώς ἐσημειώθη ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ. Ὁ ιερεὺς «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «Ἐύλογία Κυρίου καὶ ἔλεος», καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ. «Μνεία τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Τῶν ἐν Χερσῶνι ἐπισκοπευσάντων ιερομαρτύρων (δ' αἱ.). Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως. Ἡχος πλ. β', ἐωθινὸν ζ' (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §§10-12).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ο βάθει σοφίας»· κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἄγίων».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου προσόμοια 4 «Ὄταν μέλλῃς ἔρχεσθαι» κ.λπ., Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «Ὄταν τίθωνται θρόνοι», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Οἵμοι, μέλαινα ψυχή», Καὶ νῦν, «Ἀνύμφευτε παρθένε». Ἀπολυτίκιον «Ἄγγελικαι δυνάμεις», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ο τὴν εὐλογημένην».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἥχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ ίδιομελον τῆς λιτῆς «Τὰς τοῦ Κυρίου γνόντες ἐντολάς», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ὑπὸ τὴν σήν, δέσποινα», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».

Εἰς τὸν ὅρθον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Ἄγγελικαι δυνάμεις», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ο τὴν εὐλογημένην». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος».] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινόν (ζ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ώς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου ἀπὸ γ' ὁδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὰ μεσάρδια τοῦ Τριῳδίου καθίσματα (παραλειπομένου τοῦ θεοτοκίου «Τὸν πάντων ποιητήν»)· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριῳδίου καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οι είρημοι «Βοηθὸς καὶ σκεπαστῆς». «Τὴν πι- μιωτέραν», ό είρημὸς «Ἄσπόρου συλλήψεως».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος»*, καὶ τὰ τοῦ Τριῳδίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου ἰδιόμελα 3 «Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην» κ.λπ., Δόξα, «Προκαθάρωμεν ἔαντούς», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ ή ζ' ὡδὴ τοῦ κανόνος τῆς Ἀπόκρεω εἰς 4]. Μετὰ τὴν εῖσοδον, ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαι δυνάμεις» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου «὾ταν ἔλθῃς, ὁ Θεός». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς**· Ἀπόστολος: Κυρ. ἀπόκρεω, «Βρῶμα ἡμᾶς οὐ παρίστησιν» (Α΄ Κορ. η΄ 8-θ΄ 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «὾ταν ἔλθῃ ὁ νιὸς τοῦ ἄνθρώπου» (Μτθ. κε΄ 31-46). Κοινωνικὸν «Αἴνεῖτε» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημείωσις. Εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς παρούσης ἐβδομάδος, προοίμιον καὶ θυρανοίζια οὖστις τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς νηστείας, μόνον διὰ τυροῦ, ώδην καὶ ἰχθύων καταλύομεν, ἀπέχομεν δὲ κρέατος.

8. Δευτέρα. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας (†842-5), Ἐρμοῦ ἀποστόλου (α΄ αἱ.).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἐσπέρια τῆς Παρακλητικῆς 3 (ἐκ τῆς α΄ ὁμάδος 2 καὶ 1 ἐκ τῆς β΄ ὁμάδος στι-

* Επειδὴ τὸ κείμενον τοῦ ζ' ἀναστασίμου ἐξαποστειλαρίου δημοσιεύεται πολλαχοῦ μὲ λάθη, παρατίθεται ἐνταῦθα διωρθωμένον.

«Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος, σῶτερ εἰ κατ' οὐσίαν, ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος, βρώσεως συμψετέσχες, καὶ μέσον στὰς ἐδίδασκες, μετάνοιαν κηρύσσειν· εὐθὺς δὲ πρὸς οὐράνιον, ἀνελήφθης Πατέρα, καὶ μαθηταῖς, πέμπειν τὸν Παράκλητον ἐπηγγείλω, ὑπέρθεε Θεάνθρωπε, δόξα τῇ σῇ ἐγέρσει».

** Προκείμενον, ἥχος βαρύς, «Μένας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἴσχὺς αὐτοῦ», στίχ. «Αἴνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός». — Ἀλληλουιάριον, ἥχος πλ. δ΄, στίχ. α΄ «Δεῦτε ἀγαλλιασθέμα τῷ Κυρίῳ, ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν», β΄ «Προφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν ἐξομολογήσει».

χηρῶν) καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Ἀνευ εἰσόδου «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας κ.τ.λ.. Εἰς τὸν στίχον, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου (σήμερον «Λιχνευσάμενοι, τὴν πρώτην ὑπέστημεν γυμνωστῖν») δίς, τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (σήμερον «Τῶν οὐρανίων στρατιῶν»), Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον τῶν καθημερινῶν (σήμερον «Τῇ ἀνατραφείσῃ») (βλ. εἰς Ὁρολόγιον), καὶ ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ώς διατάπτεται ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Κανόνες, οἱ δύο τῆς Παρακλητικῆς, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τριῳδιοί κανόνες τοῦ Τριῳδίου, ἀλλὰ εἰς ὅσας φόδας λέγομεν τὰ δύο τριῳδια καταλιμπάνομεν τὰς φόδας τῆς Παρακλητικῆς καὶ τοῦ Μηναίου (σήμερον αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὰς φόδας α', η' καὶ θ') εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης φόδης λέγεται ὁ είρμος μόνον τοῦ πρώτου κανόνος. Δὲν ψάλλονται καταβασίαι, ἀλλὰ μόνον οἱ είρμοι ἐν τέλει τῶν φόδων γ', ζ', η' καὶ θ' εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ώς εἴθισται, κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριῳδίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἰσοδον, τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, καὶ τὸ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον τῆς ἡμέρας [καὶ «Προστασία»]. Ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας, Δευτ. τῆς Τυροφάγου (Γ' Ἰωάν. 1-15, καὶ Λκ. ιθ' 29-40, κβ' 7-39)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημειώσεις. 1. Αἱ ἀκολουθίαι τῶν καθημερινῶν ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς Τυρινῆς διεξάγονται ώς διατάπτονται ἐν τῷ Τριῳδίῳ καὶ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τόπον (πρβλ. T.M.E., διάταξις Τριῳδίου §13)· ἀν δύμας ἐν τινὶ ἡμέρᾳ τῷχῃ ἐօρτὴ ἡ μνήμη ἀγίου, παραλείπονται τὰ τοῦ Τριῳδίου.

2. Τῇ Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας τῆς παρούσης ἐβδομάδος ἀντὶ προκειμένου ψάλλεται τὸ «Ἀλληλούια» (γ') μετὰ στίχων, ἀντὶ δὲ ἀπολυτικίον ψάλλεται τὸ «Θεοτόκε παρθένε», διότι δὲν γίνεται λειτουργία τῇ ἐπομένῃ ἡμέρᾳ· ποιοῦμεν δὲ καὶ μετανοίας, τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», καὶ ἀπόλυσις.

3. Τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ εἰς τὸν ὄρθρον εἰς ὅσας φόδας τὸ Τριῳδίον ἔχει μόνον ἔνα κανόνα προηγεῖται καὶ ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου, ἀλλ' εἰς τὰς λοιπὰς φόδας λέγονται μόνον τὰ δύο τριῳδια.

9. Τρίτη. † Τῶν ἀγίων τεσσαράκοντα μαρτύρων τῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῆς Σεβαστείας μαρτυρησάντων (†320).

Σημείωσις. Τῆς παρούσης περιπτώσεως μὴ προβλεπομένης ύπό τοῦ T.M.E. ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τῆς 10ης Φεβρ. §1, καὶ τῆς 24ης Φεβρ. §1. Διὰ τὸν ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων ὅμινων τοῦ ἑσπερινοῦ βλ. Ἐμ. Φαρλέκα «Ἐγκόλπιον ἐκκλ. ἡμερολόγιον» ἐτῶν 1937 καὶ 1948, καθὼς καὶ «Δίπτυχα» ἐτῶν 1989, 1994, 2002, 2005, 2013, 2016, 2019.

Εἰς τὴν θ'. Ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ ἡ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου «Μακάριος ἀνήρ». Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ 3 ἑσπέρια ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «Φέροντες τὰ παρόντα» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Τὴν λίμνην ὡς παράδεισον» (ζήτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν), Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὄμόηχον «Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου». Εἶσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τῶν αἰνῶν «Δεῦτε μαρτυρικήν, ἀδελφοί» κ.λπ. μὲ στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα α') «Ὅτι ἔδοκίμασας ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐπύρωσας ἡμᾶς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον», β') «Διηλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος, καὶ ἔχηγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχήν», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Ἐν φόδαις ἀσμάτων» (ζήτει εἰς τὸν στίχον τοῦ ἑσπερινοῦ), Καὶ νῦν, ὄμόηχον θεοτοκίον «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῶν ἀθλοφόρων» (Παρακλητική, ἥχ. πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀληθιδόνας», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τοὺς αἰνους ἰδιόμελα τῶν μαρτύρων «Χορὸς τετραδεκαπύρσεντος», «Τὴν τετραδεκάριθμον χορείαν», Δόξα, «Ἀληθείας κρατῆρα», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἄδιόδευτε πύλη» (βλέπε εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀληθιδόνας τῶν ἀγίων».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τὰς ἀληθιδόνας τῶν ἀγίων», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου». [Τὸ ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Τὰ καθίσματα κατὰ σειρὰν καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· Εὐαγγέλιον τῶν

μαρτύρων, Τρ. ιβ' ἑβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). Κανόνες, ό μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τῶν μαρτύρων ἀπὸ γ' καὶ σ' φόδης ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής». Τὸ ἔξαποστειλάριον τῶν μαρτύρων καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 3 προσόμοια τῶν ἀγίων «Δεῦτε μαρτυρικὴν» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Ἄθλοφόροι Χριστοῦ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μακαρίζομέν σε»· δοξολογία μεγάλῃ καὶ τὸ ἀπολυτίκιον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ' καὶ ἡ σ' φόδη τοῦ κανόνος τῶν ἀγίων]. Μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπολυτίκια «Τὰς ἀλγηδόνας» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος τῶν μαρτύρων, Μαρτίου 9, «Τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον» (Ἐβρ. ιβ' 1-10), τὸ Εὐαγγέλιον αὐτῶν, Τετ. θ' ἑβδ. Ματθ., «Ομοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Μτθ. κ' 1-16). Εἰς τὸ Ἑξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

10. Τετάρτη. Κοδράτου τοῦ ἐν Κορίνθῳ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 5 μαρτύρων (†251). Ἀναστασίας τῆς πατρικίας, Μιχαὴλ Μαυροειδῆ νεομάρτ. τοῦ ἐν Αδριανούπολει (†1544).

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Ai λοιπαὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ως προδεδήλωται τῇ Δευτέρᾳ.

Εἰδησις. Κατ' ἔθος ἐπικρατῆσαν εἰς ἄπασαν τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ τῆς τυρινῆς ἑβδομάδος οὕτε τελεία θ. λειτουργία οὕτε προηγιασμένη τελεῖται· ἐκτὸς ἀν τύχῃ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐταῖς μνήμη ἐορταζομένου ἀγίου, ὅποτε καταλιμπάνεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριψιδίου καὶ ψάλλεται μόνον ἡ τοῦ ἀγίου τοιαύτη, τελεῖται δὲ ἡ θ. λειτουργία τοῦ ιεροῦ Χρυσοστόμου.

11. Πέμπτη. Σωφρονίου πατρ. Ἰεροσολύμων (†638-44). Πιονίου, Τροφίμου καὶ Θαλλοῦ τῶν μαρτύρων, Θεοδώρας ὁσίας (τῆς ἐκ Σερβίων Κοζάνης) βασιλίσσης Ἀρτης.

Ai ἀκολουθίαι διεξάγονται ως προδεδήλωται τῇ Δευτέρᾳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμπτης Τυροφάγου (Ιούδα 11-25).

Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, Πέμ. Τυροφ. (Λκ. κυ' 1-31, 33, 44-56).

12. Παρασκευή. Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ (†818). Γρηγορίου Ῥώμης τοῦ Διαιλόγου (†604), Φινεὲς τοῦ δικαίου (1430 π.Χ.), Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου (†1022).

Σήμερον δὲν τελεῖται θεία λειτουργία.

Σημείωσις. Αἱ λοιπαὶ ἀκολουθίαι διεξάγονται ως προδεδήλωται τῇ Δευτέρᾳ. Εἰς τὸν ὄρθρον τῆς σήμερον ἡ θ' φόδη τῶν κανόνων τοῦ Τριῳδίου εἶναι συνήθως ἐλλιπής, ύπάρχει δὲ πλήρης μόνον εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Απ. Διακονίας ἔκδοσιν τοῦ Τριῳδίου (Αθῆναι 2014), ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀοιδίμου ἱερέως Κων. Παπαγιάννη.

13. Σάββατον τῆς τυρινῆς. † «Τῶν ἐν ἀσκήσει λαμψάντων ἀγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν». Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἵεροῦ λειψάνου Νικηφόρου πατριάρχου Κπόλεως (†846). Πουπλίου ἐπισκόπου Αθηνῶν ἱερομάρτυρος (β' αἰ.).

Εἰς τὴν θ', ἀναγινωσκομένην λιτήν, ἀντὶ ἀπολυτικίου καὶ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

ΤΗ ἈΚΟΛΟΥΘΙΑ ψάλλεται ως ἐν τῷ Τριῳδίῳ (ἄνευ τοῦ Μηναίου). Καὶ νῦν τῶν ἐσπερίων τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Τίς μὴ μακαρίσει σε»· ἄνευ εἰσόδου, «Φῶς ἴλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ μετ' αὐτὸ ἔτερον προκείμενον, τὸ «Καταξίωσον» κ.λπ.. Τὸ ἀπολυτίκιον «Ο Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν» εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἀπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Εἰς τὸν ὄρθρον ὁ κανὼν τῶν πατέρων ἐκ τοῦ Τριῳδίου· καταβασίαι οἱ είρμοι τοῦ κανόνος «Ἄσμα ἀναπέμψωμεν»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Τὸν προδηλωθέντα»· εἰς τὸ Καὶ νῦν τῶν αἰνῶν «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἅμπελος... μετὰ τῶν ὄσιων...» Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ὄσιακά (βλέπε ἐν τῷ Τριῳδίῳ)· Ἀπόστολος ὄσιακός, Σαβ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ., «Ο καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε' 22-ς' 2)· Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. ζ' 1-13)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσονται δίκαιοι».

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ. «Ἀνάμνησις τῆς ἀπὸ τοῦ παραδείσου ἔξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ». Βενεδίκτου ὄσιου (†543)· Εὐσχήμονος ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Λαμψάκου (θ' αἰ.). Ἡχος βαρύς, ἐωθινὸν ζ' (Τ.Μ.Ε., Τριῳδιον §§14-16).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ο Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν»· κοντάκιον «Ως εὐσεβείας κήρυκας».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, «Ἐκάθισεν Ἄδαμ», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἐξεβλήθη Ἄδαμ», Καὶ νῦν, «Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου». Ἀπολυτίκιον «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἥχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριῳδίῳ διὰ τὴν λιτήν ιδιόμελον «Ἅλιος ἀκτῖνας», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μυστικῶς ἀνυμνοῦμεν», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ..

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θεῖαι λειτουργίαι προηγιασμένων δύρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυύλεος «Ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλώνος».] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ζ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ως συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος καὶ τὰ μεσφόδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· ἀφ' ζ' κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ «Ως ἐν ἡπείρῳ πεζεύσας»· «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἱρμὸς «Θεὸν ἀνθρώποις».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Οὐτὶ ἦραν τὸν Κύριον» καὶ τὰ δύο τοῦ Τριῳδίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 5 καὶ τοῦ Τριῳδίου ιδιόμελα 3 «Οἴμοι! ὁ Ἄδαμ» κ.λπ., Δόξα, «Ἐφθασε καιρός», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σὴμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθῃ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τὸν μακαρισμὸν 4 τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ ή ζ' ὡδὴ τοῦ κα-

νόνος τῆς Τυρινῆς εἰς 4]. Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Τριῳδίου «Τῆς σοφίας ὁδηγέ». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον* τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς (βλέπε ἐν τῷ Τριῳδίῳ): Ἀπόστολος: Κυρ. τῆς τυρινῆς, «Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία» (Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4). Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, «Ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν» (Μτθ. ζ' 14-21). «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἶνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκιον «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου»· κοντάκιον «Τῆς σοφίας, ὁδηγέ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα» (λεγόμενον σύντομον) ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὰ 4 κατανυκτικὰ τοῦ βαρέος ἥχου (ζήτει αὐτὰ ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) «Ως ὁ ἀσωτος νίδος» κ.λπ., προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 «Ἐγκρατείᾳ τὴν σάρκα» κ.λπ. (ζήτει τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας) καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 15) ἔτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ (ἢ τις γίνεται ἐν πάσαις ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσαρακοστῆς εἰς τὸ λυχνικόν, διὰ τὰ μεγάλα προκείμενα), «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Μὴ ἀποστρέψῃς», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Ἡ ἑκτενῆς «Εἴπωμεν πάντες», «Καταζίωσον» καὶ τὰ λοιπά. Ἀπόστιχα, τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου «Ἐλαμψεν ἡ χάρις σου» δις καὶ τὸ μαρτυρικὸν «Ο ἐνδοξαζόμενος» ἄπαξ, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν, Δόξα. Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον «Τῶν ἀγγέλων αἱ τάξεις». «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., «Οτι σοῦ ἔστιν», οἱ χοροὶ τὰ τροπάρια «Θεοτόκε παρθένε», «Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ», κ.λπ.: «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ»· ὁ ιερεὺς «Ο ὁν εὐλογητός», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγ. μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν» (ἐν ᾧ μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπομέ-

* Οι στίχοι τοῦ ἀλληλουιαρίου· α' «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι τῷ Κυρίῳ καὶ ψάλλειν τῷ ὄνόματί σου, ὅψιστε», β' «Τοῦ ἀναγγέλλειν τὸ πρωὶ τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου κατὰ νύκτα».

νης ἡμέρας)· πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ «Πάντων προστατεύεις, ἀγαθή», κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὥποίου παρέχεται διὰ τοῦ ἵερος ἡ συγχώρησις, καὶ εἶτα τὸ «Δι' εὐχῶν» (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §17).

Εἰδησις. Η τάξις αὕτη τηρεῖται κατὰ τὸν κατανυκτικὸν ἐσπερινὸν καὶ τὸν ἐπομένων πέντε Κυριακῶν τῶν νηστειῶν, ἐναλλασσομένων τῶν κατανυκτικῶν τροπαρίων τῶν ἥχων ἑκάστης ἐβδομάδος καὶ τῶν λοιπῶν τροπαρίων τοῦ Τριῳδίου.

15. † Καθαρὰ Δευτέρα. Ἀγαπίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (†303). Ἀριστοβούλου ἀποστόλου Βρετανίας, Μανουὴλ νεομάρτυρος τοῦ Κρητός (†1792).

Ἄρχεται ἡ ἀγία καὶ μεγάλη Τεσσαρακοστή

Τῇ Δευτέρᾳ πρωὶ παραλείπεται τὸ μεσονυκτικὸν «διὰ τὴν τῆς ἐσπέρας παράκλησιν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. «Ἐόλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε», τρισάγιον κ.τ.λ., «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον, πάτερ», καὶ ὁ ἵερεὺς εὐθὺς* «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοονσίῳ», ὁ δὲ ἀναγνώστης τὸν ἔξαγαλμον. Τὰ εἰρηνικὰ καὶ ἡ ἐκφόνησις «὾τι πρέπει σοι».

ΤΡΙΑΔΙΚΑ. Εἰς τὸν ἥχον τῆς ἐβδομάδος (βαρὺς ἥχος) τὸ ἀλληλουιάριον τετράκις μὲ τὸν στίχους αὐτοῦ «Ἐκ νυκτὸς ὄρθριζει» κ.λπ., ὡς ἐν τῷ Ὁρολογίῳ, μεθ' ὅ τοὺς ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου τριαδικοὺς ὑμνους** τοῦ ἥχου τῆς ἐβδομάδος. [Τὰ ἐνδιάτακτα 3 καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου.] Μικρὰ συναπτή.

* Τὸ μεσονυκτικὸν καὶ τὰ τροπάρια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» κ.λπ. παραλείπονται μόνον σήμερον· ἐν ταῖς λοιπαῖς ἡμέραις τῆς Τεσσαρακοστῆς λέγονται καὶ οἱ δύο ψαλμοὶ 19 καὶ 20 ὡς ἐν τῷ Ωρολογίῳ.

** Ιστέον, δτὶ ἡ συμπλήρωσις τῶν τριαδικῶν ὑμνῶν γίνεται ὡς ἔξης. Τοῦ 1ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς ἡμέρας (Δευτέρα: «προστασίας τῶν ἀσωμάτων, σῶσον ἡμᾶς». Τρίτη: «πρεσβείας τοῦ προδρόμου, σῶσον ἡμᾶς». Τετάρτη καὶ Παρασκευή: «δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου, σῶσον ἡμᾶς». Πέμπτη: «πρεσβείας τῶν ἀποστόλων, σῶσον ἡμᾶς»).

Τοῦ 2ου τροπαρίου μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ (π.χ. «πρεσβείας τοῦ ὁσίου, σῶσον ἡμᾶς») ἢ «πρεσβείας τῆς ἀθληφόρου...» ἢ «πρεσβείας τῶν μαρτύρων...» ἢ «πρεσβείας τοῦ ἱεράρχου, σῶσον ἡμᾶς» κ.λπ.). Ἄν διως ὁ

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α΄ στιχολογίαν, τὰ κατανυκτικὰ τοῦ ἥχου τῆς ἐβδομάδος (Δευτέρας τοῦ βαρέος ἥχου, ἡ περὶ ζήτει εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριωδίου). Εἰς τὴν β΄ καὶ γ΄ στιχολογίαν τὰ καθίσματα τῆς ήμέρας τοῦ Τριωδίου (Δευτέρας α΄ ἐβδομάδος «Τῆς νηστείας τῇ θείᾳ ἀπαρχῇ» κ.λπ.).

Οὐ νόμιμος χῦμα, τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός», «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ') καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς». Ἐν συνεχείᾳ στιχολογοῦνται αἱ ἐννέα βιβλικαὶ φόδαι κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν. Εἴτα ψάλλονται ἡ ἀναγινώσκονται, ἄνευ προϊμνίου ἡ στίχου τινός, οἱ κανόνες ὡς ἔξης· εἰς ὅσας φόδας ὑπάρχουν τριώδια προηγεῖται ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν είρμων αὐτοῦ καὶ ἔπονται τὰ τριώδια, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς φόδας μόνον ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς γ΄ φόδης τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου ψάλλεται πάλιν ὁ είρμος αὐτῆς (ἐννοεῖται ὅτι, ἀν μετὰ τὸ Μηναῖον ἀνεγνώσθησαν τριώδια, τότε ψάλλεται ὁ είρμος τοῦ β΄ τριωδίου), αἴτησις, ἐκφώνησις «὾τι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν» καὶ τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἡ (Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ) τοῦ σταυροθεοτοκίου. Εἰς τὸ τέλος τῆς σ' φόδης τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου (ἡ τοῦ τριωδίου) ψάλλεται πάλιν ὁ είρμος αὐτῆς, αἴτησις καὶ ἐκφώνησις «Σὸν γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς». Εἴτα ἀντὶ κοντάκιου τὸ ἐνδιάτακτον μαρτυρικὸν κάθισμα (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριωδίου· τὸ τυχόν κοντάκιον τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται), καὶ τὸ συναξάριον. (Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ η΄ φόδῃ πρὸ τοῦ τριαδικοῦ, ἀντὶ τοῦ Δόξα, λέγομεν «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἄγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον...»).

Εἰς τὸ «Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ είρμος τῆς η΄ φόδης τοῦ β΄ τριωδίου, «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» καὶ στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν»· εἴτα ὁ είρμος τῆς θ΄ φόδης τοῦ β΄ τριωδίου καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Αἴτησις, καὶ ἐκφώνησις «὾τι σὲ αἴνοῦσι».

ναὸς τιμᾶται ἐπ’ ὄνόματι δεσποτικῆς ἡ θεομητορικῆς ἑορτῆς, ἡ συμπλήρωσις τοῦ 2ου τροπαρίου γίνεται ὅπως καὶ τοῦ α΄, πλὴν τῆς Πέμπτης, ἀφιερωμένης οὕσης καὶ εἰς τὸν ἄγιον Νικόλαον, καθ’ ἣν ἡ συμπλήρωσις γίνεται μὲ τὸ «πρεσβείας τοῦ ἱεράρχου, σῶσσον ἡμᾶς».

Τοῦ 3ου τριαδικοῦ ὅμνου ἡ συμπλήρωσις γίνεται ἀείποτε μὲ τὸ «διὰ τῆς Θεοτόκου, ἐλέησον ἡμᾶς».

ΦΩΤΑΓΩΓΙΚΟΝ* ψάλλεται (έκ τρίτου) τὸ τοῦ ἥχου τῆς ἐβδομάδος ἀντὶ ἔξαποστειλαρίου. [Μετὰ τοὺς ψαλμοὺς τῶν αἰνῶν] στιχηρὰ αἴνων δὲν ψάλλονται, ἀλλ᾽ εὐθὺς «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα. Ό iερεὺς «Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν» κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ ΤΩΝ ΑΙΝΩΝ τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου δὶς καὶ τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ εἰς τοὺς οἰκείους στίχους, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον ἡ (Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ) σταυροθεοτοκίον (σήμερον τὸ ἰδιόμελον «Ἐλήλυθεν ἡ νηστεία» κ.τ.λ.).

«Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου»· ὁ iερεὺς «Ο ὃν εὐλογητός», τὸ «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς «Κύριε καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ δέσποτα τῆς ζωῆς μου» καὶ εὐθὺς ἐπισυνάπτονται

ΑΙ ΩΡΑΙ, ἀρχόμεναι πᾶσαι μετὰ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Τριῳδίου καὶ τοῦ Ὁρολογίου (ἀλλ' ἐν ταῖς ἐνορίαις μετὰ τὴν εὐχὴν «Κύριε καὶ Δέσποτα» παραλείπεται τὸ τρισάγιον καὶ λέγεται εὐθὺς ἡ εὐχὴ ἐκάστης ὥρας). Εἰς τὴν θ' ὥραν, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ τὰ μετ' αὐτὸ τροπάρια «Βλέπων ὁ ληστὴς» κ.λπ., τὸ «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐν ὀνόματι Κυρίου», ὁ iερεὺς «Δι' εὐχῶν», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς εὐχῆς «Κύριε καὶ δέσποτα» καὶ οἱ χοροὶ εἰς ἥχον πλ. δ' τοὺς μακαρισμοὺς μετ' ἐφυμνίου εἰς ἔκαστον στίχον τὸ «Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ καὶ Ὁρολογίῳ τάξιν. Εἶτα τὰ τροπάρια «Χορὸς ὁ ἐπουράνιος» κ.λπ., Καὶ νῦν, «Πιστεύω εἰς ἔνα Θεόν», τὸ «Ἄνες, ἄφες», τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ὁ iερεὺς «Ὅτι σοῦ ἐστί», καὶ τὰ κοντάκια «Ἐπὶ τοῦ ὅρους μετεμορφώθης», τὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος (βλέπε αὐτὸ εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν τυπικῶν), τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, τὸ

* Ιστέον ὅτι ἡ συμπλήρωσις τῶν φωταγωγικῶν γίνεται μὲ τὰ σημειώθέντα χαρακτηριστικὰ εἰς τοὺς τριαδικοὺς ὅμνους, ἀλλὰ εἰς τὰ φωταγωγικὰ κατακλείονται οὐχὶ μὲ τὸ «σῶσον ἡμᾶς», ἀλλὰ μὲ τὸ «καὶ σῶσόν με» (π.χ. «πρεσβείαις τῆς ἀθληφόρου καὶ σῶσόν με», τὸ δὲ γ' πάντοτε μὲ τὸ «πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ σῶσόν με»).

ένδιατακτον μαρτυρικόν (τὸ ὄποιον ἀνεγνώσθη καὶ μετὰ τὴν ζ’ φῶδὴν τῶν κανόνων), Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «*Μετὰ τῶν ἀγίων*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Προστασία*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ’), «*Ο ἐν παντὶ καιρῷ*», «*Κύριε, ἐλέησον*» (γ’), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἵερεὺς «*Ο Θεὸς οἰκτιρήσαι ἡμᾶς*», αἱ τρεῖς μεγάλαι μετάνοιαι, μεθ’ ἀς ἅρχεται

Ο ἑσπερινός (ἄνευ προηγιασμένων δώρων). Μετὰ τὰς ώς ἄνω 3 μεγ. μετανοίας εὐθὺς «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ’ καὶ ὁ προοιμιακός [μετὰ τὰ εἰρηνικὰ λέγε, εἰ βούλει, τὸ ιη’ κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου]. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραζα*», εἰς στίχους 6, στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 «*Πᾶσαν ἀμαρτίαν*» κ.λπ., καὶ 3 τοῦ ἀγίου τῆς ἐπομένης ἡμέρας ἐκ τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον προσόμοιον τοῦ Μηναίου (ἢ ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ σταυροθεοτοκίον ἢ ἐν ἑκάστῃ Παρασκευῇ τὸ α’ θεοτοκίον τοῦ ἥχου τῆς ἐβδομάδος).

Ἄνευ εἰσόδου «*Φῶς ἰλαρόν*», ὁ ἵερεὺς «*Ἐσπέρας*», ὁ ἀναγνώστης τὰ ἀναγνώσματα μετὰ τῶν οἰκείων προκειμένων καὶ τῶν στίχων αὐτῶν ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, τὸ «*Καταξίωσον*», ὁ ἵερεὺς «*Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν*» κ.τ.λ., ώς συνήθως.

Εἰς τὸν στίχον ἄπαντα τοῦ Τριῳδίου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ τάξιν. «*Nῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., εἰς ἥχον πλ. α’ τὰ τροπάρια «*Θεοτόκε παρθένε*» κ.λπ., τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (μ’), Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὴν τιμιωτέραν*», «*Ἐν ὀνόματι Κυρίου*», ὁ ἵερεὺς «*Ο ὁν εὐλογητός*», τὸ «*Ἐπουράνιε βασιλεῦ*», αἱ 3 μεγάλαι μετάνοιαι μετὰ τῆς οἰκείας εὐχῆς, τρισάγιον κ.λπ., τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» (ιβ’), «*Παναγία τριάς, τὸ ὁμοούσιον κράτος*», «*Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου*» τρίς (χῦμα), Δόξα, Καὶ νῦν, ὁ ἀναγνώστης τοὺς ψαλμοὺς λγ’ (33) «*Ἐβλογήσω τὸν Κύριον*» καὶ ρμδ’ (144) «*Ὑψώσω σε, ο Θεός μου*» καὶ ἀπόλυσις (ἐν τῇ ὄποιᾳ μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

Σημείωσις. Ο ρμδ’ ψαλμὸς «*Ὑψώσω σε, ο Θεός μου*», καλούμενος ἐπίσης καὶ «*στίχος τῆς τραπέζης*», καταλιμπάνεται διὰ τὴν νηστείαν τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τῆς α’ ἐβδομάδος τῶν νηστειῶν.

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον, κατὰ τὴν συνήθη ἐν τῷ Ὁρολογίῳ τάξιν μετὰ τὴν δοξολογίαν ψάλλεται τὸ ἐνδιάτακτον τμῆμα τοῦ μεγ. κανόνος μετὰ τῶν είρμῶν, ώς ἐν

τῷ Τριῳδίῳ (τὰ τροπάρια ἑκάστης φόδης μὲ στίχον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον). Μόνον κατὰ τὴν α' ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν, μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ὁ ιερεὺς ἐκ τῶν βημοθύρων ἀναγινώσκει τὸ οἰκεῖον Εὐαγγέλιον τῶν παννυχίδων (σήμερον τῆς Δευτέρας «Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε» Λκ. κα' 8-36). Εἰς τὴν ἀπόλυτιν πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλεται τὸ τροπάριον «Πάντων προστατεύεις» (ἐν Τρίτῃ καὶ Πέμπτῃ ἐσπέρας τὸ «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον»).

Εἰδήσεις. 1. *Eἰς τὸν ικετευτικὸν στίχον τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου «Παναγίᾳ δέσποινα Θεοτόκε» ψάλλεται μετὰ τὸν στίχον «Οσιοὶ θεοφόροι πατέρες ἡμῶν» καὶ στίχος τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, ἔτι δέ, εἰ ὁ τυχὼν ἄγιος, οὗ τινος ἐψάλῃ ὁ ἐσπερινός, εἶναι ἔορταζόμενος, καὶ στίχος αὐτοῦ (παράβαλε Τ.Μ.Ε., 10 Φεβρ., §13).*

2. Έπίσης τὰ ἐν τῷ Ωρολογίῳ τροπάρια ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐτερα τροπάρια ψαλλόμενα ἡμέραν παρ' ἡμέραν», λέγονται τὴν ἐσπέραν ἑκάστης Τρίτης καὶ Πέμπτης ἀντὶ τῶν «Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου» κ.λπ..

3. Τμήματα τοῦ μεγάλου κανόνος, ώς ᾔχουν ἐν τῷ Τριῳδίῳ, ψάλλονται μόνον τὴν α' ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν.

4. Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἀναγινώσκεται μία στάσις τῶν Χαιρετισμῶν.

16. Τρίτη. Σαββίνου τοῦ Αἰγυπτίου (†287). Ιουλιανοῦ μάρτυρος (γ' αἱ.), Χριστοδούλου δούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ.

Τῇ Τρίτῃ πρωΐ. Τὸ μεσονυκτικόν (ὅ περ ἀπὸ σήμερον λέγεται εἰς πάσας τὰς καθημερινὰς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς), ὁ ὅρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ὥραι καὶ ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπομένης ἅνευ προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §18 καὶ §19).

Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ β' τμήματος τοῦ μεγ. κανόνος Εὐαγγέλιον τῆς Τρίτης τῶν παννυχίδων «Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην» (Μτθ. ζ' 1-13)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγήν σου τὴν ἄδικον».

Διατάξεις καθημερινῶν Τεσσαρακοστῆς

1. *Καθ' ἑκάστην ἀπὸ Δευτέρας ἔως Παρασκευῆς τὸ πρωΐ τῶν ἑβδομάδων τῆς Τεσσαρακοστῆς διεξάγονται αἱ ἀκολουθίαι τοῦ μεσονυκτι-*

κοῦ, τοῦ ὄρθρου τῆς ἡμέρας, τῶν ωρῶν καὶ τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ώς περιγράφεται κατὰ τὴν παροῦσαν αἱ ἔβδομάδα.

2. Οἱ ἐσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῶν προηγιασμένων ἑκάστῃ Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ, ταῖς δὲ λοιπαῖς τρεῖς ἡμέραις ἀνεν προηγιασμένης, ἐκτὸς εἰ τύχοι μνήμη ἔօρταζομένου ἀγίου, κατὰ τὰ ἐν τῷ Τυπικῷ διαλαμψανόμενα (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριωδίου §§20-21). Συμφώνως μὲν ἀρχαῖα Τυπικὰ εἶναι δυνατὴ ἡ τέλεσις προηγιασμένης καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τρεῖς νηστησίμους ἡμέρας, ἀν δὲ ἀνάγκη τὸ ἀπατῆ (πρβλ. Σύστημα Τυπικοῦ §1708 ὑποσημ. 1169, καὶ §1714 ὑποσημ. 1177).

3. Ἐν τῇ ἀπολύσει τοῦ ἐσπερινοῦ (τελουμένου συνήθως τὸ πρωὶ τῆς προηγιούμενης) καὶ τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας ὁ ἔχων ἀκολουθίαν ἐν τῷ Μηναίῳ.

4. Ἐὰν τόχη μνήμη ἔօρταζομένου ἀγίου ἐν ταῖς νηστησίμοις ἡμέραις, τελεῖται προηγιασμένη (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριωδίου §22), ἐν δὲ τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἔօρταζόμενος ἄγιος. Ἐὰν τυχὸν προηγηθῇ καὶ ἔօρτιος ὄρθρος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον» (Τ.Μ.Ε. 10 Φεβρ., 24 Φεβρ., 9 Μαρτίου, καὶ Προθεωρία §27). [Ἐπίσης εἶναι δυνατὸν μνήμη ἔօρταζομένου ἀγίου συμπίπτουσα ἐν καθημερινῇ τῇς μεγ. Τεσσαρακοστῆς νὰ μετατεθῇ ἐν Σαββάτῳ ἢ Κυριακῇ (Σύνοδος ἐν Λαοδικείᾳ ἔτους 362, κανόνες μθ' καὶ να').]

17. Τετάρτη. Ἄλεξίου ὁσ. τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ (†411).

Τῇ Τετάρτῃ πρωὶ. Ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ, ὄρθρου καὶ ωρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ώς προδεδήλωται· εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς, τὸ ὅμοούσιον κράτος» ὁ ιερεὺς ἐκφωνεῖ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν», μεθ' ὅ ἄρχεται

‘Οἱ ἐσπερινὸς μετὰ τῆς ἡμέρας τῶν προηγιασμένων δώρων. Ὁ ιερεὺς «Ἐύλογημένη ἡ βασιλεία». «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» τρὶς καὶ ὁ προοιμιακός. Τὰ εἰρηνικά, καὶ τὸ ιτ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» εἰς στίχους 10, τὸ ἐν τῷ Τριωδίῳ ιδιόμελον τῆς ἡμέρας «Νηστεύοντες, ἀδελφοί» δίς, τὸ μαρτυρικὸν «Εἴ τις ἀρετὴ ἀπαξ, προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «Φεγγοβόλους ὑμᾶς» κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 18) ἔτερα 3 εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἰσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἥλαρὸν» ἀνεν μέλοντος, τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ τὸ «Κατενθυνθήτω» κατὰ τάξιν ὑπὸ τοῦ ιερέως καὶ τῶν χορῶν· [εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, εἰ τύχοι μνήμη ἔօρταζομένου

άγίου, ἀναγινώσκεται ὁ Ἀπόστολος καὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ κατὰ τὴν συνήθη τάξιν, τὴν δὲ Μεγ. Ἐβδομάδα μόνον Εὐαγγέλιον.] Εἴτα ἡ ἐκτενὴς κ.λπ., ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ τὸ «Νῦν αἱ δυνάμεις», κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἴδετε», «Εὐλογήσω τὸν Κύριον», καὶ ἡ ἀπόλυτις (ἐν ᾧ μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπομένης ἡμέρας).

Εἰδησις. Τελουμένης τῆς ἀκολουθίας τῶν προηγιασμένων δώρων ἐν ἡμέρᾳ μνήμης ἑορταζόμενου ἀγίου, ἔχοντος Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον, ἡ πρώτη εἰσοδος γίνεται μετὰ τοῦ ἵερου Εὐαγγελίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν μετὰ τὰ στιχηρὰ τοῦ Τριῳδίου ψάλλονται τὰ τοῦ ἑορταζόμενου ἀγίου καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ ἀγίου τῆς ἐπαύριον, εἰς δὲ τὴν ἀπόλυτιν μνημονεύεται ώσπατως ὁ ἑορταζόμενος ἄγιος.

Σημείωσις. Ἐνθα ἑορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ὁσίου Ἀλεξίου, ἡ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτοῦ ψάλλεται κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. τῆς 10ης Φεβρ. καὶ τῆς 9ης Μαρτίου· Ἀπόστολος: τοῦ ὁσίου, 6 Δεκ. (Ἐβρ. ιγ' 17-21)· Εὐαγγέλιον: ὅμοιως, Σαβ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Ακ. ζ' 1-10).

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ γέ τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος, ως ἐν τῷ Τριῳδίῳ· Εὐαγγέλιον τῆς Τετάρτης τῶν παννυχίδων «Ἐχετε πίστιν Θεοῦ» (Μρ. ια' 23-26, Μτθ. ζ' 7-8)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Πάντων προστατεύεις».

18. Πέμπτη. Κυριλλου ἀρχιεπισκόπου Ἰεροσολύμων (†386). Τροφίμου, Εὐκαρπίωνος καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†300).

Τῇ Πέμπτῃ πρωί. Τὸ μεσονυκτικόν, ὁ ὅρθρος τῆς ἡμέρας, αἱ ώραι καὶ ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπομένης (19 Μαρτίου) ἀνευ προηγιασμένης.

Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας. Τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ δέ τμήματος τοῦ μεγάλου κανόνος· Εὐαγγέλιον τῆς Πέμπτης τῶν παννυχίδων «Ἄιτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν» (Μτθ. ζ' 7-11)· εἰς τὴν συγχώρησιν «Σφαγὴν σου τὴν ἀδικον».

19. Παρασκευή. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῆς Ἀθηναίας, Κλαυδίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων (†283)· Δημητρίου νεομάρτυρος τοῦ Τορναρᾶ (†1564).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὅρθρου καὶ ώρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, ως προδεδήλωται.

Ο έσπερινδος μετὰ προηγιασμένης. Ό προοιμιακὸς καὶ τὸ ιη̄ κάθισμα («Πρὸς Κύριον»). Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» (ἥχος πλ. α') ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) «Δεῦτε πιστοί» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ βαρέος ἥχου «Δόξα σοι Χριστὲ» κ.λπ. (βλ. ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τὰ 4 ἰδιόμελα τοῦ ἀγίου Θεοδώρου (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) «Δεῦτε, φιλομάρτυρες» κ.λπ., Δόξα, «Ὀργάνῳ χρησάμενος», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης» (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, Παρασκευὴ ἐσπέρας, ἥχος βαρύς). Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἵλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, «Κατενθυνθήτω», «Νῦν αἱ δυνάμεις», κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἴδετε», «Εὐλογήσω τὸν Κύριον».

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Οἱ αἱ χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Αναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον, ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ. Μετὰ τὸ «Ἄξιον ἐστί» ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» ἀνὰ 6 τροπάρια εἰς ἑκάστην φράσην εἴτα τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» δίχορον, καὶ ἀναγινώσκεται ἡ αἱ στάσις τῶν οἰκων (Χαιρετισμῶν) τῆς Θεοτόκου (Α-Ζ)· εἴτα «Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ» σύντομον, τὸ τρισάγιον κ.τ.λ. καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος·

«Πίστιν Χριστοῦ ὥσεὶ θώρακα, ἔνδον λαβὼν ἐν καρδίᾳ σου, τὰς ἐναντίας δυνάμεις κατεπάτησας, πολύαθλε· καὶ στέφει οὐρανίῳ ἐστέφθης αἰωνίως ὡς ἀγήτητος».

«Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ο ἐν παντὶ καιρῷ», καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀπόδειπνου. Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου» τὸ Εὐαγγελίον τῆς παννυχίδος (Ιω. ιε' 1-7), ἡ μικρὰ ἀπόλυσις, τὸ «Εὐχόμεθα», τὸ κάθισμα «Τὴν ὡραιότητα» καὶ εἴτα «Δι' εὐχῶν» (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριῳδίου §26).

Σημείωσις. Η τάξις αὕτη τῶν χαιρετισμῶν τηρεῖται καὶ κατὰ τὰς ἐφεζῆς Παρασκευὰς τῆς β', γ' καὶ δ' ἐβδομάδος, ἀνευ δμως Εὐαγγελίου. Κοντάκιον δὲ λέγεται τότε τὸ ἐξῆς, ἐφόσον τῷ Σαββάτῳ δὲν τύχῃ ἑορταζόμενος ἄγιος·

«Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, τῷ φυτονυργῷ τῆς κτίσεως, ἡ οἰκουμένη προσφέρει σοι, Κύριε, τοὺς θεοφόρους μάρτυρας· ταῖς αὐτῶν ἱκεσίαις, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ τὴν ἐκκλησίαν σου, διὰ τῆς Θεοτόκου συντήρησον, πολυνέλεε».

20. Σάββατον α' τῶν νηστειῶν. «Θεοδώρου μεγαλομ. τοῦ Τήρωνος (μνήμη διὰ κολλύβων θαύματος)». Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἀγ. Σάββα ανατρεθέντων πατέρων (†796). Μύρωνος νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἡρακλείου (†1793).

Εἰδησις. Κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Τεσσαρακοστῆς, τὸ μὲν πρὸν ψάλλεται ἡ ἀκολούθια τοῦ ὄρθρου καὶ τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ i. Χρυσοστόμου, τὸ δὲ ἐσπέρας ψάλλεται, ως συνήθως, ὁ ἐσπερινὸς τῆς ἐπαύριον Κυριακῆς, καθ' ἣν τελεῖται ἡ λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου.

Τῷ Σαββάτῳ προί. Μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τοῦ ἀγίου [ἢ τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν ἐπὶ μνήμῃ ἑορταζομένου ἀγίου, ἐν ᾧ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ψάλλονται τὰ διὰ τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ιδιόμελα τοῦ ἀγ. Θεοδώρου «Χορεύουσι στίφη μαρτύρων» κ.λπ. δίχα μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα εἰς τὸ δ' καὶ τοῦ Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»].

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπέρ ἔννοιαν». Καθίσματα [μετὰ τὴν α' στιχολ.] μόνον τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ βαρέος ἥχου (τὸ νεκρώσιμον δὲν λέγεται) «Ἄγαλλιᾶσθε δίκαιοι» κ.λπ. (ζήτει ἅπαντα ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», εἴτα [μετὰ τὸν Ἀμωμον] τὰ τοῦ ἀγίου (Τριῳδίου, Σάββατον α' ἑβδομ.) «Ζέων πίστεως», Δόξα, «Θεῖον δῶρον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν». Ό ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τοῦ Μηναίου καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ' ὧδης τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ ἀγίου Θεοδώρου· ἀφ' οἵ τοι κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀγίου, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου. Καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν»· «Ἄπας γηγενῆς». Ἐξαποστειλάρια καὶ αἷνοι μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, ως ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἡ γ' καὶ ἡ ζ' ὥδη τοῦ πρώτου κανόνος τοῦ Τριῳδίου]. Μετὰ τὴν εἰσόδον ἀπολυτίκια «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστο-

λος του ἀγίου (26 Ὁκτ.), «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10). Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς ἐν τοῖς σάββασιν» (Μρ. β' 23-γ' 5). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία του ἵερου Χρυσοστόμου· «Ἄξιον ἔστι»· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον». Μετὰ τὴν ὄπισθάμβων εὐχὴν γίνεται ἡ εὐλόγησις τῶν ἑορτίων κολλύβων μετὰ τῆς εὐχῆς «Ο πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου» (βλ. Ιερατικόν). Εἶτα «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου» καὶ ἀπόλυτις.

Σημείωσις. Ἐπειδὴ ὑπάρχει συνήθεια νὰ προσάγωνται σήμερον κόλλυβα διὰ τοὺς κεκοιμημένους καὶ νὰ τελῆται νεκρώσιμον τρισάγιον, ἀν καὶ δὲν εἶναι Ψυχοσάββατον, δυνατὸν πρῶτον μὲν μετὰ τὴν ὄπισθάμβων εὐχὴν νὰ εὐλογηθοῦν τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἀγίου ἑόρτια κόλλυβα, μετὰ δὲ τὸ «Δι’ εὐχῶν» τῆς λειτουργίας ὁ ἵερος εὐθὺς νὰ βάλῃ «Εὐλογητὸς» καὶ νὰ τελέσῃ κατὰ τὰ εἰωθότα τὸ νεκρώσιμον τρισάγιον ἐπὶ τῶν ἄλλων κολλύβων.

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ). Όσίου Ἱακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ. Θωμᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως (†610). Ἡχος πλ. δ', ἐωθινὸν η' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριψίδιου §28-30).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως»· κοντάκιον «Πίστιν Χριστοῦ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριψίδιου 4, Δόξα, «Ἡ χάρις ἐπέλαμψε», Καὶ νῦν, «Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Τριψίδιου «Οἱ ἐξ ἀσεβείας». Ἀπολυτίκια «Ἐξ ὑψους κατῆλθες», Δόξα, «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», Καὶ νῦν, «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἥχου, Δόξα, τὸ ἐν τῷ Τριψίδιῳ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελον «Χαίρετε, προφῆται τίμιοι», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἔστι», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα θὰ τελεσθῇ μία λειτουργία προηγιασμένων δώρων, τῇ Παρασκευῇ (σημειωθήτω δὲ ὅτι, ἐφόσον τε λεῖται ἐν τῷ ναῷ τελεία λειτουργία τῇ 25ῃ τοῦ μηνός, ἡ προετοιμασία διὰ τὴν προηγιασμένην δύναται νὰ γίνῃ τότε).

Εις τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπόλυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα (ἀλλ' εἰς τὴν α' στιχολογίαν εἰς τὸ Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθεῖς»). Εὐλογητάρια. Ή ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (η')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν είρμῶν), καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Άπο γ' ὡδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Θαλάσσης τὸ ἔρυθραιον πέλαγος»· «Τὴν τιμωτέραν», «Λίθος ἀχειρότητος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ η' ἀναστάσιμον «Δόνο ἀγγέλους βλέψασα», τὸ τῆς ἑορτῆς «Σκιρτήσατε, κροτήσατε» καὶ τὸ θεοτοκίον «Ρομφαῖαι νῦν ἐξέλιπον».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «Ἐν σοὶ νῦν ἀγάλλεται» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς συνήθεις στίχους τῆς Κυριακῆς τὰ δύο τελευταῖα –, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «Μωσῆς τῷ καιρῷ τῆς ἐγκρατείας», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη.

Μετὰ τὸ ἀσματικὸν τῆς δοξολογίας «Ἄγιος ὁ Θεὸς» κ.λπ. (ἢ μετὰ τὴν ὀπισθάμβων εὐχὴν τῆς θ. λειτουργίας), τελεῖται ἡ λιτάνευσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ καὶ τῶν ἵ. εἰκόνων πέριξ ἢ ἔσωθεν τοῦ ἵ. ναοῦ κατὰ τὴν ἀκόλουθον διάταξιν.

Ἡ λιτανεία τῶν ἰερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν συνήθη τάξιν

Ἐξελθόντες τοῦ ἵ. ναοῦ, ὅ τε ἵ. κλῆρος καὶ ὁ λαὸς μετὰ τοῦ τιμίου σταυροῦ καὶ τῶν ἵ. εἰκόνων, καὶ τάξιν λιτανεύσεως ἀποτελέσαντες κατὰ τὰ εἰωθότα, περιερχόμεθα ἄπαξ τὸν ἰερὸν ναόν, τῶν κωδώνων αὐτοῦ χαρμοσύνως κρουομένων, τῶν δὲ χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»,

εἰς τέσσαρας στάσεις. Εἰς ἑκάστην δὲ τοῦ ναοῦ πλευρὰν γίνονται αἱ κάτωθι δεήσεις.

α') Ἐν τῇ νοτίᾳ πλευρῷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων.

β') Ὄπισθεν τοῦ ἱεροῦ γίνεται δέησις ὑπὲρ τῶν ἀπ' αἰῶνος κεκοιμημένων εὐσεβῶν βασιλέων, ὁρθοδόξων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων κ.τ.λ.: οἱ χοροὶ «Ἄιωνία ἡ μνήμη» (γ') καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὄτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις».

γ') Ἐν τῇ βορείᾳ πλευρᾷ τοῦ ναοῦ δέησις ὑπὲρ τῶν ζώντων, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ στάσει.

δ') Πρὸ τῆς δυτικῆς θύρας ἡ ἐντὸς τοῦ ναοῦ (ἐν τῷ σολέᾳ) ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ εἰς τὸ τέλος «Үπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι» κ.λπ., «Ἐπάκουσον ἡμῶν» καὶ ἀναγινώσκει ὁ προεξάρχων ιερεὺς (ἢ ἂν ἢ προεξάρχων ὁ ἀρχιερεὺς) τὰς ἔξῆς περικοπὰς τοῦ ὑπὲρ τῆς ὁρθοδοξίας συνοδικοῦ:

Οἱ προφῆται ως εἰδον, οἱ ἀπόστολοι ως ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ως παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ως ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ως συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ως ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ως ἀποδέδεικται, τὸ ψεῦδος ως ἀπελήλαται, ἡ σοφία ως ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ως ἐβράβευσεν, οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τὸν αὐτὸν ἀγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ως Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τὸν δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ως αὐτὸν γησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες. Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὁρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξεν. Ἐπὶ τούτοις τὸν τῆς εὐσεβείας κήρυκας ἀδελφικῶς τε καὶ πατροποθήτως εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς εὐσεβείας, ὑπὲρ ἣς ἡγωνίσαντο, ἀνευφημοῦμεν καὶ λέγομεν· Τῶν τῆς ὁρθοδοξίας προμάχων εὐσεβῶν βασιλέων, ἀγιωτάτων πατριαρχῶν, ἀρχιερέων, διδασκάλων, μαρτύρων, ὄμολογητῶν, αἰωνία ἡ μνήμη.

Ο χορὸς «Ἄιωνία ἡ μνήμη» γ'.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνε-

σθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδύσωποῦντες, ἀξιωθείημεν τῶν ἔξαιτον μένων, οἰκτηρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων.

‘Ο χορὸς «Ἀμήν». Εἰσερχομένων δὲ ἡμῶν εἰς τὸν ἵ. ναὸν ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας», καὶ εἴτα τὸ «Ἄναστας ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Ἡ λιτανεία τῶν ιερῶν εἰκόνων κατὰ τὴν τάξιν τῶν Πατριαρχείων Αλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων

Σχηματίζεται ίερὰ πομπὴ ώς ἔξῆς· προπορεύονται οἱ κρατοῦντες κηρολαμπάδας, εἴτα οἱ φέροντες τὰ λάβαρα, τοὺς φανούς, τὰ ἔξαπτέρυγα· ἀκολουθοῦν οἱ χοροὶ τῶν ψαλτῶν· εἴτα οἱ ἰερεῖς καὶ οἱ φερόντες τὰς ἵ. εἰκόνας χριστιανοί, καὶ τέλος διάκονοι μετὰ θυμιατηρίων θυμιῶντες τὸν εἰς χεῖρας τοῦ ἀρχιερέως εὐρισκόμενον τίμιον Σταυρόν (ἢ τὴν μικρὰν φορητὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ). Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λιτανείας ἴστανται πάντες εἰς τὸν σολέα.

ΕΝΑΡΞΙΣ. Ἐκφωνεῖ ὁ διάκονος: «Ἐύλογησον, δέσποτα, τὴν ἄγιαν εἰσοδον». Ό ἀρχιερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων «Ἐύλογη- μένη ἡ εἰσοδος τῶν ἀγίων σου πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τὸν αἰῶνας τῶν αἰώνων». Ό χορὸς «Ἀμήν».

Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ προοίμιον τοῦ ὑπέρ τῆς ὁρθοδοξίας συνοδικοῦ·

‘Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία, καθ’ ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καὶ καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

Προφητικαῖς ἐπόμενοι ρίσεσιν ἀποστολικαῖς τε παραινέσεσιν εἴκοντες καὶ εὐαγγελικαῖς ἱστορίαις στοιχούμενοι, τῶν ἐγκαινίων τὴν ἡμέραν ἔορτάζομεν. Καὶ ταύτη εὐχαῖς καὶ λιτανείαις συνευφραινόμενοί τε καὶ συναγαλλόμενοι ψαλμοῖς ἐκβοῶμεν καὶ ἔσμαστιν.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ίερὰ πομπὴ πρὸς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα

σου», εἰς χρόνον ἀνάλογον, ὥστε ὁ ἀρχιερεὺς νὰ φθάσῃ εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐπομένης στάσεως.

Σημείωσις. Λόγω τοῦ μακροῦ τοῦ ἀπολοντικίου, δύναται νὰ ψαλῇ τοῦτο εἰς τρεῖς στάσεις οὐτως· ἀπὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκκινήσεως μέχρι τῆς βορείας θύρας «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου... Χριστὲ ὁ Θεός», ἀπὸ τῆς βορείας μέχρι τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ ναοῦ «βουλήσει γὰρ ηὐδόκησας... ἐκ τῆς δονείας τοῦ ἔχθροῦ» καὶ τέλος ἀπὸ τῆς δυτικῆς θύρας μέχρι τῆς μεσημβρινῆς τοιαύτης «Οὐθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι... εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον».

ΣΤΑΣΙΣ ΠΡΩΤΗ. Ἰσταμένης τῆς πομπῆς, ἀναγινώσκει ὁ προϊστάμενος τὸ α' ἄρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως «Πιστεύω εἰς Ἑνν Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατὸν τε πάντων καὶ ἀοράτων».

‘Ο ἀρχιερεὺς ἐκφώνωσ·

Τὸν τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, στόματι, καρδίᾳ καὶ νῷ, γραφῇ τε καὶ εἰκόσιν ὁμολογούντων, αἰωνίᾳ ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

‘Ο ἀρχιερεὺς·

Τὸν εἰδότων τῆς τοῦ Χριστοῦ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποστάσεως τὸ ἐν οὐσίαις διάφορον, καὶ ταύτης τὸ κτιστόν τε καὶ ἀκτιστόν, τὸ ὄρατὸν καὶ ἀόρατον, τὸ παθητὸν καὶ ἀπαθέτον, τὸ περιγραπτὸν καὶ ἀπερίγραπτον, καὶ τῇ μὲν θεῖκῇ οὐσίᾳ τὸ ἀκτιστόν καὶ τὰ δμοια προσαρμοζόντων, τῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ φύσει τά τε ἄλλα καὶ τὸ περιγραπτὸν ἀνομολογούντων καὶ λόγῳ καὶ εἰκονίσμασιν, αἰωνίᾳ ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» (γ').

‘Ο ἀρχιερεὺς·

Τὸν πιστεύοντων καὶ διακηρυκευομένων, ἣ τοι εὐαγγελιζομένων τοὺς λόγους ἐπὶ γραμμάτων, τὰ πράγματα ἐπὶ σχημάτων, καὶ εἰς μίαν ἐκάτερον συντελεῖν ὠφέλειαν, τὴν τε διὰ λόγων ἀνακήρυξιν καὶ τὴν δι' εἰκόνων τῆς ἀληθείας βεβαίωσιν, αἰωνίᾳ ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ'.

Καὶ ἐκκινεῖ πάλιν ἡ πομπὴ πρὸς τὴν δυτικὴν θύραν (ἢ τοι πρὸς τὰς βασιλικὰς πύλας) τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ. Τοῦ ἀρχιερέως φθάσαντος πρὸ τῶν βασιλικῶν πυλῶν, ἵσταται ἡ λιτανεία· ὁ δὲ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ χριστολογικὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς ἔνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὄμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν δι' ἡμᾶς τὸν ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρός. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Οἱ προφῆται ὡς εἶδον, οἱ ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἡ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ διδάσκαλοι ὡς ἐδογμάτισαν, ἡ οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν, ἡ χάρις ὡς ἔλαμψεν, ἡ ἀλήθεια ὡς ἀποδέεικται, τὸ ψεῦδος ὡς ἀπελήλαται, ἡ σοφία ὡς ἐπαρρησιάσατο, ὁ Χριστὸς ὡς ἐβράβευσεν· οὕτω φρονοῦμεν, οὕτω λαλοῦμεν, οὕτω κηρύσσομεν Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ τὸν αὐτοῦ ἀγίους ἐν λόγοις τιμῶντες, ἐν συγγραφαῖς, ἐν νοήμασιν, ἐν θυσίαις, ἐν ναοῖς, ἐν εἰκονίσμασι, τὸν μὲν ὡς Θεὸν καὶ δεσπότην προσκυνοῦντες καὶ σέβοντες, τοὺς δὲ διὰ τὸν κοινὸν δεσπότην ὡς αὐτοῦ γνησίους θεράποντας τιμῶντες καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες.

Αὕτη ἡ πίστις τῶν ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν ὄρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν οἰκουμένην ἐστήριξε.

Καὶ ἐκκινεῖ ἡ ἱ. πομπὴ πρὸς τὴν μεσημβρινὴν (νοτίαν) θύραν τοῦ ναοῦ, ἐνῷ ὁ χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον).

ΣΤΑΣΙΣ ΤΡΙΤΗ. Ὄταν ὁ ἀρχιερεὺς φθάσῃ εἰς τὸν ὥρισμένον τόπον, ἵσταται ἡ πομπὴ, καὶ ὁ προϊστάμενος ἀναγινώσκει τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως·

Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἄγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. Εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Αμήν.

Εἶτα ὁ ἀρχιερεὺς ἐκφώνως·

Μιχαὴλ τοῦ ὀρθοδόξου βασιλέως καὶ Θεοδώρας τῆς ἀγίας αὐτοῦ μητρός, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Ἄιωνία ἡ μνήμη» (γ').

‘Ο ἀρχιερεὺς·

Βασιλείου, Κωνσταντίνου, Λέοντος, Ἀλεξάνδρου, Χριστοφόρου, Νικηφόρου, Ἀνδρονίκου, Ἰσαακίου, Αλεξίου καὶ Θεοδώρου, τῶν τὴν οὐράνιον βασιλείαν τῆς ἐπιγείου ἀνταλλαζαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Ἄιωνία ἡ μνήμη» (γ').

Ιγγατίου, Φωτίου, Στεφάνου, Αντωνίου, Ἰωσὴφ καὶ πάντων τῶν ἀγιωτάτων πατριαρχῶν τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως ἡμῶν ἀγωνισαμένων, αἰωνία ἡ μνήμη.

‘Ο χορὸς «Ἄιωνία ἡ μνήμη» γ'.

Τούτων τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας μέχρι θανάτου ἄθλοις τε καὶ ἀγωνίσμασι καὶ διδασκαλίαις παιδαγωγεῖσθαι τε καὶ κρατύνεσθαι Θεὸν ἐκλιπαροῦντες καὶ μιμητὰς τῆς ἐνθέου αὐτῶν πολιτείας μέχρι τέλους ἀναδείκνυσθαι ἐκδυσωποῦντες, ἀξιωθείμεν τῶν ἔξαιτον μένων, οἰκτιρμοῖς καὶ χάριτι τοῦ μεγάλου καὶ πρώτου ἀρχιερέως Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς ὑπερενδόξου δεσποινῆς ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν θεοειδῶν ἀγγέλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων.

‘Ο χορὸς «Ἀμήν» καὶ ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» (εἰς χρόνον ἀνάλογον) [ἢ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «Χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα» κ.λπ.], ἐνῷ ἡ ἡ πομπὴ ἐπιστρέφει εἰς τὸν σολέα.

ΣΤΑΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ. Ό αρχιερεὺς ψάλλει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸν ψαλμικὸν στίχον «Τίς θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν· σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος». Τὸν αὐτὸν στίχον ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν, καὶ εἴτα τὸ «Ἄναστας ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ὡς ἑξῆς.

Ἀντίφωνον α'

**Ο Κύριος ἔβασιλενσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο, ἐνεδύσατο
Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο.**

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην, ἢ τις οὐ σαλευθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Εἰπάτωσαν οἱ λελυτρωμένοι ὑπὸ Κυρίου, οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθροῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β'

Ἐξομολογησάσθωσαν τὰ ἐλέη αὐτοῦ καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς νιοῖς τῶν ἀνθρώπων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, Άλληλούια.

Υψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς....

Οφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων, τοῦ λῦσαι τοὺς νιοὺς τῶν τεθανατωμένων.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ο μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ'

Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

**Αὕτη ἡ ἡμέρα Κυρίου, ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν
ἐν αὐτῇ.** «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

Κύριε, ὁ Θεός μου, εἰς τὸν αἰδνα ἐξομολογήσομαι σοι.

«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θε-
οῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

META THN EISODON, ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατῆλθες»,
«Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον
«Τῇ ὑπερμάχῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ
εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς* (βλέπε ἐν τῷ Τριῳδίῳ)· Ἀπόστολος: Κυρ.
α' νηστ., «Πίστει Μωυσῆς μέγας γενόμενος» (Ἑβρ. ια' 24-26,
32-40); Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν»
(Ιω. α' 44-52).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου. Εἰς τὸ
Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδο-
μεν τὸ φῶς»· καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκια «Ἐξ
ὕψους κατῆλθες», Δόξα, «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου»· κοντάκιον
τῆς ἑορτῆς «Ο ἀπερίγραπτος Λόγος».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ἐσπέρια εἰς στίχους 10, κατανυκτικὰ
τοῦ (πλ. δ') ἥχου 4 «Σὲ τὸν βασιλέα καὶ δεσπότην» κ.λπ. (ζήτει
ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), προσόμοια τοῦ Τριῳδίου 3 «Δίδον μοι
κατάνυξιν» κ.λπ. καὶ τοῦ Μηναίου (22 Μαρ.) ἔτερα 3, Δόξα,

* Προκείμενον, ἥχος δ', Ωδὴ τῶν πατέρων, «Εὐλογητὸς εἰ̄, Κύριε, ὁ Θεός
τῶν πατέρων ἡμῶν», στίχ. «Οὐ δίκαιος εἰ̄ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐποίησας ἡμῖν». —
Ἀλληλουιάριον, ἥχος πλ. δ', στίχ. α' «Μωυσῆς καὶ Ἄαρὼν ἐν τοῖς ἵερεῦσιν
αὐτοῦ, καὶ Σαμουὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλούμενοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ», στίχ. β' «Ἐπεκα-
λοῦντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν αὐτῶν ἐν στύλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς
αὐτοὺς».

Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ, «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ἐδωκας κληρονομίαν», κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον, ἄπαντα ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις» κ.τ.λ. ὡς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

22. Δευτέρα. Βασιλείου ἱερομ. πρεσβυτέρου τῆς Ἀγκυρανῶν ἐκκλησίας (†362). Καλλινίκης μάρτυρος (†252).

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὅρθρου, ὥρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν, καὶ τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς ἐπομένης, ὡς προδεδήλωται, κατὰ τὴν τάξιν τῆς Τεσσαρακοστῆς.

Περὶ τῶν κανόνων ἐν τῷ μεγάλῳ ἀποδείπνῳ

Καθ' ἔκάστην ἐσπέραν ἀπὸ Δευτέρας ἔως Πέμπτης τῶν λοιπῶν ἑβδομάδων τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Δευτέρας καὶ τῆς μεγ. Τρίτης διεξάγεται ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου ὡς ἐν τῷ Ὡρολογίῳ (ἀνεν. Εὐαγγελίου) καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ. Σχετικῶς μὲ τὸν κανόνας ὑπάρχουν κατὰ τόπους καὶ κατὰ i. μονὰς διάφορα τυπικά.

1. Τὸ T.M.E. (διατάξεις Τριῳδίου §23, ὥποσ. 17) ὁρίζει μετὰ τὴν δοξολογίαν νὰ ψάλλεται ἐκ τοῦ Θεοτοκαρίου μόνον ὁ ὠρισμένος κανὼν τῆς ἡμέρας ὁ εἰς τὸν ἥχον τῆς ἑβδομάδος· τοῦτο τηρεῖται καὶ εἰς πολλὰς ἐνορίας, ἰδίως νησιωτικῶν περιοχῶν.

2. Εἰς ἄλλας i. μονὰς καὶ περιοχάς, ὁσάκις ἐν τῷ ἀποδείπνῳ λέγεται κανὼν ἐκ τοῦ Μηναίου, τὸ Θεοτοκάριον παραλείπεται.

3. Εἰς ὠρισμένας ἐκκλησίας συμψήλλονται ἀμφότεροι οἱ κανόνες, ὁ τοῦ Θεοτοκαρίου καὶ ὁ τοῦ Μηναίου, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ σημειούμενην τάξιν (α' Κυρ. τῶν νηστειῶν, εἰς τὸ τέλος τοῦ κατανυκτικοῦ ἐσπερινοῦ)· ἡ τοι ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Πέμπτης πρὸ τοῦ Λαζάρου ἐσπέρας ἐν τοῖς μεγ. ἀποδείπνοις ψάλλονται οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου οἱ ἀπὸ τοῦ Σαββάτου τοῦ Λαζάρου μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Αντίπασχα (24 καὶ 26-30 Απριλίου, 1 καὶ 3-7 καὶ 9 Μαΐου) ὅμοιοι μετὰ τῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, οἱ ὄποιοι καὶ προηγοῦνται. Απὸ γ' φόῆς κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ ἀφ' ε' τῆς Θεοτόκου· μετὰ τοὺς κανόνας, τὰ 4 προσόμοια τῆς Θεοτόκου καὶ εἴτα τὰ 3 τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτῶν. Ὄταν συμπληρωθοῦν οἱ κανόνες τοῦ Μηναίου, λέγεται μόνον τὸ Θεοτοκάριον.

4. Τέλος πολλαχοῦ τὸ μέγα ἀπόδειπνον διεξάγεται ἀνεν. οἰονδήποτε κανόνος (πλὴν τῆς α' ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν βεβαίως καὶ τῶν ἀποδείπνων τῆς Μεγάλης Εβδομάδος).

23. Τρίτη. Νίκωνος ὁσίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 199 μαθητῶν αὐτοῦ μαρτύρων (†251).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 16 καὶ 22 Μαρτίου.

Τῇ Τρίτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι μεσονυκτικοῦ, ὅρθρου, καὶ ώρῶν μετὰ τῶν μακαρισμῶν ὡς προδεδήλωται.

Σημείωσις. Τῆς περιπτώσεως ἔօρτασμοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ κατὰ τὴν β' ἔβδομάδα τῶν νηστειῶν μὴ προβλεπομένης ύπὸ τοῦ Τ.Μ.Ε., αἱ ἀκολουθίαι τῶν προεορτίων καὶ τῆς κυριωνύμου ἡμέρας ψάλλονται κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. διὰ τὴν 25ην Μαρτίου §21, §9, §§2-5 καὶ §18.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὸ Ψαλτήριον, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃ», τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριῳδίου «Σταυρῷ ἔξεπέτασας» κ.λπ. καὶ τὰ 3 προεόρτια τοῦ Μηναίου (24 Μαρτίου) «Κεκρυμμένον μυστήριον» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Εὐαγγελίζεται ὁ Γαβριὴλ». Ἄνευ εἰσόδου «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ ἐκ τοῦ Τριῳδίου τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἡμέρας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ιδιόμελον τοῦ Τριῳδίου «Ο σαρκὶ σταυρωθείς» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Προφῆται καὶ ἀπόστολοι» (ἄπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, «Γλῶσσαν ἣν οὐκ ἔγνω» (ζήτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων τῆς 24ης Μαρτίου). Τρισάγιον, «Θεοτόκε παρθένε» κ.λπ., «Κύριε, ἐλέησον» (40), «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ», τὴν εὐχὴν «Παναγίᾳ Τριάς», «Εὐλογήσω τὸν Κύριον» (ψαλμὸς λγ'), «Υψώσω σε, ὁ Θεός μου» (ψαλμὸς ρμδ') καὶ ἀπόλυτις.

Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται **τὸ μέγα ἀπόδειπνον** ὡς εἴθισται (βλ. ἐν τέλει τῆς 22ας Μαρτίου σχετικὴν σημείωσιν).

24. Τετάρτη. Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου· Ἀρτέμονος ιερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σελευκείας τῆς Πισιδίας (ἀι.).

Εἰδησις. Σύμφωνα μὲ τὸ Τ.Μ.Ε. σήμερον δὲν τελεῖται προηγιασμένη.

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. **Μεσονυκτικὸν** τὸ καθ' ἡμέραν. Μετὰ μὲν τὸ β' τρισάγιον (ἀντὶ τοῦ «Ἴδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται») τὸ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς παγκοσμίου», μετὰ δὲ τὸ γ' ἀντὶ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων τὸ κοντάκιον «Ἐπελεύσει πνεύματος». Μετὰ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλεήσον ἡμᾶς» κ.λπ..

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

[Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου τῆς ἡμέρας]. Καθίσματα σταυρώσιμα τοῦ ἥχου (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, ἥχος πλ. δ', τῇ Τετάρτῃ πρωΐ):

α) ἄνευ στίχου «Βλέπων ὁ ληστής»,

β) μὲ στίχον «Υμοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ» τὸ «Ἐν μέσῳ δύο ληστῶν»,

γ) μὲ στίχον «Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ» τὸ μαρτυρικὸν τῆς σειρᾶς «Τῆς στενῆς καὶ τεθλιψμένης»,

δ) Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον «Τὸν ἀμνὸν καὶ ποιέναι».

Εἶτα [μετὰ τὴν β' καὶ γ' στιχολογίαν τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ τῆς ἡμέρας καθίσματα, ώς ἐν τῷ Τριῳδῷ (βλ. Τετάρτῃ β' ἐβδομάδος) «Χριστὲ ἐπὶ σταυροῦ» κ.λπ..

'Ο ν' ψαλμὸς χῦμα, «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα φόδων. Κανόνες, ὁ προεόρτιος «Οὐ κόσμος περιχαρᾶς» μετὰ τῶν είρμων αὐτοῦ καὶ τὰ δίειρμα τριῳδία τῆς ἡμέρας (ἐκ τοῦ Τριῳδίου) εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Άπο γ' φόδης τὸ μεσῷδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα «Σήμερον ἀπασα κτίσις»· ἀφ' οὐ τὸ κοντάκιον «Ἐπελεύσει Πνεύματος» καὶ τὸ συναξάριον. Μετὰ τοὺς κανόνας, εἰς στίχον «Ἄίνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ είρμὸς τῆς η' φόδης τοῦ δευτέρου τριῳδίου «Τὸν ἐν φλογὶ»· στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες τὸν είρμὸν «Τὴν τιμιωτέραν»· ἐν τέλει ὁ είρμὸς τῆς θ' φόδης τοῦ β' πάλιν τριῳδίου «Ἐν Σιναίῳ τῷ ὄρει» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν».

'Εξαποστειλάριον τὸ προεόρτιον «Ως δῶρα προεόρτια» (δίς), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἵνων], «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα κ.τ.λ. ώς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων τὸ ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας «Οὐ διὰ σταυροῦ σου, Κύριε» (δίς) καὶ τὸ μαρτυρικὸν «Φωστῆρες ἀνεδείχθησαν» (ἄπαξ) εἰς τὸν οἰκείον στίχους, Δόξα. Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω»· «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς».

Αἱ ὅραι α', γ' καὶ ζ' ἀναγινώσκονται λιταί (οὐδὲν ἐκ τῶν συνήθων τροπαρίων ψάλλεται ἐν αὐταῖς), ἀρχόμεναι ἄπασαι

μετά τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ'. Μετά τοὺς ψαλμοὺς ἑκάστης, Δόξα, «Σήμερον τῆς παγκοσμίου χαρᾶς», Καὶ νῦν, τὸ ἐνδιάτακτον θεοτοκίον· μετά τὸ τρισάγιον τὸ κοντάκιον «Ἐπελέύσει Πνεύματος»· μετά τὴν εὐχὴν τῆς ζ' ὥρας «Θεὲ καὶ Κύριε τῶν δυνάμεων» ἡ ἀπόλυτισις.

25. Πέμπτη. † Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. (Έθνικὴ ἑορτὴ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821).

Εἰς τὴν θ', ἀναγινωσκομένην πρὸ τοῦ ἐσπερινοῦ, ώς εἴθισται, κοντάκιον καὶ ἀπολυτίκιον προεόρτια.

Η ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς ψάλλεται ἐκ μόνου τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακόν (ἄνευ ψαλτηρίου), εἰς τὸ «Κύριε ἑκέκραξα» στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 «Βουλὴν προαιώνιον» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «Ἀπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς [ἢ τοι τὰ εὐρισκόμενα δύο εἰς τὸν ἐσπερινὸν τῆς 26ης Μαρτίου καὶ τὸ β' ἐκ τῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς 25ης (α'-Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα. «Εἰσῆλθε Μωσῆς εἰς τὸ δρός τοῦ Θεοῦ Χωρῆβ», β'-Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα. «Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ», γ'-Προφητείας Ἱεζεκιὴλ τὸ ἀνάγνωσμα. «Ἐσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁγδοῆς καὶ ἐπέκεινα»)].

ΑΙΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα «Τῷ ἔκτῳ μηνὶ ἀπεστάλη ὁ ἀρχάγγελος» κ.λπ., εἰς τὸν πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ τὸ τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον» ἐκ τρίτου. Ἀπόλυτισις «Ο δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Πνεύματος ἀγίου καὶ Μαρίας τῆς παρθένου σαρκωθῆναι καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἡς τὸν Εὐαγγελισμὸν ἑορτάζομεν, δυνάμει... τῶν ἀγίων καὶ δικαίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἀννης καὶ πάντων τῶν ἀγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς...»

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον αὐτῆς ἄπαξ.

Εις τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑօρτῆς ἐκ τρίτου. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐξηρεύζατο ἡ καρδία μου».] Καθίσματα τῆς ἑօρτῆς καὶ ἡ τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῆς ἑօρτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ ώς ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς 6), «ἄνευ στίχου», ἀλλὰ μετὰ τῶν Δόξα, Και νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης φόδης. Ἀπὸ γ' καὶ ζ' φόδης ώς ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι τοῦ κανόνος «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», ώς ἐν τῷ Μηναίῳ· ἀντὶ τοῦ «Μεγαλόνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» ψάλλεται τὸ μεγαλυνάριον «Ἐναγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην» ἔξακις μετ' ἐφυμνίου ἐκάστοτε τὸν εἰρμὸν καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' φόδης τοῦ κανόνος· ἐν τέλει πάλιν «Ἐναγγελίζου, γῆ... Ως ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ».

Ἐξαποστειλάρια καὶ αὗνοι τῆς ἑօρτῆς ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑօρτῆς, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰσοδικὸν «Ἐναγγελίζεσθε ἡμέραν ἔξημέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

META THN EISODON μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς σωτηρίας» καὶ τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑօρτῆς (25ης Μαρτίου), «Οἱ ἀγιάζων καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι» (Ἑβρ. β' 11-18). Εὐαγγέλιον ὅμιοώς, «Συνέλαβεν Ἐλισάβετ» (Λκ. α' 24-38).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «Ἐναγγελίζου, γῆ, χαρὰν μεγάλην... Ως ἐμψύχῳ Θεοῦ κιβωτῷ». Κοινωνικὸν «Ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἥρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ· ἀλληλούια»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», «Πληρωθήτω». Ἀπόλυτισις ώς εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Τάξις τῆς δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἑθνικῇ ἑօρτῃ

Μετὰ τὸ «Ἐόλογητὸς ὁ Θεός», τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑօρτῆς «Σήμερον τῆς σωτηρίας», τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ», εὐθὺς ἡ δοξολογία, καὶ κατόπιν αἱ ἔξης αἰτήσεις, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ ἐν τριπλοῦν «Κύριε, ἐλέησον»,

έξαιρέσει τῆς πέμπτης αἰτήσεως, ὅπου ψάλλουν «*Αἰωνία ἡ μνήμη*» γ', καὶ τῆς ἕκτης, ὅπου ψάλλουν τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«'Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«'Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«'Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«'Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἔζουσιάς ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ζηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριου τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸ ἐν πᾶσιν».

«'Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰώνιας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς Ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«'Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν...»

«'Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν εὐχήν·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰ σύμπαντα τῷ σῷ κράτει συνέχων καὶ τῇ θείᾳ σου καὶ πανθενεῖ βουλῇ κυβερνῶν τὸν κόσμον· ὁ ἐκάστῳ ἔχνει τὰς ἴδιας ὄρθοθεσίας θέμενος, τὸ δὲ εὐσεβὲς ἡμῶν ἔθνος ἔξαιρέτως εὐεργετήσας, τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας αὐτῷ χαρισάμενος καὶ πρὸς τὸ φῶς τῆς ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως καθοδηγήσας, ἐξ αὐτοῦ δὲ μεγάλους τῆς Ἐκκλησίας πατέρας καὶ διδασκάλους ἀναδειξας, καὶ ἐλεύθερον μὲν αὐτὸ ἐπὶ αἰῶνας διατηρήσας τῇ θείᾳ σου χάριτι, δουλωθὲν δὲ στηρίξας καὶ διασώσας καὶ εἰς ἐλεύθερον αὐθίς βίον ἐξαναστήσας· αὐτός, πανάγιε δέσποτα, πρόσδεξαι τὰς εὐχαριστηρίους ἡμῶν δεήσεις ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει καὶ τῇ παλιγγενεσίᾳ αὐτοῦ. Καὶ τὰς μὲν ψυχὰς τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωικῶς ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως ἐν τοῖς Ἱεροῖς ἡμῶν ἀγῶσι πεσόντων ἥπο τῶν πολεμίων ἀναιρεθέντων ἥ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ κακουχίᾳ ἀποθανόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν μετὰ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἀνάπαυσον· ἡμᾶς δὲ πάντας ἀξίους τῆς ἐλευθερίας ἀνάδειξον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον καθοδήγησον. Τοὺς πιστοὺς ἄρχοντας

ήμων ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον καὶ λάλησον ἀγαθὰ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματi, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

‘Ο χορὸς «Ἀμήν», ὁ ιερεὺς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς εἰς τὸν ἐσπερινόν, καὶ τὸ «Δι’ εὐχῶν».

Εἴδησις. Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐσπέρας ἀποδίδεται ἡ ἔορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἔορτῆς· (μικρὰ) ἀπόλυσις ὡς εἰς τὸν ἐσπερινὸν χθές.

Εἰς τὸν ἐσπερινὸν τῆς ἀποδόσεως. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ ψαλτηρίου)· εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραζα» τὰ 3 προσόμοια «Βούλην προαιώνιον» κ.λπ. ἀνὰ μίαν καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου (Μαρτίου 26) ἔτερα 3 «Γαβριὴλ ὁ μέγιστος» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἄπεστάλη ἐξ οὐρανοῦ». Εἰσοδος, «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· (τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα ἀνήκουν εἰς τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἔορτῆς καὶ δὲν ἀναγινώσκονται ἐνταῦθα). Εἰς τὸν στίχον, τὰ 3 ἴδιόμελα τῆς 25ης Μαρτίου «Τῷ ἔκτῳ μηνὶ» κ.λπ., εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον χαρᾶς εὐαγγέλια». «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς σωτηρίας» γ'. Ἀπόλυσις ἡ τῆς ἔορτῆς, καὶ ἀπόδοσις.

26. Παρασκευή. Σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ. Τῶν ἐν Γοτθίᾳ 26 μαρτύρων.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι κατὰ τὴν τάξιν τῆς Τεσσαρακοστῆς, ὡς προδεδήλωται (15 & 16 Μαρτίου).

Ο ἐσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὸ ι' κάθισμα, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα» τὸ ἴδιόμελον «Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ (πλ. δ') ἥχου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Μαρτίου 27) προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσμιον τοῦ ἥχου (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) «Θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι», Καὶ νῦν, «Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν»· εἰσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Οἱ β' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ψάλλεται ὁ κανὼν «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», εἴτα τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» δίχορον, καὶ ἐκφωνεῖται ἡ β' στάσις τοῦ ἀκαθίστου ὅμονού «Ἡκουσαν οἱ ποιμένες». Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως», καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α' χαιρετισμῶν (ἄλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

27. Σάββατον β' τῶν νηστειῶν. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (γ'-δ' αἰ.). Φιλητοῦ καὶ Λυδίας μαρτύρων, Παύλου ἐπισκόπου Κορίνθου (†950).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὴν ἐκφώνησιν «὾τι πρέπει σοι», οἱ χοροὶ εἰς ἥχον β' τὸ ἀλληλουϊάριον, δις ἄνευ στίχων καὶ δις ἐφύμνιον τῶν στίχων «Μακάριοι οὓς ἔξελέξω», «Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῶν». Ἀπολυτίκια, τὸ μαρτυρικὸν «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον, «Μήτηρ ἀγία». Καθίσματα τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ πλ. δ' ἥχουν, «Φωστῆρες νοεροὶ» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριψάδιου, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον, Καὶ νῦν τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχουν «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ παρθένου». Εὐθὺς [ό] Ἀμωμος εἰς στάσεις δύο καὶ] τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια, μετὰ τὰ δόποια γίνεται τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιημένων (ώς ἐστημειώθη εἰς τὸν ἐσπερινὸν τοῦ Ψυχοσαββάτου τῆς ἀπόκρεω). Εἴτα οἱ χοροὶ τὸ νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἥχουν «Ἄναπανσον, σωτὴρ ἡμῶν», Δόξα, «Καὶ πάντα τὰ ἐν ἀγνοίᾳ», Καὶ νῦν, «Ο ἐκ παρθένου ἀνατείλας». Ο ν' ψαλμὸς χῦμα. [Η στιχολογία τῶν ἐννέα φόδων καὶ] ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν είρμῶν) μέχρι μὲν τῆς ε' φόδης μόνος, ἀπὸ δὲ τῆς ζ' φόδης μετὰ τῶν τετραφδίων κανόνων τῆς ἡμέρας (Τριψάδιον, Σάβ. β' ἐβδ.). Άπο γ' φόδης ὁ είρμὸς τοῦ Μηναίου, αἵτησις, «὾τι σὺ εἶ ὁ Θεός», τὸ μεσωφδίον τοῦ Μηναίου κάθισμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον. Άφ' ζ' φόδης ὁ είρμὸς τοῦ β' τετραφδίου «Βνθός μοι τῶν παθῶν», αἵτησις, «Σὺ γὰρ εἶ ὁ βασιλεὺς», εἴτα (διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ Μηναίον) τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλ' εἰς τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ είρμὸς τῆς η' φόδης τοῦ β' τετραφδίου «Τὸν ἐξ

ἀνάρχουν»· στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν»· εἴτα ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ὥδης τοῦ β' τετραῳδίου «Σὲ τὴν ἀθάνατον πηγὴν» καὶ τὸ «Ἄξιον ἔστιν». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἥχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου «Ο καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων» καὶ θεοτοκίον «Ο γλυκασμὸς τῶν ἀγγέλων» (βλέπε εἰς Ὁρολόγιον). Εἰς τοὺς αἵνους τὰ ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου 4 μαρτυρικὰ στιχηρὰ τοῦ πλ. δ' ἥχου «Τί ὅμδας καλέσωμεν, ἄγιοι» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ο θάνατός σου, Κύριε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἡ σκέπη σου, Θεοτόκε παρθένε». «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ λοιπὰ ὡς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων προσόμοια νεκρώσιμα τοῦ ἥχου «Βασιλικῶς μοι ὑπέγραψας» κ.λπ. ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου. «Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὰ ἀπολυτίκια τῆς μετ' Άλληλονια ἀκολουθίας τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Μήτηρ ἀγία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Άντιφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη («τῶν καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἰσόδον ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», «Μνήσθητι, Κύριε» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκια «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ «Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». Απόστολος: Σαβ. β' ἐβδ. νηστ., «Βλέπετε μήποτε ἔσται» (Ἐβρ. γ' 12-16). Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, «Ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον» (Μρ. α' 35-44). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου· «Ἄξιον ἔστι»· «Μακάριοι οὓς ἐξελέξω»· «Εἴδομεν τὸ φῶς». Έὰν ὑπάρχουν κόλλυβα ὑπὲρ κεκοιμημένων, μετὰ τὴν δόπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὰ νεκρώσιμα τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ. καὶ μνημονεύονται παρὰ τοῦ ἰερέως τὰ ὄνόματα ὑπὲρ ὃν τὰ κόλλυβα· καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυτις τῆς λειτουργίας.

Ειδήσεις. 1. Οὗτος ὁ τόπος τηρεῖται καὶ κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ἐπομένων γ' καὶ δ' ἐβδομάδων, ἐναλλασσομένων τῶν καθισμάτων, μαρτυρικῶν καὶ νεκρωσίμων τοῦ ἥχου τῆς ἐβδομάδος· ἐκτὸς εἰ τύχοι ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡ μνήμη ἑορταζομένου ἀγίου.

2. Εἰ τύχοι μνήμη ἑορταζομένου ἀγίου ἐν τῷ β', γ' ἢ δ' Σαββάτῳ τῶν νηστειῶν, ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», καὶ εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία».

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ». Ἰλαρίωνος δόσιου τοῦ νέου, ἡγούμενου μονῆς Πελεκητῆς (†754). Ἡρωδίωνος ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων. Ἡχος α', ἑωθινὸν θ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§35-37).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 3 εἰς 4, Δόξα, «Ὥσιε τρισμάκαρ», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου», Καὶ νῦν, «Ἄνυμφεντε παρθένε». Ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Ὀρθοδοξίας ὁ φωστήρ», Καὶ νῦν, «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ως εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», κ.λπ..

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἅμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (θ')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ως συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν είρμῶν) καὶ ὁ τοῦ Τριῳδίου μετὰ στίχου «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβενε ὑπὲρ ἡμῶν»· ἀπὸ γ' ὧδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ιεράρχου, εἴτα τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Τριῳδίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ. τὸ θ' ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα», τοῦ Τριῳδίου «Χαῖρε, πατέρων καύχημα» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρά ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἱεράρχου προσόμοια 3 «*Τὴν μακαρίαν ἐν κόσμῳ*» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα—, Δόξα, «*Toῖς ἐν σκότει ὁμαρτημάτων*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*· δοξολογία μεγάλη, «*Σήμερον σωτηρία*».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' φᾶδης τοῦ ἀγίου]. Μετὰ τὴν εἶσοδον, ἀπολυτίκια «*Toῦ λίθου σφραγισθέντος*», «*Ὀρθοδοξίας ὁ φωστήρ*» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «*Tῇ ύπερμάχῳ*». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου· Ἀπόστολος; Κυρ. β' νηστ., «*Κατ' ἀρχὰς σύ, Κύριε, τὴν γῆν ἔθεμελίωσας*» (Ἐβρ. α' 10-β' 3). Εὐαγγέλιον: ὅμοιώς, «*Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ*» (Μρ. β' 1-12). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ «*Ἐπὶ σοὶ χαίρει*· κοινωνικὸν *Αἴνεῖτε*».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκια «*Toῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, «*Ὀρθοδοξίας ὁ φωστήρ*»· ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «*Κύριε, ἐκέκραξα*» κατανυκτικὰ 4 τοῦ α' ἥχου «*὾τι τὸ πέλαγος πολὺ*» κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), προσόμοια 3 τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου «*Ἄμετρητὰ σοι πταισάς*» καὶ τὰ 3 πρῶτα τοῦ Μηναίου (29ης Μαρτίου) «*Ἐνστάσει γενναίᾳ, ἵεράρχα*», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν τέλει ὄμόν-χον θεοτοκίον «*Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις*». Μέγα προκείμενον «*Μὴ ἀποστρέψῃς*». Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου «*Χαλινοὺς ἀποπτύσας*» (δίς), τὸ μαρτυρικόν, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Τὰ οὐράνια ὑμεῖς σε*», «*Νῦν ἀπολύεις*», τρισάγιον κ.λπ., τὰ «*Θεοτόκε παρθένε*» κ.λπ. ως τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

Σημείωσις. Ἐπειδὴ ἐκ τῶν δύο ἀκολουθιῶν τῶν εὑρισκομένων ἐν τῷ Μηναίῳ διὰ τὴν ἐπανίριον θὰ ψαλῇ μόνον ἡ μία (Μάρκου Ἀρεθου-σίων καὶ τῶν σὸν αὐτῷ), ἡ ἀκολουθία τῶν μαρτύρων Ἰωνᾶ, Βαραχη-σίου κ.λπ. ψάλλεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

29. Δευτέρα. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου διακόνου καὶ τῶν σὸν αὐτοῖς (†364).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 16 καὶ 22 Μαρτίου.

30. Τρίτη. Ἰωάννου ὁσίου, συγγραφέως τῆς «Κλίμακος» (†615).

31. Τετάρτη. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν ἰερομ. (†326),
Ἀκακίου ὁμολογητοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

Τῷ πρῳ. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ο ἐσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων. Ο προοιμιακὸς
καὶ τὸ ιη' κάθισμα. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ἴδιόμελον τοῦ
Τριῳδίου «Ἄσώτως διασπείρας» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν «Ιερεῖα
ἔμψυχα» (ἄπαξ), τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου
«Ἡλίου αὐγάσματα» καὶ ἔτερα 3 τοῦ Μηναίου (1ης Απριλίου)
«Σὲ μὲν διεκάλυε» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θε-
οτοκίον «Ο γάμος ηὐτρέπισται»· εἴσοδος, «Φῶς ἥλαρόν», καὶ τὰ
λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

ΜΗΝ

ΔΤΡΙΛΙΟΣ

ΜΗΝ ΔΑΠΡΙΛΙΟΣ

„Έχων ήμέρας τριάκοντα
Ἡ ήμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 11

1. Πέμπτη. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας (†522). Γεροντίου καὶ Βασιλείδου μαρτύρων.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 16 καὶ 22 Μαρτίου.

2. Παρασκευή. Τίτου ὁσίου (θ' αἱ.). Ἀμφιανοῦ καὶ Αἰδεσίου μαρτύρων (†306), Θεοδώρας παρθενομάρτυρος.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ο ἐσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Ό προοιμιακὸς καὶ τὸ ιτ' κάθισμα. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέραξα» τὸ ἰδιόμελον τοῦ Τριῳδίου «Ἄσώτου δίκην ἀπέστην» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ α' ἥχου «Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε» (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τοῦ Μηναίου (3 Απριλίου) ἔτερα 3 εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἥχου «Ποία τοῦ βίου τρυφή», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξα» (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου)· εἰσόδος, «Φῶς Ἰλαρόν», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Οἱ γ' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται ἡ γ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου «Νέαν ἔδειξε κτίσιν», ὡς εἴθισται. Κοντάκιον «Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α' χαιρετισμῶν (ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

3. Σάββατον γ' τῶν νηστειῶν. Νικήτα ὁσίου τοῦ ὄμολογητοῦ (†824). Ἰωσήφ τοῦ ὑμνογράφου (†833).

Τῷ Σαββάτῳ πρωί. Τὸ σύνηθες μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ' Ἀλληλούϊα κατὰ τὸν τύπον τοῦ β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν (27 Μαρτίου). Εἰς τὰ καθίσματα τὰ 3 μαρτυρικὰ τοῦ α' ἥχου «Ως καλοὶ στρατιῶται» κ.λπ., Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ο σάρκα δι' ἡμᾶς», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

ἀλλὰ μετὰ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἥχου «Ἄνάπανσον, σωτὴρ ἡμῶν» κ.λπ.. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου μετὰ τῶν δύο τετραφδίων κανόνων τῶν ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Ἀπὸ γ' ὡδῆς ὁ εἰρμός, αἴτησις, τὸ μεσώδιον τοῦ Μηναίου κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Ἀφ' οὐδὲν τοῦ β' τετραφδίου ὁ εἰρμός αὐτοῦ, αἴτησις, τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ τὸ συναξάριον. «Αἶνονδεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ὁ εἰρμός τῆς η' ὡδῆς τοῦ β' τετραφδίου «Οἱ θεορρήμονες παῖδες». στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» ἐπαναλαμβάνοντες «Τὴν τιμιωτέραν». εἴτα ὁ εἰρμός τῆς θ' ὡδῆς τοῦ β' τετραφδίου «Μεγαλύνομέν σε» καὶ τὸ «Ἄξιον ἔστιν». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἥχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου. Εἰς τοὺς αἵνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων ὃς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου (ἥχος α'). Ἀπολυτίκια τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἀγία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β' Σάβ. τῶν νηστειῶν (27 Μαρτίου). Αναγνώσματα Σαββάτου γ' ἐβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ι' 32-38· Μρ. β' 14-17).

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ). Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Μαλαιῷ. Πλάτωνος τοῦ Στουδίου καὶ Ζωσιμᾶ ὁσίων (ζ' αἰ.). Θεωνᾶ Θεσσαλονίκης, Νικήτα ιερομάρτυρος τοῦ νέου τοῦ ἐν Σέρραις (†1808). Ἡχος β', ἐωθινὸν ι' (Τ.Μ.Ε., Τριῳδιον §§38-40).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ὦς ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέραξα» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, «Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν», Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ο συμμαχήσας, Κύριε». Ἀπολυτίκια «Ὥτε κατῆλθες», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ό τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ διὰ τὴν λιτήν ιδιόμελον τοῦ σταυροῦ «Ορῶσά σε ἡ κτίσις», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἔστι», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εις τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Πάντα νέπερ ἔννοιαν», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εἴτα κάθισμα τοῦ Τριῳδίου «Ἐν παραδείσῳ μὲν τὸ πρίν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· (εὐλογητάρια δὲν λέγονται). Ή ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (ι')· μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ὡς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Τριῳδίου μόνον μετὰ τῶν είρμῶν αὐτοῦ εἰς 8· πρῶτον ὁ είρμος δἰς «Ο θειότατος προετύπωσεν», εἴτα εἰς τὸ α' τροπάριον στίχος «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», εἰς δὲ τὰ λοιπὰ «Δόξα σοι, ο Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», Δόξα, τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον (ώς εἰς τὸ Τριῳδίον)· οὕτω ποιοῦμεν ἐν ἐκάστῃ φόδῃ. Μετὰ τὴν γ' φόδην, τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου κατὰ σειράν, «Ο σταυρός σου, Κύριε, ἡγίασται» κ.λπ.. Μετὰ τὴν σ' φόδην, κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ Τριῳδίου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ύπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι («πρόσειρμα») εἰς τὸν τίμιον Σταυρὸν «Ο θειότατος προετύπωσε»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ω μῆτερ παρθένε».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ι' ἀναστάσιμον «Τιβεριάδος θάλασσα», τὸ τοῦ σταυροῦ καὶ τὸ σταυροθεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ΣΤΙΧΗΡΑ ἀναστάσιμα 4 καὶ προσόμοια τοῦ σταυροῦ 3 «Ἐν φωναῖς ἀλαλάζωμεν» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «Τὴν ύψηλόφρονα γνάμην», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη (εἰς ἥχον δ' [αγια]), εἰς τὸ ἀσματικὸν τρισάγιον τῆς ὁποίας γίνεται

Ἡ τελετὴ τῆς προσκυνήσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας πρὸ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἵ. βήματος σχηματίζεται ἵ. λιτανεία κατὰ τὴν ἔξῆς τάξιν· προη-

γοῦνται οἱ λαμπαδοῦχοι, ἀκολουθοῦν οἱ φέροντες τὰ ἔξαπτέρυγα, εἴτα οἱ χοροὶ ψάλλοντες τὸ ἀσματικὸν «Ἄγιος ὁ Θεὸς» καὶ εἴτα οἱ μετὰ θυμιατῶν θυμιῶντες.

Ἐνῷ ψάλλεται τὸ ἀσματικόν, ὁ ἰερεὺς, ἐνδεδυμένος τὴν στολὴν αὐτοῦ, θυμῷ τὴν ἀγίαν τράπεζαν καὶ τὸν τίμιον Σταυρόν, κείμενον ἐπ’ αὐτῆς ἐν ηὐτρεπισμένῳ δίσκῳ μετ’ ἀνθέων καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων· εἴτα αἱρεῖ τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, στρέφεται περὶ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἐξέρχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ὄγη. Βήματος καὶ μετὰ τῆς ἱ. λιτανείας ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸς ηὐτρεπισμένου τετραποδίου, ποιεῖ τρεῖς κύκλους περὶ αὐτὸν καὶ ἴσταται βλέπων πρὸς ἀνατολάς.

Πληρωθέντος τοῦ ἀσματικοῦ ὁ ἰερεὺς ἐκφωνεῖ· «Σοφία, ὁρθοί», θέτει τὸν δίσκον ἐπὶ τοῦ τετραποδίου καὶ λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιῶν κύκλῳ τοῦ τετραποδίου σταυροειδῶς ψάλλει τὸ τροπάριον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει ἕκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν. Εἴτα προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν ψάλλων τὸν ὅμιλον «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν», ὃν ἐπαναλαμβάνουν οἱ χοροὶ ἀνὰ μίαν. Εἴτα οἱ χοροὶ τὰ ἰδιόμελα «Δεῦτε, πιστοί, τὸ ζωοποιὸν» κ.λπ., ἐνῷ προσέρχεται ὁ λαός, προσκυνεῖ τὸν τ. Σταυρὸν καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἰερέως ἄνθη. Τῆς προσκυνήσεως καὶ τῶν ἰδιομέλων πληρωθέντων, ὁ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Σημείωσις. Ό τ. Σταυρὸς τῆς τελετῆς παραμένει ἐν τῷ ηὐτρεπισμένῳ δίσκῳ ἐπὶ τοῦ τετραποδίου εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ πρὸς προσκύνησιν ἀχρι τῆς Παρασκευῆς τῆς παρούσης ἑβδομάδος, ὅτε μετὰ τὴν θ' ὥραν καὶ πρὸ τῆς προηγιασμένης γίνεται ἡ τελευταία προσκύνησις αὐτοῦ καὶ αἱρεται ἐν τῷ ἰερῷ βήματι.

Εἰς τὴν λειτουργίαν.

Ψάλλονται τὰ ἀντίφωνα ώς ἔξηντος.

Ἀντίφωνον α'

Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε.
Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημείωσιν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀνέβης εἰς ὕψος, ἥχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου,
Κύριε.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἄντιφωνον β'

Εἴδοσαν πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.

Προσκυνήσωμεν εἰς τὸν τόπον, οὗ ἔστησαν οἱ πόδες αὐτοῦ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Ο δὲ Θεός, βασιλεὺς ἡμῶν, πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...

Ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν· ὑψωθήσομαι ἐν τῇ γῇ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Ο μονογενὴς Υἱός».

Άντιφωνον γ'

Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

Καὶ ποίμανον αὐτοὺς καὶ ἐπαρον αὐτοὺς ἔως τοῦ αἰῶνος.

«Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου...»

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν». Μετὰ τὴν εἰσόδον, ἀπολυτίκια «Οτε κατῆλθες», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ,

κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Αντὶ τρισαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ Σταυροῦ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ' νηστ., «Ἐχοντες ἀρχιερέα μέγαν» (Ἑβρ. δ' 14-ε' 6). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ος τις θέλει ὅπισσο μου ἐλθεῖν» (Μρ. η' 34-θ' 1).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια». Αντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Σῶσον, Κύριε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»· κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ρόμφαίᾳ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα», κατανυκτικὰ 4 τοῦ β' ἥχου «Ἡμαρτὸν εἰς σὲ σωτήρ» κ.λπ. (ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), προσόμοια τῆς σειρᾶς 3 «Κύριε, ὁ ἐπὶ σταυροῦ ἐκουσίως» κ.λπ. καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (Ἀπριλίου 5) ἔτερα 3, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», μέγα προκείμενον «Ἐδωκας κληρονομίαν». Απόστιχα, ως ἐν τῷ Τριῳδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις»· τρισάγιον κ.λπ., ως ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

5. Δευτέρα. Κλαυδίου, Νικηφόρου κ.λπ. μαρτύρων· Θεοδώρας ὄσιας τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 16 καὶ 22 Μαρτίου.

Εἴδησις. Σήμερον Δευτέρᾳ, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ, εἰς τὴν α' ὥραν ἀντὶ τῶν στίχων «Τὰ διαβήματά μου κατεύθυνον» ψάλλομεν «Τὸν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» τρίς. Σημειώτεον ὅτι ἐν ταῖς τρισὶ ταύταις ἡμέραις εἰς πάσας τὰς ὥρας λέγομεν κοντάκιον (χῦμα) μόνον τὸ τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ρόμφαίᾳ»· ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς.

Πολλαχοῦ εἴθισται (συμφώνως καὶ μὲ τὰς σχετικὰς ὁδηγίας τοῦ Τριῳδίου) ἡ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ τῇ μὲν Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τετάρτῃ νὰ γίνεται εἰς τὴν α' ὥραν, τῇ δὲ Παρασκευῇ νὰ γίνεται οὐχὶ ἐν τῇ α' ἀλλ' ἐν τῇ θ' ὥρᾳ, μεθ' ἣν αἱρεται ὁ τ. Σταυρὸς ἐν τῷ i. βήματι.

6. Τρίτη. Εὐτυχίου πατριάρχου Κων/πόλεως (†582). Τῶν ἐν Περσίδι 120 μαρτύρων (†344-47).

Ειδησις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἐσπερινὸν δὲν γάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ἀλλὰ μόνη ἡ τοῦ Τριωδίου, ἡ δὲ ἀκολουθία τῆς 7ης Απριλίου καταλιμπάνεται (λεγομένη εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον σήμερον τὸ ἐσπέρας).

7. Τετάρτη. Καλλιοπίου καὶ Ἀκυλίνης μαρτύρων (†304). Γεωργίου ὁσίου ἐπισκ. Μυτιλήνης (θ' αἱ.). Σάββα ὁσίου τοῦ ἐν Καλύμνῳ (†1948).

Τῇ Τετάρτῃ πρώι. **Εἰς τὸν ὄρθρον** ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία τοῦ Τριωδίου, ἃνευ δηλονότι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου· εἰς ἑκάστην φόδὴν τοῦ ἐννεαφδίου κανόνος τοῦ Σταυροῦ λέγονται πρὸ τῶν τροπαρίων οἱ είρμοι αὐτοῦ (κατὰ τὸ «Ἄνοιξε τὸ στόμα μου»· βλέπε ἐν τῷ Ὡρολογίῳ εἰς τὸν κανόνα τῶν Οἴκων τοῦ τιμίου Σταυροῦ)· μετὰ τὴν σ' φόδὴν τὸ κοντάκιον «Οὐκέτι φλογίνη ρόμφαία» μετὰ τοῦ οἴκου «Τρεῖς σταυροὺς ἐπήξατο», τὸ συναξάριον, καὶ τὰ λοιπὰ ώς συνήθως.

Ο ἐσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» –εἰς στίχους 10– ψάλλομεν τὰ δύο ιδιόμελα τῆς σειρᾶς (τοῦ Τριωδίου) «Ἡ τῶν ἀγαθῶν πρόξενος» καὶ «Οἱ ἐν κρυπτῷ ἀρετὰς ἔργαζόμενοι», τὸ μαρτυρικὸν «Ἀκορέστω διαθέσει», τὰ 3 προσόμοια τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (8 Απρ.) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ὁ ἀπρόσιτος τῇ οὐσίᾳ» (τοῦ Τριωδίου). Εἰσοδος, «Φῶς Ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριωδίου, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς προηγιασμένης, ἐν ᾧ μετὰ τὰς δεήσεις ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων λέγονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς μεγάλης Τετάρτης καὶ τὰ διακονικὰ τῶν «φωτιζομένων» «Οσοι πρὸς τὸ φώτισμα».

8. Πέμπτη. Αγάθου, Ῥούφου, Φλέγοντος, Ἐρμοῦ κ.λπ. ἀποστόλων. Κελεστίνου Ῥώμης (†432), Ιωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Κῷ (†1669).

Ειδησις. Μετὰ τὰς συνήθεις ἀκολουθίας, εἰς τὸν ἐσπερινὸν ψάλλονται 3 ἐσπέρια τοῦ Τριωδίου καὶ 3 τοῦ Μηναίου (9 Απριλίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον. Τὸ ἐσπέρας εἰς τὸ μέγα ἀπόδειπνον, ἔνθα λέγονται κανόνες, [μαζὶ μὲ τὸν κανόνα τοῦ θεοτοκάριου] λέγεται καὶ ὁ κανὼν τοῦ Μηναίου (9 Απριλίου), διότι θὰ παραλειφθῇ ἀστριον εἰς τὸν ὄρθρον· μετὰ τὸν κανόνας ὅμως λέγονται μόνον τὰ προσόμοια τῆς Θεοτόκου, διότι τὰ τοῦ Μηναίου ἐψάλησαν εἰς τὸν ἐσπερινόν.

9. Παρασκευή. Εύψυχίου μάρτυρος (†362). Βαδίμου ιερομάρτυρος, τῶν ἐν Περσίδι μαρτύρων (†364).

Τῇ Παρασκευῇ πρωί. Ό δρθρος θὰ ψαλῇ ως ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ, ἄνευ τοῦ Μηναίου· μετὰ τὰ δύο σταυρώσιμα καθίσματα τῆς α' στιχολογίας (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου, Παρασκευὴ πρωί, ἥχος β') ψάλλεται μετὰ στίχου «Θαυμαστὸς ὁ Θεός» τὸ μαρτυρικὸν κάθισμα «Ἐπὶ τὴν πέτραν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ σταυροθεοτοκίον «Үπερδεδοξασμένη ύπάρχεις»· μετὰ τὴν ζ' ὡδὴν τοῦ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανόνος τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «Οὐκέτι φλογίνη ρόμφαία» καὶ εἴτα τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου, καὶ τὰ λοιπὰ ως συνήθως. Εἰς τὴν α' ὥραν δὲν γίνεται προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ως προεσημειώθη. Εἰς τὸ τέλος τῶν μακαρισμῶν, μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγίᾳ Τριάς τὸ ὄμοοντίον κράτος» ὁ ιερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ, ὅπου ἀπὸ τῆς Κυριακῆς εὐρίσκεται ὁ τ. Σταυρός, θυμιῷ τρὶς καὶ ποιήσας τρεῖς μεγάλας μετανοίας ἀσπάζεται τὸν τ. Σταυρόν, ψαλλομένου τοῦ ὑμνοῦ «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν» γ' καὶ τοῦ ἰδιομέλουν «Δεῦτε, πιστοί» (ζήτει τῇ προλαβούσῃ Κυριακῇ εἰς τὴν τελετὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως), καὶ γίνεται κατὰ τάξιν ἡ προσκύνησις αὐτοῦ· εἴτα ὁ ιερεὺς αἴρει τὸν δίσκον, ἐφ' οὗ ὁ τ. Σταυρός, καὶ θέτων αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς εἰσέρχεται διὰ τῶν βημάτων εἰς τὸ ιερὸν βῆμα καὶ ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἀγ. τραπέζης· εἴτα ἡ (μικρὰ) ἀπόλυτισις.

Ο ἔσπερινδος μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὸ ἰδιόμελον «Τοῖς πάθεσι δουλώσας» (δίς), τὰ 4 μαρτυρικὰ τοῦ β' ἥχου «Οἱ τὴν ἐπίγειον ἀπόλαυσιν» κ.λπ. (βλέπε ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) καὶ τὰ 3 τοῦ Μηναίου (10 Απριλίου) εἰς 4, Δόξα, τὸ νεκρώσιμον τοῦ ἥχου «Οἵμοι, οἶον ἀγῶνα», Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά»· εἴσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, «Κατεύθυνθήτω», καὶ καθεξῆς ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Οἱ δ' χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον ἐκφωνεῖται, ως εἴθισται, ἡ δ' στάσις τοῦ ἀκαθίστου «Τεῖχος εἰ τῶν παρθένων», εἰς ἦν συνάπτεται καὶ ὁ α' οἶκος (μόνον) «Ἄγγελος πρωτοστάτης». Κοντάκιον «Ως ἀπαρχὰς τῆς φύσεως». Πάντα τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν τάξιν τῶν α' χαιρετισμῶν (ἀλλ' ἄνευ Εὐαγγελίου).

10. Σάββατον δ' τῶν νηστειῶν. Τερεντίου, Πομπηίου, Μαξίμου, Ἐπαμεινώνδου, Μίλτιάδου καὶ ἑτέρων 35 μαρτύρων (γ' αἰ.). Γρηγορίου Ε΄ ΚΠόλεως ἱερομάρτυρος († Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1821).

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μετ' ἄλληλούια κατὰ τὸν τύπον τοῦ β' Σαββάτου τῶν νηστειῶν, ἀλλὰ στιχηρά, καθίσματα, νεκρώσιμα κ.λπ. λέγονται τὰ τοῦ β' ἥχου (ἐκ τῶν ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου). Οὕτως εἰς τὴν α' στιχολογίαν ψάλλονται τὰ ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου μαρτυρικὰ τοῦ β' ἥχου «Ο φαιδρύνας» καὶ «Ἀθλοφόροι Κυρίου», ἀλλ' ὡς 3ον ἀντὶ τοῦ ἔν τισιν ἐκδόσειν ὑπάρχοντος «Ἀπόστολοι, μάρτυρες» (ὅ περ ψάλλεται ὡς ἀπολυτίκιον) λέγεται τὸ παρόν (ἥχος β').

«Δὲ τὸν περιβάλλοντα τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις | ἔχοντες οἱ ἄγιοι περιβολὴν ἐν τῷ κόσμῳ | τὰς βασάνους τῶν ἀνόμων ὑπέμειναν | καὶ τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων κατήργησαν· | αὐτῶν ταῖς ικεσίαις καὶ ἡμᾶς ἐλευθέρωσον | τοῦ ἀοράτου ἔχθροῦ, σωτῆρ, | καὶ σῶσον ἡμᾶς».

Δόξα, τὸ νεκρώσιμον «Ἡ μνήμη τῶν κεκοιμημένων», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν» (Ωρολ., εἰς τὰ ἀναστάσιμα ἀπολυτίκια). Μετὰ τὰ 8 νεκρώσιμα εὐλογητάρια (καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν κεκοιμημένων) τὸ σύνηθες νεκρώσιμον κάθισμα τοῦ πλ. α' ἥχου «Ἄνάπανσον, σωτῆρ ἡμῶν» κ.λπ.. Ο κανὼν τοῦ Μηγαίου καὶ τὰ τετραώδια τοῦ Τριῳδίου. Άφ' σ' ώδῆς τὸ νεκρώσιμον κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων» καὶ τὸ συναξάριον. Εἰς τὸ «Αἶνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἰρμὸς τῆς η' ώδῆς τοῦ β' τετραῳδίου «Γῇ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ». «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἰρμὸς τῆς θ' ώδῆς τοῦ β' τετραῳδίου «Μεγαλύνομεν πάντες» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστί». (Τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἥχου δίς.) Ἐξαποστειλάριον τὸ νεκρώσιμον τοῦ Σαββάτου μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ. Εἰς τοὺς αἴνους καὶ εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ὡς ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου (ἥχος β'). Απολυτίκια τοῦ Σαββάτου «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε», Καὶ νῦν, «Μήτηρ ἀγία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀπαντα ὡς προεγράφησαν εἰς τὸ β' Σάβ. τῶν νηστειῶν. Ἀναγνώσματα: Σαββάτου δ' ἐβδομάδος νηστειῶν (Ἐβρ. ζ' 9-12· Μρ. ζ' 31-37).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου Γρηγορίου Ε', τῇ μὲν Παρασκευῇ εἰς τὸν ἑσπερινὸν τῆς προηγιασμένης συμψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (9η Μαρτίου, §13)· τῷ δὲ Σαββάτῳ πρωί, καταλιμπανομένου τοῦ Τριῳδίου, ψάλλεται μόνη ἡ ἔόρτιος ἀκολουθία τοῦ ἵεράρχου εἰς τὸν ὄρθρον μετὰ τῆς λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου, ἐν ᾧ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου (13ης Νοεμβρίου)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «΄Ιωάννου ὁσίου συγγραφέως τῆς Κλίμακος». Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου (†92). Τρυφαίνης ὁσίας τῆς ἐν Κυζίκῳ. Ἡχος γ', ἐωθινὸν ια' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§41-43).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Τριῳδίου 4, Δόξα, «Οσιε πάτερ», Καὶ νῦν, «Πῶς μὴ θαυμάσωμεν». Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριῳδίου «Τὸν ἐπὶ γῆς ἄγγελον», Καὶ νῦν, «Ω θαύματος καινοῦ». Ἀπολυτίκια «Ἐνφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρύων σου», Καὶ νῦν, «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ως εἴθισται, καὶ τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», κ.λπ..

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δύρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου εἰς τὸ Καὶ νῦν «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τὰ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινόν (ια')· μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ τροπάρια «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ως συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

KANONEΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ' φδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὁσίου, εἴτα τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Τριῳδίου· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οι είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν πιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ. «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ια' ἀναστάσιμον «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν», τὸ τοῦ Τριῳδίου «Τοῦ κόσμου τὴν εὐπάθειαν» καὶ τὸ θεοτοκίον «Κυρίως Θεοτόκον σε».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τοῦ ὄσιου προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἐσπερίοις) «Πάτερ Ἰωάννη ὄσιε» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖς α') «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον, ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θελήσει σφόδρα», β') «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὄσιου αὐτοῦ», Δόξα, «Δεῦτε ἐργασώμεθα», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' φᾶσις τοῦ ἀγίου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Ἐύφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ταῖς τῶν δακρύων σου ροᾶς» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τῇ ύπερμάχῳ». Προκείμενον καὶ ἀλληλοιαρίον τοῦ ἥχου· Ἀπόστολος: Κυρ. δ' νηστ., «Τῷ Αβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός» (Ἑβρ. ζ' 13-20). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἀνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Μρ. θ' 17-31). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου· εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει»· κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἐύφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρύων»· ἡ ύπακοή τοῦ ἥχου «Ἐκπλήττων τῇ ὄρασει».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα», κατανυκτικὰ 4 τοῦ γ' ἥχου «Ἐσπερινὸν ὅμνον» κ.λπ. (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), τὰ 3 τῆς ήμέρας προσόμοια τοῦ Τριῳδίου «Μεγίστους ἐν καιρῷ» καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (12 Απριλίου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ θεοτοκίον. Εἴσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ μέγα προκείμενον «Μή ἀποστρέψῃς». Ἀπόστιχα ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., ώς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

12. Δευτέρα. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου τοῦ ὁμολογητοῦ (ἡ αἱ.)· Ανθούσης ὁσίας (†801).

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 16 καὶ 22 Μαρτίου.

- 13. Τρίτη.** Μαρτίνου πάπα Ῥώμης ὁμολογητοῦ (†655), Ζωίου καὶ λοιπῶν μαρτύρων. [Ἐπέτειος τῆς θλιβερᾶς ὑπὸ τῶν Φράγγων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κων/λεως (13 Απριλίου 1204)].
- 14. Τετάρτη.** Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν 70. Θωμαΐδος μάρτυρος, Δημητρίου νεομάρτ. τοῦ ἐν Τριπόλει (†1803).

Τῇ Τετάρτῃ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ο ἐσπερινὸς μετὰ τῶν προηγιασμένων δώρων. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα» ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήστρῳ αὐτῶν» (ὅπως ἀκριβῶς ὄριζει τὸ Τριψίδιον) καὶ ψάλλομεν τὸ ἴδιόμελον «Τοῖς τῶν ἔμῶν λογισμῶν» (δίς), τὸ μαρτυρικόν (ἄπαξ), τὰ 3 τῆς σειρᾶς προσόμοια τοῦ Τριψίδιου, καὶ πάντα τὰ κατ' ἀλφάβητον στιχηρὰ «Ἄπας ὁ βίος μου», μὲ τοὺς στίχους αὐτῶν ὡς ἐν τῷ Τριψίδιῳ, Δόξᾳ, Καὶ νῦν, προσόμοιον θεοτοκίον «Ὦ τῇ ἀρρήτῳ συγκαταβάσει». Εἰσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριψίδιου, «Κατευθυνθήτω», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., διάταξις Τριψίδιου §44).

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας ψάλλεται ὁ μέγας Κανὼν ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἡ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἡ τοῦ ὅρθου.

A'.

Ο Μέγας Κανὼν εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ «Ἄξιον ἐστίν» ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ μέγας Κανὼν (μετὰ τῶν είρμῶν) μὲ στίχον εἰς τὰ τροπάρια αὐτοῦ «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με» ἡ μὲ τοὺς στίχους τοὺς σημειουμένους εἰς τὸ Τριψίδιον πρὸ τῶν τροπαρίων τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἴγυπτίας καὶ τοῦ ἀγίου Ἀνδρέου Κρήτης. Μετὰ τὴν γ' ὡδὴν καταλιμπάνονται τὰ μεσφόδια καθίσματα καὶ τὸ δίειρμον τριψίδιον, καὶ ψάλλονται αἱ ἐν συνεχείᾳ ὡδαὶ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μετὰ τὴν ζ' ὡδὴν τὸ κοντάκιον «Ψυχή μου, ψυχή μου» ἐμμελῶς· ἀκολουθῶς ἡ ζ', ἡ η' καὶ ἡ θ' ὡδὴ καὶ εἰς τὸ τέλος ὁ είρμος «Ἄσπόρου συλλήψεως». Τρισάγιον κ.λ.π., τὸ κοντάκιον «Ψυχή μου, ψυχή μου» χῦμα, «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ο ἐν παντὶ καιρῷ» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου.

Β'.

Ο Μέγας Κανὼν εἰς τὸν ὅρθρον

[Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ «Πιστεύω» ψάλλεται ἐκ τοῦ Μηναίου ἡ ἀκολουθία τῆς 15ης Απριλίου.]

Εἰς τὸν ὅρθρον. «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», οἱ δύο ψαλμοὶ ιθ' καὶ κ' καὶ τὰ λοιπὰ ώς ἐν τῷ ὄρολογίῳ, καὶ ὁ ἔξαψαλμος. Εἰς τὸ «Ἄλληλονια» οἱ τριαδικοὶ ὅμνοι τοῦ γ' ἥχου (βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ Τριῳδίου), μὲ καταλήξεις· εἰς τὸ α' «Πρεσβείαις τῶν ἀποστόλων σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ β' «Πρεσβείαις τοῦ ἵεράρχου σῶσον ἡμᾶς», καὶ εἰς τὸ γ' «Διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς». [Μετὰ τὸ η' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] καθίσματα ἀποστολικὰ τοῦ ἥχου (ὅρα ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου) δύο «Θεῖοι κῆρυκες», (στίχος «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν») «Δεῦτε ἄπαντες», εἴτα (στίχος «Θαυμαστὸς ὁ Θεός») τὸ μετὰ τὸ θεοτοκίον μαρτυρικὸν «Θωρακισάμενοι τὴν πανοπλίαν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Ως ἀγεώργητος». Ό ν' χῦμα καὶ η̄ ίκεσία «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου»· [ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα φόδων (Τ.Μ.Ε., Τριῳδίου §46)]. Εἴθ' οὕτως ἄρχονται οἱ χοροὶ τοῦ μεγάλου Κανόνος (τὰ τροπάρια εἰς προύμνιον «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, ἐλέησόν με»), συνάπτοντες καὶ τὰ λοιπὰ τροπάρια καὶ τὰ τριῳδία (ὅπου ὑπάρχουν), κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Άπο γ' φόδης ὁ είρμος «Στερέωσον, Κύριε», αἴτησις καὶ τὰ μεσφόδια καθίσματα ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Άφ' ζ' ὁ είρμος «Ἐβόησα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου», αἴτησις, τὸ κοντάκιον «Ψυχή μου, ψυχή μου» μετὰ μέλους, ὁ οἶκος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου, καὶ οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν. Εἴθ' οὕτως αἱ λοιπαὶ φόδαι· εἰς τὴν η' φόδην ἀντὶ τοῦ Δόξα Πατρὶ λέγομεν «Ἐύλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἁγιον Πνεῦμα τὸν Κύριον...», μετὰ τὸ Καὶ νῦν, εἰς τὸ «Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ είρμος «Ὦν στρατιαί», «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα τοῦ φωτός», [στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν»], εἴτα ψάλλονται τὰ τριῳδία καὶ η' φόδη τοῦ μεγ. Κανόνος, καὶ ἐν τέλει πάλιν ὁ είρμος «Ἄσπόρου συλλήψεως». Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἥχου (μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἡμέρας ώς προεσημειώθη καὶ εἰς τὰ τριαδικά), [οἱ ψαλμοὶ τῶν αἰνων], «Σοὶ δόξα πρέπει», η̄

δοξολογία χῦμα, τὰ πληρωτικά, κ.τ.λ. ώς συνήθως. Τὰ ἀπόστιχα τῶν αἰνῶν ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ, «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ ἀπόλυσις.

(Τὸ πρωὶ αἱ ὥραι καὶ ἡ λειτουργία τῶν προηγιασμένων, ώς ὁρίζονται κατωτέρω τῇ 15ῃ τοῦ μηνός.)

15. Πέμπτη τοῦ Μεγάλου Κανόνος. Κρήσκεντος μάρτυρος. Λεωνίδου μάρτυρος (ἐπισκόπου Αθηνῶν).

A'.

Ἄν ο Μέγας Κανὼν ἐψάλῃ εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τὸ πρωὶ τῆς Πέμπτης ἡ ἀκολουθία μεσονυκτικοῦ καὶ ὅρθρου μέχρι τῶν τριαδικῶν ψάλλεται ώς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς νηστίμοις ἡμέραις: εἴτα [μετὰ τὸ ζ' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] δύο ἀποστολικὰ καθίσματα τοῦ γ' ἥχου καὶ τὸ μαρτυρικὸν τῆς ζ' ὡδῆς (βλέπε τὸν προηγούμενον ὅρθρον) –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», «Θαυμαστὸς ὁ Θεός»—, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Ως ἀγεώργητος»· εἴτα [μετὰ τὸ η' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου] τὰ μετὰ τὴν γ' ὡδὴν τοῦ μεγ. Κανόνος καθίσματα «Φωστῆρας θεανγεῖς», Δόξα, «Τῶν ἀποστόλων δωδεκάς», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τὸν ἀπερίληπτον». Οὐ γένος ψαλμὸς χῦμα, «Σῶσον, ὁ Θεός, τὸν λαόν σου» [καὶ ἡ στιχολογία τῶν ἐννέα ὡδῶν, ώς συνήθως]. Κανόνες ὁ τοῦ Μηναίου καὶ τὸ δίειρμον τριῳδίου εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ· ἀπὸ γ' ὡδῆς τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου· ἀφ' σ' τὸ τοῦ Τριῳδίου κοντάκιον «Ψυχή μου ψυχή μου» μετὰ τοῦ οἶκου «Τὸ τοῦ Χριστοῦ ιατρεῖον» καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου. Εἴτα οἱ μακαρισμοὶ μετὰ τῶν τροπαρίων αὐτῶν, αἱ λοιπαὶ ὡδαὶ τοῦ κανόνος τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ διείρμου τριῳδίου, εἰς δὲ τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ είρμὸς τῆς η' ὡδῆς τοῦ β' τριῳδίου «Τὸν ἄναρχον βασιλέα», στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμωτέραν», εἴτα ὁ είρμὸς τῆς θ' ὡδῆς τοῦ β' τριῳδίου «Σὲ τὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς» καὶ τὸ «Ἄξιον ἐστίν». Αἴτησις, τὸ φωταγωγικὸν τοῦ ἥχου (τρίς), «Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα, κ.τ.λ. ώς συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν ἄπαντα ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ «Ἄγαθὸν

τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., «Ἐν τῷ ναῷ ἐστῶτες», «Ἐπουράνιε βασιλεῦ» καὶ αἱ γ' μεγ. μετάνοιαι.

Εἰς τὰς ὥρας, λεγομένας ώς συνήθως, μετὰ τὸ τρισάγιον καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς μόνον τὸ κοντάκιον «Ψυχὴ μονψυχὴ μονοῦ» χῦμα. Μετὰ τὴν εὐχὴν «Παναγία Τριάς», ἡ ἀπόλυτις. Εἶτα ὁ ἐσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ώς διατάσσεται κατωτέρω (εἰς τὴν Β' περίπτωσιν).

B'.

Ἄν ο Μέγας Κανὼν ἐψάλῃ εἰς τὸν ὄρθρον

Τὸ πρωὶ τῆς Πέμπτης (ἀναγινώσκεται τὸ η' κάθισμα τοῦ Ψαλτηρίου, ἔαν παρελείφθη χθές, καὶ) εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως, λέγεται τὸ «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε», εἴτα τρισάγιον κ.λπ., «Κύριε, ἐλέησον» (ιβ'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ', καὶ ἀναγινώσκονται αἱ ὥραι, ώς συνήθως, εἰς τὰς ὁποίας μετὰ τὸ τρισάγιον, ώς καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς, λέγεται μόνον τὸ κοντάκιον «Ψυχὴ μονψυχὴ μονοῦ» χῦμα.

Ο ἐσπερινὸς μετὰ τῆς προηγιασμένης ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· μετὰ τὸν προοιμιακὸν καὶ τὰ «Πρὸς Κύριον», εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς» τὸ ιδιόμελον «Αὐτεξούσιως ἐξεδύθην» (δίς), τὸ μαρτυρικόν, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου καὶ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (16 Απριλίου) εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ σταυροθεοτοκίον. Εἴσοδος, «Φῶς ἰλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης. Εἰς τὴν ἀπόλυτιν μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς ἐπαύριον.

16. Παρασκευή. Αγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας μαρτύρων. Χαρίσσης, Νίκης καὶ τῶν σὺν αὐταῖς μαρτύρων (†258). Ἀμφιλοχίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάτμῳ († 1970).

Τῷ πρωὶ. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ώς προδεδήλωται.

Ο ἐσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς», τὸ ιδιόμελον «Ως ἐξ Ἱερονσαλήμ» δίς, τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ, καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου «Βουλὴν προαιώνιον» κ.λπ. ἀνὰ μίαν, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος μυστήριον». Εἴσοδος, «Φῶς

ιλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, «Κατευθυνθήτω» καὶ καθεξῆς ἡ ἀκολουθία τῶν προηγιασμένων· κοινωνικὸν «Γεύσασθε καὶ ἔδετε».

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Στιχολογεῖται ὁ ἀκάθιστος ὕμνος ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ ἢ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου ἢ τοῦ ὅρθρου.

A'.

‘Ο Ακάθιστος “Υμνος εἰς τὸ ἀπόδειπνον

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ἀναγινώσκεται τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μέχρι τοῦ «Ἄξιον ἐστί». Μετ’ αὐτὸν οἱ χοροὶ τὸ τροπάριον «Τὸ προσταχθὲν μυστικᾶς» (ἐκ τρίτου), καὶ ὁ ἰερεὺς ἀναγινώσκει ἐμμελῶς τὴν α΄ στάσιν τῶν οἴκων. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς Θεοτόκου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Μετὰ τὴν γ΄ φόδην τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ» ἀπαξ (δίχορον) καὶ ὁ ἰερεὺς τὴν β΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἶτα, ἀρχομένου τοῦ β΄ χοροῦ, ψάλλονται ἡ δ΄, ε΄ καὶ ζ΄ φόδη, τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ ὁ ἰερεὺς τὴν γ΄ στάσιν τῶν οἴκων. Εἴθ’ οὕτως, ἀρχομένου τοῦ α΄ χοροῦ, ψάλλονται ἡ ζ΄, η΄ καὶ θ΄ φόδη (ἐν τῇ ὅποιᾳ θυμιᾷ ὁ διάκονος ἢ ὁ ἰερεὺς, ὡς εἴθισται), «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ ὁ ἰερεὺς τὴν δ΄ στάσιν τῶν οἴκων ἐπισυνάπτων ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τὸν α΄ οἶκον. Τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» σύντομον. Τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Τῇ ὑπερμάχῳ» χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ μικροῦ ἀποδείπνου. Μετὰ τὴν (μικρὰν) ἀπόλυσιν καὶ τὸ «Εὐχώμεθα», ψάλλεται μετὰ μέλους τὸ κάθισμα «Τὴν ὠραιότητα», καὶ ὁ ἰερεὺς τὸ «Δι’ εὐχῶν».

B'.

‘Ο Ακάθιστος “Υμνος εἰς τὸν ὅρθρον

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας, ἀναγινώσκομεν τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον (ἐν τῷ νάρθηκι), [ψάλλοντες ἐν αὐτῷ τὸν κανόνα τοῦ Μηναίου τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀγίου (17 Απριλίου)]. Οὐδὲν ἐκ τοῦ Ακαθίστου λέγεται ἐνταῦθα οὕτε οἱ οἶκοι τῆς Θεοτόκου, ἀλλ’ εὐθὺς μετὰ τὸ «Ἄξιον ἐστί» τὸ τρισάγιον κ.λπ., κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ» χῦμα· μετὰ τὰς εὐχὰς «Ἄσπιλε, ἀμόλυντε» κ.τ.λ. γίνεται (μικρὰ) ἀπόλυσις, «Εὐχώμεθα» καὶ «Δι’ εὐχῶν».

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸ «Ἐύλογητὸς ὁ Θεὸς» ἀναγινώσκονται οἱ δύο ψαλμοὶ κ.τ.λ. (βλέπε ἐν τῷ Ὁρολογίῳ). Εἶτα ὁ ἔξαψαλμος καὶ ἡ μεγάλη συναπτή.

Α' ΣΤΑΣΙΣ. Εις τὸ «Θεὸς Κύριος» (ψαλλόμενον τετράκις εἰς τοὺς συνήθεις στίχους αὐτοῦ) τὸ τροπάριον «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» ἐκ τρίτου, καὶ ἡ α' στάσις τῶν οἴκων. Εἴτα «Τῇ ύπερμάχῳ» ἄπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «὾τι σὸν τὸ κράτος».

Β' ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν, τὸ «Τῇ ύπερμάχῳ» ἄπαξ, ἡ β' στάσις τῶν οἴκων καὶ αὐθὶς «Τῇ ύπερμάχῳ». Εἴτα ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ὁ κανὼν τοῦ Ἀκαθίστου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» εἰς 6 (ἐνταῦθα φδαὶ α' καὶ γ'). Ἐν τῷ τέλει ἑκάστης φδῆς (ἄχρι τῆς ε') καταβασίαι οἱ είρμοι τοῦ Ἀκαθίστου.

Γ' ΣΤΑΣΙΣ. Απὸ γ' φδῆς, ἡ καταβασία αὐτῆς, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «὾τι σὺ εἶ ὁ Θεός», τὸ «Τῇ ύπερμάχῳ» σύντομον, καὶ ἡ γ' στάσις τῶν οἴκων. Εἴτα «Τῇ ύπερμάχῳ» σύντομον καὶ τὸ μεσώδιον κάθισμα «Ο μέγας στρατηγός». Αἱ φδαὶ δ', ε' καὶ ζ' τοῦ Ἀκαθίστου, ἀπὸ δὲ τῆς ζ' φδῆς συμψάλλεται καὶ τὸ δίειρμον τετραώδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ, μετὰ τῶν οἰκείων προϊμνίων, ώς ἔξῆς·

«Ὑπεραγία Θεοτόκε, σῶσον ἡμᾶς» εἰς τὰ τροπάρια τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου καὶ εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ πρώτου τετραφδίου·

«Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν» εἰς τὰ μαρτυρικὰ τῶν δύο τετραφδίων·

«Κύριε, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου» εἰς τὸ νεκρώσιμον τοῦ πρώτου τετραφδίου·

Δόξα εἰς τὸ τριαδικόν, Καὶ νῦν εἰς τὸ θεοτοκίον τοῦ δευτέρου τετραφδίου. Εἰς τὰ μετὰ τὸ θεοτοκίον τοῦ β' τετραφδίου ὑπάρχοντα τροπάρια λέγονται οἱ πρὸ αὐτῶν στίχοι.

Ἐν τέλει τῆς ζ' καὶ τῶν λοιπῶν φδῶν, καταβασία ψάλλεται ὁ ἑκάστοτε είρμος τοῦ β' τετραφδίου.

Δ' ΣΤΑΣΙΣ. Μετὰ τὸν είρμον «Τοῦ κήπους τὸν προφήτην», μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Σὸν γὰρ εἶ ὁ βασιλεύς», «Τῇ ύπερμάχῳ» ἄπαξ, ἡ δ' στάσις τῶν οἴκων, συναπτομένου ἐν τέλει αὐτῆς καὶ τοῦ α' οἴκου. Εἴτα «Τῇ ύπερμάχῳ» χῦμα καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριφδίου. Ἀκολούθως ἡ ζ' καὶ ἡ η' φδὴ τῶν κανόνων (μόνον ἐν τῷ δρθρῷ εἰς τὴν η' φδὴν ἀντὶ τοῦ Δόξα λέγομεν «Εὐλογοῦμεν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἁγιον Πνεῦ-

μα, τὸν Κύριον...»). Εἴτα «Αἶνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» καὶ ὁ είρμὸς «Τὸν ποιητὴν τῆς κτίσεως». (Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς φόδης τῆς Θεοτόκου) ψάλλεται ἡ θ' φόδὴ τῶν κανόνων, ἐπισφραγιζομένη μετὰ τοῦ είρμου «΄Ησαΐα, χόρενε».

Ἐξαποστελάριον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον» (δίς). Εἰς τοὺς αἰνους τὰ προσόμοια «Κεκρυμμένον μυστήριον» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω». Δοξολογία μεγάλη, «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» ἄπαξ, ἡ ἐκτενής, τὰ πληρωτικὰ καὶ ἡ ἀπόλυτις ώς συνήθως. (Τὸ πρωὶ ἡ λειτουργία τοῦ Χρυσοστόμου ώς διατυποῦται κατωτέρω.)

17. † Σάββατον τοῦ Ἀκαθίστου. Συμεὼν ἰερομάρτυρος τοῦ ἐν Περσίδι (†344), Ἀδριανοῦ μάρτυρος (†251), Μακαρίου ἐπισκόπου Κορίνθου († 1805).

Τῷ αὐτῷ Σαββάτῳ, Παναγίας τῆς Θεοσκεπάστου ἐν Ἀνδρῷ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τοῦ Σαββάτου, ἀντὶ τῶν τροπαρίων «Ἄκτιστε φύσις» τὸ τροπάριον «Τὸ προσταχθέν», ἀντὶ δὲ τῶν νεκρωσίμων τροπαρίων τὸ «Τῇ ύπερμάχῳ».

“Αν ὁ ἀκάθιστος ἐψάλῃ εἰς τὸ ἀπόδειπνον, τότε ὁ ὄρθρος τελεῖται ώς ἔξῆς. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ τροπάριον «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» δίς. [Τὸ Ψαλτήριον τῆς ἡμέρας.] Κάθισμα «Ο μέγας στρατηγός» (ζήτει μετὰ τὴν γ' φόδην τοῦ κανόνος τοῦ Ἀκαθίστου), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό. Ο ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς Ἀκαθίστου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» μετὰ τῶν είρμων καὶ τὸ δίειρμον τετραφόδιον εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ. Ἀπὸ γ' φόδης τὸ μεσώδιον κάθισμα «Ο μέγας στρατηγός» ἄπαξ. Ἀφ' σ' φόδης τὸ κοντάκιον «Τῇ ύπερμάχῳ» χῦμα, ὁ οἶκος «Ἄγγελος πρωτοστάτης» καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριωδίου. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν», καὶ ἐν τέλει ὁ είρμὸς «Ἄπας γηγενής». Ἐξαποστειλάριον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος σήμερον» (δίς). Εἰς τοὺς αἰνους τὰ προσόμοια «Κεκρυμμένον μυστήριον» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Γλῶσσαν ἦν οὐκ ἔγνω». Δοξολογία μεγάλη, «Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς» ἄπαξ.

Ἄν ό ἀκάθιστος ἐψάλη χθὲς εἰς τὸν ὄρθρον, τότε [μετὰ τὸ μεσονυκτικὸν] ἀναγινώσκονται τὰ παραλειφθέντα καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου, [ἡ α' ὥρα] καὶ εὐθὺς ἡ λειτουργία.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. [Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμούς ἥ γ' καὶ ἡ σ' φόδη τοῦ κανόνος τῆς Θεοτόκου.] Ἄν δὲν ψαλοῦν τυπικά, λέγονται ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τῶν «καθημερινῶν»). Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτικιον «Τὸ προσταχθέν», κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ». Τρισάγιον. Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, Νοεμ. 21, «Ἐλ̄χεν ἡ πρώτη σκηνή» (Ἑβρ. θ' 1-7). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σεπτ. 8, «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» (Λκ. α' 39-49, 56), καὶ καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄπας γηγενῆς»· κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΤΩΝ ΝΗΣΤΕΙΩΝ. «Μαρίας ὁσίας τῆς Αιγυπτίας». Ἰωάννου ὁσίου. Σάββα τοῦ στρατηλάτου καὶ μάρτυρος, Αθανασίας ὁσίας τῆς ἔξ Αιγίνης. Ἡχος δ', ἐωθινὸν α' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριψίδιον §§54-56).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτικιον «Τὸ προσταχθέν»· κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 6, τοῦ Τριψίδιον 4, Δόξα, «Ἐθανατούργησε, Χριστέ,... ὅθεν τὸ ἀσθενὲς τῆς φύσεως ἀπορριψαμένη...», Καὶ νῦν, «Ο Διὰ σὲ θεοπάτωρ». Εἰσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Τριψίδιον «Τὰ τῆς ψυχῆς θηρεύματα», Καὶ νῦν, «Ω θαύματος καινοῦ». Ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, «Ἐν σοί, μῆτερ, ἀκριβῶς», Καὶ νῦν, «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ τὰ κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε».

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἑβδομάδα θὰ τελεσθοῦν δύο θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων, τῇ Τετάρτῃ καὶ τῇ Παρασκευῇ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικια.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινόν (α')· μετὰ δὲ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ ἴδιο-
μελα «Τῆς μετανοίας» κ.λπ., ώς συνήθως ἐν τῷ Τριῳδίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Τριῳδίου· ἀπὸ γ'
φόδης τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ὁσίας, τὸ μεσῷον κάθισμα
καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' οὗ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ
οἴκου, καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Τριῳδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είριμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν πι-
μιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ α' ἀναστάσι-
μον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τὸ τῆς ὁσίας «Ὕπόδειγμα με-
τανοίας» καὶ τὸ θεοτοκίον.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ (κατ' ἀπαίτη-
σιν τοῦ Τ.Μ.Ε.) τῆς ὁσίας προσόμοια 3 (τὰ ἐν τοῖς ἑσπερίοις)
«Σὲ μὲν διεκώλυε» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α)
«Ὕπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκου-
σε τῆς δεήσεώς μου», β) «Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τὸν πόδας
μου καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου», Δόξα, τοῦ Τριῳδίου
«Οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη».
Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μα-
καρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς οἵης φόδης τῆς ὁσίας]. Μετὰ
τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ἐν
σοί, μῆτερ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου· Ἀπόστολος: Κυρ. ε'
νηστ., «Χριστὸς παραγενόμενος ἀρχιερεύς» (Ἑβρ. θ' 11-14). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα»
(Μρ. ι' 32-45). Καθεξῆς ἡ λειτουργία τοῦ μεγάλου Βασιλείου.
εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει»· κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε».

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. **Εἰς τὴν θ'.** Ἀπολυτίκια «Τὸ
φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, «Ἐν σοί, μῆτερ»· ἡ ὑπακοὴ
τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου). Εἰς
τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», κατανυκτικὰ τοῦ δ' ἥχου 4 «Ὕθελον δά-
κρυστιν ἐξαλεῖψαι» (ζήτει ἐν τέλει τοῦ Τριῳδίου), τὰ 3 τῆς ἡμέ-
ρας προσόμοια τοῦ Τριῳδίου «Πτωχεύσας ὁ πλούσιος» καὶ 3
τοῦ Μηναίου (19 Απρ.), Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἐν συνεχείᾳ προσό-

μιον θεοτοκίον. Εἰσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ μέγα προκείμενον «Ἐδωκας κληρονομίαν». Απόστιχα, ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ· «Νῦν ἀπολύεις»· τρισάγιον κ.λπ., ώς ἐσημειώθησαν τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἐσπέρας.

19. Δευτέρα πρὸ τῶν Βαίων. Παφνουτίου ἰερομάρτυρος. Φιλίππας μάρτυρος, Γεωργίου ἐπισκόπου Πισιδίας.

Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῶν καθημερινῶν βλέπε 16 καὶ 22 Μαρτίου.

20. Τρίτη πρὸ τῶν Βαίων. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Τριχινᾶ. Ζακχαίου ἀπόστολου, Ἀθανασίου ὁσίου κτίτορος Μεγάλου Μετεώρου (†1310). Ἀναστασίου Β' Ἀντιοχείας, ἰερομάρτυρος (ζ' αἱ.).

21. Τετάρτη πρὸ τῶν Βαίων. Ἰανουαρίου ἰερομάρ. (†305). Ἀλεξάνδρας τῆς βασιλίσσης. Ἀναστασίου Α' Ἀντιοχείας, ὁσίου (†599). Μαξίμου Κων/πόλεως (†434).

Τῇ Τετάρτῃ πρωΐ. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ως προδεδήλωται.

‘Ο ἐσπερινὸς μετὰ προηγιασμένης. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὸ ιδιόμελον «Πλούσιος ἐν πάθεσι» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν ἄπαξ, τὰ 3 προσόμοια τῆς σειρᾶς τοῦ Τριῳδίου, καὶ ἐκ τοῦ Μηναίου (22 Απριλίου) τὰ 3 προσόμοια εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ προσόμοιον θεοτοκίον. Εἰσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, «Κατενθυνθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

22. Πέμπτη πρὸ τῶν Βαίων. Θεοδώρου ὁσίου τοῦ Συκεώτου (†613). Ναθαναὴλ ἀπόστολου (α' αἱ.), Θεοχάρους καὶ Ἀποστόλου ὁσίων τῶν ἐν Ἀρτῇ, Νεάρχου μάρτυρος.

Σημείωσις. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν σήμερον καὶ εἰς τὸν ὅρθρον αὐριον ἀντὶ τῆς καταλιμπανομένης ἀκολουθίας τοῦ Μηναίου (23ης Απρ.) εἶναι δυνατὸν νὰ ψαλῇ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ (ἢ τοι μόνον 3 ἐσπέρια προσόμοια καὶ ὁ κανὼν αὐτοῦ) ἢ ἄλλου τινὸς ἀγίου ἐκ τῶν παραλειφθέντων κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς μεγάλης τεσσαρακοστῆς.

23. Παρασκευὴ πρὸ τῶν Βαίων. † Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ τροπαιοφόρου (†303).

Εἴδησις. Η ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος διὰ τὸν ἀναστάσιμον χαρακτῆρα αὐτῆς θὰ ψαλῇ μετατιθεμένη τῇ Δευτέρᾳ τῆς διακαινησίμου (3 Μαΐου). Διὰ τὸν ὅρθρον βλέπε τὴν σημείωσιν χθές, ἀλλὰ συναξάριον τὸ τῆς 23ης τοῦ μηνός.

Τῷ πρωί. Αἱ ἀκολουθίαι πᾶσαι ὡς προδεδήλωται.

Ο ἐσπερινός μετὰ προηγιασμένης. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Λαζάρου ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» –ἀπὸ τοῦ στίχου «Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σοι»— τὸ ιδιόμελον «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, καὶ τὴν ἀγίαν ἔβδομάδα» (δίς), τὸ μαρτυρικὸν (ἄπαξ) καὶ τὰ τοῦ Λαζάρου 5 ιδιόμελα (ἀνὰ μίαν), Δόξα, «Ἐπιστὰς τῷ μνήματι Λαζάρου», Καὶ νῦν, «Τὴν ψυχωφελῆ πληρώσαντες τεσσαρακοστήν, βοήσωμεν» (τὸ μέγα). Εἴσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Τριῳδίου, «Κατενθυνθήτω» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς προηγιασμένης.

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Εἰς τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον. Μετὰ τὸ «Ἄξιον ἐστί» ψάλλεται ὁ ἐν τῷ Τριῳδίῳ κανὼν τοῦ ἀγίου Λαζάρου μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»· μετὰ τὴν θ' ὡδὴν ἐπαναλαμβάνεται ὁ είρμὸς αὐτῆς «Ἐποίησε κράτος» καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λ.π., κοντάκιον «Ἡ πάντων χαρά», «Κύριε, ἐλέησον» (μ'), «Ο ἐν παντὶ καιρῷ», «Ἀσπιλε, ἀμόλυντε» καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ἀπόδειπνου (λεγόμενα χῦμα ἀπὸ τοῦ ἀναλογίου). Απόλυτις μετὰ τοῦ «Εὐχόμεθα» καὶ τὸ «Δι’ εὐχῶν» (διάταξις Τριῳδίου §60).

24. † Σάββατον τοῦ Λαζάρου. Ἐλισάβετ ὁσίας. Τῶν νεομαρτύρων Δούκα ἐκ Μυτιλήνης (†1564) καὶ Νικολάου ἐν Μαγνησίᾳ (†1776).

Ἡ ἀκολουθία ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε., διάτ. Τριῳδ. §61).

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λ.π. τὸ ἀπολυτικιον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτικιον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν» τρίς. Τὸ κάθισμα «Κατοικτίρας τῆς Μάρθας» (δίς) καὶ τὰ ἀναστάσιμα εὐλογητάρια, αἴτησις μετ' ἐκφωνήσεως «Ὄτι ηὐλόγηται σου» καὶ τὸ κάθισμα «Ἡ πηγὴ τῆς σοφίας» (δίς). Εὐθὺς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες καὶ τετραώδια κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (τὰ τροπάρια μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»)· ἀπὸ γ' καὶ σ' ὡδῆς ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Καταβασίαι οἱ είρμοι τοῦ Τριῳδίου «Ὑγρὰν διοδεύσας»· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὡδῆς τῆς Θεοτόκου) ἡ θ' ὡδὴ ἀμφιστέρων τῶν τετραώδιων κανόνων (μετὰ τοῦ ἀνωτέρω στίχου) καὶ εῖτα ὁ είρμὸς «Κυρίως

Θεοτόκον». Έξαποστειλάρια «Ἄγιος Κύριος» [τὸ «Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν» δὲν ψάλλεται σήμερον] καὶ τοῦ Τριῳδίου «Λόγω σου, Λόγε» δίς, «Διὰ Λαζάρου σε Χριστὸς» ἄπαξ. Εἰς τοὺς αὕτους τὰ 8 ιδιόμελα τοῦ ἀγ. Λαζάρου κατὰ σειράν, Δόξα, «Μέγα καὶ παράδοξον θαῦμα», Κοὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς ἥγ’ ώδὴ τοῦ α’ καὶ ἡ σ’ ώδὴ τοῦ β’ κανόνος. Ἄν ψαλοῦν ἀντίφωνα, λέγονται τὰ συνήθη τῆς λειτουργίας (τῶν «καθημερινῶν»· βλέπε εἰς τὰς γεν. τυπικὰς διατάξεις), ἀλλὰ μὲ ἐφύμνια εἰς μὲν τὸ δεύτερον «Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν», εἰς δὲ τὸ τρίτον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν». Μετὰ τὴν εἰσοδον, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν» καὶ τὸ κοντάκιον «Ἡ πάντων χαρά». Ἀντὶ τρισαγίου «Οσοι εἰς Χριστόν». Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς: Απόστολος: Σαββάτου τοῦ Λαζάρου, «Βασιλείαν ἀσάλευτον» (Ἐβρ. ιβ’ 28-τγ’ 8). Εὐαγγέλιον: ὅμοιως, «Ἡν τις ἀσθενῶν Λάζαρος» (Ἰω. ια’ 1-45). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἰεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ «Ἐξαιρέτως» ὁ α’ είριμὸς τῆς θ’ ώδῆς «Τὴν ἀγνήν ἐνδόξως τιμήσωμεν». Κοινωνικὸν «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· ἀλληλούια». Ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Απόλυτις «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

Εἰδήσεις. 1. Ἐφεξῆς μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἀγίων Πάντων παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς.

2. Απὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ εἰς μὲν τὸν ὅρθρον ἡ «Τιμιωτέρα» δὲν στιχολογεῖται, ἀλλὰ ψάλλεται ἀντ’ αὐτῆς ἡ θ’ ώδὴ τοῦ κανόνος ἑκάστης ἡμέρας, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν μετὰ τὸ «Ἐξαιρέτως» δὲν ψάλλεται τὸ «Ἄξιον ἐστίν».

3. Απὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Εἴδομεν τὸ φῶς» δὲν ψάλλεται.

4. Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ μνημόσυνον δὲν τελεῖται, μνημονεύονται δύως τὰ ὄντοματα, ἀν δεήσῃ, τῶν τε θνεώτων, ψαλλομένων εἰς τὸ τέλος τῆς λειτουργίας τῶν τεσσάρων τροπαρίων «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.τ.λ. (βλέπε T.M.E., σ. 352, σημ. 35).

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ. «Ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εἴσοδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». † Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (α' αι.).

Σημείωσις. Η ἀκολούθia τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου θὰ ψαλῇ μετατιθεμένη τῇ Τρίτῃ τῆς διακανησίμου (4 Μαΐου).

Η ἀκολούθia τῆς Κυριακῆς ψάλλεται ως ἐν τῷ Τριψιδίῳ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριψιδίου §§63-65).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν»· κοντάκιον «Ἡ πάντων χαρά».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκροξα», τὰ ιδιόμελα «Σήμερον ἡ χάρις» κ.λπ. εἰς 6 (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ἡ χάρις». Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Απόστιχα ως ἐν τῷ Τριψιδίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, «Σήμερον ἡ χάρις». Ἀπολυτίκια «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Συνταφέντες σοι διὰ τοῦ βαπτίσματος». Ἀπόλυτισις «Οἱ ἐπὶ πώλου ὅνον καθεσθῆναι καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, ως ἐν τῷ Τριψιδίῳ· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Συνταφέντες σοι».

Εἰδησις. Κατὰ τὴν παροῦσαν μεγάλην Εβδομάδα θὰ τελεσθοῦν τρεῖς θ. λειτουργίαι προηγιασμένων δώρων.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.] Καθίσματα τὰ τοῦ Τριψιδίου κατὰ σειράν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὸ α' ἀντίφωνον τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ δ' ἥχου. Προκείμενον, ἵχος δ', ψαλμὸς η', «Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἰνον»· στίχος «Κύριε ὁ Κύριος ἡμῶν, ως θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ»· καὶ ἡ λοιπὴ τάξις τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, ως ἐν τῷ Τριψιδίῳ.

ΚΑΝΩΝ, ό ἐν τῷ Τριψιδίῳ μετὰ τῶν είρμων εἰς 6 «ἄνευ στίχων», πλὴν Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἑκάστης ὁδῆς· ἀπὸ γ' ὁδῆς ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἰκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Τριψιδίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οι είρμοι τοῦ κανόνος «Ὥφθησαν αἱ πηγαί»· (άντὶ τοῦ *Tὴν τιμιωτέραν*) ἡ θ' ὥδη τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς καὶ εἴτα πάλιν ὁ είρμὸς «Θεὸς Κύριος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΟΝ «Ἄγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν» ἐκ τρίτου, μετὰ τὸ ὄποιον ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως ἡ εὐχὴ Εἰς τὸ εὐλογῆσαι Βαῖα «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν χερούβιμ».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, τὰ 4 ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς (άνὰ μίαν), Δόξα, Καὶ νῦν, «Πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα». Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «Συνταφέντες σοι».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ως ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Εἰσοδικὸν «Εὐλογημένος ὁ ἔρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πάλου ὅνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούνια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὰ ἀπολυτίκια «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», «Συνταφέντες σοι» καὶ τὸ κοντάκιον «Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς· Απόστολος Κυρ. Βαῖων, «Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε» (Φιλιπ. δ' 4-9). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα» (Ιω. ιβ' 1-18).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμὸς τῆς θ' ὥδης «Θεὸς Κύριος». Κοινωνικὸν «Εὐλογημένος ὁ ἔρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ἀλληλούνια»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν, τὸ «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν». Απόλυσις ως εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἴτα ὁ λαὸς προσέρχεται καὶ λαμβάνει ἐκ τοῦ ἱερέως κλάδους βαῖων.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκια «Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν», Δόξα, «Συνταφέντες σοι»· κοντάκιον «Τῷ θρόνῳ ἐν οὐρανῷ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Τὰ 3 ἐσπέρια ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀπόστιχα, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ψάλλεται ὁ διὰ τὸ ἀπόδειπνον κανὼν «Ιωσὴφ τὴν σωφροσύνην», μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι». Ἐν τέλει τῆς θ' ὥδης ὁ είρμὸς «Ἀλλοτριον τῶν μητέρων». Εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ «Θεοτόκε παρθένε» καὶ τὰ

λοιπὰ ως συνήθως ἐν ταῖς Κυριακαῖς τῆς μεγ. Τεσσαρακοστῆς. Άπόλυτις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἑκούσιον πάθος διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός...», εἰς δὲ τὴν συγχώρησιν τὸ σταυροθεοτοκίον «Σφαγὴν σου τὴν ἄδικον».

Σημείωσις. Η ώς ἄνω ἀπόλυτις τηρεῖται κατὰ πάσας τὰς ιερὰς ἀκολουθίας μέχρι τῆς μεγ. Τετάρτης. Ἐπίσης εἰς τὰς ἀπόλυτες τῶν ἀκολουθιῶν τῆς μεγ. Ἐβδομάδος δὲν μνημονεύεται ὁ ἄγιος τοῦ Μηναίου, καθότι δὲν συμψάλλεται ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ.

Ο ὅρθρος τῆς μεγ. Δευτέρας (ψαλλόμενος συνήθως τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας). Ή ἀκολουθία τελεῖται ώς εἴθισται καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. (περὶ Τριῳδίου §67). Τὸ τροπάριον «Ἴδον ὁ νυμφίος ἔρχεται» ἐκ τρίτου, μετὰ καταλήξεων εἰς τὸ α' «προστασίαις τῶν ἀσωμάτων σῶσον ἡμᾶς», εἰς τὸ β' «πρεσβείαις (τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ) σῶσον ἡμᾶς» καὶ εἰς τὸ γ' «διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς». Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Τριῳδίου ἀναγινώσκεται τὸ μηνολόγιον τῆς 26ης Απριλίου καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Τριῳδίου. Μετὰ τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἡμέρας («Ο Ιακώβ ὠδύρετο»)· ἀπόλυτις «Ἐρχόμενος ὁ Κύριος».

26. † Μεγάλη Δευτέρα. «Μνείαν ποιούμεθα Ἰωσὴφ τοῦ παγκάλου καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου καταραθείσης καὶ ξηρανθείσης συκῆς». Βασιλέως ἐπισκόπου Ἀμασείας ιερομάρτ. (†332), Γλαφύρας καὶ Ἰούστας ὁσίων (†322).

Τῇ μεγάλῃ Δευτέρᾳ πρωΐ. [Ἀναγινώσκονται πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (δ'-η').] Εἴτα αἱ ὥραι λιταὶ μετὰ τοῦ τροπαρίου «Ἴδον ὁ νυμφίος» καὶ τοῦ κοντακίου «Ο Ιακώβ ὠδύρετο», καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἐσπερινός μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §§ 68 καὶ 69).

Τῇ μεγ. Δευτέρᾳ ἐσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §§ 23 καὶ 70).

Ο ὅρθρος τῆς μεγ. Τρίτης, ως ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §§ 71 καὶ 67). Εἰς τὸ α' «Ἴδον ὁ νυμφίος» κατάληξις «πρεσβείαις τοῦ προδρόμου σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ως προεσημειώθη. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν εὐθὺς αἴτησις, διότι ὁ κανὼν δὲν ἔχει α' φόδην.

27. † Μεγάλη Τρίτη. «Ἡ παραβολὴ τοῦ Κυρίου περὶ τῶν δέκα παρθένων». Συμεών ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, συγγενοῦς τοῦ Κυρίου, ιερομάρτυρος (†107).

Τῇ μεγάλῃ Τρίτῃ πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἔτερα πέντε καθίσματα τοῦ Ψαλτηρίου (θ'-ιγ') καὶ εἴτα] αἱ ὕραι λιταί, μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ήμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §§ 72 καὶ 73).

Τῇ μεγάλῃ Τρίτῃ ἐσπέρας, τὸ μέγα ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §§ 23 καὶ 74).

Ο ὅρθρος τῆς μεγάλης Τετάρτης ώς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §67). Εἰς τὸ α' «Ἴδοὺ ὁ νυμφίος» κατάληξις «δυνάμει τοῦ σταυροῦ σου σῶσον ἡμᾶς», εἰς δὲ τὰ ἄλλα δύο ώς προεσημειώθη.

28. † Μεγάλη Τετάρτη. «Μνεία τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρῳ πόρνης γυναικός». Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων (γ' αἱ.), Μέμινονος ὁσίου.

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ πρωὶ [ἀναγινώσκονται ἔτερα ε' καθίσματα τοῦ Ψαλτηρ. (ιδ'-κ') καὶ εἴτα] αἱ ὕραι λιταί, μὲ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ήμέρας. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἑσπερινὸς μετὰ Προηγιασμένης (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§ 75-76).

Σήμερον εἰθισται εἰς τοὺς ί. ναοὺς ὅπως τελῆται καὶ τὸ μυστήριον τοῦ ιεροῦ εὐχελαίου.

Τῇ μεγάλῃ Τετάρτῃ ἐσπέρας, τὸ μικρὸν ἀπόδειπνον μετὰ τοῦ τριῳδίου κανόνος αὐτοῦ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §77).

Ο ὅρθρος τῆς μεγ. Πέμπτης (ψαλλόμενος συνήθως τὴν ἑσπέραν τῆς μεγ. Τετάρτης). Ή ἀκολουθία ώς εἰθισται καὶ ώς ἔχει ἐν τῷ Τριῳδίῳ. Μετὰ τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., [«Ὄτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί»,] ἡ προφητεία τῆς α' ὕρας μετὰ τοῦ τροπαρίου αὐτῆς, ἡ ἐκτενὴς καὶ ἀπόλυτις «Ο δι' ὑπερβάλλονσαν ἀγαθότητα ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ μέχρι σταυροῦ καὶ ταφῆς συγκαταβάς ἡμῖν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός...» καὶ τὸ «Δι' εὐχῶν».

29. † Μεγάλη Πέμπτη. «Τὸν ἵερὸν νιπτῆρα ἑορτάζομεν, τὸν μυστικὸν δεῖπνον, τὴν ὑπερφυᾶ προσευχὴν καὶ τὴν προδοσίαν αὐτήν». Ιάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστόλων ἐκ τῶν 70· Κερκύρας μάρτυρος. Ιωάννου μητροπολίτου Θηβῶν (ιβ' αἰ.).

Εἴδησις. Σήμερον κατὰ τὴν προσκομιδὴν ἔξαγεται καὶ δεύτερος ἀμνός, ὃς, μετὰ τὸν ἐν τῇ θ. λειτουργίᾳ καθαγιασμὸν καὶ τὴν μετὰ τοῦτον προσεκτικὴν ἀποξήρανσιν αὐτοῦ, φυλάσσεται διὰ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀνάγκας τοῦ λογικοῦ ποιμνίου.

Τῇ μεγ. Πέμπτη πρώι. Οἱ ἐσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ὡς εἴθισται καὶ ὡς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §79). Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς μεγ. Πέμπτης· Ἀπόστολος, «Ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου» (Α' Κορ. ια' 23-32). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται» (Μτθ. κς' 2-20, Ιω. ιγ' 3-17, Μτθ. κς' 21-39, Λκ. κβ' 43-44, Μτθ. κς' 40-κς' 5), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Ἀντὶ χερουβικοῦ καὶ κοινωνικοῦ, τὸ τροπάριον «Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ»· τὸ αὐτὸν καὶ ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς (καὶ τοῦ Πληρωθήτω). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Ἀπόλυτις ὡς ἐν τῷ ὄρθρῳ «Οἱ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα...»

Τὴν ἐσπέραν τῆς μεγάλης Πέμπτης. Οἱ ὄρθρος τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκολουθία ἀπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §80). Μετὰ τὸ «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομοιλογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐξηγόρασας ἡμᾶς» καὶ ἡ ἐκτενής. Ἀπόλυτις «Οἱ ἐμπτυσμοὺς καὶ μάστιγας καὶ κολαφισμοὺς καὶ σταυρὸν καὶ θάνατον ὑπομείνας διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

30. † Μεγάλη Παρασκευή. «Τὰ ἄγια καὶ φρικτὰ πάθη τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ἔτι δὲ μνεία τῆς τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ ἐν τῷ σταυρῷ ὁμιλογίας». Ιακώβου ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ιωάννου τοῦ Θεολόγου (†44). Κλήμεντος ὁσίου, Δονάτου ἐπισκόπου Εύροιας, Ἀργυρῆς νεομάρτυρος (†1725).

Τῇ μεγάλῃ Παρασκευῇ πρώι. Ψάλλεται ἡ ἀκολουθία τῶν μεγάλων ὥρῶν, κατὰ τὴν ἐν τῷ Τριῳδίῳ τάξιν (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Τριῳδίου §§81-83). Μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς θ' ὥρας «Δέσποτα

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ», ή (μικρὰ) ἀπόλυτις «Ο ἐμπινσμοὺς καὶ μάστιγας».

Ο ἐσπερινὸς τοῦ μεγάλου Σαββάτου (τῆς ἀποκαθηλώσεως), ἀρχόμενος ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπόλυτιν τῆς θ' ὥρας. Ή ἀκολουθία ψάλλεται ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §84). Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν «Ἐīη τὸ κράτος» οἱ χοροὶ ἄρχονται τῶν ἀποστίχων «Ὄτε ἐκ τοῦ ξόλου σε νεκρὸν» κ.λπ., ἐνῷ οἱ ιερεῖς τελοῦν τὴν περιφορὰν τοῦ ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἵ. Εὐαγγελίου μετὰ λιτανείας, ώς εἴθισται. Ἐμπροσθεν τοῦ κουβουκλίου οἱ ψάλται Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἰδιόμελον «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον»· εἶτα «Νῦν ἀπολύεις», τρισάγιον κ.λπ., τὰ ἀπολυτίκια «Ο εὐσκήμων Ἰωσήφ... κηδεύσας ἀπέθετο», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ταῖς μυροφόροις γυναιξίν... ἐδείχθη ἀλλότριος». Ἀπόλυτις «Ο δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἑκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Ο ὅρθρος τοῦ μεγ. Σαββάτου «Ἐπιτάφιος Θρῆνος». Ή ἀκολουθία ψάλλεται εἴτε τὴν ἐσπέραν τῆς μεγ. Παρασκευῆς εἴτε τὴν α' πρωινὴν τοῦ μεγ. Σαββάτου, ώς εἴθισται (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριῳδίου §85). Εἰς τὸ ἀσματικὸν τρισάγιον τῆς μεγ. δοξολογίας γίνεται ἡ λιτάνευσις τοῦ Ἐπιταφίου καὶ τοῦ ἵ. Εὐαγγελίου. Ἀμα τῇ ἐπανόδῳ ἐν τῷ ναῷ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ «Πρόσσχωμεν», «Εἰρήνη πᾶσι», «Σοφία», αἱρει τὸν ἐπιτάφιον ἐκ τοῦ κουβουκλίου καὶ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἵ. βῆμα, ἐνῷ ψάλλονται τὰ τροπάρια «Ὄτε κατῆλθες» κ.λπ.. Εἶτα τὸ τροπάριον «Ο συνέχων τὰ πέρατα», τὸ προκείμενον, ἡ προφητεία, τὸ ἔτερον προκείμενον, ὁ Ἀπόστολος (τὸ ἀλληλουιάριον ζήτει εἰς τὸ βιβλίον τοῦ «Πραξαποστόλου»), ὁ δὲ ἱερεὺς ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον. Ἀπόλυτις «Ο δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ πάθη καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἑκούσιον ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος».

ΜΗΝ

ΜαΐΟΣ

ΜΗΝ ΜΑΪΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ᔁρας 14 καὶ ἡ νὺξ ὁρας 10

1. † Μέγα Σάββατον. «Ἡ θεόσωμος ταφὴ καὶ ἡ εἰς ἥδον κάθισμας τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Ιερεμίου τοῦ προφήτου (ζ' αι. π.Χ.). Παναρέτου ἐπισκόπου Πάφου (†1791).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ πρωΐ. Ό μέγας ἑσπερινὸς μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγ. Βασιλείου, ώς εἴθισται (Τ.Μ.Ε. περὶ Τριψδίου §86). Εἰσοδος μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἵλαρόν», τὰ ἀναγνώσματα (τὸ α' «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός», τὸ δ' «Ἐγένετο λόγος Κυρίου», καὶ τὸ ιε' «Ἐτονς ὀκτωκαιδεκάτου») κ.τ.λ.: ἀντὶ χερουβικοῦ ὁ ἀρχαῖος ὅμινος «Σιγήσατω πᾶσα σάρξ». Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Ἐξηγέρθη ως ὁ ύπνων Κύριος καὶ ἀνέστη σφέων ἡμᾶς· ἀλληλούια». Ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἱρμολογικῶς εἰς ᾧχον β' τὸ «Μνήσθητι εὗσπλαγχνε καὶ ἡμῶν, καθὼς ἐμνημόνευσας τοῦ ληστοῦ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν». Ἀπόλυτις «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

2. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΖΩΗΦΟΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ». Ἀνακομιδὴ τῶν ἱ. λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας († 2 Μαΐου 373).

Σημείωσις. Η ἀκολούθια τοῦ ἁγίου Αθανασίου μετατίθεται τῇ Τετάρτῃ τῆς Διακανησίμου (βλ. τὴν σχετικὴν σημείωσιν ἐκεῖ).

Τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ ἑσπέρας. Ή παννυχίς. Περὶ ὥραν 11ην μ.μ. τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Αναστάσεως (Τ.Μ.Ε., διάταξις Πεντηκοσταρίου §1): Μετὰ τὸν ψαλμόν (χῦμα), ψάλλεται (ἀργῶς) ὁ κανὼν «Κύματι θαλάσσης» μὲ στίχον εἰς τὰ τροπαρία «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», εἰς δὲ τὰ δύο τελευταῖα ἐκάστης φόδης (καὶ τῆς η' φόδης) Δόξα, Καὶ νῦν ἀλλ' οὕτε ἐπαναλαμβάνομεν τὸν εἱρμὸν ἐκάστης φόδης ως καταβα-

σίαν* (πλὴν τοῦ εἰρμοῦ τῆς θ'), οὕτε αἰτήσεις λέγονται οὕτε τὸ «Αἴνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» οὕτε τὸ «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα», οὕτε θυμίασις γίνεται εἰς τὴν θ'. Μετὰ τὴν θ' φόδην λέγεται αὐθις ὁ εἱρμὸς αὐτῆς «Μὴ ἐποδύρου μον» καὶ εὐθὺς τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀναστάσιμον ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», ἢ ἐκτενὴς καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

Εἰδησις. Απὸ τῆς σήμερον (Κυριακῆς τοῦ Πάσχα) μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς τὸ «Βασιλεῦ οὐράνιε» δὲν λέγεται.

Ἡ τελετὴ τῆς ἀναστάσεως. Οἱ ιερεὺς ἐνδεδυμένος ὄλόκληρον τὴν ιερατικὴν στολὴν καὶ κρατῶν τὸ ἵ. Εὐαγγέλιον καὶ λαμπάδα ἀνημμένην ἐκ τῆς ἀκοιμήτου κανδήλας τῆς ἀγ. τραπέζης, ἔξέρχεται τοῦ ἵ. βήματος ψάλλων εἰς ἥχον πλ. α' τὸν ὅμινον «Δεῦτε λάβετε φῶς...», δὲν ἐπαναλαμβάνοντας πολλάκις οἱ χοροὶ ἐναλλάξ. Εἴτα ὁ ιερεὺς καὶ οἱ χοροὶ ψάλλοντας τὸ στιχηρὸν «Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ σωτήρ», ἔως οὗ φθάσουν εἰς τὴν ἔξέδραν, ἔνθα ὁ ιερεὺς ἀναγινώσκει τὸ β' ἐωθινὸν Εὐαγγέλιον «Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου» (Μρ. ις' 1-8). οἱ χοροὶ «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι» καὶ εὐθὺς ἄρχεται

Ο ὄρθρος. Οἱ ιερεὺς ἀφοῦ θυμιάσῃ τρὶς τὸ ἵ. Εὐαγγέλιον, ἐκφωνεῖ «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ» καὶ ψάλλει εἰς ἥχον πλ. α' τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν» τρίς· εἴτα οἱ χοροὶ τὸ αὐτὸ ἔξάκις, ἐνῷ ὁ ιερεὺς θυμιῶν κύκλῳ τὸ Εὐαγγέλιον λέγει τοὺς 4 στίχους «Ἀναστήτω ὁ Θεός» κ.λπ. καὶ τὰ Δόξα, Καὶ νῦν εἴτα ὁ ιερεὺς αὐθις «Χριστὸς ἀνέστη» καὶ οἱ χοροὶ τὸ ἀκροτελεύτιον αὐτοῦ «καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος». Εὐθὺς συναπτὴ μεγάλῃ, ἐκφρόνησις «Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα», καὶ ἐπανερχόμεθα εἰς τὸν ναὸν ψαλλομένου τοῦ εἱρμοῦ τῆς α' φόδης τοῦ Πάσχα «Ἀναστάσεως ἡμέρα».

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα [εἰς 6, ἡ τοι ὁ εἱρμὸς δὶς καὶ τὰ τροπάρια ἐκάστης φόδης εἰς 4 μὲ στίχον «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», Δόξα, εἰς τὸ προτελευταῖον, Καὶ νῦν, εἰς τὸ τελευταῖον]. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης φόδης πάλιν ὁ εἱρμὸς αὐτῆς καταβασία, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρὶς καὶ τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰη-

* Οἱ εἱρμοὶ δὲν ἐπαναλαμβάνονται, διότι καταβασίαι ψάλλονται κανονικῶς μόνον εἰς τὸν ὄρθρον.

σοῦς» ἄπαξ, καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως ώς ἐν τῷ Τριῳδίῳ ἢ τῷ Ἱερατικῷ. Άπὸ γ' ὧδης ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὅρθρον»· ἀφ' οὐ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς, τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ εὐθὺς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» τρὶς καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἐπίσης τρὶς χῦμα. Ἐν συνεχείᾳ αἱ λοιπαὶ φόδαι. Εἰς τὴν ἐκφώνησιν «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» ψάλλεται ή θ' ὧδη τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων ώς ἔξης·

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐθελούσιως παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἔζαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζουν, φωτίζουν».

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἔζαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζουν, φωτίζουν».

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἵρων τὴν ἀμαρτίαν κόσμου. «὾Ω θείας, ὁ φίλης».

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἥδης ἐσκυλεύθη. «὾Ω θείας, ὁ φίλης».

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «὾Ω Πάσχα τὸ μέγα».

Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξασμένη· σὸς γὰρ νιὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «὾Ω Πάσχα τὸ μέγα».

Ἡ καταβασία «Οὐ ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ· ἀγνὴ παρθένε, χαῖρε καὶ πάλιν ἐρῶ, χαῖρε, ὁ σὸς νιὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζουν, φωτίζουν», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ· μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Οὐτι σὲ αἰνοῦσι» καὶ εὐθὺς μόνον τὸ ἔξαποστειλάριον τοῦ Πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» τρίς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 4 ἀναστάσιμα «Ὕμνοινμέν σου, Χριστὲ» κ.λπ. καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ στιχηρὰ «Πάσχα ιερὸν» κ.τ.λ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ').

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ. Εὐθὺς* μετὰ τὸ τρίτον «Χριστὸς ἀνέστη» ὁ προεστὼς (ἢ ὁ ἵερεὺς) ἀναγινώσκει τὸν κατηχητικὸν

* Ἡ ἀρμόδιος θέσις τοῦ κατηχητικοῦ λόγου εἶναι «μετὰ τοὺς αἴνους πρὸ τῆς λειτουργίας, διότι ἀφορᾷ εἰς τὴν προπαρασκευὴν διὰ τὴν λειτουργίαν καὶ

λόγον «*Εἴ τις εὐσεβής καὶ φιλόθεος*», μεθ’ ὃν εἴθισται ό α’ χορὸς νὰ ψάλῃ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Χρυσοστόμου «*Ἡ τοῦ στόματός σου καθά περ πυρσός*».

Σημείωσις. Ό κατηχητικὸς λόγος καὶ τὸ παρὸν ἀπολυτίκιον λέγονται μόνον σήμερον.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις ώς προδεδήλωται (τοῦ ιερέως θυμιῶντος ώς ἔθος). Άντιφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν, ώς ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Αποστόλου. Εἰσοδικὸν «*Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...*

META THN EISODON, τὸ τροπάριον «*Χριστὸς ἀνέστη*», ἡ ύπακοὴ «*Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον*» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον «*Εἰ καὶ ἐν τάφῳ*». Άντι τρισαγίου «*Οσοι εἰς Χριστόν*». Απόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυρ. Πάσχα, «*Τὸν μὲν πρῶτον λόγον*» (Πρξ. α’ 1-8). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «*Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος*» (Ιω. α’ 1-17). Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ Ἰ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «*Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζουν*

KOINΩNIKON «*Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε, πηγῆς ἀθανάτου γεύσασθε*» (ἄνευ ἀλληλούγια)· ψάλλεται δὲ ἐκ τρίτου ἡ μετὰ τῶν ἐφεξῆς στίχων αὐτοῦ*.

Μέγα τὸ μιστήριον τῆς σῆς, Χριστέ, ἀναστάσεως. «*Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε*».

Δείπνῳ παραχέγονας ἐκὼν πάθος ὁ ἀθάνατος. «*Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε*».

Τότε καὶ ὁ ἄδης συναντήσας, ἐπικράνθη λογοθετούμενος, ψυχὰς ἀπαιτούμενος. «*Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε*».

Τότε καὶ Μαρία ἡ μυρίσασα εὐφράνθη, προσκυνήσασα Θεὸν πρὸ τοῦ μνήματος. «*Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε*».

τὴν ἀγίαν κοινωνίαν» (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου, §2, ὑποσημ. 7). Ὁμοίως ὁρίζεται εἰς τὸ Πεντηκοστάριον, τὰ ἀρχαῖα Τυπικὰ καὶ τὸ ἐγκρίσει τῆς Ι. Συνόδου «*Ιερατικὸν*» τῆς Ἀπ. Διακονίας, ἐπιμελείᾳ ιερέως Κων. Παπαγιάννη, ἔτ. 2002, σελ. 80-82.

* Οἱ παρόντες στίχοι εὑρηγηται εἰς τὸν σιναϊτικὸν κώδικα 150, τοῦ 9ου 10ου αἰῶνος (Τυπικὰ Δημητριεύσκη 1,174).

Εἴπατε τῷ Πέτρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις, ὅτι ἀνέστη ἐκ νεκρῶν ὁ ἀθάνατος. «Σῶμα Χριστοῦ μεταλάβετε».

Μετὰ τὴν θ. κοινωνίαν τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» ἄπαξ· τὸ αὐτὸ τρὶς σύντομον (εἰς ἥχον β') ἀντὶ τοῦ *Εἶη τὸ ὄνομα*.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Οἱ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν», ἐν τέλει τῆς ὄποιας ὁ ἱερεὺς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ «*Χριστὸς ἀνέστη*», καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται «*Ἄληθῶς ἀνέστη*» (τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται τρίς), εἴτα ὁ ἱερεὺς «*Δόξα τῇ αὐτοῦ τριημέρῳ ἐγέρσει*», καὶ ὁ λαὸς «*Προσκυνοῦμεν αὐτοῦ τὴν τριήμερον ἐγέρσιν*» (ἄπαξ· εἴτα (ἀντὶ τοῦ *Δι᾽ εὐχῶν*) ὁ ἱερεὺς ψάλλει ἡ ἐκφωνεῖ ὄλόκληρον τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*».

Εἰδήσεις. 1. Η τάξις αὐτὴ τῆς θ. λειτουργίας τηρεῖται καθ' ἄπασαν τὴν διακαινήσιμον ἑβδομάδα, ἐναλλασσομένων τῶν ἀναγνωσμάτων.

2. Απὸ τῆς Κυριακῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου, ὡς καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, ἀντὶ ὥρῶν, ἀποδείπνου καὶ μεσονυκτικοῦ λέγεται ἡ **ἐναρκτήριος ἀκολουθία** ἐπαναλαμβανομένη τρίς, ὡς ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἡ τῷ Θρονού τοῦ Χριστοῦ, καὶ εἴτα γίνεται μικρὰ ἀπόλυτις, ἐπισφραγιζομένη διὰ τοῦ «*Χριστὸς ἀνέστη*».

3. Απὸ σήμερον μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς διακαινησίμου ἑβδομάδος εἰς τὸν ἐσπερινὸν τὸ Ψαλτήριον δὲν ἀναγινώσκεται καὶ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» μετὰ τοῦ τρισαγίου καταλιμπάνεται· εἰς δὲ τὸ τέλος τοῦ ὅρθρου καταλιμπάνεται ἡ δοξολογία· εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀντὶ τοῦ «*Εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου*» ψάλλεται τρὶς σύντομον τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» συνήθως εἰς ἥχον β' στιχηραρικόν.

4. Ἐὰν γένηται ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἑβδομάδι ἀρτοκλασία, ἀντὶ τοῦ Θεοτόκου παρθένες γάλλεται τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» (Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §11).

5. Κατὰ τὴν διακαινήσιμον ἐπίσης ἑβδομάδα ἀντὶ τῆς συνήθους νεκρωσίμου ἀκολουθίας ψάλλεται ἡ ἀναστάσιμος ἐξόδιος ἀκολουθία (*Μικρὸν Εὐχολόγιον*, ἔκδ. Απ. Διακονίας, σελ. 266).

Τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα εἰσπέρας. Ἀντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. «*Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ*», τὸ «*Χριστὸς ἀνέστη*» δεκάκις, ὡς εἰς τὸν ὅρθρον, ἡ μεγ. συναπτή καὶ ἡ ἐκφώνησις «*Ὄτι πρέπει σοι*». Ἐσπέρια, εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 τοῦ β' ἥχου «*Τὸν πρὸ αἰώνων ἐκ Πατρὸς*» κ.λπ. καὶ τοῦ ἀγίου Γεωργίου (Απριλίου 23) τὸ αὐτόμελον «*Ως γενναῖον ἐν*

μάρτυσι» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ 3 προσόμοια, Δόξα, τὸ ἴδιόμελον αὐτοῦ «Ἄξιως τοῦ ὀνόματος», Καὶ νῦν, τὸ άθεοτοκίον τοῦ ἥχου «Παρῆλθεν ἡ σκιὰ τοῦ νόμου».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετ' Εὐαγγελίου, «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας» κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Εὐθὺς «Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς» καὶ κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν ὁ ἵερεὺς ἀναγινώσκει ἀπὸ τῶν βημοθύρων τὸ Εὐαγγέλιον «Οὕσης ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινη» (Ἰω. κ' 19-25), τὸ ὅποιον, ἐφόσον καθίσταται δυνατόν, ἐπαναλαμβάνεται καὶ παρ' ἄλλων κατὰ τὰς ώρισμένας περιόδους αὐτοῦ εἰς διαφόρους γλώσσας. Μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ ά χορὸς «Δόξα σοι, Κύριε, δόξα σοι», ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξιώσον» κ.τ.λ., ὡς συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ. Τὸ στιχηρὸν «Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστὲ σωτὴρ» καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, τὸ ἴδιόμελον τοῦ ἀγίου «Τὸν νοερὸν ἀδάμαντα», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ, ὁ β' χορὸς τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ μεγαλομάρτυρος «Ως τῶν αἰχμαλώτων» καὶ ὁ ά χορὸς αὖθις τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ (διαλογικῶς) «Οἱ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός», ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ τέλος τῆς θ. λειτουργίας.

3. † Δευτέρα τῆς διακαινησίμου. Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτύρων (†283). Πέτρου ἀρχιεπ. Ἀργονούς (†950), Οἰκουμενίου ἐπισκ. Τρίκκης, Θεοφάνους Περιθεωρίου (ιδ' αἰ.). Ξενίας παρθενομάρτυρος. Ἡχος β'.

Εἴδησις. Σήμερον συμψάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου (Τ.Μ.Ε., 23 Απριλίου §§1-3).

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ. Ἄντι μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτή καὶ ἡ ἐκφώνησις «὾τι πρέπει σοι».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΟΡΘΡΟΥ. Εὐθὺς μετὰ τὴν ώς ἄνω ἐκφώνησιν ἐπακολουθεῖ τὸ «Ἐκ νεότητός μου» καὶ ἡ λοιπὴ συνήθης τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου, εἰς ἦν ἀναγινώσκεται τὸ τῆς Τρί-

της ιβ' ἔβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). εἶτα «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» ἄπαξ χῦμα, καὶ ἀνευ τοῦ ν' ψαλμοῦ (ὅς τις καταλιμπάνεται) τὰ Δόξα, Καὶ νῦν, καὶ τὸ ἰδιόμελον, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Οἱ ιερεὺς τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ δόμοιειρμος κανὼν τοῦ μεγαλομάρτυρος «Ὑπὲρ ἥλιον ἐξήστραψεν» ἀνὰ 4. Ἐν τῷ τέλει ἑκάστης φόδης ὁ εἰρμὸς αὐτῆς, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» γ', «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ' φόδης ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὅρθρον» καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ· ἀφ' οὐ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ μεγαλομάρτυρος, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας [καὶ ἐκ τῆς 23ης Απριλίου τὸ ὑπόμνημα τοῦ ἀγίου Γεωργίου]· εἶτα «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» τρὶς χῦμα καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἐπίσης τρὶς χῦμα.

Θ' ΩΔΗ. Μετὰ τὴν ή' φόδην, ἡ ἐκφώνησις «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» καὶ (ἀντὶ τῆς φόδης τῆς Θεοτόκου) ψάλλονται εἰς 4 μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς ἡ θ' φόδη τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα καὶ εἰς τὸ προύμνιον «Ἄγιε τοῦ Θεοῦ» δύο τροπάρια τῆς θ' φόδης τοῦ ἀγίου, Δόξα, τὸ γ', Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, εὐθὺς ὁ εἰρμὸς «Οἱ ἄγγελος ἔβρα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Ὄτι σὲ αἰνοῦσιν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας», τοῦ ἀγίου «Ἐαρ ἡμῖν ἐξέλαμψε» καὶ αὐθις τὸ «Σαρκὶ ὑπνώσας».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, εἰς στίχους 8, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4, τοῦ ἀγίου προσόμοια 4 «Δεῦτε τὴν πανέορτον» κ.λπ. –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα «Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει καὶ ὥσει κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», «Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ ἐθαυμάστωσεν ὁ Κύριος»—, καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ιερὸν» κ.λπ., Δόξα, τοῦ ἀγίου «Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα», μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» γ'.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου «Ως τῶν αἰχμαλώτων», ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν

σῦρθρον» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Οσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 23ης Απρ.: Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, Σαβ. δ' ἔβδ. Πρξ., «Κατ' ἐκεῖνον τὸ καιρὸν ἐπέβαλεν ὁ Ἡράρδης» (Πρξ. ιβ' 1-11). ἀλληλουιάριον τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα: Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, «Θεὸν οὐδεὶς ἐώρακε πώποτε» (Ιω. α' 18-28).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἵερου Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Εξαιρέτως τὸ «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ» (εἰς δὲ τοὺς ἐπ' ὄνόματι τοῦ ἀγίου τιμωμένους ναοὺς «Εἰς μνημόσυνον»)· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Απόλυτις ἡ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς, ως χθές.

4. † Τρίτη τῆς διακαινησίμου. Πελαγίας μάρτυρος (†290). Ίλαρίου ὁσίου. Ἡχος γ'.

[Τῇ Τρίτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμῃ τῶν νεοφανῶν μαρτύρων ᾿Ραφαὴλ, Νικολάου, Ειρήνης τῶν ἐν Λέσβῳ· ώσαύτως μνήμῃ τῶν ὀσιομαρτύρων τῆς μονῆς Μεταμορφώσεως Νταού Πεντέλης.]

Εἰδήσεις. 1. Σήμερον συμψάλλεται ἐκ μεταθέσεως ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου (τυπικὸν 25ης Απριλίου, §§1-2).

2. Τὸ Τ.Μ.Ε. καὶ τὰ ἄλλα παλαιὰ Τυπικὰ δὲν προβλέπουν τὴν περίπτωσιν ἀλλεπαλλήλων μεταθέσεων τριῶν ἑορτῶν ἀκολουθιῶν (τοῦ ἀγ. Γεωργίου, τοῦ ἀποστ. Μάρκου, καὶ τοῦ ἀγ. Αθανασίου). Προκειμένου νὰ μὴ παραλειφθῇ καμμία ἀκολουθία ἐξ αὐτῶν, ψάλλεται ἐκάστη μόνη μετὰ τῆς ἀναστασίμου ἀπὸ Δευτέρας ἕως Τετάρτης (πρβλ. «Σύντημα Τυπικοῦ» Κων. Παπαγιάννη §§ 1261, 1263 καὶ 1264. Διὰ τοῦ τρόπουν αὐτοῦ παρέχεται ἡ δυνατότης νὰ συμψαλῇ καὶ τυχὸν τοπικῶς ἔορταζόμενος ἄγιος (βλ. καὶ τὰς ἐν τέλει τῆς ἡμέρας σημειώσεις).

Ἀντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτή καὶ ἡ ἐκφώνησις «Οτι πρέπει σοι».

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Σοῦ ἐξεχύθη χάρις», Καὶ νῦν, «Πᾶς μὴ θαυμάσωμεν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἴλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Ο Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ». Ἡ ἐκτενής, τὸ «Καταξίωσον» κ.τ.λ., ως συνήθως.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν «Ο τῷ πάθει σου, Χριστὲ» καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἰερὸν» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τοῦ εὐαγγελιστοῦ «Δεῦτε τῆς οὐρανίου μωσαγωγίας», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ, εἴτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου «Ἄπόστολε ἄγιε» καὶ αὐθις τὸ «Χριστὸς ἀνέστη». Ή ἀπόλυτις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς, ώς χθές.

Άντι μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Οὐι πρέπει σοι».

KANONEΣ. Μετὰ τὴν ώς ἀνω ἐκφώνησιν εὐθὺς ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου (μετὰ στίχου «Ἄπόστολε τοῦ Χριστοῦ...»). Ἐν τῷ τέλει ἑκάστης φόδης ὁ εἱρμὸς τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» γ', «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ' φόδης ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὅρθρον» καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας [καὶ ἐκ τῆς 25ης Απριλίου τὸ ὑπόμνημα τοῦ εὐαγγελιστοῦ], εἴτα «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» τρὶς χῦμα καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἐπίσης τρὶς χῦμα.

Θ'. ΩΔΗ. Μετὰ τὴν η' φόδην, ἡ ἐκφώνησις «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα» καὶ (ἀντὶ τῆς φόδης τῆς Θεοτόκου) ψάλλονται ἡ θ' φόδὴ τοῦ Πάσχα καὶ ἡ θ' φόδὴ τοῦ εὐαγγελιστοῦ, εἴτα ὁ εἱρμὸς «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ Πάσχα «Σαρκὶ ύπνώσας», τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ αὐθις τὸ «Σαρκὶ ύπνώσας».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀρχόμεθα ἀπὸ τοῦ στίχου «Τοῦ ποιῆσας ἐν αὐτοῖς κρῆμα ἔγγραπτον» καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ ἀναστάσιμα 3, τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3, καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα «Πάσχα ἰερὸν» κ.λπ., Δόξα, τὸ ιδιόμελον τοῦ εὐαγγελιστοῦ «Σοῦ ἐξεχύθη», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» γ'.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Άντιφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

META THN EISODON τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου «Ἄπόστολε ἄγιε», ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὅρ-

θρον» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Ὄσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκειμένον ἀποστολικόν (25 Απρ.). Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, Ἀπρ. 25, «Ταπεινώθητε ύπὸ τὴν κρατιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ» (Α' Πέτ. ε' 6-14)· ἀλληλουιάριον τῆς Τρίτης τοῦ Πάσχα (ζήτει ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἀποστόλου)· Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, «Ο Πέτρος ἀναστάς» (Λκ. κδ' 12-35).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ» [καὶ εἰς τοὺς ἐπ' ὄνόματι τοῦ εὐαγγελιστοῦ τιμωμένους ναοὺς «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν】· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς ψάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

Σημειώσεις. 1. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν δύναται νὰ ψαλῇ καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου Ἰακώβου (Ἀπρ. 30), ἐὰν τυχὸν ἔορτάζεται τοπικῶς ἡ μνήμη αὐτοῦ, τῆς ἀκολουθίας τοῦ ἀγίου μετατιθεμένης ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τῆς Διακαινησίμου.

2. **Διάταξις εἰς τύχοι** ἐν ἡμέρᾳ τῆς Διακαινησίμου (Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη, ἡ Σαββάτω) **συμφάλλεσθαι δύο ἀκολουθίας** ἔορταζομένων ἀγίων μετὰ τῶν ἀναστατίμων ὅμινων.

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», εἰς στίχους 10, ἀναστάσιμα 4, τοῦ ἐνὸς ἀγίου προσόμοια 3 καὶ τοῦ ἑτέρου ἀλλα 3, Δόξα, τοῦ ἐνὸς ἀγίου, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου τῆς ἡμέρας· εἰσοδος κ.λπ. καὶ τὸ μέγια προκειμένον τῆς ἡμέρας ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταριώ· εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ ἥχου τῆς ἡμέρας καὶ τὰ «Πάσχα ιερόν», Δόξα, τοῦ ἑτέρου ἀγίου, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀπαξ, τὰ ἀπολυτίκια τῶν ἀγίων καὶ αὖθις τὸ «Χριστὸς ἀνέστη»· ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὴν μεγ. συναπτὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν «Οτι πρέπει σοι» ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 4, εἰς κανὼν τοῦ ἐνὸς ἀγίου καὶ εἰς τοῦ ἑτέρου, εἰς δὲ τὸ τέλος ἐκάστης ψόδης ὁ εἰρμὸς τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ, καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως· ἀπὸ γ' ψόδης ἡ ὑπακοὴ καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα, καὶ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἐνὸς ἀγίου· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ἑτέρου ἀγίου, τὸ συνναζάριον τῆς ἡμέρας [καὶ τὰ ὑπομνήματα τῶν δύο ἀγίων], «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἀνὰ τρίς χῦμα· ἀντὶ τοῦ «Τὴν τιμιωτέραν» ψάλλεται ἡ θ' ψόδη τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν μεγαλυναρίων αὐτῆς [καὶ ἡ θ' ψόδη τῶν δύο ἀγίων], ἡ καταβασία «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀνα-

στὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ· ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα, τῶν δύο ἀγίων, καὶ πάλιν τοῦ Πάσχα· εἰς τὸν αἴνους, εἰς στίχους 8, στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2, εἶτα 3 στιχηρὰ τοῦ ἑνὸς ἀγίου καὶ ἀλλα 3 τοῦ ἑτέρου (μὲν ἀρμοδίους στίχους εἰς τὰ δύο τελευταῖα), καὶ τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Πάσχα, Δόξα, [τὸ ἰδιόμελον τοῦ περισσότερον τιμωμένου ἀγίου]. Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις ώς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα· ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἰσοδον, «Χριστὸς ἀνέστη», τὰ ἀπόλοντικα τῶν δύο ἀγίων, ἡ ὑπακοὴ καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα· «Οσοι εἰς Χριστόν»· Απόστολος τοῦ ἑνὸς ἀγίου καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ ἑτέρου, καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία ώς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα· κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ» (καὶ τῶν ἀγίων).

5. † Τετάρτη τῆς διακαινησίμου. Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος (β' αἰ.). Εὐθυμίου ἐπισκόπου Μαδύτου, Ἐφραὶμ ὁσιομάρτυρος τοῦ νέου (†1426). Ἡχος δ'.

Σημειώσεις. 1. Σήμερον συμψάλλεται ἐκ μεταθέσεως καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Αθανασίου ώς μὴ γιαλεῖσα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς μνήμης αὐτοῦ, ἐφαρμοζομένης κατ' ἀναλογίαν τῆς σχετικῆς προβλέψεως τοῦ T.M.E. διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἀποστόλου Μάρκου (τυπ. διάταξις 25ης Απρ. §1), καθόσον αὐτὸ τὸ T.M.E. εἰς τὰς τωπικὰς διατάξεις τῆς 2ας Μαΐου (§4 καὶ §7) δις ὄριζει «ὅρα τὴν διάταξιν τῆς ἀκολουθίας ἐν τῇ ἔρτῃ τοῦ ἀποστόλου Μάρκου».

2. Εἰς τὸν ναοὺς ναοὺς τῆς ἀγίας Εἰρήνης ἡ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτῆς δύναται νὰ συμψαλῇ μόνη μετὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ T.M.E., 23 Απριλίου §§19-20 (καὶ ὑποσ. 3 καὶ 4), καὶ κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν.

ΤΗ Θ' ΤΟῦ Πάσχα, ώς προεγράφη.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα», εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀγίου προσόμοια 3 «Διωγμοὺς ἐκαρτέρησας» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἀγίου «Χριστὸν τὸν ιεράρχην», Καὶ νῦν, «Ο διὰ σὲ θεοπάτωρ». Εἴσοδος, «Φῶς ἵλαρὸν» καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραζα» ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ ἥχου «Κύριε, ἀνελθὼν ἐν τῷ σταυρῷ» καὶ τὰ «Πάσχα ιερὸν» εἰς τὸν στίχους αὐτῶν, Δόξα, τοῦ ιεράρχου «Πάλιν ἡμῖν ὁ χρυσορρόας», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ, τὸ ἀπο-

λυτίκιον «Στῦλος γέγονας» καὶ αὗθις «Χριστὸς ἀνέστη», καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Μεσονυκτικὸν τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις «Ὄτι πρέπει σοι». Κανόνες, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν είρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀγίου ἀνὰ 4· ἐν τῷ τέλει ἑκάστης φόδης ὁ είρμὸς τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» γ', «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ' φόδης ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι τὸν ὄρθρον» καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ· ἀφ' οὐ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ ιεράρχου, τὸ συναξάριον τῆς ήμέρας [καὶ ἐκ τῆς 2ας Μαΐου τὸ ὑπόμνημα τοῦ ιεράρχου], «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» (γ') καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (γ'). Μετὰ τὴν η' φόδην, ἡ ἐκφώνησις «Τὴν Θεοτόκον καὶ μητέρα», καὶ ψάλλεται ἡ θ' φόδη τοῦ Πάσχα [εἰς 4 καὶ ἡ τοῦ ἀγίου εἰς 4], εῖτα ὁ είρμὸς «Οὐ ἅγγελος ἐβόα... Φωτίζον, φωτίζον», «Χριστὸς ἀνέστη» (γ') καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (ἄπαξ). Ἐξαποστειλάρια, τοῦ Πάσχα, τοῦ ιεράρχου «Ἄρχιερέων τὸ κλέος» καὶ αὗθις τοῦ Πάσχα. Εἰς τοὺς αἰνους, εἰς στίχους 6 (ἀπὸ τοῦ στίχου «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῆμα ἔγγραπτον»), στιχηρὰ ἀναστάσιμα 3, τοῦ ιεράρχου προσόμοια 3 «Τοῖς πυρίνοις σον δόγμασι» κ.λ.π., καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ «Πάσχα ιερόν», Δόξα, τοῦ ἀγίου «Τὸ μέγα κλέος», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ήμέρᾳ» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἰσόδον, «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ιεράρχου «Στῦλος γέγονας», ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσαι» καὶ τὸ κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ· ἀντὶ τρισαγίου «Ὄσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, Ἰαν. 18, «Μνημονεύετε τῶν ἥγονυμένων ὑμῶν» (Ἐβρ. ιγ' 7-16). Εὐαγγέλιον: Τετ. διακαίν., «Εἰστήκει ὁ Ἰωάννης» (Ἰω. α' 35-52), καὶ καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία, ώς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ» ἀντὶ τοῦ Εἰδόμεν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

6. † Πέμπτη τῆς διακαινησίμου. Ἰώβ τοῦ δικαίου (1700-1500 π.Χ.). Σεραφὶμ ὁσίου τοῦ ἐν τῷ ὄρει Δομβοῦς (†1602), Σοφίας ὁσίας τῆς ἐν Κλεισούρᾳ Καστορίας. Ἡχος πλ. α'.

[Τῇ Πέμπτῃ τῆς διακαινησίμου μνήμη τοῦ νεομάρτυρος Μιχαὴλ τοῦ Εὐρυτᾶνος († 21 Μαρτίου 1544) ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Γρανίτσῃ.]

Ἡ ἀκολουθία ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Πέμ. διακαιν., «Ἐπει πέτρος πρὸς τὸν λαόν» (Πρξ. β' 38-43). Εὐαγγέλιον ὄμοιώς, «Ἄνθρωπός τις ἦν» (Ιω. γ' 1-15).

7. † Παρασκευὴ τῆς διακαινησίμου. «Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς». Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ τιμίου Σταυροῦ (351). Ἀκακίου μάρτυρος (†303). Ἡχος πλ. β'.

Αντὶ τῆς θ' ὥρας ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις «὾τι πρέπει σοι».

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», (εἰς στίχους 10) ἀναστάσιμα «Νίκην ἔχων, Χριστὲ» κ.λπ. 6, τῆς Θεοτόκου προσόμοια 3 εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), Δόξα, «Τίς λαλήσει», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», προκείμενον «Ἄγαπήσω σε, Κύριε» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ (ἀρχεται ὁ β' χορός), τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν «Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστὲ σωτήρ», εἴτα στίχος «Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ» καὶ τὰ 3 προσόμοια τῆς Θεοτόκου* (τὰ δύο τελευταῖα εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν), Δόξα, «Σαλπίσωμεν φιλέορτοι», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα», μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» γ'. Ἀπόλυτις ἡ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

* Καταχωρίζεται ὡς τὸ γ' προσόμοιον διωρθωμένον ἐκ χειρογράφων, καθόσον εἰς τὰ ἔντυπα Πεντηκοστάρια εύρισκεται ἐλλιπές (ὅρα Π. Β. Πάσχου, «Λειτουργικῶν κενῶν συμπλήρωσις», Ἐκκλησία, ΝΗ', 1981, σελ. 408-410).

Χαίροις ἡ Ζωοδόχος Πηγή, ἡ ἀενάως ἀναβλύζουσα χάριτας, ἡ βρύσις τῶν ιαμάτων, ἡ πᾶσαν νόσων ἴσχυν, ἀσθενῆ καὶ φαύλην ἀπελέγχουσα· τυφλῶν ἡ ἀνάβλεψις, καὶ λεπρῶν θεία κάθαρσις· σθένος ἀρρώστων, παρειμένων ἀνόρθωσις, ἡ πηγάζουσα νοσημάτων πᾶν φάρμακον, ἀπασι τοῖς προστρέχοντοι πιστῶς τῷ τεμένει σου, μέγα κοινὸν ἵατρεῖον, ἄμισθον δοντῶς καὶ ἔτοιμον, Χριστοῦ μῆτερ Λόγου, τοῦ πηγάζοντος τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος.

Σημείωσις. Παρατίθεται τὸ γνωστότερον σήμερον καὶ εὐρέως χρησιμοποιούμενον ἀπολυτίκιον τῆς Θεοτόκου Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἡχος α' :

«Ο ναός σου, Θεοτόκε, ἀνεδείχθη παράδεισος, ὡς ποταμοὺς ἀειζώνος ἀναβλύζων ίάματα· φὶ προσερχόμενοι πιστῶς, ὡς Ζωοδόχου ἐκ Πηγῆς, ρῶσιν ἀντλοῦμεν, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον· πρεσβεύεις γὰρ σὺ τῷ ἐκ σοῦ τεχθέντι σωτῆρι Χριστῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ήμῶν».

Μεσονυκτικὸν ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (ι'), τὰ εἰρηνικά, καὶ ἡ ἐκφώνησις «Οὐτὶ πρέπει σοι».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ στίχου «Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε», καὶ ὁ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «Ὑπεραγίᾳ Θεοτόκε»· εἰς τὸ τέλος ἑκάστης φόδης καταβασία ὁ είριμὸς αὐτῆς, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (γ'), «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς», μικρὰ συναπτὴ καὶ ἡ οἰκεία ἐκφώνησις· μετὰ τὴν γ' φόδην, τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα χῦμα καὶ ψάλλεται τὸ μεσφόδιον κάθισμα τῆς Θεοτόκου «Τὴν ἀέναον κρήνην»· μετὰ τὴν σ' φόδην τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ μηνολόγιον, τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου, «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» (γ'), «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (γ')· ἡ ζ' καὶ ἡ η' φόδη τῶν κανόνων.

Θ' ΩΔΗ. Εἴτα ἡ θ' φόδη τοῦ Πάσχα εἰς 4 μεγαλυνάρια (ἄνευ Δόξα, Καὶ νῦν) καὶ ἡ τῆς Θεοτόκου μετὰ στίχου «Ὑπεραγίᾳ Θεοτόκε» (εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν)· ἡ καταβασία «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» γ' καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ, μικρὰ συναπτὴ μετ' ἐκφωνήσεως «Οὐτὶ σὲ αἴνοῦσιν».

ΕΞΑΠΙΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ Πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» καὶ τὸ τῆς Θεοτόκου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, ἀναστάσιμα 4, τῆς Θεοτόκου 4, καὶ τὰ «Πάσχα ἱερόν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

META THN EISODON «Χριστὸς ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι τὸν ὅρθρον», καὶ κοντάκια τὸ τῆς Θεοτόκου «Ἐξ ἀκενάτον σου» καὶ τὸ τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀντὶ τρισαγίου, «Οσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Άποστολος τῆς ἡμέρας, «Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον» (Πρξ. γ' 1-8). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ὕλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Καπερναούμ» (Ἰω. β' 12-22).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζουν, φωτίζουν». [Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε., εἰς τὰ δίπτυχα λέγεται τὸ μεγαλυνάριον «Ὕδωρ τὸ ζωήρυντον» (ζήτει εἰς τὸ Πεντηκοστάριον).]

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ». Τὰ λοιπὰ ως ἐν πάσῃ τῇ διακαινησίμῳ ἐβδομάδι.

8. † Σάββατον τῆς διακαινησίμου. † Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀπόστολου καὶ εὐαγγελιστοῦ, Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†449). Ἡχος πλ. δ'.

Σημείωσις. Η ἀκολούθια τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου συμψάλλεται σήμερον, ἐφαρμοζόμενης κατ' ἀναλογίαν τῆς σχετικῆς προβλέψεως τοῦ Τ.Μ.Ε. διὰ τὴν μνήμην τοῦ ἀγίου Γεωργίου (τυπ. διάταξις 23ης Απρ. §§1-3), καθόσον αὐτὸ τὸ Τ.Μ.Ε εἰς τὴν 8ην Μαΐου (μὲ δόο διατάξεις ἐν τέλει τῆς §3 καὶ μὲ μίαν ἀκόμη ἐν τέλει τῆς §6) τρὶς ὥριζει «ὅρα ἐν τῇ ἐορτῇ τοῦ ἀγίου Γεωργίου». Βλέπε ἐπίσης καὶ εἰς «Σύστημα Τυπικοῦ» ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ ἴερέως Κων. Παπαγιάννη (ἔκδ. Αποστολικῆς Διακονίας) §§ 1261, 1288 καὶ 1290. Διὰ τὰ ἀναγνώσματα τῆς λειτουργίας ἡκολούθηθή ἡ διάταξις τοῦ Τ.Μ.Ε. 25 Απρ. §2 [καὶ Ἡμερολόγιον Ἐμ. Φαρλέκα ἔτους 1937 καὶ 1948]. σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας ἀναφέρεται ὀνομαστικῶς εἰς τὸν σήμερον τιμώμενον εὐαγγελιστήν.

ΤΗ Θ΄ τοῦ Πάσχα, ώς προεγράφη.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ», τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφώνησις.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα τοῦ ἥχου 4, καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 3 «Ο θεατὴς τῶν ἀρρήτων» κ.λπ., εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἀγίου «Τὸν νὶὸν τῆς βροντῆς», Καὶ νῦν, «Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ μέγα προκείμενον «Ἐδωκας κληρονομίαν» ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ τὰ ἀποστολικὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου (καθ' ἡ ἡμεῖς ίστάμεθα, ὁ δὲ διάκονος ἡ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «Πρόσσχωμεν· σοφία· πρόσσχωμεν»).

ΑΠΙΟΣΤΙΧΑ, τὸ ἀναστάσιμον στιχηρὸν τοῦ ἥχου «Ἄνηλθες ἐπὶ σταυροῦ» καὶ τὰ «Πάσχα ιερὸν» εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν,

Δόξα, τοῦ εὐαγγελιστοῦ «Ἀπόστολε Χριστοῦ», Καὶ νῦν, «Ἄναστάσεως ἡμέρᾳ» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ, τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε Χριστῷ τῷ Θεῷ» καὶ αὖθις «Χριστὸς ἀνέστη». Απόλυτις ἡ τοῦ Πάσχα διαλογικῶς.

Μεσονυκτικὸν τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις, ἡ μεγ. συναπτὴ καὶ ἡ ἐκφόνησις «‘Οτι πρέπει σοι». Εὐθὺς τὸ «Ἐκ νεότητός μου» καὶ ἡ λοιπὴ συνήθης τάξις τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὅρθρου, εἰς ἣν ἀναγινώσκεται Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου (έωθινὸν ια') ἀπὸ τῶν βημοθύρων, «Ἐφανέρωσεν ἐαντὸν ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. κα' 14-25) εἴτα «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» ἄπαξ χῦμα, καὶ ἄνευ τοῦ ν' ψαλμοῦ (ὅστις καταλιμπάνεται) τὰ Δόξα, Καὶ νῦν, καὶ τὸ ἴδιόμελον, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Οἱ ιερεὺς τὸ «Σῶσον, ὁ Θεός».

KANONEΣ, ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ ὁ τοῦ εὐαγγελιστοῦ ἀνὰ 4. Ἐν τῷ τέλει ἑκάστης ὥδης ὁ εἰρμὸς τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» γ', «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ καὶ μικρὰ συναπτὴ μετὰ τῆς οἰκείας ἐκφωνήσεως. Ἀπὸ γ' ὥδης ἡ ὑπακοὴ «Προλαβοῦσσαι τὸν ὅρθρον» καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ Πάσχα «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ συναξάριον, «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» (γ') καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (γ'). Εἶτα (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὥδης τῆς Θεοτόκου Τὴν τιμιωτέραν) ψάλλονται ἡ θ' ὥδη τοῦ Πάσχα καὶ ἡ θ' τοῦ ἀγίου ἀνὰ 4, ὁ εἰρμὸς «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου», «Χριστὸς ἀνέστη» (γ') καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (ἄπαξ).

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ Πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας», τοῦ ἀγίου «Θεολογῶν ἐβρόντησας», καὶ αὖθις τοῦ Πάσχα.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ, εἰς στίχους 8, ἀναστάσιμα τοῦ πλ. δ' ἥχου 4, προσόμοια τοῦ εὐαγγελιστοῦ 3 «Μάκαρ Ἰωάννη πάνσοφε» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α) «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ», β) «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα», καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ «Πάσχα ἰερόν», Δόξα, τοῦ ἀγίου «Ἐναγγελιστὰ Ἰωάννη», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς.

Εις τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

META THN EISODON «Χριστὸς ἀνέστη», ἡ ὑπακοὴ «Προλα-
βοῦσαι», τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε, Χριστῷ τῷ Θεῷ» καὶ κο-
ντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ»· ἀντὶ τρισαγίου «Οσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. διακαν., «Κρα-
τοῦντος τοῦ ιαθέντος χωλοῦ» (Πρξ. γ' 11-16). Εὐαγγέλιον: τοῦ
εὐαγγελιστοῦ, Μαΐου 8, «Είστηκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ» ('Ιω.
ιθ' 25-28, κα' 24-25).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ ιεροῦ Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ
Ἐξαιρέτως «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζον, φωτίζον».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Σῶμα Χριστοῦ» (εἰς δὲ τὸν ἐπ' ὄνόματι τοῦ
ἀγίου τιμωμένους ναοὺς «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»)· ἀντὶ τοῦ Εἴδο-
μεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη»· ἡ ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα διαλο-
γικῶς.

**9. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ (Β' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ, ΤΟΥ
ΘΩΜΑ).** «Τὰ ἐγκαίνια τῆς (καθ' ἔβδομάδα ἀνακυκλουμένης)
ἐօρτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναστάσεως καὶ ἡ τοῦ ἀποστόλου
Θωμᾶ σωτήριος ὁμολογία». Ἡσαΐου προφήτου (η' αἱ. π.Χ.),
Χριστοφόρου μάρτυρος (†250). Νικολάου τοῦ ἐν Βουνένοις.
Τερψινούμου ὁσίου τοῦ Σιμωνοπετρίτου (†1957). Ἐωθινὸν α'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ α') τῶν ἐκ Σαμοθράκης 5 νεομαρτύρων (†1836).
β) τῶν ἐν Ναούσῃ τιμωμένων νεομαρτύρων γ) Νικήτα τοῦ νέου τοῦ
ἐν Σέρραις ἀθλήσαντος.

ΤΗ Θ' ΤΟῦ Πάσχα (ἐναρκτήριος ἀκολουθία).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη»
τρίς (ἄπαξ ἐκ τοῦ βήματος καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν)· ὁ προ-
οιμιακὸς ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν (ώς καὶ ἐφεξῆς μέχρι
τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα), τὰ εἰρηνικὰ καὶ τὸ ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» τὰ 6 ἰδιόμελα τῆς ἐօρτῆς, Δόξα,
Καὶ νῦν, «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐπέστης, Χριστέ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἥλαρόν», «Ο Κύριος ἐβασίλευσεν».

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 ἰδιόμελα τῆς ἐօρτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «Φι-
λάνθρωπε, μέγα καὶ ἀνείκαστον».

«Νῦν ἀπολύεις»· τρισάγιον (ὅ περ ἀπὸ σήμερον καὶ ἐφε-
ξῆς λέγεται ἐν πάσαις ταῖς ἀκολουθίαις, μόνον δ' ἐν ἀρχῇ τῶν

άκολουθιῶν ἀντικαθίσταται ύπὸ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη», οὐχὶ δὲ καὶ ἐν ᾗλοις σημείοις αὐτῶν), καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγι- σμένου τοῦ μνήματος» (τρίς). Ἀπόλυτις «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός...».

Εἴδησις. Άπο σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ πά- σχα εἰς τὴν ἔναρξιν πασῶν τῶν ἀκολουθιῶν, μετὰ τὸ «Ἐύλογητός», γάλλεται τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ἄπαξ ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ ἀνά μίαν ὑφ' ἐκάστου τῶν χορῶν· καὶ εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καταλιμπάνε- ται τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» καὶ ἄρχεται εὐθὺς ἡ ἀνάγνωσις τοῦ προοιμιακοῦ· εἰς δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ μεσονυκτικοῦ, τοῦ ὅρθρου καὶ τῶν ὥρῶν παραλείπεται τὸ «Ἄγιος ὁ Θεός» καὶ λέγεται εὐθὺς Δόξα. Καὶ νῦν, «Παναγία Τριάς» καὶ τὰ λοιπά· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν μετὰ τὸ «Ἐύλογημένη» καὶ τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρίς) εὐθὺς τὰ εἰρηνικά.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ α' ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄζιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύ- ριος» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς δὶς ἔκαστον (εὐλογητάρια δὲν γάλλονται χάριν τῆς δεσποτικῆς ἑορτῆς). Εὐθὺς οἱ ἀναβαθμοὶ «Ἐκ νεότητός μον»· προκειμενον «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον» (τρίς) μετὰ τοῦ στίχου αὐ- τοῦ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Ἀπασα ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ (α') Εὐαγγελίου, τὸ ὄποιον ἀναγινώσκεται ἐντὸς τοῦ ἴ. βήματος, ώς ὅλα τὰ ἐω- θινά· ὁ ν' ψαλμὸς γάλλεται, καὶ γίνεται ἡ συνήθης προσκύνη- σις τοῦ Εὐαγγελίου.

ΚΑΝΩΝ ὁ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν εἰς 6, «ἄνευ στίχων»· μετὰ τὴν γ' ὁδὴν ἡ ὑπακοὴ «Ως ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου»· μετὰ τὴν ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνο- λόγιον, καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς ἑορτῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι τοῦ κανόνος τοῦ Πάσχα «Ἀναστάσε- ως ἡμέρα»· (ἀντὶ τοῦ *Tὴν τιμιωτέραν*) γάλλεται ἡ θ' ὁδὴ τοῦ κανόνος τῆς σήμερον ἑορτῆς, ἡ τοι ὁ είρμος «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα» καὶ τὰ ἐν συνεχείᾳ τροπάρια, ἐν τέλει δὲ καταβασία ὁ είρμος «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» μετά τοῦ «Ύψοῦτε Κύριον» κ.λπ. (ὅ περ ἐπανέρχεται ψαλλόμενον καθ' ἑκάστην Κυριακήν), καὶ τὰ τῆς ἑορτῆς «Ἐμῶν μελῶν χειρί σου» δίς, «Σήμερον ἔαρ μωρίζει» ἄπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 3 προσόμοια τῆς ἑορτῆς εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ». Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Ἐόλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, καὶ τὰ εἰρηνικά. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

META THN EISODON (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθὺς τὸ) ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» καὶ κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς. Απόστολος τῆς Κυριακῆς, «Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων» (Πρξ. ε' 12-20): Εὐαγγέλιον ὁμοίως, θ' ἐωθινόν, «Οὕσης ὄψιας» (Ιω. κ' 19-31).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἱρμὸς «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα».

KOINΩΝΙΚΟΝ «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον· αἴνει τὸν Θεόν σου, Σιών· ἀλληλούια». Αντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς, «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ: «Πληρωθήτω», «Εἴη τὸ δόνομα Κυρίου». Απόλυσις ως εἰς τὸν ἐσπερινόν.

10. Δευτέρα. Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ. Λαυρεντίου ὁσίου τοῦ Μεγαρέως, Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων (μετακομιδὴ λειψάνου).

Διατάξεις καθημερινῶν Πεντηκοσταρίου

1. Ἀπὸ σήμερον αἱ καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαι τελοῦνται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου, συμψάλλονται δὲ καὶ αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μηναίου, πλὴν Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου. (Περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀκολουθιῶν, βλ. εἰδῆσιν μετὰ τὸν ἐσπερινὸν τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ.)

2. Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς Τρίτης τοῦ τυφλοῦ ἐν καθημερινῇ (ἐκτὸς δηλονότι Κυριακῆς ἢ ἑορτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου), ἐὰν τόχῃ ἑορταζόμενος ἄγιος, μετὰ τὰ δοξαστικὰ τοῦ Μηναίου. Καὶ νῦν ψάλλονται τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ ἑόρτια ἰδιόμελα τῆς σειρᾶς, καὶ οὐχὶ τὸ «Ἀναστάσεως ἡμέρα», καθὼς καὶ τὰ ἀπολυτίκια, τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τὰ κοντάκια

τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἡ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ Πάσχα (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §33· καὶ 23 Απριλίου, ὑποσημ. 4).

3. Εἰς τὸν ὅρθρον **τῶν καθημερινῶν** μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα, μετὰ τὰ καθίσματα (ἢ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὅρθρου, εἰ ἔστι), λέγεται τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ Θεασάμενον» καὶ εἶτα ὁ ν' ψαλμός. Τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἡ ἑορτῆς, καὶ οὐχὶ ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα (ἀπὸ αὔριον ἔως τοῦ Σαββάτου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ Θωμᾶ). **στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον»** ἐπίσυναπτοντες εἰς ἔκαστον στίχον τὸν είρμον «Τὴν τιμιωτέραν». Ἐὰν προβλέπωνται καταβασίαι, ψάλλονται οἱ είρμοι «Ἀναστάσεως ἡμέρα», πλὴν τῆς περιόδου τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ πλὴν Κυριακῆς Δευτέρας καὶ Τρίτης τοῦ τυφλοῦ.

4. Τὰ ἀντίφωνα τοῦ Πάσχα καὶ τὸ εἰσοδικὸν «Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε» εἴθισται νῦν νὰ «ψάλλωνται ἀπαράλλακτα καθ' ἔκαστην ἡμέραν μέχρι τῆς ἀποδόσεως· καὶ τοι τὰ ἀρχαῖα τυπικὰ ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀντιπάσχα διατάττουσιν ἐναρξιν τῶν τυπικῶν καὶ μακαρισμῶν, καὶ ἀντὶ εἰσοδικοῦ ὄριζονται τὸ “Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν”» (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37).

5. Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἰσοδον, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον ψάλλεται τὸ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς ἡ ἑορτῆς· (μέχρι τοῦ ἐπομένου Σαββάτου ψάλλεται τὸ κοντάκιον τοῦ Θωμᾶ «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ»).

6. Απὸ σήμερον εἰς τὰς λειτουργίας τῶν καθημερινῶν μετὰ τὸ «Ἐξαιρέτως» ἐπανέρχεται ψαλλόμενον τὸ **«Ἄξιον ἐστίν»**, ἐκτὸς ὅντις ὥριζῃ ἄλλως τὸ Τυπικόν.

7. Ἐπίσης μέχρι τῆς ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς ψάλλεται εἰς πάσας τὰς θ. λειτουργίας τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», εἰς ἀπάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπόλυνσις λέγεται «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...», ἀντὶ δὲ τοῦ Δι’ εὐχῶν –κατ’ ἐπικρατῆσαν ἐν Ἑλλάδι ἔθος– ὁ ὄντος «Χριστὸς ἀνέστη» (Σύστημα Τυπικοῦ, σελ. 659, ὑποσημ. 1305).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυρ. ἶ' ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16).

Εὐαγγέλιον: ὄμοίως, Πέμ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 12-19).

11. Τρίτη. Ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τῆς Κων/πόλεως (402), Μωκίου ἱερομάρτυρος (γ' αἰ.). Κυρίλλου (†869) καὶ Μεθοδίου (†855) τῶν ἐκ Θεσσαλονίκης ἴσαποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλαύνων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Ιωάννου ('Ιω. γ' 16-21).

12. Τετάρτη. Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κωνσταντίας Κύπρου (†403), Γερμανοῦ Κων/πόλεως (†740). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἐν Κυθήροις.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. β' ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 13-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β' ἑβδ. Ἰωάννου (Ιω. ε' 17-24).

13. Πέμπτη. Γλυκερίας μάρτυρος (†177). Σεργίου ὁμολογητοῦ, Παυσικάκου ἐπισκόπου Συνnάδων (ζ' αἱ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. β' ἑβδ. Πράξεων (Πρξ. δ' 23-31).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β' ἑβδ. Ἰωάννου (Ιω. ε' 24-30).

14. Παρασκευή. Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ (†251). Θεράποντος ἰερομάρτυρος, Λεοντίου ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων (912-929).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. β' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ε' 1-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β' ἑβδ. Ἰωάν. (Ιω. ε' 30-ζ' 2).

15. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἔօρτῆς τοῦ Θωμᾶ». Παχωμίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†358). Ἀχιλλείου ἀρχιεπισκόπου Λαρίσης (δ' αἱ.).

Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκιον «Ἐσφραγισμένον τοῦ μνήματος»· κοντάκιον «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἰδιόμελα τῆς ἔօρτῆς 3 «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων» κ.λπ., καὶ τοῦ Μηναίου 3, Δόξα, «Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Ἀπόστιχα τὰ 4 ἀναστάσιμα ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Απολυτίκιον «Ἐσφραγισμένον τοῦ μνήματος» (τρίς).

Εἰς τὸν ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἔօρτῆς (τρίς)· καθίσματα ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ «Ἄναστασιν Χριστοῦ», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, ὁ τῆς ἔօρτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἔօρτῆς «Ιδών μον τὴν πλευράν» (ὅρα Κυρ. Θωμᾶ πρωΐ)· ἀφ' ζ' (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἔօρτῆς) τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἔօρτῆς καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας. Καταβασίαι, οἱ εἱρμοὶ «Ἄναστασεως ἡμέρα»· (ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμιωτέραν) ἡ θ' ὥδη τοῦ κανόνος τῆς ἔօρτῆς, καὶ ἐν τέλει ὁ εἱρμὸς «[Ο] ἄγγελος ἐβόα...] Φωτίζου,

φωτίζου». Ἐξαποστειλάρια, τὰ δύο τῆς ἑορτῆς ἀνὰ μίαν. Εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 6 (άπὸ τοῦ στίχου «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῆμα...»), ἀναστάσιμα 3 καὶ στιχηρὰ προσόμοια τῆς ἑορτῆς 3 (ἄ ζήτει εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν) «Μετὰ τὴν ἐκ τάφου σου» κ.λπ., Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ», δοξολογύα μεγάλη, «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος» καὶ κοντάκιον «Τῇ φιλοπράγμονι δεξιᾷ». Ἀπόστολος τῆς ἡμέρας, Σαβ. β' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ε' 21-32). Εὐαγγέλιον ὄμοιώς, Σαβ. β' ἔβδ. Ἰω. (Ἰω. ζ' 14-27). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἱρμὸς τῆς θ' ωδῆς τῆς ἑορτῆς «Σὲ τὴν φαεινὴν λαμπάδα». Κοινωνικὸν τῆς ἑορτῆς «Ἐπαίνει, Ἱερουσαλήμ, τὸν Κύριον»· ἀντὶ τοῦ Εἰδομεν... τὸ «Χριστὸς ἀνέστη».

16. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἀγίων μυροφόρων γυναικῶν, ἔτι δὲ Ἰωσὴφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ τοῦ νυκτερινοῦ μαθητοῦ Νικοδήμου». Θεοδώρου ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου (†368). Ἡχος β', ἐωθινὸν δ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§16-18).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ: α') πάντων τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ διαλαμψάντων ἀγίων· β') Δημητρίου νεομάρτυρος ἐκ Χώρας Τριφυλίας (14 Απριλίου)· γ') Ἡλία νεομάρτυρος τοῦ Ἀρδούνη (†1685)· δ') Σεραφείμ ιερομάρτυρος ἐπισκόπου Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου (4 Δεκεμβρίου), ἐν Καρδίτσῃ· ε') τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν ἐν Μανδαμάδῳ Μηθύμνης ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τοῦ ἵ. ναοῦ τοῦ προσκυνήματος.

Εἰς τὴν θ'. ἀπολυτίκιον «Ἐσφραγισμένου τοῦ μνήματος»· κοντάκιον «Τῇ φιλοπράγμονι».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς, ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», τὰ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ 10 ἐσπέρια, Δόξα, «Αἱ μυροφόροι γυναικες», Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά». Απόστιχα τὸ ἀναστάσιμον «Ἡ ἀνάστασίς σου, Χριστὲ σωτὴρ» καὶ τὰ «Πάσχα ιερόν», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον». Απολυτίκια «Ὦτε κατῆλθες», Δόξα, «Ο οὐσικήμων Ἰωσήφ», Καὶ νῦν, «Ταῖς μυροφόροις».

Σημείωσις. Απολυτίκιον τοῦ σήμερον συνεορταζόμένου ἀγίου Νικοδήμου, ψαλλόμενον, εἰ δόξοι τῷ προεστῶτι· ἥχος δ', πρὸς «Κανόνα πίστεως». «Χριστὸν τὸν Κύριον ἐν νυκτὶ ἐπεσκέψατο· ἀναγέννησιν ἄνωθεν ἐκδιδαχθεὶς ἐμαθήτευσεν, ώς κεκρυμμένος ἀπόστολος· εὐθαρσῶς διεφώνει πρὸς φαρισαίους καὶ γραμματεῖς, τὸν σωτῆρα διώκοντας· ὃν νεκρὸν καθεῖλεν ἐκ τοῦ σταυροῦ, μύρα τῇ ταφῇ ἐνεγκών, Νικόδημος ὁ ἔνθερμος».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., «Οὐ εὐσκήμων Ἰωσήφ».

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ Ἄμωμος.] Τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν είρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων, καταλιμπανομένου τοῦ κανόνος τῶν μυροφόρων· μετὰ τὴν γ' ὡδὴν τὰ δύο μεσώδια καθίσματα τῶν μυροφόρων· μετὰ τὴν ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν μυροφόρων, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ύπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ τοῦ Πάσχα· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὡδῆς τῆς Θεοτόκου, ἡ θ' ὡδὴ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων καὶ τῶν μεγαλυναρίων ψαλλομένων ώς ἔξῆς·

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἐθελούσιώς παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἔξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὸν ἔξαναστάντα τριήμερον ἐκ τάφου Χριστὸν τὸν ζωοδότην. «Φωτίζου, φωτίζου...»

Χριστὸς τὸ καινὸν Πάσχα, τὸ ζωόθυτον θῦμα, ἀμνὸς Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν κόσμου. «Ὦ Θείας, ὡ φιλης...»

Σήμερον πᾶσα κτίσις ἀγάλλεται καὶ χαίρει, ὅτι Χριστὸς ἀνέστη καὶ ἀδης ἐσκυλεύθη. «Ὦ Πάσχα τὸ μέγα...»

Δόξα. Μεγάλυνον, ψυχή μου, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου θεότητος τὸ κράτος. «Συμφώνως, παρθένε...»

Καὶ νῦν. Χαῖρε, παρθένε, χαῖρε· χαῖρε, εὐλογημένη· χαῖρε, δεδοξασμένη· σὸς γὰρ νίδος ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. «Ἐνφραίνου, ἀγάλλον...»

Εῖτα «Ο ἄγγελος ἐβόα τῇ κεχαριτωμένῃ· ἀγνὴ παρθένε, χαῖρε· καὶ πάλιν ἔρῳ, χαῖρε· ὁ σὸς νιὸς ἀνέστη τριήμερος ἐκ τάφου. Φωτίζον, φωτίζον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἄγιος Κύριος» μετὰ τοῦ «Ὑψοῦτε Κύριον» κ.λπ.· εἶτα τὸ τοῦ πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» καὶ τῶν μυροφόρων ἀνὰ μίαν.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἰερὸν» κ.λπ. μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ· δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. «Ἐύλογημένη», «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Αντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια «Οτε κατῆλθες», «Ο εὐσχήμων Ἰωσήφ», «Ταῖς μυροφόροις» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. γ' Πράξ., «Πληθυνόντων τῶν μαθητῶν» (Πρξ. σ' 1-7). Εὐαγγέλιον: τῶν μυροφόρων, «Ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Αριμαθαίας» (Μρ. ιε' 43-ις' 8).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζον, φωτίζον». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· ὀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ.

17. Δευτέρα. Ἄνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστόλων (α' αἰ.). Αθανασίου ἀρχιεπ. Χριστιανουπόλεως Τριψυλίας (†1735), Νικολάου νεομ. τοῦ ἐκ Μετσόβου (†1617).

Εἰδήσεις. 1. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς παρούσης ἐβδομάδος βλέπε 10 Μαΐου καὶ τὴν καθ' ἡμέραν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

2. Καθ' ἑκάστην εἰς τε τὸν ἐσπερινὸν καὶ τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ 3 ἀπολυτίκια τῆς ἑορτῆς ψάλλονται ώς ἔξῆς· «Ο εὐσχήμων», «Οτε κατῆλθες», «Ταῖς μυροφόροις» (Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα), ἀλλ' εἰς τὸ τέλος τοῦ μεσονυκτικοῦ καὶ τοῦ ὅρθρου μόνον τὸ «Ταῖς μυροφόροις».

3. Ἔως τοῦ Σαββάτου τῆς παρούσης ἐβδομάδος τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῶν μυροφόρων «Τὴν Μωσέως φόήν» (μετὰ στίχου εἰς τὰ τροπάρια «Δόξα σοι, ο Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»)· ἐνῷ εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ ἔξῆς· ἥκος β'·

«Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις φθεγξάμενος, τὸν θρῆνον τῆς προμήτορος Εὔας κατέπαυσας, τῇ ἀναστάσει σου Χριστὲ ὁ Θεός· τοῖς ἀποστόλοις δὲ τοῖς σοῖς κηρύγγτειν ἐπέταξας· ὁ σωτὴρ ἔξανέστη τοῦ μνήματος».

Απόστολος: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. c' 8-ζ' 5, 47-60).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἑβδ. Ἰωάν. (Ιω. δ' 46-54).

18. Τρίτη. Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου καὶ Βενεδίμου τῶν μαρτύρων (γ' αἱ.).

Απόστολος: ἡμέρας, Τρ. γ' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 5-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ' ἑβδ. Ἰωάν. (Ιω. c' 27-33).

19. Τετάρτη. Πατρικίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Προύσης καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Τῶν 13 ὁσιομαρτύρων μοναχῶν τῶν καέντων ἐν Λευκωσίᾳ Κύπρου ὑπὸ τῶν Φράγγων λατινοδόξων (†1231).

Απόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 18-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ' ἑβδ. Ἰωάν. (Ιω. c' 35-39).

20. Πέμπτη. Θαλλελαίου μάρτυρος (†284). Λυδίας τῆς Φιλιππησίας (α' αἱ.). Νικήτα, Ἰωάννου καὶ Ἰωσήφ ὁσίων (ια' αἱ.).

Απόστολος: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 26-39).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἑβδ. Ἰωάν. (Ιω. c' 40-44).

21. Παρασκευή. † Κωνσταντίνου (†337) καὶ Ἐλένης (†327) τῶν θεοστέπτων βασιλέων.

Ἡ ἀκολούθια ψάλλεται ώς ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς προλαβούσης Κυριακῆς (T.M.E. 21 Μαΐου, περίπτ. γ' §6). Τὰ ιδιόμελα τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων βλέπε ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας καὶ τῇ Παρασκευῇ πρωί.

Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκια «Οὐ εὐσχήμων», Δόξα, «Οτε κατῆλθες»· κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ «Μακάριος ἀνήρ».

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», προσόμοια τοῦ Μηναίου 3 εἰς 6 (ἄπαντα ἐκ δευτέρου), Δόξα, «Πλουσίων δωρεῶν», Καὶ νῦν, τὸ ιδιόμελον τῆς σειρᾶς τῆς ἑορτῆς «Αἱ μυροφόροι ὅρθριαι γενόμεναι».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου «Πρῶτος βασιλεὺς» κ.λπ., Δόξα, «Σέλαις φαεινότατον», Καὶ νῦν, τὸ τῆς σειρᾶς τῆς ἑορτῆς «΄Ητιήσατο ’Ιωσήφ».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ό εὐσχήμων ’Ιωσήφ», «΄Οτε κατῆλθες», Δόξα, «Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον», Καὶ νῦν, «Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ Δόξα αὐτῶν, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Μετὰ φόβου ἥλθον αἱ γυναικὲς» (Παρασκευῇ τῶν μυροφόρων πρώι, εἰς τὸν στίχον τῶν αἵνων), τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια ὡς προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' στιχολογίαν τὸ τοῦ Μηναίου «Νέος γέγονας Δανίδ», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Τὰ μύρα θερμῶς» (Παρασκευῇ πρώι, εἰς τὰ καθίσματα). Εἰς τὴν β' στιχολογίαν τὸ τοῦ Μηναίου «Ἐλκόμενος ἐπὶ σταυροῦ», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς·

΄Ηχος β'. Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχονσα.

Πρὸς τὸ μνῆμά σου, σῶτερ, | αἱ σεπταὶ μυροφόροι ἔλθοῦσαι | τὸν δεσπότην ἀλείψασθαι μύροις | ὡς βροτόν σε κατηπείγοντο· | ἄγγελος δὲ αὐταῖς χαρὰν ἐμήνυσεν· | ἀνέστη ὁ Κύριος, | δι' ὅ κηρύζετε ἀποστόλοις | τὴν ἐκ τάφου ὄντως φρικτὴν τούτου ἔξανάστασιν.

Τὸ διὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ Μηναίου «Ἡ εὔσημος μνήμη σου», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς·

΄Ηχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τὰ μύρα, σωτήρ, γυναικὲς προσκομίζουσαι | ἐξήτουν σπουδῆς μυρίσαι σε, φιλάνθρωπε, | ἐκ τοῦ τάφου δὲ ἄγγελος πρὸς αὐτὰς ἐβόα· | Ἐγήγερται ὁ ζωοδότης καὶ Κύριος | πατήσας τὸν ἄδην καὶ τὸν θάνατον.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ὄρθρου –μετὰ τῆς ἐν τῷ Μηναίῳ τάξεως αὐτοῦ– τὸ τῆς λειτουργίας τῆς 13ης Νοεμ., «΄Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα» (΄Ιω. 1' 9-16). Εἴτα «Ἄναστασιν Χριστοῦ», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μηναίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ό τῶν μυροφόρων «Ἐσταυρώθης σαρκὶ» μετὰ τῶν είρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου ἀνὰ 4· ἀπὸ γέ ὡδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις», εἴτα τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου «Τὰς αἰσθήσεις ἐκτείνας», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἔξῆς τῆς ἑορτῆς

Ὕχος β'. Αὐτόμελον.

Τῶν μαθητῶν σου ὁ χορὸς | σὺν μυροφόροις γυναιξὶν ἀγάλλεται συμφώνως· | κοινὴν γὰρ ἑορτὴν σὺν αὐταῖς ἑορτάζουσιν | εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς σῆς ἀναστάσεως· | καὶ δι' αὐτῶν βοῶμέν σοι· φιλάνθρωπε, Κύριε, | τῷ λαῷ σου παράσχον τὸ μέγα ἔλεος.

Ἄφ' οὐδὲν τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μηναίου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζουν, φωτίζουν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τὸ τοῦ Μηναίου «Οὐκ ἐξ ἀνθρώπων εἴληφε» καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς (Κυριακῆς μυροφόρων) «Γυναικες ἀκοντίσθητε».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ 4 προσόμοια τοῦ Μηναίου «Χαίροις, Κωνσταντῖνε πάνσοφε» κ.λ.π., Δόξα, «Ο τῶν ἀνάκτων ἄναξ», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς, ὥχ. β', «Μυροφόροι γυναικες, τῷ τάφῳ» (Παρασκευῇ πρωί, εἰς τοὺς αἵνους). Δοξολογία μεγάλη, τὸ ἀπολυτίκιον [«Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον», Δόξα, Καὶ νῦν] «Ταῖς μυροφόροις γυναιξὶν» (πρβλ. Τ.Μ.Ε., Άπρ. 25, §8).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ᾽ εὐθὺς τὰ) ἀπόλυτικια «Ο εὐσχήμων», «Οτε κατῆλθες», «Ταῖς μυροφόροις», «Τοῦ σταυροῦ σου τὸν τύπον» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 21ης Μαΐου. Απόστολος: τῶν ἀγίων, Μαΐου 21, «Ἄγριππας ὁ βασιλεὺς» (Πρξ. κε' 1, 12-20). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζήτει Νοεμ. 13 εἰς τὸν ὅρθον, «Ἄμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος» (Ιω. ι' 1-9).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· «Χριστὸς ἀνέστη», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

22. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῶν μυροφόρων». Βασιλίσκου μάρτυρος (†308). Δημητρίου καὶ Παύλου νεομαρτ. Τριπόλεως Πελοποννήσου· μνήμη τῆς β' Οἰκουμ. συνόδου ἐν Κων/πόλει (381).

Ἡ ἀκολουθία ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (Τ.Μ.Ε., διάταξις Πεντηκοσταρίου §19): ἔξαποστειλάριον καὶ κοντάκιον μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. θ' 19-31). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἐβδ. Ἰωάννου ('Ιω. ιε' 17-ις' 2). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι». «Χριστὸς ἀνέστη».

23. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Μνεία τῆς τοῦ παραλύτου θεραπείας». Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συνάδων τοῦ ὁμολογητοῦ (†821). Μαρίας μυροφόρου τοῦ Κλωπᾶ, Συνεσίου ἐπισκ. Καρπασίας τῆς Κύπρου. Ἡχος γ', ἐωθινὸν ε' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§20-22).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ, ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων τοῦ ἀγίου Θεοδώρου τοῦ Βυζαντίου, πολιούχου Μυτιλήνης († 17 Φεβρ. 1795). Σύναξις πάντων τῶν ἐν Εύβοιᾳ διαλαμψάντων ἀγίων.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Οτε κατῆλθες»· κοντάκιον «Τὸ χαῖρε ταῖς μυροφόροις».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς (ἄνευ τοῦ Δεῦτε προσκυνήσωμεν) καὶ τὸ Ψαλτήριον. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 7 καὶ τὰ δύο ἰδιόμελα τοῦ παραλύτου (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, «Ἄνερη ὁ Ἰησοῦς», Καὶ νῦν, «Πᾶς μὴ θαυμάσωμεν». Ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον «Ο τῷ πάθει σου, Χριστὲ» καὶ τὰ «Πάσχα ιερόν», Δόξα, «Ἐν τῇ στοᾷ», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Ἀπολυτίκιον «Ἐύφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ τῆς λιτῆς ἰδιόμελα ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἡ ὑπακοή τοῦ ἥχου «Ἐκπλήττων τῇ ὄρασει».

Εἰς τὸ ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Ἐύφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν είρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων μετὰ τὴν γ΄ φόδην τὸ μεσώδιον κάθισμα «'Ρῆμα παράλυτον» καὶ τὸ θεοτοκίον*, μετὰ τὴν ζ΄ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ παραλύτου, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι τοῦ Πάσχα· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς φόδης τῆς Θεοτόκου) ἡ θ΄ φόδη τοῦ Πάσχα ώς τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων· εἴτα «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζουν, φωτίζουν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἄγιος Κύριος» μετὰ τοῦ «Ὑψοῦτε Κύριον» κ.λπ., τοῦ πάσχα «Σαρκὶ ὑπνώσας» (ἄπαξ) καὶ τοῦ παραλύτου (ἐπίσης ἄπαξ).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἰερὸν» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, «Κύριε, τὸν παράλυτον», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Αντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἰσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ’ εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια «Ἐύφραινέσθω τὰ οὐράνια» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀπόστολος Κυρ. Παραλύτου, «Ἐγένετο Πέτρον διερχόμενον» (Πρξ. θ΄ 32-42). Εὐαγγέλιον ὄμοιώς, «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα» ('Ιω. ε΄ 1-15). Εἰς τὸ 'Εξαιρέτως τὸ «Ο ἄγγελος ἐβόα... Συμφώνως, παρθένε». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ.

24. Δευτέρα. Συμεὼν ὄσιον τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὅρει (†590).

Εἰδήσεις. 1. Διὰ τὰς ἀκολονθίας τῆς παρούσης ἐβδομάδος βλέπε 10 Μαΐου καὶ τὴν καθ' ἡμέραν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

2. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ Τρίτῃ τοῦ παραλύτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ παραλύτου «Θαυμαστὸς ἐνδόξως» (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»).

* Πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτομέλου «Τὴν ὥραιότητα», προτιμητέον τὸ ἔξῆς ὄμοιον θεοτοκίον (ἐκ τῆς Παρακλητικῆς).

«Τὸν ἀκατάληπτον καὶ ἀπερίγραπτον, τὸν ὄμοούσιον Πατρὶ καὶ Πνεύματι, ἐν τῇ γαστρὶ σου μυστικῶς ἔχωρησας, θεομῆτορ· μίαν καὶ ἀσύγχυτον τῆς Τριάδος ἐνέργειαν, ἔγνωμεν τῷ τόκῳ σου, ἐν τῷ κόσμῳ δοξάζεσθαι· δι’ ὃ καὶ εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· Χαῖρε, ἡ κεχαριτωμένη».

3. Κοντάκιον τῆς Δευτέρας καὶ Τρίτη τὸ τοῦ παραλύτου «Τὴν ψυχήν μου, Κύριε», ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 1-16).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. c' 56-69).

25. Τρίτη. «Ἄπόδοσις τῆς ἀκολουθίας τοῦ παραλύτου». Ἡ γ' εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου (850).

Σημείωσις. Τῆς παρούσης περιπτώσεως μὴ προβλεπομένης ύπὸ τοῦ T.M.E., ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται μετὰ τῶν ὕμνων τοῦ Πεντηκοσταρίου ἐκ τῆς Δευτέρας τοῦ παραλύτου ἐσπέρας καὶ τῆς Τρίτης τῆς ε' ἐβδ. πρωί (πρβλ. T.M.E. 23 Απριλίου §26).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐύφραινέσθω»· κοντάκιον «Τὴν ψυχήν μου, Κύριε».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακόν καὶ τὴν α' στάσιν τοῦ Ψαλτηρίου, εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα» (εἰς στίχους 6) τὰ δύο ἰδόμελα τοῦ παραλύτου (δευτεροῦντες τὸ α') ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τοῦ Προδρόμου προσόμοια 3, Δόξα, «Θησαυρὸς ἐνθέων δωρεῶν», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα». Εἰσοδος, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Εἰς τὰ ἀπόστιχα, τὰ 3 προσόμοια τοῦ Μηναίου (τὰ δύο τελευταῖα μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν), Δόξα, τοῦ προδρόμου «Ἡ τῶν θείων ἔννοιῶν», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος». Ἀπολυτίκια «Ἐύφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Ως θεῖον θησαύρισμα», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Οἱ ἔξαψαλμοις. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. Καθίσματα, εἰς τὴν α' στιχολογίαν τοῦ Προδρόμου «Ἐκ γῆς ἀνατεῖλασα», Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ παραλύτου «Πάρεσιν εὕραντο» (ζήτει τῇ Τρίτῃ πρωὶ εἰς τὰ καθίσματα). Εἰς τὴν β' στιχολογίαν τοῦ Προδρόμου «Ἀναδοθεῖσα ὡς χρυσός», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἔτερον τῆς ἑορτῆς, ἥχος γ', πρὸς «Τὴν ὥραιότητα».

'Ρῆμα παράλυτον μόνον συνέσφιγξεν, | ὡς ὁ παγκόσμιος λόγος ἐφθέγξατο | τοῦ δι' ἡμᾶς ἐπὶ τῆς γῆς ὁφθέντος δι' εὐσπλαγχνίαν· | ὅθεν καὶ τὸν κράβατον ἐπιφέρων διήρχετο, | κανοὶ οἱ

γραμματεῖς όρδναν τὸ πραχθὲν οὐχ ὑπέφερον, | κακίας κατεχόμενοι φθόνων | τὰς ψυχὰς παραλύοντι.

Εἶτα τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τοῦ προδρόμου «Ο Ηρώδης, πρόδρομε», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι τῆς ἑορτῆς, ἥχος δ', πρὸς «Ἐπεφάνης σήμερον»·

Ως Θεὸς καὶ Κύριος ἔξαναστήσας | τὸν ποτὲ παράλυτον | εἰπὼν τὸ «Ἄρον τὸν σαντοῦ | κράβατον», Λόγε, διέγειρον | κἀμε ἐν πταίσμασι | πολλοῖς κατακείμενον. (Ἐκ χειρογράφων τοῦ 11ου καὶ τοῦ 15ου αἰῶνος.)

Οἱ ἀναβαθμοὶ «Ἐκ νεότητός μου» κ.λπ. καὶ τὸ ἐν τῷ Μηναῖῳ προκείμενον, Εὐαγγέλιον τοῦ Προδρόμου, Πέμ. γ' ἑβδ. Λουκᾶ, «Ἐξῆλθεν ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ» (Λκ. ζ' 17-30)· εἴτα «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι», ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα κ.τ.λ. ὡς ἐν τῷ Μηναῖῳ. Κανόνες, ὁ τῆς προλαβούσης Κυριακῆς «Ἐνεργῶν σημεῖα» μετὰ τῶν είρμων αὐτοῦ, καὶ ὁ τοῦ Προδρόμου· ἀπὸ γ' ὡδῆς [τὸ κοντάκιον «Τὴν ψυχήν μου, Κύριε» (χῦμα) καὶ ψάλλεται] τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου «Ἐπεφάνη σήμερον», Δόξα, Καὶ νῦν, ἐν ἐκ τῶν προαναφερθέντων καθισμάτων τῆς ἑορτῆς (διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν ἔτερον)· ἀφ' οὐδὲ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ προδρόμου καὶ τὸ μηνολόγιον. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ»· στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον»· ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν»· εἴτα ὁ είρμὸς «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζον, φωτίζον». Ἐξαποστειλάρια, τὸ τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἐπέστη ὁ φιλάνθρωπος». Εἰς τοὺς αἰνους στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Προδρόμου 3 «Χαίροις ἡ ἱερὰ κεφαλὴ» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Τὴν πανσεβάσμιον κάραν», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Κύριε, τὸν παράλυτον» (Τρίτη πρωὶ εἰς τοὺς αἰνους), δοξολογία μεγάλη, τὸ ἀπολυτίκιον «Ως θεῖον θησαύρισμα».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὸ «Εὐλογημένη» τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» τρίς. Αντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ πάσχα. Μετὰ τὴν εἰσόδον, ἀπολυτίκια «Ἐνφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ως θεῖον θησαύρισμα» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τῆς προλαβούσης Κυριακῆς «Τὴν ψυχήν μου, Κύριε». Ἀπόστολος τοῦ προδρόμου, Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ο Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φως λάμψαι» (Β' Κορ. δ' 6-15)· Εὐαγγέλιον όμοίως, Δευτ. δ' ἑβδ.

Ματθ., «Ἀκούσας Ἰωάννης ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ» (Μτθ. ια' 2-15). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

26. Τετάρτη. † «Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Κάρπου ἐκ τῶν 70 (α' αἱ.). Ἀλφαίου ἀποστόλου. (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου, §§ 23-25).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐνόφραινέσθω», Δόξα, «Ως θεῖον θησαύρισμα»· κοντάκιον «Τὴν ψυχήν μου, Κύριε».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ὁ προοιμιακός (Ψαλτήριον δὲν στιχολογεῖται διὰ τὴν δεσποτικὴν ἑορτήν). Εἰς τὸ «Κύριε ἐκέκραξα» τὰ 3 προσόμοια «Πάρεστιν ἡ μεσότης ἡμερῶν» εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τῆς ἑορτῆς μεσούσης». Εἰσόδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Απόστιχα τὰ 3 ἴδιομελα «Πεντηκοστῆς ἐφέστηκε» μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν εἰς τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς». Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς.

Εἰς τὸν ὅρθρον ἡ ἀκολουθία ως ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Καταβασίαι οἱ είρμοι τῆς ἑορτῆς «Θάλασσαν ἐπηξάς»· ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὡδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ θ' ὡδὴ ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς, καὶ ὁ είρμος «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Ἐξαποστειλάρια, στιχηρὰ εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξαστικόν, ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς» ἄπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἴσοδον εὐθὺς τὸ ἀπολυτίκιον «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς» μόνον καὶ τὸ κοντάκιον «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς». Τρισάγιον. Απόστολος: Τετ. δ' ἐβδ. Πράξ., «Κατέφυγον οἱ ἀπόστολοι» (Πρᾶξ. ιδ' 6-18).* Εὐαγγέλιον: Μεσοπεντηκοστῆς, «Τῆς ἑορτῆς μεσούσης» (Ιω. ζ' 14-30). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμος «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Κοινωνικὸν «Ο τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κάγῳ ἐν αὐτῷ, εἰπεν ὁ Κύριος» (ἄνευ ἀλληλούια)· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἄπαξ· καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

* Ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς, ἥχος γ', στίχος α' «Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ», στίχος β' «Αἴνείτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθός».

Ἐν τῇ τραπέζῃ, κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. 1) Απὸ σήμερον ἔως τῆς Τρίτης τῆς Σαμαρείτιδος τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται ἐναλλὰξ οἱ κανόνες τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (τῇ μὲν Πέμπτῃ, τῷ Σαββάτῳ καὶ τῇ Δευτέρᾳ ὁ α' κανών, τῇ δὲ Παρασκευῇ, τῇ Κυριακῇ καὶ τῇ Τρίτῃ ὁ β').

2) Ἐπίσης ἀπὸ σήμερον ἔως τῆς ἀποδόσεως, πλὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος, ἀν̄ ἔօρτάζεται ὄγιος, καταβασίαι ψάλλονται αἱ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Θάλασσαν ἐπηξάς» (ὅρα Τ.Μ.Ε. 23 Απρ. §31).

3) Κοντάκιον ἔως τῆς ἀποδόσεως τὸ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς «Τῆς ἔօρτῆς τῆς νομικῆς» [πλὴν τῆς Κυριακῆς τῆς Σαμαρείτιδος].

27. Πέμπτη. Ἐλλαδίου ιερομάρτυρος (ζ' αι.). Ἰωάννου ὁμολογητοῦ τοῦ ᾧ ρώσου († 1730).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 34-43).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ιω. η' 12-20).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ ᾧ ρώσου, ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ συμψάλλεται ἐκ τῆς οἰκείας φυλάραδος μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε., 23η Απρ. §§30-32).

28. Παρασκευή. Εὐτυχοῦς ἐπισκόπου Μελιτινῆς· Ἐλικωνίδος μάρτυρος (†244). Ἄνδρέου τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. δ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ι' 44-ια' 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ιω. η' 21-30).

29. Σάββατον. Θεοδοσίας παρθενομάρτυρος. Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκ. Ἀλεξανδρείας (†328). Ὅπομονῆς ὁσίας. [Ἐπέτειος τῆς ἀποφράδος ἡμέρας τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων γενομένης ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως (1453).]

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 1-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. δ' ἔβδ. Ἰωάν. (Ιω. η' 31-42).

30. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ τῆς Σαμαρείτιδος ἔօρτή, ἐν ᾧ ὁ Ἁγιος Χριστὸς μεσσίαν ἐαυτὸν ώμολόγει». Ἰσαακίου ὁσίου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων (†383). Ἡχος δ', ἐωθινὸν ζ' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§26-27).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη (ἐν Τρικκάλοις) Βησσαρίωνος ἐπισκόπου Λαρίσης, καὶ (ἐν Χώρᾳ Σάμου) Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Εφέσῳ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς»· κοντάκιον «Τῆς ἑορτῆς τῆς νομικῆς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα 4, τῆς Μεσοπεντηκοστῆς 3 καὶ τῆς Σαμαρείτιδος 3, Δόξα, «Παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ», Καὶ νῦν, «Οὐ διὰ σὲ θεοπάτωρ». Ἀπόστιχα τὸ ἀναστάσιμον «Κύριε, ἀνελθὼν ἐν τῷ σταυρῷ» καὶ τὰ «Πάσχα ἴερόν», Δόξα, τῆς Σαμαρείτιδος «Ως ὡφθης ἐπὶ γῆς», Καὶ νῦν, «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς». Ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ διὰ τὴν λιτήν Δόξα, Καὶ νῦν, ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, καὶ τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἔστιν»· ἀπολυτίκιον «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς».

Εἰς τὸ ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρόν», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Μεσούσης τῆς ἑορτῆς». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα καὶ τὰ εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ πάσχα μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ τῶν δύο θεοτοκίων· ἀπὸ γ' ὡδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς καὶ] τὰ καθίσματα τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Σαμαρείτιδος, τὸ μηνολόγιον, καὶ τὸ ύπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἀναστάσεως ἡμέρα»· ἀντὶ τοῦ *Tὴν τιμιωτέραν*, ἡ θ' ὡδὴ τοῦ Πάσχα ως τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων· εῖτα «Οὐ ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» μετὰ τοῦ «Ὑψοῦτε Κύριον» κ.λπ., καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἴερόν», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Ἡ πηγὴ τῆς ζωαρχίας», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἰσόδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρόν», «Μεσούσης τῆς ἑορ-

τῆς» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «*Eἰ καὶ ἐν τάφῳ*». Ἀπόστολος: Κυρ. ε' Πράξ., «*Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι*» (Πρξ. ια' 19-30). Εὐαγγέλιον: Κυρ. τῆς Σαμαρείτιδος, «*Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας*» (Ιω. δ' 5-42). Εἰς τὸ Ἐζαιρέτως τὸ «*Ο ἄγγελος ἐβόα... Εὑφραίνον, ἀγάλλον*». Κοινωνικὸν «*Σῶμα Χριστοῦ*»· «*Χριστὸς ἀνέστη*» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

31. Δευτέρα. Ἐρμείου μάρτυρος (β' αἱ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἑβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 12-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἑβδ. Ἰωάν. (Ιω. η' 42-52).

ΜΗΝ

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΜΗΝ ΙΟΥΝΙΟΣ

᾽έχων ἡμέρας τριάκοντα
Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 9

1. Τρίτη. Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος (†166). Πύρρου ἐπισκόπου.

Εἰδήσεις. 1. Διὰ τὰς ἀκολουθίας τῆς παρούσης ἑβδομάδος βλέπε 10 καὶ 26 Μαΐου, καὶ τὴν καθ' ἡμέραν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

2. Ἐπειδὴ αἱ ἀκολουθίαι τοῦ Μηναίου Ιουνίου ἔχουν συνταχθῆ διὰ τὴν ἑκτὸς Πεντηκοσταρίου περίοδον, σημειοῦνται ἐν αὐτῷ νὰ ψαλοῦν θεοτοκία ἢ σταυροθεοτοκία καὶ οἱ κανόνες τῆς Ὁκτωήχου· δύμως μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἀγίων Πάντων ἀντ' αὐτῶν ψάλλονται ἴδιόμελα, καθίσματα καὶ κανόνες τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιβ' 25-ιγ' 12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. ('Ιω. η' 51-59).

2. Τετάρτη. «Ἀπόδοσις τῆς Μεσοπεντηκοστῆς». Νικηφόρου Κων/λεως τοῦ ὁμοιογητοῦ (†828). Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἀγαρηνῶν.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ώς διατάσσεται ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ στιχολογίας Ψαλτηρίου καὶ χωρὶς τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν τῷ ὅρθρῳ χωρὶς τοῦ συναξαρίου τῆς ἑορτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς). Απόστολος: ἡμέρας, Τετ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιγ' 13-24). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. ('Ιω. ζ' 5-14).

3. Πέμπτη. Λουκιλιανοῦ, Παύλης μαρτύρων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς 4 νηπίων (†370-375).

Εἰδήσεις. 1) Άπο σήμερον ἔως τοῦ Σαββάτου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τῆς Σαμαρείτιδος «Ο πατάξας Αἴγυπτον» (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»).

2) Ἐπίσης μέχρι τοῦ Σαββάτου κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν ψάλλεται τὸ τῆς Σαμαρείτιδος «Πίστει ἐλθοῦσα ἐν τῷ φρέατι».

Ἄπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιδ' 20-ιε' 14).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. Θ' 39-ι' 9).

4. Παρασκευή. Μητροφάνους ἀρχιεπ. Κων/πόλεως (†326).

Μάρθας καὶ Μαρίας ἀδελφῶν τοῦ Λαζάρου.

Ἄπόστολος: ἰεράρχου, 13ης Νοεμ. (Ἐβρ. ζ' 26-η' 2).

Εύαγγέλιον: ἰεράρχου, 21ης Μαΐου (Ιω. ι' 1-9).

5. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος». Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου ἰερομάρτυρος (†362). Νικάνδρου, Γοργίου καὶ Ἀπόλλωνος μαρτύρων (δ' αἱ.). Μάρκου νεομάρτυρος ἐν Χίῳ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν· ἔξαποστειλάριον καὶ κοντάκιον μόνον τὰ τῆς ἑορτῆς τῆς Σαμαρείτιδος. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἐβδ. Πράξεων (Πρξ. ιε' 35-41). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. ι' 27-38). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»· «Χριστὸς ἀνέστη»· «Εἴη τὸ ὄνομα».

6. † ΚΥΡΙΑΚΗ Σ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ». Ἰλαρίωνος ὁσίου τοῦ νέου, ἡγουμένου τῆς μονῆς τῶν Δαλμάτων (†845). Ἡχος πλ. α΄ ἐωθινὸν η΄ (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§29-31).

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ· μνήμῃ Ἀρσενίου τοῦ Ἱερομάρτυρος.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Τὸ φαιδρόν»· κοντάκιον «Πίστει ἐλθοῦσα».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα», ἀναστάσιμα στιχηρὰ 7, τοῦ τυφλοῦ ἴδιόμελα 3, Δόξα, «Κύριε, παράγων ἐν τῇ ὁδῷ», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ». Εἶσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα, τὸ ἀναστάσιμον «Σὲ τὸν σαρκωθέντα» καὶ τὰ «Πάσχα ιερόν», Δόξα, «Δικαιοσύνης ἥλιε», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρα». Ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, πύλη Κυρίου».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὸ ἴδιόμελον τῶν αἵνων «Ο διὰ σπλάγχνα ἐλέονς» ἄνευ στίχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτήν ἴδιόμελον «Οὐλὸν τὸν βίον», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Νεῦσον παρακλήσεσι», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ «Ἄγγελικῇ ὄράσει».

Εις τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Χαῖρε, πύλη Κυρίου». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ή ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ ὁ τοῦ Πάσχα μετὰ τῶν δύο θεοτοκίων μετὰ τὴν γ' ὡδὴν τὸ μεσῷδιον κάθισμα δίς· μετὰ τὴν σ' τὸ κοντάκιον, ὁ οἶκος, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Τῷ σωτῆρι Θεῷ»· (ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὡδῆς τῆς Θεοτόκου) ἡ θ' ὡδὴ τοῦ Πάσχα ώς τῇ Κυριακῇ τῶν μυροφόρων· εἴτα ὁ είρμος «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, «Ἄγιος Κύριος» μετὰ τοῦ «Ὑψοῦτε Κύριον» κ.λπ., καὶ τὰ 3 ἔξαποστειλάρια τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ 4 στιχηρὰ «Πάσχα ἱερὸν» κ.λπ., Δόξα, τὸ ἰδιόμελον «Τίς λαλήσει», Καὶ νῦν, «Ἀναστάσεως ἡμέρᾳ» μετὰ τοῦ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ. Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εις τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὴν εἰσοδον (δὲν ψάλλεται πάλιν τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἀλλ' εὐθὺς τὰ) ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Εἰ καὶ ἐν τάφῳ». Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' Πράξ., «Ἐγένετο πορενομένων» (Πρξ. ις' 16-34). Εὐαγγέλιον: Κυρ. τυφλοῦ, «Παράγων ὁ Ἰησοῦς» ('Ιω. θ' 1-38). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμος «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου». Κοινωνικὸν «Σῶμα Χριστοῦ»· ἀντὶ τοῦ Εἰδόμεν τὸ φῶς τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

7. Δευτέρα. Θεοδότου ιερομάρτυρος τοῦ ἐν Άγκύρᾳ. Ζηναΐδος μάρτυρος, Σεβαστιανῆς ὁσίας, Παναγῆ ιερέως (τοῦ Μπασιᾶ, †1883).

Ειδήσεις. 1. Διὰ τὰς ἀκολουθίας σήμερον καὶ αὔριον βλέπε 10 Μαΐου καὶ τὴν καθ' ἡμέραν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

2. Τῇ Δευτέρᾳ καὶ τῇ Τρίτῃ τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ κανὼν τοῦ τυφλοῦ «Γῆν ἐφ' ἦν οὐκ ἔλαμψεν»· ἐὰν ἔορτάζηται ἄγιος,

καταβασίαι «Τῷ σωτῆρι Θεῷ»· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον «Τῆς ψυχῆς τὰ ὅμματα».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρᾶξ. ΙΖ' 1-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ΙΑ' 47-54).

8. Τρίτη. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ τυφλοῦ». Ἀνακοινωθήσεις της ἑορτῆς τῆς Αναλήψεως (τὴν β' διάταξιν). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρᾶξ. ΙΖ' 19-28). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. ΙΒ' 19-36). «Ἄξιον ἔστιν».

9. Τετάρτη. † «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα». Κυριλλου Άλεξανδρείας († 444).

Εἰς τὴν θ' (τρίψαλμον). Ἀπολυτίκιον «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Τὸ μέγα τῆς Τριάδος μυστήριον»· κοντάκιον «Τῆς ψυχῆς τὰ ὅμματα».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Αντὶ τοῦ «Ἐόλογητὸς ὁ Θεός», ὁ ἱερεὺς θυμιῶν ἐνώπιον τῆς ἀγίας Τραπέζης ἐκφωνεῖ «Δόξα τῇ ἀγίᾳ καὶ ὁμοούσιῳ», εἶτα τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» 10κις ώς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ (ζήτει τὴν β' διάταξιν), ἀλλὰ μετὰ τὴν εἰσοδον τὸ τῆς ἡμέρας προκείμενον. Ἀπόλυτισις ώς ἐν τῇ διακαινησίμῳ ἐβδομάδι (τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» διαλογικῶς).

Αντὶ μεσονυκτικοῦ ἡ ἐναρκτήριος ἀκολουθία τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὸν ὄρθρον. «Δόξα τῇ ἀγίᾳ», «Χριστὸς ἀνέστη» δεκάκις ώς ἐν τῷ ἐσπερινῷ, τὰ εἰρηνικὰ καὶ εὐθὺς ψάλλεται ὁ κανὼν τοῦ Πάσχα· εἰς τὸ τέλος ἐκάστης φόδης ἡ καταβασία τοῦ Πάσχα, τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» (τρίς), τὸ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» ἄπαξ καὶ ἡ αἴτησις ώς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τοῦ Πάσχα, μόνον τὸ μηνολόγιον τῆς ἡμέρας καὶ εὐθὺς «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» (τρίς) καὶ «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς» (τρίς) καὶ τὰ λοιπὰ ώς τῇ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τοῦ Πάσχα· μετὰ τὴν εἰσοδον «Χριστὸς ἀνέστη», «Προλαβοῦσαι», «Ἐι καὶ ἐν τάφῳ». «Οσοι εἰς Χριστόν». Ἀπόστολος: –μετὰ προκειμένου τοῦ Πάσχα— τῆς ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρᾶξ. Ιη'

22-28). Εὐαγγέλιον: τῆς ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ἰω. 1β' 36-47). «Ο ἄγγελος ἐβόα... Φωτίζου, φωτίζου»· «Σῶμα Χριστοῦ». Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη» ἅπαξ ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς, καὶ τρὶς ἀντὶ τοῦ Εἴη τὸ ὄνομα. Η ἀπόλυσις τοῦ Πάσχα ἐν τέλει διαλογικῶς.

Σημείωσις. Ἐν τῇ τραπέζῃ ἐπιτρέπεται κατάλυσις ἰχθύος (βλέπε Πεντηκοστάριον, Τετάρτη πρὸ τῆς Ἀναλήψεως, καὶ Πηδάλιον σ. 789).

10. Πέμπτη. † Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ. Άλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων (†313).

Ἡ θ' τοῦ Πάσχα, ἐν ᾧ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» τρὶς καὶ ὁ προοιμιακός, ἄνευ Ψαλτηρίου. Τὰ ἐσπέρια στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς εἰς 6 (δευτερουμένου τοῦ πρώτου), μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν, καὶ ἐφεξῆς ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν. Ἀπόλυσις «Ο ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινός...» καὶ εἴτα τὸ «Δι' εὐχῶν».

Σημείωσις. Απὸ σήμερον ἔως τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς αἱ ἀκολουθίαι (ἀπόδειπνον, μεσονυκτικόν, ὅρθρος, ὕραι) ἔχουν τὴν ἐξῆς ἔναρξιν· μετὰ τὸ «Εὐλογητὸς» εὐθὺς τρισάγιον, «Παναγία Τριάχ», «Πάτερ ἡμῶν»· εἴτα ἡ λοιπὴ ἀκολουθία κατὰ τάξιν.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· ἀπολυτίκιον «Ἄνελήφθης ἐν δόξῃ».

Εἰς τὸ ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἐξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυύλεος.] Καθίσματα, οἱ ἀναβαθμοὶ «Ἐκ νεότητός μου» κ.λπ., τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὅρθρου (ἐωθινὸν γ', ὃ περ ἀναγινώσκεται ἐκ τῶν βημοθύρων), κανόνες καὶ καταβασίαι ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τῆς ἑορτῆς, τὸ μηνολόγιον καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ Πεντηκοσταρίου. Ἀντὶ τῆς ὁδῆς τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ἡ θ' ὁδὴ τῶν δύο κανόνων, τοῦ μὲν α' μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου «Ἄγγελοι τὴν ἄνοδον τοῦ δεσπότου», καὶ ὁ

είριμὸς «Χαιροὶς, ἄνασσα». Ἐξαποστειλάριον (τρίς), αὗνοι, δοξολογία μεγάλη, «Ἄνελήφθης ἐν δόξῃ».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Ἄνεβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος. Σῶσον ἡμᾶς. Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

META THN EISODON μόνον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, «Τὸν μὲν πρῶτον λόγον» (Πρξ. α' 1-12). Εὐαγγέλιον ὄμοιώς, ἔωθινὸν ζ', «Ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς ἐκ νεκρῶν» (Λκ. κδ' 36-53).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είριμὸς «Σὲ τὴν ὑπὲρ νοῦν». Κοινωνικὸν «Ἄνεβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτίκιον «Ἄνελήφθης ἐν δόξῃ»· «Πληρωθήτω»· «Εἴη τὸ ὄνομα». Απόλυσις ὡς ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

Εἰδήσεις. 1) Απὸ τοῦ ψαλέντος τὴν ἐσπέραν τῆς χθὲς ἐσπερινοῦ ἅρχεται προτασσόμενον τοῦ προοιμιακοῦ τὸ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν» γ'.

2) Ἔως τῆς ἀποδόσεως, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, καταβασία ψάλλονται οἱ είρμοι «Θείῳ καλυφθείς».

3) Εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῆς Ἀναλήψεως στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (T.M.E., σελ. 49, §5), ἀλλ' εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθείς»· κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας»· εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ψάλλεται τὸ «Ἄξιον ἐστίν», ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Ἄνελήφθης ἐν δόξῃ» καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν τὸ «Εἴη τὸ ὄνομα»· ἀπόλυσις ὡς ἐν τῇ ἑορτῇ.

11. Παρασκευή. Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων. Υπεραγίας Θεοτόκου «Ἄξιον ἐστίν», Λουκᾶ ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως τοῦ ἰατροῦ († 1961).

Ἡ ἡμεορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου συμψάλλεται μετὰ τῶν μεθεόρτων τῆς Ἀναλήψεως. Μετὰ τὰ δοξαστικὰ τοῦ ἐσπερινοῦ καὶ τοῦ ὅρθρου, μετὰ τὸ ἀπολυτίκιον καὶ μετὰ τὸ μεσώδιον κάθισμα καὶ τὸ ἔξαποστειλάριον ἀντὶ τῶν θεοτοκίων τοῦ Μηναίου ψάλλονται τὰ ἀντίστοιχα τῆς ἑορτῆς. Οἱ ἐσπερινὸς διεξάγεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, ἀλλὰ γίνεται

εῖσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Ο Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὸν ὄρθρον, καθίσματα ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου· κανόνες ὁ α' τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ κοινὸς τῶν ἀποστόλων· καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς: εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθείς...». Προκείμενον καὶ ἀληλουιάριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος: τῶν ἀγίων, Κυρ. ε' Πράξεων «Διασπαρέντες οἱ ἀπόστολοι» (Πρξ. ια' 19-30). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Νοεμ., «Ο ἀκούων ὑμῶν» (Λκ. ι' 16-21). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· ἀντὶ τοῦ Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ» ἄπαξ.

12. Σάββατον. Ὄνουφρίου ὄσιου (δ' αἱ.). Πέτρου τοῦ ἐν Ἀθῷ (†734).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. c' ἔβδ. Πράξ. (Πρξ. κ' 7-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. c' ἔβδ. Ἰωάν. (Ιω. ιδ' 10-21).

13. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Τῶν ἀγίων 318 θεοφόρων πατέρων τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς συνόδου (325 μ.Χ.)». Ἀκολύντες μάρτυρος (†239). Ἡχος πλ. β', ἐωθινὸν ι' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§41-42).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης»· κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία ἄπασα ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Ἀπόλυνσις (λεγομένη ἔως τῆς θ' ὥρας αὔριον) «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν καὶ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανὸνς καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τὸν Θεοῦ καὶ Πατρὸς Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα, τὰ Δόξα, Καὶ νῦν τῆς λιτῆς τοῦ Πεντηκοσταρίου· ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια (βλέπε εἰς Πεντηκοσταρίον). Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, καὶ πᾶσα ἡ τάξις τοῦ ἐωθινοῦ (ι') Εὐαγγελίου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

KANONEΣ κ.τ.λ. καὶ ἀπὸ γ' καὶ σ' ὡδῆς κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οι είρμοι «Θείω καλυφθείς»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Χαίροις, ἄνασσα».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ καὶ αὗνοι ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Δοξολογία μεγάλη, «Ἄναστας ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ βέλεγεται ἐφύμνιον τὸ «Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν», καὶ εἰς τὸ γένετον τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀνελήφθης»· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς...»*.

[Άν ψαλοῦν τυπικά, εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ 4 ἐκ τῆς ζέτης τοῦ κανόνος τῶν Πατέρων· εἰς δὲ τὸ Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς...»]

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ», «Ὑπερδεδοξασμένος εἶ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πληρώσας οἰκονομίαν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' Πράξ., «Ἐκρινεν ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι» (Πρᾶξ. κ' 16-18, 28-36). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' ἀπὸ τοῦ Πάσχα, «Ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμούς» (Ἰω. ιζ' 1-13).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἴνετε τὸν Κύριον»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς, τὸ «Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ».

14. Δευτέρα. Ἐλισαίου τοῦ προφήτου (900 π.Χ.), Μεθοδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμολογητοῦ (†847), Τιουστίνου ὁσίου τοῦ Πόποβιτς (†1979).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρᾶξ. κα' 8-14).

Εὐαγγέλιον: προφήτου, Παρ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 22-30).

15. Τρίτη. Ἄμως προφήτου (η' αἰ. π.Χ.), Ἀχαϊκοῦ καὶ Στεφανᾶ ἀποστόλων, Ιερωνύμου ὁσίου (†420), Αὐγουστίνου ἐπισκόπου Ιππῶνος (†430).

* Περὶ τῆς ἀνωτέρω τάξεως τῶν ἀντιφώνων καὶ τοῦ εἰσοδικοῦ βλέπε: α) Ἡμερολόγιον/Δίπτυχα Ἐκκλ. Ἐλλάδος, ἐτῶν 1935 (σ. 57), 1972 (σ. 97), 1990 (σ. 141), 1997 (σ. 136-137), 2001 (σ. 141), 2007 (σ. 168); β) «Σύστημα Τυπικοῦ», ἐκδ. Α.Δ., §1869 καὶ ὑποσ. 1377. Πρβλ. Αγγέλου Βουδούρη, «Χρονικά Τυπικά», 1940, σ. 175, §172.

Άπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κα' 26-32).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. ιζ' 2-12).

16. Τετάρτη. Τύχωνος ἐπίσκοπος Κύπρου.

Άπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κγ' 1-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. ιζ' 15-23).

17. Πέμπτη. Ἰσαύρου διακόνου, Βασιλείου καὶ Ἰννοκεντίου (γ' αἰ.). Μανουήλ, Σαβέλ καὶ Ἰσμαήλ τῶν μαρτύρων (†362).

Άπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κε' 13-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. ιζ' 22-33).

18. Παρασκευή. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως». Λεοντίου μάρτυρος, Ὅπατίου, Θεοδούλου, Αιθερίου τῶν μαρτύρων (†70), Λεοντίου ὁσίου τοῦ Ἀργείου.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀναγνωσμάτων καὶ τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὅρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυλέος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Συναξάριον μόνον τοῦ Μηναίου.

Άπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. κζ' 1-κη' 1).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. ιζ' 18-26).

19. † Σάββατον πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (Ψυχοσάββατον). «Μνεία πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κοιμηθέντων εὐσεβῶς Χριστιανῶν». Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ Θαδδαίου ἢ Λεββαίου, καὶ Ἰούδα ἀποστόλου τοῦ θεαδέλφου. Ζωσίμου μάρτυρος (β' αἰ.), Παϊσίου ὁσίου τοῦ μεγάλου.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς Ἀναλήψεως· (μικρά) ἀπόλυσις ώς ἐν τῇ ἑορτῇ (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς).

Αἱ ἀκολουθίαι ψάλλονται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Πεντηκοσταρίου καὶ τοῦ Σαββάτου πρὸ τῆς Κυριακῆς τῆς ἀπόκρεω.

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, ἄνευ εἰσόδου· μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ὁ νεκρώσιμος κανὼν (ἐκ τῆς παννυχίδος) καὶ τὸ μνημόσυνον.

Εἰς τὸν ὅρθρον ὁ κανὼν τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἀλλ' εἰς ἑκάστην ὥδην προτάσσεται ὁ εἰρμὸς αὐτῆς μὴ ἐπαναλαμβανόμενος ἐν τέλει, πλὴν τῆς γ' καὶ σ' φόδης· μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν

οῖκον, τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου καὶ εἴτα τὸ ἔξῆς ὑπόμνημα (ἐκ τοῦ Τριῳδίου): «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνείαν πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος κοιμηθέντων εὑσεβῶς, ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰώνιου, οἱ θειότατοι πατέρες ἐθέσπισαν.

Στίχοι Αμνημόνησον πταισμάτων νεκροῖς, Λόγε,
τὰ χρηστὰ νεκρὰ σπλάγχνα σου μὴ δεικνύων.

Τὰς τῶν προαναπανσαμένων ψυχὰς κατάταξον, δέσποτα
Χριστέ, ἐν ταῖς τῶν δικαίων σου σκηναῖς καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς
μόνος ἀθάνατος. Άμήν».

Καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ είρμοι τῶν φῶν γ', ζ', η' καὶ θ' εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν» ὡς συνήθως· ἔξαποστειλάρια, αἰνοί, ἀπόστιχα κ.λπ. ὡς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· «Ἄγαθὸν τὸ ἔξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ο βάθει σοφίας», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Σὲ καὶ τεῖχος» (ώς ὁρίζει καὶ τὸ Τ.Μ.Ε., Σαββάτῳ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς §45).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Άντιφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ τῶν καθημερινῶν. Μετὰ τὴν εῖσοδον ἀπολυτίκια «Ο βάθει σοφίας» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων». Άπόστολος: κοιμηθέντων, «Οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν» (Α΄ Θεσ. δ΄ 13-17). Εὐαγγέλιον: Σαββάτου πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς (ια΄ ἑωθινόν), «Ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. κα΄ 14-25). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Μακάριοι οὓς ἔξελέξω»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς, τὸ τροπάριον «Ο βάθει σοφίας»· «Πληρωθήτω». Μετὰ τὴν ὄπισθάμβων εὐχὴν τὰ τροπάρια «Μετὰ πνευμάτων δικαίων» κ.λπ., μεθ' ἀ μνημονεύει ὁ ιερεύς, ὡς ἐν τῷ Σαββάτῳ πρὸ τῆς ἀπόκρεω σημειοῦται· εἴτα ἡ ἀπόλυνσις τῆς θ. λειτουργίας.

20. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. «Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ». Μεθοδίου ιερομάρτυρος, ἐπισκόπου Πατάρων (†312). Νικολάου Καβάσιλα (ιδ' αἰ.). (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§47-50.)

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ο βάθει σοφίας»· κοντάκιον «Μετὰ τῶν ἀγίων».

Ἡ ἀκολουθία ἄπασα κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν.

Εις τὸν ἐσπερινὸν δὲν στιχολογοῦμεν Ψαλτήριον, εἰς δὲ τὰ ἐσπέρια (εἰς στίχους 10) δευτεροῦμεν τὸ «Πεντηκοστὴν ἑορτάζομεν» καὶ τὸ «Ἐΐδομεν τὸ φῶς». Εἰς τὴν εἰσοδον προκείμενον «Ο Κύριος ἐβασίλευσε» καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐύλογητὸς εἶ, Χριστὲ» ψάλλεται τρίς. Ἀπόλυτις «Ο ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους Χριστὸς ὁ ἀληθινός...»

Εις τὸ μεσονυκτικόν. «Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», «Βασιλεῦ οὐράνιε» (ὅ περ ἐφεξῆς ἐπανέρχεται ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἀκολουθιῶν μέχρι τοῦ ἐπομένου Πάσχα), τρισάγιον κ.λπ., ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς, τρισάγιον καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐύλογητὸς εἶ, Χριστέ».

Εις τὸ ὅρθρον εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον τρίς, καὶ τὰ λοιπὰ ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Τὸ εἰδικὸν διὰ τὴν ἑορτὴν ὄρθρινὸν Εὐαγγέλιον (Ιω. κ' 19-23) μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ. *Ἀνάστασιν Χριστοῦ* δὲν λέγομεν, ἀλλ' εὐθὺς τὸν ν' ψαλμὸν χῦμα. Οἱ δύο κανόνες τοῦ Πεντηκοσταρίου μετὰ τῶν είρμων αὐτῶν «ἄνευ στίχων» (ἀλλὰ μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν, εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης ὡδῆς τοῦ β' κανόνος). Ἄφ' σ' ὡδῆς τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οίκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὰ συναξάρια Μηναίου καὶ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι διπλαῖ οἱ είρμοι «Πόντῳ ἐκάλυψε» καὶ «Θείῳ καλυφθείς». Ἀντὶ τῆς στιχολογίας τῆς ὡδῆς τῆς Θεοτόκου, ψάλλεται ή θ' ὡδὴ τῶν κανόνων [τοῦ μὲν α' μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», τοῦ δὲ β' μετὰ τοῦ μεγαλυναρίου «Ἄπόστολοι τὴν χάριν τοῦ Παρακλήτου, λαβόντες ἐξεπλήττοντο, ἐτέραις γλώσσαις λαλοῦντες, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδουν】 καὶ ἐν τέλει οἱ δύο είρμοι «Μὴ τῆς φθορᾶς» καὶ «Χαίροις, ἄνασσα». Ἐξαποστειλάρια (τὸ α' δίς, τὸ β' ἄπαξ), στιχηρὰ αὖνων εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐύλογητὸς εἶ, Χριστέ» (ἄπαξ).

Εις τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (ὅ γ' στίχος τοῦ α' ἀντιφώνου ἀρχεται «Οὐκ εἰσὶ λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι...»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ἄσωμεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου. Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ, μόνον τὸ ἀπολυτίκιον καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς. Άντι τρισαγίου, «*὾σοι εἰς Χριστόν*».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, Κυρ. η' Πράξ., «Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς» (Πρξ. β' 1-11). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. η' Ιωάν., «*Tῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς*» (Ιω. ζ' 37-52, η' 12).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είριμος «*Mὴ τῆς φθορᾶς*». Κοινωνικὸν «*Tὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσει με ἐν γῇ εὐθείᾳ· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Eἴδομεν τὸ φῶς τὸ ἀπολυτίκιον «Eύλογητὸς εἶ, Χριστέ»*. Άπολυσις ως ἐν τῷ ἐσπερινῷ χθές. Ἐν συνεχείᾳ συνάπτεται συνήθως καὶ ὁ ἐσπερινός, ως ἔπειται.

Ο ἐσπερινὸς τῆς γονυκλισίας. Ἡ ἀκολουθία ως ἔχει ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Εἴσοδος, «*Φῶς Ἰλαρόν*», καὶ τὸ μέγα προκείμενον «*Tίς θεὸς μέγας*» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Εἶτα αἱ εὐχαὶ τῆς γονυκλισίας κατὰ τὴν ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ τάξιν, τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «*Eύλογητὸς εἶ, Χριστέ*» (γ'). Απόλυσις «*Ο ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἐαντὸν καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὐθίς ἀνελθὼν καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε θεῖον καὶ ἄγιον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμοδύναμον καὶ ὁμόδοξον καὶ συναῦδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἀγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἀγίας αὐτοῦ μητρός, τῶν ἀγίων ἐνδόξων πανευφίμων, θεοκηρύκων καὶ πνευματοφόρων ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἀγίων, ἐλεήσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἐαντοῦ ἀγαθότητα· ἀμήν».*

21. † Δευτέρα μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. «ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ». Ίουλιανοῦ μάρτυρος (γ' -δ' αι.). Τερεντίου ιερομάρτυρος (α' αι.), Νικήτα ιερομ. τοῦ Νισυρίου (†1732).

Τῇ Δευτέρᾳ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, σύναξις τῆς Θεοτόκου «Φανερωμένης» ἐν Λευκάδι.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. «*Eύλογητὸς ὁ Θεός*», «*Βασιλεῦ οὐράνιε*», τρισάγιον κ.λπ., «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν*» γ', ὁ ν' ψαλ-

μὸς χῦμα, τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐύλογητὸς εἰ̄, Χριστέ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐύλογητὸς εἰ̄, Χριστὲ» τρίς, τὰ δὲ λοιπὰ ώς ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Οὐ νέοντα καὶ οἱ δύο κανόνες ώς χθές. Μετὰ τὸ κοντάκιον καὶ τὸν οἶκον τὰ συναξάρια τοῦ Μηναίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι μόνον οἱ είρμοι τοῦ ιαμβικοῦ κανόνος «Θείῳ καλυφθείς»· (ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμιωτέραν) ἡ θ' ὁδὴ τῶν κανόνων ώς χθές, καὶ ὁ είρμος «Χαίροις ἄνασσα». Τὰ ἔξαποστειλάρια, τὰ στιχηρὰ τῶν αἵνων εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ α'), δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἐύλογητὸς εἰ̄, Χριστέ» (ἄπαξ).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ώς χθές. Ἀντὶ τρισαγίου, «὾σοι εἰς Χριστόν» (κατ' ἀπαίτησιν τοῦ Τ.Μ.Ε.). Ἀπόστολος: Δευτέρας ἀγ. Πνεύματος, «Ως τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε» (Ἐφεσ. ε' 8-19). Εὐαγγέλιον: Δευτ. α' ἑβδ. Ματθαίου, «Ὀρᾶτε μὴ καταφρονήσητε» (Μτθ. ιη' 10-20). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμος «Χαίροις ἄνασσα». Κοινωνικὸν «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἄγιον μὴ ἀντανέλῃς ἀφ' ἡμῶν δεόμεθα, φιλάνθρωπε· ἀλληλούνια». «Εἴδομεν τὸ φῶς», ὃ περ ψάλλεται ἐφεζῆς εἰς πᾶσαν θ. λειτουργίαν. Ἀπόλυτις ώς τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας.

Εἰδήσεις. 1. Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐβδομάδα γίνεται κατάλυσις εἰς πάντα.

2. Μέχρι τῆς ἀποδόσεως, εἰς τὴν καθ' ἡμέραν λειτουργίαν στιχολογοῦνται τὰ ἀντίφωνα καὶ τὸ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς.

3. Ἀπὸ σήμερον ἅρχονται τὰ ἀναγνώσματα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου καὶ τοῦ κατὰ Ματθαίου ἄγιον Εὐαγγελίου.

22. Τρίτη. Εὐσεβίου ἱερομάρτ. ἐπισκ. Σαμοσάτων (†380). Ζήνωνος καὶ Ζηνᾶ (κυρίου καὶ δούλου) μαρτύρων (†304).

Ο ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Καρκίνον. Ἀρχὴ τοῦ θέρους.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. α' ἑβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. α' 1-7, 13-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. α' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. δ' 23-ε' 13).

23. Τετάρτη. Ἀγριππίνης (†253-260) μάρτυρος. Ἀριστοκλέους πρεσβυτέρου, Δημητρίου διακόνου, Αθανασίου ἀναγνώστου.

Ἄποστολος: ἡμέρας, Τετ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. α' 18-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. α' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε' 20-26).

24. Πέμπτη. † Τὸ γενέθλιον τοῦ προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Παναγιώτου νεομάρτυρος Καισαρέως (†1765).

Μὴ προβλεπομένης τῆς περιπτώσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Τ.Μ.Ε., ἐφαρμόζεται ἡ ἀνάλογος διάταξις τῆς 25ης Μαΐου (Τ.Μ.Ε., 25 Μαΐου §10). ὅθεν ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἔορτάσμιος ἀκολουθία τοῦ Προδρόμου γάλλεται μετὰ τῶν μεθεορτῶν τῆς Πεντηκοστῆς, ἢ τινα ζήτει τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας καὶ τῇ Πέμπτῃ πρωὶ ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ό προοιμιακὸς καὶ ἡ α' στάσις τοῦ Ψαλτηρίου.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», εἰς στίχους 8, ἐσπέρια στιχηρὰ ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου 7 «Λύει τοῦ Ζαχαρίου τὴν σιωπήν» (δευτεροῦντες τὸ α'), Δόξα, τοῦ Μηναίου «Σήμερον τοῦ φωτὸς ὁ λύχνος», Καὶ νῦν, τῆς ἔορτῆς «Ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, Κύριε».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΙΟΣΤΙΧΑ, τὰ ἰδιόμελα τοῦ Προδρόμου μετὰ τῶν στίχων αὐτῶν, Δόξα, τοῦ Μηναίου «΄Ησαϊου νῦν τοῦ προφήτου», Καὶ νῦν, τῆς ἔορτῆς «Τριάδα όμοούσιον όμολογήσωμεν».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ, «Προφῆτα καὶ πρόδρομε», Δόξα, Καὶ νῦν, «Εὐλογητὸς εἰ̄, Χριστέ».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ μετὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ τῆς ἔορτῆς «Ο ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν» ώς τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ό ν' ψαλμὸς χῦμα, τὰ διὰ τὴν λιτήν ἰδιόμελα τοῦ προδρόμου μετὰ τοῦ Δόξα αὐτῶν, Καὶ νῦν, «Ότε τὸ Πνεῦμά σου» (ζήτει εἰς τὴν λιτήν τῆς Πεντηκοστῆς)· τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Εὐλογητὸς εἰ̄, Χριστέ».

Εἰς τὸ ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Προφῆτα καὶ πρόδρομε», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Εὐλογητὸς εἰ̄, Χριστέ». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ, διὰ τὴν α' στιχολογίαν τὸ τοῦ προδρόμου «Νῦν ἐβλάστησεν ἡμῖν», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὅμοιον τῆς ἔορτῆς·

Τίχος δ'. Κατεπλάγη Ιωσήφ.

Τὴν μεθέορτον, πιστοί, καὶ τελευταίαν ἑορτὴν | ἑορτάσωμεν φαιδρῶς· αὕτη ἐστὶ Πεντηκοστή· | ἐπαγγελίας συμπλήρωσις καὶ προθεσμίας· | ἐν ταύτῃ γὰρ τὸ πῦρ τοῦ Παρακλήτου εὐθὺς | κατέβῃ ἐπὶ γῆς ὡς περ ἐν εἴδει γλωσσῶν | καὶ μαθητὰς ἐφώτισε | καὶ τούτους οὐρανομύστας ἀνέδειξε· | τὸ φῶς ἐπέστη τοῦ Παρακλήτου, | καὶ τὸν κόσμον ἐφώτισεν.

Εἰς τὰς λοιπὰς δύο στιχολογίας τὰ καθίσματα τοῦ προδρόμου «Τῆς Χριστοῦ παρουσίας» καὶ «Ἄγαλλιάσθω ὁ πατήρ» ἐπισφραγίζονται, ἀντὶ θεοτοκίων, μὲ τὰ καθίσματα τῆς ἑορτῆς «Ἴδον προφητικὰ» καὶ «Ἡ τοῦ Πνεύματος αἶγλη» (Πεντηκοστάριον, Πέμπτη πρωΐ).

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. Τὰ «Ἐκ νεότητός μου» κ.λπ. καὶ τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ δρθρού τοῦ Προδρόμου, Ιουνίου 24, «Συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ Ζαχαρίου» (Λκ. α' 24-25, 57-68, 76, 80), μεθ' ὃ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Μηναίου.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ α' τῆς ἑορτῆς (μετὰ τῶν είρμῶν) καὶ οἱ δύο τοῦ Προδρόμου (ἄνευ είρμῶν)· ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς (χῦμα), τὸ μεσάδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου «Ὦς περ ἥλιος φαιδρός», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κάτωθι ὅμοιον τῆς ἑορτῆς·

Τίχος δ'. Κατεπλάγη Ιωσήφ.

Ἡ τοῦ Πνεύματος πηγὴ ἐπιδημοῦσα τοῖς ἐν γῇ | εἰς πυρφόρους ποταμοὺς μεριζομένη νοητᾶς, | τοὺς ἀποστόλους ἐδρόσιζε φωταγωγοῦσα | καὶ γέγονεν αὐτοῖς νέφος δροσῶδες τὸ πῦρ, | φωτίζοντα αὐτοὺς καὶ ὑετίζοντα φλόξ, | δι' ὃν ἡμεῖς ἐλάβομεν τὴν χάριν | διὰ πυρός τε καὶ ὄντας· | τὸ φῶς ἐπέστη τοῦ Παρακλήτου | καὶ τὸν κόσμον ἐφώτισεν.

Ἀφ' οὐδὲν τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τοῦ Προδρόμου καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Μηναίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Θείω καλυφθείς»· «Τὴν τιμωτέραν», καὶ οἱ είρμοι «Χαίροις ἄνασσα».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ, τοῦ Μηναίου «Τὸ τοῦ Προδρόμου σήμερον» καὶ τὸ α' τῆς ἑορτῆς «Τὸ πανάγιον Πνεῦμα».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ τὰ τοῦ Προδρόμου 4 προσόμοια, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Ἄστηρ ἀστέρων», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ἐν τοῖς

προφήταις ἀνήγγειλας»· δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Άντιφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς. Μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπολυτίκια «Ἐύλογητὸς εἰ̄, Χριστέ», «Προφῆτα καὶ πρόδρομε» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Οὐτε καταβάσ». Τρισάγιον. Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Κυρ. τῆς τυροφάγου, «Νῦν ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία» (Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Ἰουν. 24, «Ἐπειδή περ πολλοὶ ἐπεχείρησαν» (Λκ. α' 1-25, 57-68, 76, 80). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

25. Παρασκευή. Ἀπόδοσις τοῦ γενεσίου τοῦ Προδρόμου. Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος (†304). Ὁρεντίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. β' 14-28).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. α' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε' 33-41).

26. Σάββατον. «Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς». Δαυὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ (†540). Ἰωάννου ἐπισκόπου Γοτθίας. (Τ.Μ.Ε., διάταξις Πεντηκοσταρίου §52, «Τῷ Σαββάτῳ...»)

Ἡ ἀκολουθία ώς διετυπώθη τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, ἀλλὰ τὰ ἐσπέρια εἰς στίχους 8 (ᾶπαντα ἀνὰ μίαν) καὶ καταλιμπάνονται τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἐσπερινοῦ, τὰ στιχηρὰ τῆς λιτῆς, καὶ ἐν τῷ ὅρθρῳ ὁ πολυνέλεος καὶ τὸ μετ' αὐτὸν κάθισμα, τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ τὸ συναξάριον τοῦ Πεντηκοσταρίου. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον, ώς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. α' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. α' 7-13). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ε' 42-48). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «Χαίροις ἄνασσα». Κοινωνικὸν «Τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθόν»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».

27. † ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. «ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΙΑΝΤΩΝ». Σαμψῶν ὁσίου τοῦ ξενοδόχου (†530). Ἡχος πλ. δ' ἐωθινὸν α' (Τ.Μ.Ε., διατάξεις Πεντηκοσταρίου §§53-55).

[Τῇ Κυριακῇ τῶν ἀγίων Πάντων τελεῖται προσκύνημα εἰς τὰς κατακόμβας τῆς Μήλου (τὸ ὄρχαιότερον ἐν Ἑλλάδι παλαιοχριστιανικὸν μνημεῖον). Μνήμη τῶν ὁσίων Γρηγορίου, Θεοδώρου καὶ Λέοντος τῶν ἐν Σάμῃ Κεφαλληνίας. Σύναξις πάντων τῶν Θρακῶν Ἀγίων.]

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ T.M.E. σήμερον δὲν συμψάλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, ἢ τις λέγεται ἐν τοῖς ἀποδείπνοις.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἐύλογητὸς εῖ, Χριστέ»· κοντάκιον «Οὐτε καταβάξας».

Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἡ ἀκολουθία ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ· μετὰ τὴν εἴσοδον καὶ τὸ προκείμενον «Ο Κύριος ἔβασίλευσε» λέγονται τὰ ἀναγνώσματα. Ἀπολυτίκια «Ἐξ ὅψους κατῆλθες», Δόξα, «Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ»*, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἔστιν»· ἀπολυτίκιον «Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ».

Εἰς τὸ ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια ως εἰς τὸν ἑσπερινόν. Καθίσματα, εὐλογητάρια, ἀναβαθμοί, ἡ τάξις τοῦ ἑωθινοῦ (α') Εὐαγγελίου, καὶ τὰ λοιπά, ως ἐν τῷ Πεντηκοσταρίῳ. Κανόνες ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν ἀγίων ἀπὸ γ' καὶ ζ' φόδης τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἀπας γηγενής». Ἐξαποστειλάρια «Ἄγιος Κύριος» καὶ τὰ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Οἱ αὗνοι, δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Άντιφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς τὰ 4 τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ 4 τῆς ζ' φόδης τοῦ κανόνος τῶν ἀγίων]. Μετὰ τὴν εἴσοδον, ἀπολυτίκια «Ἐξ ὅψους κατῆλθες», «Τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς». Απόστολος: τῶν ἀγ. Πάντων, Κυρ. α' ἐπιστ., «Οἱ ἄγιοι πάντες» (Ἑβρ. ια' 33-ιβ' 2). Εὐαγγέλιον: Κυρ. α' Ματθ., «Πᾶς ὅς τις ὁμολογήσει» (Μτθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσίς· ἀλληλούια».

* "Ετερα ἀπολυτίκια τῶν ἀγίων Πάντων βλέπε μετὰ τὴν λειτουργίαν.

Σημείωσις. Απολυτίκια τῶν ἀγίων Πάντων.

Ὕχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

(Ποίημα τοῦ ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Αγιορείτου)

Βλαστοὺς εὐαγγελίου καὶ καρποὺς ἀμαράντους, χοροὺς ἀγίων Πάντων εὐφημήσωμεν πάντες, ἐν ὅμινοις καὶ φόδαις πνευματικαῖς, μιμούμενοι αὐτῶν τὰς ἀρετάς, καὶ ἀγῶνας τοὺς γενναίους, ἀπὸ ψυχῆς συμφώνως ἀνακράζοντες· δόξα τῷ στεφανώσαντι ὑμᾶς· δόξα τῷ ἀγιάσαντι· δόξα τῷ ἐν τῇ γῇ καὶ οὐρανῷ ὑμᾶς δοξάσαντι.

Ἐτερον. Ὅχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

(Ποίημα Κυρύλλου πατριάρχου Κων/πόλεως)

Τῶν ἀγίων Πάντων οἶκος ὁ πάνσεπτος, οὐρανὸς ὡς τις ἄλλος ἀστράπτει αἰθριος, ἐν μέσῳ ἔχων τὸν Χριστόν, ὡς περ ἥλιον λαμπτόν, τὴν παρθένον Μαριάμ, σελήνην ὡς πλησιφαῆ, καὶ κύκλῳ καθάπερ ἀστρα, χορούς τε πάντων ἀγίων, ἀεὶ πρεσβεύοντας σωθῆναι ὑμᾶς.

Εἰδήσεις. 1. Απὸ σήμερον ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίᾳς μετὰ Παρακλητικῆς ἀπὸ Δευτέρας ἕως Παρασκευῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις, §§1-30. Διὰ τὰ Σάββατα μὲ «Θεὸς Κύριος» βλέπε αὐτόθι §§31-44, διὰ δὲ τὰ Σάββατα μὲ «Ἄλληλονία» αὐτόθι §§45-51.

2. Μέχρι τῆς 26ης Ιουλίου, ἐὰν ἔορτάζεται ἀγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου», καὶ ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία τῶν Χριστιανῶν».

3. Αὔριον εἶναι ἡ μόνη ἡμέρα νηστείας πρὸ τῆς ἔορτίου μνήμης τῶν ἀγίων ἀποστόλων.

28. Δευτέρα. Ἀνακομιδὴ τῶν ιερῶν λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν ἀναργύρων (412).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. β' 28-γ' 18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. γ' 31-34, ζ' 9-11).

29. Τρίτη. † Πέτρου (†64) καὶ Παύλου (†67) τῶν πανευφήμων καὶ πρωτοκορυφαίων ἀποστόλων (Τ.Μ.Ε., 29 Ιουνίου §§1-3).

Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκιον «Ὄτε κατῆλθες»· ἀντὶ κοντακίου ἡ ὑπακοὴ «Μετὰ τὸ πάθος πορευθεῖσαι».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, ἀλλὰ τὰ διὰ τὴν λιτήν ἴδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὰ ἐσπέρια τὰ 3 προσόμιοια τῶν ἀποστόλων ἐκ δευτέρου, Δόξα, Καὶ νῦν, ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀποστολικὰ

άναγνώσματα τοῦ Μηναίου (καθ' ἄ δημεῖς ιστάμεθα, ὁ δὲ διάκονος ἢ ὁ ίερεὺς ἐκφωνεῖ· «Πρόσσχωμεν· σοφία· πρόσσχωμεν»). Εἰς τὰ ἀπόστιχα, Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἅμπελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων» (Παρακλ., ἥχος πλ. β', Τετάρτη ἐσπέρας). Ἀπολυτίκιον «Οἱ τῶν ἀποστόλων»*, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Τὸ ἀπολυτίκιον δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον, καὶ τὰ λοιπὰ ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Κανόνες μόνον οἱ δύο τῶν ἀποστόλων. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν». Ἐξαποστειλάριον, αὗνοι, δοξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «Οἱ τῶν ἀποστόλων».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Οἱ τῶν ἀποστόλων»* καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου Παύλου, Ἰουν. 29, «Ἐν φῷ δ' ἄν τις τολμᾶ» (Β' Κορ. ια' 21-ιβ' 9). Εὐαγγέλιον: τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, Ἰουν. 29, «Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη» (Μτθ. ιε' 13-19). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Ἐνημερωτικὸν σημείωμα (ἀποφάσει τῆς Ι. Συνόδου, ύπ' ἀριθμ. 3198/1384 τῆς 26/6/2017). Μία Μεγάλη Εορτὴ τῆς Αποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι καὶ ἡ σημερινὴ Εορτὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ καὶ Ἰδρυτοῦ Ἀντῆς, διὸ καὶ κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἡμέραν λαμβάνοντος χώραν αἱ ἔζης Τεραὶ Ακολουθίαι·

1) Συνοδικὸς Ἐσπερινὸς εἰς τὸν Περιόνυμον Τερὸν Ναὸν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τῆς Τερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Αθηνῶν, χοροστατοῦντος τοῦ Πρώτου τῇ Τάξει Συνοδικοῦ Μητροπολίτον.

2) Ὁρθρος καὶ ἐν συνεχείᾳ Θεία Λειτουργία ἐν τῷ αὐτῷ Τερῷ Ναῷ, προεξάρχοντος τοῦ Μακ. Αρχιεπισκόπου Αθηνῶν, συλλειτουργούντων μετ' αὐτοῦ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν, ἐκφωνουμένου δὲ κατ' ἔτος καὶ σχετικοῦ Ἐπισήμου Πανηγυρικοῦ Λόγου.

* Απολυτίκιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου ποιηθὲν ύπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Αθηνῶν Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου (†1938).

„Ηχος δ'. Κανόνα πίστεως.

Ἐθνῶν σε κήρυκα καὶ φωστῆρα τρισμέγιστον, Αθηναίων διδάσκαλον, οἰκουμένης ἀγλαΐσμα, εὐφροσύνως γεραίρομεν· τοὺς ἀγῶνας τιμῶμεν καὶ τὰς βασάνους διὰ Χριστόν, τὸ σεπτόν σου μαρτύριον· ἄγιε Παῦλε ἀπόστολε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

3) Υπαιθριος Έσπερινὸς κατὰ τὴν ἄγιωνυμον ἡμέραν ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Βράχου τοῦ Ἄρειον Πάρου τῶν Ἀρχαίων Ἀθηνῶν, τελούμενος ἐπισήμως καὶ μεγαλοπρεπῶς ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τῇ συμμετοχῇ τῶν Σεβ. ὁμόρων Μητροπολιτῶν, τῶν Ἐκπροσώπων τῶν ἐν Ἀθήναις Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τῶν Ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, καὶ τῶν Εὐλαβῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν τῆς Πόλεως τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρώτου Κηρύγματος τοῦ Αποστόλου Παύλου.

4) Ὄμοιαι Ἐπίσημοι Τελεταὶ λαμβάνοντα χώραν ἀντιστοίχως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Ἀποστολικὰς Πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἵτοι τῆς Κορίνθου, τῆς Βεροίας, τῆς Νικοπόλεως, τῆς Θεσσαλονίκης, τῶν Φιλίππων, καὶ εἰς ἑτέρας, τὰς Ἐκκλησίας τῶν όποιων ἰδρυσσεν ὁ αὐτὸς Απόστολος.

5) Αἱ ὡς ἄνω Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι μεταδίδονται καὶ διὰ τῶν Ραδιοφωνικῶν καὶ Τηλεοπτικῶν Διαύλων. Πλείονα περὶ τῆς ἔօρτῆς ταύτης ὡς τελεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος βλ. εἰς «Κάθικα Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως καὶ Ἐκκλ. Ἐθιμοτυπίας», ἔκδοσις 3η, ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθῆναι 2012, σελ. 259-290.

30. Τετάρτη. † Σύναξις τῶν ἀγίων ἐνδόξων 12 ἀποστόλων.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα» τὰ 3 πρῶτα ἐσπέρια στιχηρὰ τῆς 29ης τοῦ μηνὸς «Ποίοις εὐφημιῶν» κ.λπ. καὶ ἐκ τῆς 30ης τὰ 3 προσόμοια τῶν 12 ἀποστόλων* «Ως αὐτόπται καὶ μάρτυρες» κ.λπ., Δόξα, «Ἡ πάνσεπτος τῶν ἀποστόλων», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Ἀπόστιχα τὰ τοῦ Μηναίου, Δόξα, «Ἐօρτὴ χαρμόσυνος», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἰ ἡ ὅμιτελος... μετὰ τῶν ἀποστόλων» (Παρακλ., ἥχος πλ. β', Τετ. ἐσπέρας). Ἀπολυτίκια «Οἱ τῶν ἀποστόλων πρωτόθρονοι», Δόξα, «Ἀπόστολοι ἄγιοι», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. Καθίσματα τὰ τῆς α' καὶ β' στιχολογίας τῆς 29ης Ιουνίου. Οὐ γ' ψαλμὸς χῦμα καὶ οἱ δύο κανόνες (τῆς 30ης τοῦ μηνὸς) μετὰ τῶν είρμων τοῦ πρώτου· ἀπὸ γ' καὶ ζ' φόδης ὡς ἐν Μηναίου.

---

* Τὸ Τ.Μ.Ε. ἀναγράφει τὰ 3 στιχηρὰ τῶν πρωτοκορυφαίων «Ποίοις εὐφημιῶν» τοῦ ἐσπερινοῦ τῆς χθὲς καὶ τὰ 3 πρῶτα τῆς σήμερον «Ἐδωκας κανυχήματα», τὰ ὄποια ὅμως ἐπίσης ἀναφέρονται εἰς τοὺς δύο κορυφαίους ἀποστόλους καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς 12· διὰ τοῦτο ἐπεκράτησαν τὰ 3 δεύτερα τοῦ Μηναίου.

τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν πιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενῆς». Τὸ ἔξαποστειλάριον καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ 4 προσόμοια «Ἡ κορυφαία κρηπίς», Δόξα, «Ὕν διήλθετε κτίσιν φωτίσαντες», Καὶ νῦν, «Δέσποινα, πρόσδεξαι» (Παρακλ., ἥχ. πλ. δ', Πέμπτη πρωΐ). Διξολογία μεγάλη, ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι ἄγιοι».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπολυτίκια «Οἱ τῶν ἀποστόλων», «Ἀπόστολοι ἄγιοι» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: τῶν 12 ἀποστόλων, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ο Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Ιουν., «Ίδων ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὅχλους» (Μτθ. θ' 36, ι' 1-8). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

ΜΗΝ

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΜΗΝ ΙΟΥΛΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ᔁρας 14 καὶ ἡ νὺξ ὁρας 10

1. Πέμπτη. † Κοσμᾶς καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων τῶν ἐν Ῥώμῃ (†284).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ώς ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἰσόδος· εἰς τὸ Καὶ νῦν τοῦ στίχου θεοτόκιον «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἅμπελος... μετὰ τῶν ἀναργύρων» (Παρακλ., ἥχ. πλ. β', Τετάρτη ἑσπέρας). Εἰς τὸν δρθρὸν, τοῦ κανόνος τῶν ἀγίων προηγεῖται ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου «Ὕγραν διοδεύσας»· καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία»· Ἀπόστολος τῶν ἀγίων, Νοεμ. 1η, «Ὑμεῖς ἔστε σῶμα Χριστοῦ» (Α΄ Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τὸν δώδεκα» (Μτθ. ι' 1, 5-8)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

2. Παρασκευή. † Κατάθεσις τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις (473).

Ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου ψάλλεται ώς ἔστι διατεταγμένη εἰς τὸ Μηναῖον. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου· τὸ δὲ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς λέγεται ἄπαξ. Μεσονυκτικὸν τὸ τῆς ἡμέρας. Ἐν τῷ δρθρῷ, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκιον δίς· κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναίου (μετὰ τῶν είρμων τοῦ α'). Καταβασίαι δὲν λέγονται, πλὴν μόνον ἐκ τοῦ β' κανόνος οἱ είρμοι τῆς γ', σ', η' καὶ θ' φόδης εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες ώς συνήθως εἰς ἔκαστον στίχον «Τὴν τιμιωτέραν»· ἀλλὰ μετὰ τοὺς αἴνους, δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτίκιον ἄπαξ. Εἰς τὴν λειτουργίαν τὸ κοντάκιον τοῦ Μηναίου «Περιβολὴν πᾶσι πιστοῖς»· Ἀπόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή» (Εβρ. θ' 1-7)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8

Σεπτ. εις τὸν ὄρθρον, «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» (Λκ. α' 39-49, 56)· «Ἄξιον ἔστι· «Ποτήριον σωτηρίου».

Σημείωσις. Ἐνθα ἑορτάζεται ἐπισημότερον ἡ ἀκολουθία τῆς Θεοτόκου, γίνεται εἶσοδος ἐν τῷ ἐσπερινῷ καὶ ψάλλονται εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου».

3. Σάββατον. Υακίνθου μάρτυρος (†108). Ανατολίου Κων/λεωφς (†458), Θεοδότης μάρτυρος (†712), Γερασίμου τοῦ νέου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Μεγάλου Χωρίου Εύρυτανίας (†1812).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ «Ἄλληλονία» (γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. β' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. γ' 19-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ' 1-8).

4. † ΚΥΡΙΑΚΗ Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἀνδρέου ἐπισκ. Κρήτης, ποιητοῦ τοῦ μεγάλου κανόνος. Μιχαὴλ Χωνιάτη ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (†1220). Ὁ ίχος α', ἐωθινὸν β'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ μνήμη πάντων τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὀρεὶ διαλαμψάντων πατέρων, πάντων τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἀγίων, σύναξις τῶν 23 ἀγίων τῆς νήσου Λέσβου καὶ ἐν Σερβίοις (Κοζάνης) σύναξις τῆς ἀγίας βασιλίσσης Ἀρτης Θεοδώρας.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 7 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3, Δόξα, Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν». Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν αὐτῶν. Ἀπολυτίκιον «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ὡς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου «Ἡ τοῦ ληστοῦ μετάνοια».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), Καὶ νῦν τὸ θεοτοκίον. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.] Καθίσματα τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (β') μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ό ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμων καὶ ὁ τοῦ ἀγίου· ἀπὸ γένεθλίος τὰ μεσώδια τοῦ Μηναίου· ἀφέντες σέρα τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ βέβαιον ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Ἄγγελος μὲν ἐκόμισεν».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ βέβαιον θινὸν «Μετὰ μύρων προσελθούσαις», Καὶ νῦν, «Үπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἥχου]. Μετὰ τὴν εἶσοδον, ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. βέβαιον, «Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη» (Ρωμ. βέβαιον 10-16). Εὐαγγέλιον: Κυρ. βέβαιον Ματθ., «Περιπατῶν ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν» (Μτθ. δέκατος 18-23). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

5. Δευτέρα.

Αθανασίου τοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Ἀθῷ (†1000) καὶ Λαμπαδοῦ ὁσίων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἔօρτασιμος, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἔσπερινὸν γίνεται εἶσοδος. Τὸ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἐν σαρκὶ ζωὴν σου» εἰς μὲν τὸν ἔσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν ἡ λιτή τοῦ ἀγίου. Εἰς τὸν δρθρὸν καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον», καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία» προκειμένον καὶ ἀλληλούνιαριον 5ης Δεκε.: Ἀπόστολος τοῦ ὁσίου, Σαβ. κεζέβδ. ἐπιστ., «Ο καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε' 22-ς' 2). Εὐαγγέλιον ὅμοιως, Πέμ. δέκατος. Ματθ., «Πάντα μοι παρεδόθη» (Μτθ. ια' 27-30). κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

6. Τρίτη.

Σισόν ὁσίου τοῦ μεγάλου (†429). Λουκίας (†301), Ἀπολλωνίου, Ἐπιμάχου, Ἀλεξανδρίωνος μαρτύρων.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίαις μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Άποστολος: ἡμέρας, Τρ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ζ' 14-η' 2).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ' ἐβδ. Ματθ. (ΜΤΘ. ι' 9-15).

7. Τετάρτη. † Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος (δ' αἱ.), Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῷ (ι' αἱ.).

Κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. (7 Ιουλ. §1), «εἰ τύχοι ἡ μνήμη τῆς ἀγίας ἐν πάσῃ ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία αὐτῆς μετὰ τῆς τοῦ ὁσίου Θωμᾶ τοῦ ἐν Μαλεῷ ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν», ἢ τοι μετὰ τῶν ὑμνῶν τῆς Παρακλητικῆς (βλέπε καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικάς διατάξεις §§2-30).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν, τὰ 6 ἑσπέρια προσόμοια τοῦ Μηναίου, Δόξα, «Ἐκ δεξιῶν τοῦ σωτῆρος», Καὶ νῦν, σταυροθεοτοκίον «Ἐν ξύλῳ τὴν ζωὴν ἡμῶν»· εὐθὺς (ἄνευ εἰσόδου) «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον κ.τ.λ.: εἰς τὸν στίχον τὰ «στιχηρὰ τῆς Ὁκτωήχου», μὲν τοὺς συνήθεις στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, «Ἐν πόλει τοῦ Θεοῦ ἡμῶν», Καὶ νῦν, σταυροθεοτοκίον «Πόνους ὑπομείνασα». Ἀπολυτίκιον «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ», Δόξα, Καὶ νῦν, δόμογχον θεοτοκίον τῆς Τετάρτης ἐσπέρας «Παρθένε πανάμωμε» (Παρακλητική, εἰς τὰ θεοτοκία ἀπολυτίκια), ἢ ἐκτενὴς κ.τ.λ. ὡς συνήθως.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον δὶς καὶ τὸ θεοτοκίον «Παρθένε πανάμωμε»· καθίσματα τὰ τῆς Παρακλητικῆς· ὁ ν' χῦμα καὶ κανόνες, ὁ α' τῆς Παρακλ. μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· καταβασίαι δὲν ψάλλονται, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῶν ὧδῶν γ', ζ', η' καὶ θ' ὧδης εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν· μετὰ δὲ τὸ ἔξαποστειλάριον τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος λέγονται καὶ τὰ κάτωθι τῆς ἀγίας·

„Ηχος γ', πρὸς «Ο οὐρανὸν τοῖς ἄστροις»

Ἐν οὐρανοῖς ως μάρτυς, Κυριακὴ σὺ τῷ Θεῷ, παρισταμένη ἐνδόξως, πάντας ἡμᾶς τοὺς εὐσεβῶς, μνήμην τὴν σὴν ἐκτελοῦντας, σῷζε σεπταῖς σου πρεσβείαις.

Θεοτοκίον (ὅμοιον)

Τερωτάταις κόρη, Κυριακῆς τῆς σεμνῆς, πρεσβείαις φύλαττε πάντας, δούλους τοὺς σοὺς ἐκ τῶν δεινῶν, καὶ πάσης ἄλλης ἀνάγκης, ως προστασία τοῦ κόσμου.

«Σοὶ δόξα πρέπει», ἡ δοξολογία χῦμα καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία ως συνήθως. Εἰς τὸν στίχον τῶν αἰνῶν, στιχηρὰ τῆς Παρα-

κλητικῆς 3, μὲ τοὺς συνήθεις στίχους τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, Καὶ νῦν, σταυροθεοτοκίον «Ὅτε σε ὁ ἄνομος λαός». Εἴτα «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ», Δόξα, Καὶ νῦν, ὄμοιχον θεοτοκίον τοῦ τέλους τοῦ ὅρθρου «Σὲ μεγαλύνομεν, Θεοτόκε» (Παρακλ. εἰς τὸ τέλος).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τὰ καθ' ἡμέραν· μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Ἡ ἀμνάς σου Ἰησοῦ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. γ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. η' 2-13). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. γ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 16-22)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Εἰς τὸν ἔορτάζοντας τὴν μνήμην τῆς μεγαλομάρτυρος ναούς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἀνευ Παρακλητικῆς ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ τάξιν (μετὰ καταβασιῶν, αἵνων καὶ μεγ. δοξολογίας)· εἰς τὴν λειτουργίαν προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον μαρτυρικά (4 Δεκ.). Ἀπόστολος: τῆς ὁγίας, Πέμ. ιε' ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 22-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἑβδ. Ματθ. (Μρ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

8. Πέμπτη. Προκοπίου μεγαλομάρτυρος (†303). Θεοφίλου ὁσίου τοῦ ἐκ Ζίχνης (†1548), Αναστασίου ἱερομ. ἐξ Ἰωαννίνων (†1734).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος, οὕσα ἡμιεορτάσιμος, ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς (ὅρα καὶ εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30), ἀνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἐσπερινὸν. Εἰς δὲ τὸν ὅρθρον ἀνευ καταβασιῶν· οἱ αἵνοι τοῦ Μηναίου, ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ ἀπόστιχα αἵνων ἐκ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, δὸν ζήτει Κυρ. λβ' ἐπιστ. (Α' Τιμ. δ' 9-15). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 23-31).

Δυνατὸν ὅμως ἐν τῷ ὅρθρῳ νὰ ψαλῇ δοξολογία μεγάλη (παραλειπομένων τῶν ἀποστίχων τῶν αἵνων)· τότε εἰς τὴν λειτουργίαν λέγονται ὁ ἀνωτέρω Ἀπόστολος τοῦ ἀγίου, καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως αὐτοῦ, Ἰουλίου 8 (Λκ. ζ' 17-19, θ' 1-2, ι' 16-21)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημείωσις. Ἐνθα τυχὸν ἔορτάζεται ὁ μεγαλομάρτυς, ή ἀκολουθία λέγεται ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ' εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινόν· εἰς τὸν δρθρὸν, κανόνες ὁ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ τοῦ ἀγίου· καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· δοξολογία μεγάλῃ· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία»· ἀναγνώσματα τοῦ ἀγίου.

9. Παρασκευή. Παγκρατίου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Ταυρομενίας (α΄ αι.). Διονυσίου τοῦ βίτορος καὶ Μητροφάνους ὁσίων τῶν ἐν Ἀθῷ, Μιχαὴλ νεομάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου (†1770).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. θ' 6-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. γ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ι' 32-36, ια' 1).

10. Σάββατον. Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτύρων (†319). Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἀσσουν.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ «Ἀλληλούια» (γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. γ' 28-δ' 4).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. γ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ζ' 24-η' 4).

11. † ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος (†451). Ὄλγας ίσαποστόλου (†969), Νεκταρίου ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐκ Βρυούλων (†820), Σωφρονίου ὁσίου τοῦ ἐν Ἐσσεξ Ἀγγλίας (†1993). Ἡχος β', ἐωθινὸν γ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἀγίας στιχηρὰ προσόμοια 3 (ἢ τὰ τοῦ πλ. δ' ἥχου ἢ τὰ τοῦ δ') εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Ἐκ δεξιῶν τοῦ σωτῆρος», Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα (ὰ ζήτει εἰς τὴν 27ην τοῦ αὐτοῦ μηνός).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῆς ἀγίας «Ἡ διηνθισμένη ταῖς ὀρεταῖς», Καὶ νῦν, «Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου» (Παρακλητική, ἥχος πλ. β', τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας, εἰς τὸν στίχον).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὄτε κατῆλθες», Δόξα, «Λίαν ενφρανας», Καὶ νῦν, θεοτοκίον ὄμοηχον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Εις τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἀγίας, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἔστι», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Λίαν εὐφρανας».

Εις τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτόκιον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· εἴτα τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα τῆς ἀγίας «Ἐν τῇ εὐσήμῳ ἑορτῇ», Δόξα, Καὶ νῦν, μετὰ τοῦ θεοτοκίου «Ἐνχαριστοῦμέν σοι ἀεί». Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν καὶ ὁ τῆς ἀγίας μετὰ στίχου «Ἄγια τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος, τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς ἀγίας καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' οἵ τοι κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἀγίας καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν πιμιωτέραν», «Ἀπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «Ὅτι Χριστὸς ἐγήγερται», τὸ τοῦ μηναίου «Καὶ θανοῦσα ζωηρὸν» καὶ θεοτοκίον «Ο Θεὸς ἡμῶν».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἀγίας στιχηρὰ προσόμοια 3 «Χαίροις, παρθενομάρτυς Χριστοῦ» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα α') «Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύριον, καὶ προσέσχε μοι καὶ εἰσήκουσε τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου», β) «Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτραν τοὺς πόδας μου καὶ κατεύθυνε τὰ διαβήματά μου», Δόξα, τὸ γ' ἑωθινὸν «Τῆς Μαγδαληνῆς Μαρίας», Καὶ νῦν «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εις τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς οἵ τοι κανόνος τῆς ἀγίας].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Οτε κατῆλθες», «Λίαν εὗφρανας» καὶ τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία τῶν χριστιανῶν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 16ης Σεπτ.· Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Κυρ. ις' ἐπιστ., «Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β' Κορ. ζ' 1-10)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. γ' Ματθ., «Ο λόχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὄφθαλμός» (Μτθ. ζ' 22-33).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Ἄνειτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

12. Δευτέρα. Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου τῶν μαρτύρων (β' αἱ.). Πατέρου ὁσίου τοῦ διορατικοῦ (†1994).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίᾳς μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. θ' 18-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ια' 2-15).

13. Τρίτη. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλου Γαβριήλ, Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαίτου (†794), μάρτυρος Γολινδούχ.

Ἀπόστολος: ἀρχαγγέλου, 8ης Νοεμ. (Ἐβρ. β' 2-10).

Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, 8ης Νοεμ. (Λκ. ι' 16-21).

14. Τετάρτη. Ἀκύλα ἀποστόλου (Πρξ. ιη' 2). Ἰούστου μάρτυρος, Ἰωσὴφ ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Νικοδήμου ὁσίου τοῦ Αγιορείτου (†1809).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. δ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ια' 2-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ια' 20-26).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἴδιαιτέρως ὁ ὅσιος Νικόδημος, ἡ ἐορτάσιμος ἀπότοῦ ἀκολουθίᾳ (ἐκ τῆς οἰκείας φυλλάδος) συμψάλλεται σήμερον κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ Τυπικοῦ (Τ.Μ.Ε., τῇ 17ῃ Ιουλίου).

15. Πέμπτη. Κηρύκου μάρτυρος καὶ Ἰουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ (†305).

Προκείμενον, ἥχος δ', «Ο κατοικίζων στεῖραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ τέκνοις εὑφραινομένην», στίχος «Ἄνειτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου»· Ἀπόστολος: τοῦ μάρτυρος, Ἰουλίου 15 (Α' Κορ. ιγ' 11-ιδ' 5)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ια' 27-30).

Σημείωσις. Ἐὰν τυχὸν ψαλῇ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τῶν μαρτύρων, λέγεται ἄνευ Παρακλητικῆς, μετ' εἰσόδου εἰς τὸν ἐσπερινόν· εἰς τὸν ὅρθρον καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία». Ἔναγγέλιον τῶν μαρτύρων, ὁ ζήτει Σαβ. ι' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ' 24-ιη' 4)· κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε, παῖδες, Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου· ἀλληλούια».

16. Παρασκευή. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος (†311).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. δ' ἔβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ια' 25-36).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ' ἔβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 1-8).

17. Σάββατον. † Μαρίνης μεγαλομάρτυρος (δ' αι.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (βλ. καὶ τάξιν Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» ἔμπροσθεν εἰς γενικὰς τυπ. διατάξεις §§31-44). Εἰς τὰ ἐσπέρια, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Παρῆλθεν ἡ σκιά» (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἥχου)· εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἐσπερινοῦ Καὶ νῦν, «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τῆς ἀθληφόρου» (Παρακλ., ἡχ. πλ. β', Τετάρτη ἐσπέρας). Εἰς τὸν ὅρθρον, τὰ καθίσματα τῆς Παρακλητικῆς (ἄνευ τῶν νεκρωσίμων τῆς β' στιχολογίας)· κανόνες ὁ τῆς μικρᾶς Παρακλήσεως «Ὕγραν διοδεύσας» καὶ οἱ δύο τῆς ἀγίας· καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: δόμοίως, Δευτ. ιε' ἔβδ. Ματθ., «Ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος» (Μρ. ε' 24-34)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

18. † ΚΥΡΙΑΚΗ Δ'. «Τῶν ἀγίων καὶ θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Χαλικδόνι Δ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (451)». Αἵμιλιανοῦ, Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης τῶν μαρτύρων (†363). Ἡχος γ', ἑωθινὸν δ'.

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀγίων πατέρων ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ μεταξὺ 13ης καὶ 14ης Ιουνίου. Κατὰ παγίαν τάξιν τοῦ Τ.Μ.Ε. (διατάξεις 13ης Ιουνίου §§1-3) ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ μὴ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τῆς σήμερον καταλιμπάνεται.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ»· κοντάκιον «Παρθενίας κάλλεσιν».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAΞΑ*», ἀναστάσιμα 4 (Τ.Μ.Ε. Προθεωρία §7), τῶν πατέρων προσόμοια 4 εἰς 6, Δόξα, «Τὰς μυστικὰς σήμερον», Καὶ νῦν, «Πᾶς μὴ θαυμάσωμεν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἀκολουθίας τῶν πατέρων.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Ἀποστολικῶν παραδόσεων», Καὶ νῦν, «Ἄσπόρως ἐκ θείου Πνεύματος».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐύφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Ὑπερδεδοξασμένος εἶ», Καὶ νῦν, «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ώς εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον «Ὑπερδεδοξασμένος εἶ».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἅμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῶν πατέρων ἀπὸ γ' ὧδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, τὸ μεσώδιον κάθισμα τῶν πατέρων «Φωστῆρες ὑπέρλαμπροι» καὶ τὸ θεοτοκίον ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον». «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἀπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες», τῶν ἀγίων «Πατέρων θείων σήμερον» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Ἐν δύο ταῖς θελήσεσιν».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «Ὄλην συγκροτήσαντες» κ.λπ. εἰς 4, εἰς τοὺς στίχους αὐτῶν τὰ δύο τελευταῖα, Δόξα, «Τῶν ἀγίων πατέρων ὁ χορός», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ὧδης τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἐνφραινέσθω τὰ οὐράνια», τῶν πατέρων «Ὑπερδεδοξασμένος εἶ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς Κυρ. τῶν πατέρων Ἰουλίου· Ἀπόστολος τῶν πατέρων, 11 Ὁκτ., «Πιστὸς ὁ λόγος καὶ περὶ τούτων» (Τίτ. γ' 8-15)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 18 Ἰαν., «Ὕμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Μτθ. ε' 14-19).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἄινεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

19. Δευτέρα. Μακρίνης ὁσίας, ἀδελφῆς τοῦ μεγάλου Βασιλείου, καὶ Δίου ὁσίου (†380).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἑβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ιβ' 4-5, 15-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ε' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 9-13).

20. Τρίτη. ὁ Ἡλιοὺς προφήτου τοῦ Θεοβίτου (940 π.Χ.).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ προφήτου ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Εἰς τὸν στίχον τοῦ ἐσπερινοῦ, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Θεοτόκε, σὸν εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ προφήτου» (Παρακλ., ἥχ. πλ. β', Τετάρτη ἐσπέρας). Τὸ ἀπολυτίκιον ἔν τε τῷ ἐσπερινῷ καὶ τῷ ὅρθρῳ ἐπισφραγίζεται μετὰ τοῦ ὁμοίχου α' θεοτοκίου «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Εἰς τὸ μεσονυκτικὸν τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρά. Εἰς τὸν ὅρθρον ὁ τῆς Θεοτόκου μικρὸς παρακλητικὸς κανὼν «Ὑγρὰν διοδεύσας» καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία». Ἀπόστολος τοῦ προφήτου, Ἰουλίου 20, «Ὑπόδειγμα λάβετε» (Ἰακ. ε' 10-20)· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Παρ. α' ἑβδ. Λουκᾶ, «Ἐθαύμαζον οἱ ὅχλοι» (Λκ. δ' 22-30). Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ· τοῖς εὐθέσι πρέπει αἵνεσις· ἀλληλούια».

21. Τετάρτη. Ἰωάννου ὁσίου καὶ Συμεών τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ (†590). Παρθενίου ἐπισκόπου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ε' ἑβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ιε' 7-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 38-45).

22. Πέμπτη. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς τῆς καλλιπαρθένου μυροφόρου (α' αἱ.), Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἑβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ιε' 17-29).

Εὐαγγέλιον: μυροφόρου, Τρ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 1-3).

23. Παρασκευή. Φωκᾶ ιερομάρτυρος. Ἰεζεκιὴλ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.), Πελαγίας ὁσίας τῆς ἐν Τήνῳ (†1834).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ε' ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. Ιε' 1-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. Ιγ' 3-9).

24. Σάββατον. Χριστίνης μεγαλομάρτυρος (†300). Ἀθηναγόρου τοῦ ἀπολογητοῦ, Θεοφύλου νεομάρτυρος (†1635).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τνπ. διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἑβδ. ἐπιστ. (Ῥωμ. η' 14-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ε' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 9-13).

25. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. † Ἡ κοιμησις τῆς ἁγίας Ἀννης, μητρὸς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Ὁλυμπιάδος διακόνου (†408-410) καὶ Εὐπραξίας (†413) ὁσίων· μνήμη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ε' Οἰκουμενικῆς συνόδου (553). Ἡχος δ', ἐωθινὸν ε'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἡ ἀμνάς σου, Ἰησοῦ»· κοντάκιον «Φωτειδῆς περιστερά».

Εἰς τὸν ἐστερινόν. Ό προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς ἁγίας 4 «Μνήμην τελοῦντες δικαίων» κ.λπ., Δόξα, τοῦ Μηναίου «Οἱ ἐξ ἀκάρπων λαγόνων», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ο διὰ σὲ θεοπάτωρ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ Μηναίου «Δεῦτε πᾶσα ἡ κτίσις».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Ζωὴν τὴν κυήσασαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τῆς ἁγίας, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ζωὴν τὴν κυήσασαν».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ζωὴν τὴν κυήσασαν». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' στιχολογίαν τὰ δύο ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίου ἐν τοῦ Μηναίου, εἰς τὴν β' ὡσαύτως, καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ή υπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν, καὶ τοῦ μηναίου μετὰ στίχου «Ἄγια τοῦ Θεοῦ, πρέσβειε ὑπὲρ ἡμῶν». Ἀπὸ γ' ὡδῆς κοντάκιον καὶ οἶκος τῆς ἀγίας καὶ τὸ μεσόφδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου· ἀφ' οὗ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἀπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός» καὶ τοῦ Μηναίου «Χρεωστικῶς ὑμνήσωμεν».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἀγίας στιχηρὰ προσόμοια 3 «Μνήμην τελοῦντες αἰσίαν» κ.λπ. εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ 2 τελευταῖα α') «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσίς», β') «Μακάριοι πάντες οἱ φοβούμενοι τὸν Κύριον», Δόξα, τὸ ε' ἑωθινὸν «Ὥ τῶν σοφῶν σου κριμάτων», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς οἵδης τοῦ κανόνος τοῦ μηναίου].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ζωὴν τὴν κυήσασαν» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον τοῦ Μηναίου «Προγόνων Χριστοῦ».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 25ης Ιουλίου· Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Σεπτ. 23, «Ἄβραὰμ δύο νίοντες ἔσχεν» (Γαλ. δ' 22-27)· ἀλληλούιάριον τοῦ ἥχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. ε' Ματθ., «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν» (Μτθ. η' 28-θ' 1).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι, ἐν Κυρίῳ, τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσίς· ἀλλη-

λούια»*: «Εἰδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

26. Δευτέρα. † Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος (β' αἱ.), Ἐρμολάου ιερομάρτυρος (†305).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἑορτάσιμος, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἔσπερινὸν γίνεται εἰσόδος, εἰς δὲ τὰ ἀπόστιχα μετὰ τὸ δοξαστικόν, Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἰ ἡ ἀμπελοῦς... μετὰ τῆς ἀθληφόρου» (Παρακλ., ἥχ. πλ. β', Τετάρτη ἔσπερας). Ἀπολυτίκιον μόνον τῆς ἀγίας «Τὴν σπουδὴν σου» εἰς μὲν τὸν ἔσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἀπαξ., εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου». Εἰς τὸν ὅρθρον, κανόνες ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Προστασία»· προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον μαρτυρικά (25 Νοεμβρίου). Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Δευτ. ιε' ἐβδ. Ματθ., «΄Ηκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὄχλος πολύς» (Μρ. ε' 24-34). κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

27. Τρίτη. † Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἰαματικοῦ (†305).

Ἡ ἀκολουθία ἑορτάσιμος οὖσα ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, δίχα Παρακλητικῆς. Τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ὅρθρον Εὐαγγέλιον τοῦ ἀγίου, 27 Ιουλ. ἥ Τρ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). κανόνες οἱ δύο τοῦ Μηναίου. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Χοροὶ Ἰσραήλ». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὅρους μετεμορφώθης» (6ης Αύγουστου). Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, 26 Οκτωβρίου, «Ἐνδοναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10). Εὐαγγέλιον: 23 Απριλίου, «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ιω. ιε' 17-ις' 2). κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

* Τὸ Τ.Μ.Ε. εἰς τὴν διάταξιν τῆς 25ης Ιουλίου (§4) ὄριζει ἐν Κυριακῇ ώς κοινωνικὸν τὸ «Αἴνειτε», ἀλλὰ τούτο ἀντιφάσκει εἰς ὅσα τὸ αὐτὸν Τυπικὸν ὄριζει ἐν τῇ Προθεωρίᾳ (§46), ἥ τις καὶ κατισχύει.

Ειδησις. Απὸ σήμερον μέχρι 5ης Αύγουστου (πλὴν τῆς 1ης Αὐγ.), εἰὰν ἔορτάζεται ἄγιος, καταβασίαι οἱ είρμοὶ «Χοροὶ Ἰσραήλ», εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης» μέχρι τῆς 13ης Αύγουστου (πλὴν τῆς 1ης καὶ τῆς 5ης Αύγουστου).

28. Τετάρτη. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμιωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων. Εἰρήνης ὁσίας Χρυσοβαλάντου, Παύλου ὁσίου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ.

Ἀπόστολος: ἀγίων, Κυριακῆς μυροφόρων (Πρξ. c' 1-7).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. c' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 31-36).

29. Πέμπτη. Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτύρων (γ' -δ' αἱ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. c' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. γ' 18-23).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. c' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 36-43).

30. Παρασκευή. Σιλουανοῦ τοῦ καὶ Σίλα καλουμένου, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου ἀποστόλων (α' αἱ.).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου Σίλα, Σαβ. ε' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ιε' 35-41).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. c' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 44-54).

31. Σάββατον. Εύδοκίμου δικαίου (θ' αἱ.), προεόρτια τῆς προόδου τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σάβ. c' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. θ' 1-6).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. c' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 18-26).

ΜΗΝ

ΔΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΜΗΝ ΔΥΓΟΥΣΤΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ᔁχεὶ ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 11

1. † ΚΥΡΙΑΚΗ Σ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ἡ πρόοδος (ἢ τοι ἔξοδος καὶ προσκύνησις) τοῦ τιμίου Σταυροῦ· τῶν ἀγίων ἐπτὰ Μακκαβαίων, Σολομονῆς τῆς μητρὸς αὐτῶν καὶ Ἐλεαζάρου τοῦ διδασκάλου αὐτῶν (166 π.Χ.). Ἐλέσης ὄσιομάρτυρος. (Τ.Μ.Ε., 1η Αὐγούστου §§4-6). Ἡχος πλ. α', ἐωθινὸν ζ'.

Ἀρχὴ τῆς νηστείας τοῦ δεκαπεντανυούστον

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. μετὰ τῶν ἀναστάσιμων συμψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία τοῦ Σταυροῦ, ἡ δὲ τῶν ἀγίων Μακκαβαίων ἀκολουθία ψάλλεται «ἐν τοῖς ἀποδείπνοις».

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», Δόξα, «Ἐκ γῆς ὁ καλέσας σε»· ἀντὶ δὲ κοντακίου τὰ τροπάρια τῆς ὥρας.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ σταυροῦ 3 «Ως κοινὸν φυλακτήριον» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ Σταυροῦ «Ὄν περ πάλαι Μωυσῆς», Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ». Εἴσοδος κ.λπ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τοῦ σταυροῦ «Ἡ φωνὴ τοῦ προφήτου σου».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ώς εἴθισται, καὶ ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἥχου τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ ἀντὶ θεο-

τοκίων τὰ τοῦ σταυροῦ. Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ τοῦ σταυροῦ· ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ κοντάκιον τοῦ Σταυροῦ «Οὐ νψωθεὶς» καὶ τὸ κάθισμα «Ο σταυρός σου, Κύριε, ἡγίασται»· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἰλ. Θεοτόκε».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Δεικνύων ὅτι ἄνθρωπος», καὶ τὸ β' τοῦ μηναίου «Σταυρὸς ὁ φύλαξ».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Σταυροῦ στιχηρὰ προσόμοια 3 «Ἐν φωναῖς ἀλαλάξωμεν» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α') «Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ», β') «Ο δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς», Δόξα, τὸ τὸ ζ' ἑωθινὸν «Ἡ ὄντως εἰρήνη», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Σημείωσις. «Τὸ Ἱεροσολυμιτικὸν Τυπικὸν» (ἢ τὸ Τυπικὸν τῆς Λαύρας τοῦ ἀγ. Σάββα) «διατάττει καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν μετὰ τὴν δοξολογίαν νὰ τελῆται ἡ πρόοδος τοῦ τιμίου Σταυροῦ κατὰ τὴν τάξιν τῆς γ' Κυριακῆς τῶν νηστειῶν. Εάν γίνηται πρόοδος τοῦ Σταυροῦ, λέγεται ἀντὶ τρισαγίου «Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν»» (Τ.Μ.Ε., 1η Αόγ., σημείωσις μετὰ τὴν §2· πρβλ. καὶ τὸ Μηναῖον, ἐν τέλει τοῦ ὅρθρου τῆς ἡμέρας)· ἐπίσης ψάλλονται καὶ τὰ ἀντίφωνα τῆς αὐτῆς Κυριακῆς (γ' νηστειῶν).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ὡδῆς τοῦ κανόνος τοῦ Σταυροῦ].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν». Μετὰ τὴν εἶσοδον, ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρ-

* Βλέπε ὑποσημείωσιν εἰς τὸν ὅρθρον τῆς Κυρ. 7ης Μαρτίου.

χον Λόγον», «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐπὶ τῷ ὄρους μετεμορφώθης».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχουν. Ἀπόστολος: Κυρ. σ' ἐπιστ., «Ἐχοντες χαρίσματα» (Ρωμ. ιβ' 6-14). Εὐαγγέλιον: Κυρ. σ' Ματθ., «Ἐμβὰς ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον» (Μτθ. θ' 1-8).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικον «Αἶνεῖτε». «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

Εἰδησις. Απὸ σήμερον τὸ ἐσπέρας μέχρι τῆς ἐσπέρας τῆς 13ης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς συνάπτεται εἰς τὰς ἀκολουθίας τῶν ἐσπερινῶν –έξαιρέσει τῶν ψαλλομένων εἰς τὸ λυχνικὸν τοῦ Σαββάτου καὶ τῆς παραμονῆς τῆς ἐορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως— εἴς ἐκ τῶν δύο παρακλητικῶν κανόνων τῆς Θεοτόκου, «τῇ μὲν α΄ ἡμέρᾳ ὁ μικρός, τῇ δὲ β΄ ὁ μέγας καὶ οὕτω καθεξῆς», ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης Κυριακῆς τοῦ Αὐγούστου, ἢ τις γίνεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνός, ψάλλονται, ώς εἰθίσται, ὁ μὲν μέγας τὴν ἐσπέραν τῆς Κυριακῆς, τῆς Τρίτης καὶ τῆς Πέμπτης, ὁ δὲ μικρὸς τὴν ἐσπέραν τῆς Δευτέρας, τῆς Τετάρτης καὶ τῆς Παρασκευῆς. Κατὰ ταῦτα ψάλλονται ὁ μὲν μέγας τὴν ἐσπέραν τῆς 1ης, 3ης, 8ης, 10ης καὶ 12ης Αὐγούστου, ὁ δὲ μικρὸς τὴν ἐσπέραν τῆς 2ας, 4ης, 6ης, 9ης, 11ης καὶ 13ης τοῦ μηνός.

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Τὸν συνάνταρχον Λόγον», Δόξα, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου»· κοντάκιον «Ο ύψωθείς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ 3 προσόμοια τοῦ πρωτομάρτυρος «Τῇ τοῦ Πνεύματος χάριτι» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, «Πρῶτος ἐν μάρτυσι», Καὶ νῦν, τὸ α΄ ὅμοιχον θεοτοκίον «Τίς μὴ μακαρίσει σε» (βλέπε Παρακλ., ἥχος πλ. β', Σάβ. ἐσπέρας). Ἀπόστιχα τὰ 3 ἰδιόμελα τοῦ ἀγίου (ζήτει ἐν τοῖς ἐσπερίοις) «Πρῶτος ἐν διακόνοις» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Δίκαιος ώς φοίνιξ ἀνθήσει καὶ ώσεὶ κέδρος ἡ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται», β') «Πεφυτευμένος ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἔχανθήσει», Δόξα, τὸ εἰς τὸν στίχον ἰδιόμελον τοῦ ἀγίου «Χαίροις ἐν Κυρίῳ», Καὶ νῦν, «Θεοτόκε σὺ εἶ ἡ ἀμπελος... μετὰ τοῦ ἀθλοφόρου» (Παρακλ., ἥχος πλ. β', Τετάρτη ἐσπέρας). «Νῦν ἀπολύεις» καὶ εὐθὺς

Τῇ παράκλησις. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ὁ ριμβ' (142ος) ψαλμὸς «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μουν». Οἱ χοροὶ τὸ «Θεὸς Κύριος», τὸ θεοτοκίον «Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς», Δόξα, τὸ

ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, Καὶ νῦν, τὸ ἔτερον θεοτοκίον «Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ». Ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ ψάλλεται ὁ κανὼν τῆς μεγάλης παρακλήσεως ὡς ἔχει ἐν τῷ Ὦρολογίῳ ἄνευ τῶν εἰρμῶν. Μετὰ τὸ κοντάκιον «Προστασίᾳ» (καταλιμπανομένου τοῦ ἀντιφόνου τῶν ἀναβαθμῶν) εὐθὺς τὸ προκείμενον «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου» καὶ τὰ λοιπά. Εἰς τὰ μεγαλυνάρια θυμιᾶ ὁ ἵερεὺς τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸν λαόν, πρὸ δὲ τοῦ «Πᾶσαι τῶν ἀγγέλων» ψάλλεται καὶ τὸ μεγαλυνάριον τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον «Βασίλειον διάδημα», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Ἡ ἑκτενῆς ἀπὸ τῆς αἰτήσεως «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός», «Ἐπάκουουσον ἡμῶν, ὁ Θεός», καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυτις, ἀλλὰ πρὸ τοῦ «Δι' εὐχῶν» ψάλλονται τὰ ἔξαποστειλάρια «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων» καὶ λοιπά (κατὰ νεώτερον ἔθος, τὰ ἔξαποστειλάρια ταῦτα ψάλλονται καθ' ἐκάστην καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ δεκαπενταυγούστου). [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς 2ας Αὔγ.].

2. Δευτέρα. Άνακομιδὴ λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀπόστολου Στεφάνου (428). Θεοδώρου νεομάρτυρος (†1690).

Τῇ Δευτέρᾳ πρωΐ. Οἱ ὅρθροι ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ· καταβασίαι δὲν λέγονται, ἀλλὰ μόνον οἱ 4 είρμοι τοῦ Μηναίου εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν. Μετὰ τοὺς αἴνους ἡ μικρὰ δοξολογία χῦμα καὶ τὰ ἀπόστιχα. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης». Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, Δευτ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. ζ' 8 - ζ' 5, 47-60). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. γ' 54-58)· κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας. Ψάλλεται ὁ ἐσπερινὸς τῆς 3ης Αὔγούστου μετὰ τῆς Παρακλητικῆς, καὶ ἐν συνέχειᾳ ἡ παράκλησις, κατὰ τὴν προγραφεῖσαν χθὲς διάταξιν, ἀλλὰ μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ κανὼν τῆς μικρᾶς παρακλήσεως ὡς ἐν τῷ Ὦρολογίῳ (καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. (ἐπειδὴ ἡ ἀκολουθία τῶν ὄσιων στερεῖται ιδιομέλουν δοξαστικοῦ) ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε», Δόξα, «Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Τῆς εὐσπλαγχνίας». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἄγιοι τῆς 3ης Αὔγούστου.]

3. Τρίτη. Δαλμάτου, Φαύστου καὶ Ἰσαακίου ὁσίων. Θεοκλητοῦς ὁσίας, Σαλώμης τῆς μυροφόρου, Θεοδώρας τῆς ἐν Θεσ/νίκη.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἄπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. σ' 20-ζ' 12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιδ' 1-13).

Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας. Ό ἐσπερινὸς τῆς 4ης Αὔγουστου ώς ἐν τῷ Μηναίῳ (μετὰ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ἡ μεγάλη παράκλησις· ἀντὶ ἀπολυτικίου τὰ 3 κατανυκτικὰ τροπάρια «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε» κ.λπ.. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύονται οἱ ἄγιοι τῆς 4ης Αὔγουστου.]

4. Τετάρτη. Τῶν ἐπτὰ παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.

Ἄπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ζ' 12-24).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιδ' 35 - ιε' 11).

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Ό ἐσπερινὸς τῆς 5ης Αὔγουστου ώς ἐν τῷ Μηναίῳ (ἄνευ Παρακλητικῆς)· μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ἡ μικρὰ παράκλησις· ἐν τέλει τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον ἅπαξ. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς 5ης Αὔγ.]

5. Πέμπτη. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως: Εὐσιγνίου μάρτυρος (†362). Εὐγενίου ὁσίου τοῦ Αἰτωλοῦ.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Ἡ ἀκολουθία ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἄνευ Παρακλητικῆς (ὅρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§58-63). Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον δίς. Καθίσματα τὰ κάτωθι προεόρτια (ἔκαστον ἐκ δευτέρου μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν).

Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν.

Ὕχος δ'. «Ταχὺ προκατάλαβε».

Ἡμέρα εὐόφρόσυνος ἐπέστη νῦν τοῖς πιστοῖς, τῆς θείας ἐνδόξου τε μεταμορφώσεως Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· πάντες οὖν φαιδρυνθῶμεν τοῦ δοξάσαι ἀξίως, ἀσμασι θεηγόροις τὰ αὐτοῦ μεγαλεῖα, ἐν οἷς ως Θεὸς ἐκλάμψας κόσμον ἐφώτισεν.

Μετὰ τὴν β' στιχολογίαν.

Ὕχος α'. «Τὸν τάφον σου, σωτήρ».

'Ἐν ὅρει τῷ Θαβὼρ συνανέλθωμεν πάντες, πιστοὶ τοῖς μαθηταῖς τοῦ Χριστοῦ τοῖς προκρίτοις, νοῦ καὶ κατίδωμεν τὴν αὐτοῦ

μεταμόρφωσιν, καὶ δοξάσωμεν τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ ἄκραν, συγκατάβασιν δι' ἣς τῷ κόσμῳ παρέχει ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Οὐ ν' ψαλμὸς χῦμα, οἱ κανόνες ως ἐν τῷ Μηναίῳ (ό α' μετὰ τῶν εἰρμῶν)· τὰ δύο ἔξαποστειλάρια· στιχηρὰ αὖν δὲν ψάλλονται· «Σοὶ δόξα πρέπει» κ.λπ. καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀπόστιχα.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ συνήθη ἀντίφωνα τῶν καθημερινῶν (ὅρα γεν. τυπικὰς διατάξεις §29). Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, τὸ προεόρτιον κοντάκιον «Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον». Ἀπόστολος· προεόρτιος, Παρ. λβ' ἑβδ. ἐπιστ., «Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α' Πέτρου α' 1-β' 10). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε' 12-21). «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως σύνηθες.

Εἴδησις. Άπο σήμερον μέχρι τῆς 23ης Αύγουστου παύει ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς πλὴν τῶν Κυριακῶν.

6. Παρασκευή. † Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Χριστοῦ τὴν μεταμόρφωσιν»· κοντάκιον «Ἐν τῇ θείᾳ σήμερον μεταμορφώσει».

Ἡ ἀκολουθία ἄπασα ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου.

Εἰς τὸν ἐσπερινὸν ἄνευ Ψαλτηρίου (Προθεωρία Τ.Μ.Ε. §4) καὶ ἄνευ Παρακλήσεως. Τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὅρει» τρὶς ἔν τε τῷ ἐσπερινῷ καὶ τῷ ὅρθρῳ. Ἀπόλυνσις (λεγομένη καὶ ἐν πάσαις ταῖς καθημεριναῖς μέχρι τῆς θ' ὥρας τῆς 13ης τοῦ μηνὸς) «Οὐ ἐν τῷ ὅρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἀγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν». Τὰ διὰ τὴν λιτήν ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς εἰς τὸ μεσονυκτικόν.

Εἰς τὸν ὅρθρον, Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, «Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον» (Λκ. θ' 28-36)· οὐ ν' ψαλμὸς χῦμα, κ.τ.λ. ως ἐν τῷ Μηναίῳ· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ «Σταυρὸν χαράζας»· (ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμιωτέραν) ἡ θ' φόδη ἀμφοτέρων τῶν κανόνων καὶ εἴτα οἱ εἱρμοὶ «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε», «Ο διὰ βρώσεως τοῦ ἔνδον»· μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης» ἄπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Άντιφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ* «*Ότι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς. Σᾶσσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὅρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια.*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «*Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὅρει*» καὶ τὸ κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὅρους μετεμορφώθης*». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: ἑορτῆς, «*Σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν*» (Β' Πέτρου α' 10-19). Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, «*Παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς*» (Μτθ. ιζ' 1-9).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ τροπάριον τῆς ζ' φόδης τοῦ β' κανόνος τῆς ἑορτῆς «*Nῦν τὰ ἀνήκουστα ἡκούσθη*». Κοινωνικὸν «*Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου, Κύριε, πορευσόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα· ἀλληλούια*»· ἀντὶ τοῦ *Εἰδομεν* τὸ φῶς τὸ «*Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὅρει*».

[Πολλαχοῦ, κατὰ παράδοσιν, προτίθενται ύπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ὕριμοι σταφυλαὶ καὶ μετὰ τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ψάλλονται τὸ ἀπολυτίκιον, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς, καὶ ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἰερέως ἡ εὐχὴ «*Εἰς εὐλόγησιν σταφυλῆς*»· «*Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου*» (βλ. Ιερατικόν).]

Ἐν τῇ τραπέζῃ ἰχθύος κατάλυσις.

Εἰδήσεις. 1. Απὸ αὐριον μέχρι τῆς 12ης τοῦ μηνός, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ κανόνες τῆς Μεταμορφώσεως (τῇ μὲν 7ῃ, 9ῃ καὶ 11ῃ ὁ α' κανὼν, τῇ δὲ 8ῃ, 10ῃ καὶ 12ῃ ὁ β')· ἐὰν ἑορτάζεται καὶ ἅγιος, ψάλλονται καταβασία «*Σταυρὸν χαράξας*».

2. Απὸ σήμερον ἔως τῆς 12ης Αὐγούστου εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν (T.M.E., σελ. 49, §5)· εἰσοδικὸν «*Δεῦτε προσκυνήσωμεν... σῶσον ἡμᾶς...* ὁ ἐν τῷ ὅρει τῷ Θαβώρ»· κοντάκιον «*Ἐπὶ τοῦ ὅρους μετεμορφώθης*». Ἐως τῆς θ' ὥρας τῆς 13ης Αὐγούστου, ἐν ᾗ ἀποδίδεται ἡ ἑορτή, ἀπόλυτις «*Ο ἐν τῷ ὅρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς*» κ.τ.λ., ώς ἐν τῇ 6ῃ Αὐγούστου.

* "Εστω γνωστὸν ὅτι νεώτεραι λειτουργικαὶ ἐκδόσεις ἔχουν ώς εἰσοδικὸν τόδε: «*Θαβώρ καὶ Ἐμράν* ἐν τῷ ὄνόματί σου ἀγαλλιάσονται. Σᾶσσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὅρει τῷ Θαβώρ μεταμορφωθείς».

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας ό ἐσπερινὸς ώς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, γίνεται δὲ εἴσοδος καὶ ψάλλεται τὸ μέγα προκείμενον «Ο Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ» μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» ἡ μικρὰ παράκλησις. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον μόνον τῆς ἑορτῆς (ἄπαξ), ὃ περ ψάλλεται καθ' ἑκάστην μέχρι τῆς 13ης Αὐγούστου. [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς 7ης Αὐγ.]

7. Σάββατον μετὰ τὴν ἑορτήν. Δομετίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†363). Νικάνορος ὁσίου (†1519), κτίτορος τῆς ί. μονῆς «Ζάβιρδας» Γρεβενῶν· Θεοδοσίου ὁσίου, προστάτου Ἀργολίδος.

Ἡ μεθέορτος ἀκολουθία τοῦ ὅρθρου ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν (βλέπε καὶ εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§53-63). Εἰς τὴν λειτουργίαν τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐψυμνίων αὐτῶν· εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβώρ». Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ιβ' 1-3). Εὐαγγέλιον: μεθέορτον, 7ης Αὐγούστου (Μρ. θ' 2-9). «Ἄξιον ἐστί»· κοινωνικὸν «Ἄγαλλιασθε, δίκαιοι».

Εἴδησις. Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας τελεῖται κατὰ τάξιν ὁ ἐσπερινὸς μετὰ τῶν ἀναστασίμων τῆς Κυριακῆς, ἄνευ παρακλήσεως.

8. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Αἱμιλιανοῦ ἐπισκ. Κυζίκου (†813-20). Μύρωνος ἐπισκ. Κρήτης (†350), Τριανταφύλλου νεομ. ἐκ Ζαγορᾶς (†1680), Ἀναστασίου νεομ. τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ (†1794). Καλλινίκου μητροπολίτου Ἐδέσσης (†1984). Ὁ Χος πλ. β', ἐώθινὸν ζ'.

Σημείωσις. Κατὰ παγίαν τάξιν τοῦ T.M.E. (διατάξεις δης Αὐγ. δδ' 7-9) ἡ μὴ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ ἀγίου τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6 καὶ μεθέορτα (8ης Αὐγ.) 3 «Σήμερον ὑπέδειξας» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Δεῦτε ἀναβῶμεν» (λιτῆς τῆς ἑορτῆς), Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Νόμου καὶ προφητῶν σε» (λιτῆς 6ης Αὐγούστου).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, Καὶ νῦν, «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὅρει». Απόλυσις «Οἱ ἐν τῷ ὅρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἀγίων αὐτοῦ μαθητῶν καὶ ἀποστόλων καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν...»

Τὸ μετονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ως εἴθισται, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὰ συνήθη, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Μετεμορφώθης». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα ἀλλ’ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα τῆς 8ης Αὐγούστου. Εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (ια΄) μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν καὶ ὁ β' τῆς ἔορτῆς. Ἀπὸ γ' ὡδῆς [τὸ κοντάκιον τῆς ἔορτῆς καὶ] τὸ μεθέορτον μεσῷδιον κάθισμα «Τῆς θείας δόξης σου» (τῆς 8ης Αὐγούστου). Ἄφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἰ̄, Θεοτόκε».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «὾τι ἥραν τὸν Κύριον», καὶ τὸ τῆς ἔορτῆς «Πρὸ τοῦ σταυροῦ σου» (8ης Αὐγ.).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ –διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν κατάλληλα μεθέορτα εἰς τὸ μηναῖον*— τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἔορτῆς (6 Αὐγ.). στιχηρὰ προσόμοια 3 «Πρὸ τοῦ τιμίου σταυροῦ σου» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α) «Σοί είσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ σή ἐστιν ἡ γῆ· τὴν οἰκουμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς σὺ ἐθεμελίωσας», β) «Θαβὼρ καὶ Ἐρμῶν ἐν τῷ ὄνόματί σου ἀγαλλιάσονται», Δόξα, τὸ ζ' ἔωθινὸν «Ἴδοὺ σκοτία καὶ πρωΐ», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἄναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἔορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμώντων αὐτῶν ως ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρι-

* Ὁρα ὑποσημείωσιν εἰς τοὺς αἴνους τῆς Κυρ. 10 Ιανουαρίου.

σμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς σ' ὡδῆς τοῦ κανόνος τῆς ἑօρτῆς].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν».

ΜΕΤΑ THN ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαι δυνάμεις», «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὄρει» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὄρους μετεμορφώθης».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. ζ' ἐπιστ., «Οφεῖλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοί» (Ρωμ. ιε' 1-7). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ζ' Ματθ., «Παράγοντι τῷ Ἰησοῦ ἡκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοί» (Μτθ. θ' 27-35).

«Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

Τῇ Κυριακῇ ἐσπέρας ὁ ἐσπερινὸς τῆς 9ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης». [Ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς 9ης Αὐγ.]

9. Δευτέρα. Ματθίου τοῦ ἀποστόλου (†63).

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἐμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις δξ52-63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Δευτ. διακαιν. (Πρξ. α' 12-17, 21-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 1-6).

Τῇ Δευτέρᾳ ἐσπέρας ὁ ἐσπερινὸς τῆς 10ης Αὐγ. μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς 11ης Αὐγ.].

10. Τρίτη. Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου καὶ μάρτυρος. Ξύστου ἐπισκόπου Ρώμης τοῦ ἐξ Αθηνῶν (†258).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. η' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 5-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 6-12).

Τῇ Τρίτῃ ἐσπέρας ὁ ἐσπερινὸς τῆς 11ης Αὐγ. μετὰ τῆς μεγάλης παρακλήσεως. Ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον «Μετεμορφώθης» [ἐν τῇ ἀπολύσει μνημονεύεται ὁ ἄγιος τῆς 11ης Αὐγ.].

11. Τετάρτη. Εύπλου διακόνου (†304). Νήφωνος Κπόλεως (†1502)· ἀνάμνησις θαύματος τοῦ ἀγ. Σπυρίδωνος ἐν Κερκύρᾳ (1716).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. η' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 12-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 20-24).

Τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας. Ό ἐσπερινὸς τῆς 12ης Αὐγούστου, ώς ἔχει ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῆς μικρᾶς παρακλήσεως· ἐν τέλει τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ὄσίου «’Ορθοδοξίας ὁδηγέ», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τῆς ἑορτῆς «Μετεμορφώθης».

12. Πέμπτη. Φωτίου καὶ Ανικήτου τῶν μαρτύρων (†305-306).

Εἰδησις. Σήμερον συμψάλλεται καὶ ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ διὰ τὸ ἀποδίδοσθαι αὕριον τὴν ἑορτήν.

Απόστολος: ἡμέρας, Πέμ. η' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ι' 28-ια' 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 24-28).

Τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας. Ό ἐσπερινὸς τῆς ἀποδόσεως ψάλλεται ώς τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἃνευ δύμως τῶν ἀναγνωσμάτων καὶ ἃνευ τῆς λιτῆς, ἃ τινα καταλιμπάνονται. Μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» συνάπτεται καὶ ἡ μεγάλη παρακλήσις. Μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς «Μετεμορφώθης ἐν τῷ ὅρει» τρίς.

13. Παρασκευή. Απόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως· μετάθεσις λειψάνου τοῦ ἄγ. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Σημείωσις. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς ζήτει εἰς τὴν δην τοῦ μηνός.

Τῇ Παρασκευῇ πρωΐ. Τὸ καθ' ἡμέραν μεσονυκτικόν, ἃνευ τῶν διὰ τὴν λιτήν στιχηρῶν τῆς ἑορτῆς. Ό δρθρος ψάλλεται ώς ἐν τῇ α' ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς, ἀλλ' ἃνευ τοῦ καθίσματος τοῦ πολυελέου καὶ ἃνευ τοῦ Εὐαγγελίου μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· συναξάριον τὸ τῆς 13ης τοῦ μηνός.

Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα καὶ εἰσοδικὸν τῆς ἑορτῆς· εἰς τὰ ἀναγνώσματα, προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς). Απόστολος: ἡμέρας, Παρ. η' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ια' 8-23). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ις' 10-18). Εἰς τὸ ‘Ἐξαιρέτως ὁ εἰρμὸς τῆς θ’ φόδης τοῦ α' κανόνος «Ο τόκος σου ἀφθορος». Κοινωνικὸν «Ἐν τῷ φωτὶ τῆς δόξης τοῦ προσώπου σου...»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ «Μετεμορφώθης».

Τῇ Παρασκευῇ ἐσπέρας. Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκιον «Μετεμορφώθης»· κοντάκιον «Ἐπὶ τοῦ ὅρους»· ἀπόλυνσις (μικρὰ) «Ο ἐν τῷ ὅρει τῷ Θαβώρ», ώς εἰς τὸν ἐσπερινὸν τῆς ἑορτῆς.

Ο προεόρτιος έσπερινὸς τῆς 14ης Αὐγ. κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν καὶ ἡ τελευταίᾳ μικρὰ παράκλησις· μετὰ τὸ τρισάγιον κ.λπ. τὸ προεόρτιον ἀπολυτίκιον «Λαοὶ προσκιρτήσατε» (ἄπαξ).

14. Σάββατον. Προεόρτια τῆς κοιμήσεως τῆς ύπεραγίας Θεοτόκου, Μιχαῖου τοῦ προφήτου (η' π.Χ. αἱ.).

Εἴδησις. Σήμερον, ἔὰν ἔορτάζεται ἄγιος, καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν κοίμησιν» (ὅρα είρμονὺς β' κανόνος 15ης Αὐγούστου).

Τῷ Σαββάτῳ πρωὶ ὁ ὅρθρος κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν (βλέπε καὶ ἔμπροσθεν εἰς τὰς γεν. τυπ. διατάξεις, §§52-63). Κοντάκιον λειτουργίας «Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου ἡ οἰκουμένη».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. η' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ιγ' 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. η' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιβ' 30-37).

15. † ΚΥΡΙΑΚΗ Η'. † Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. Ἡχος βαρύς (Τ.Μ.Ε., διατάξεις 15 Αὐγούστου §§4-6· Προθεωρία §§29 καὶ 42).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Λαοί, προσκιρτήσατε»· κοντάκιον «Τῇ ἐνδόξῳ μνήμῃ σου».

Εἰς τὸν ἔσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAZEA*», ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἔορτῆς 3 «Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Θεαρχίῳ νεύματι» (όκταηχον δίχορον).

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἔορτῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἔορτῆς «Οτε ἐξεδήμησας».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Ἐν τῇ γεννήσει», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐν τῇ γεννήσει».

Εις τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' στιχολογίαν δύο ἀναστάσιμα καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἀναβόησον Δανὶδ» ἀντὶ θεοτοκίου, εἰς τὴν β' αὐθις δύο ἀναστάσιμα καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Ο πάντιμος χορός», τὸ γ' κάθισμα τῆς ἑορτῆς ἐκ δευτέρου (εὐλογητάρια δὲν λέγονται), καὶ εὐθὺς ἡ αἴτησις. Εἴτα ἡ ὑπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἥχου, ἀλλὰ τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς «Μνησθήσομαι τοῦ ὀνόματός σου».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. «Πᾶσα πνοή» καὶ τὰ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὄρθρου τῆς ἑορτῆς «Ἀναστάσα Μαριάμ» (ἐκ τῶν βημοθύρων)· τὸ «Ἀνάστασιν Χριστοῦ» καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, Δόξα, «Ταῖς τῆς Θεοτόκου», Καὶ νῦν, τὸ αὐτὸν καὶ τὸ ιδιόμελον «Οτε ἡ μετάστασις».

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς (ἀνὰ 4)· ἀπὸ γ' φόδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ ἡ ὑπακοὴ τῆς ἑορτῆς «Μακαρίζομέν σε πᾶσαι αἱ γενεαί»· ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἑορτῆς καὶ τὸ μηνολόγιον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ» μέχρι τῆς η' φόδης: εἴτα (ἀντὶ τοῦ «Μεγαλόνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον») ψάλλεται ἡ θ' φόδη τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν μεγαλυναρίων, εἰς μὲν τὸν α' «Ἄι γενεαὶ πᾶσαι μακαρίζομέν σε» εἰς δὲ τὸν β' «Ἄγγελοι τὴν κοιμησιν τῆς παρθένου», ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ ἐν τέλει πάλιν ὁ είρμὸς «Ἄι γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι».

Σημείωσις. Ἔνιαχοῦ, κατὰ παλαιὸν ἔθος, ψάλλονται καταβασίαι οἱ είρμοι ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ» καὶ «Ανοιξῷ τὸ στόμα μου» (βλέπε εἰς τὸ Μηναῖον τὴν πρὸ τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ὑπάρχουσαν διάταξιν).

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λ.π., τὸ η' ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἄπόστολοι ἐκ περάτων» δίς.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου» κ.λ.π. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Ἀνάστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου,

σὸν καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματός σου», β') «Ωμοσε Κύριος τῷ Δανὶδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν», Δόξα, τὸ ιδιόμελον τῆς ἑορτῆς «Τῇ ἀθανάτῳ σου κοιμήσει», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς, ἀλλὰ εἰς τὸ β' ἀντίφωνον μετ' ἐφυμνίου «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς» (εἰς τὸ γ' «Ἐν τῇ γεννήσει»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστάς».

META THN EISODON μόνον τὰ ἀπολυτίκια «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», καὶ «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τὸ κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς. Απόστολος: τῆς ἑορτῆς, 15 Αὔγ. ἢ 8 Σεπτ., «Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν» (Φιλιπ. β' 5-11). Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Εἰς τὸ Ἐξαρέτως ὁ εἱρμὸς «Ἄι γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

Εἰδήσεις. 1. Απὸ αὐριον μέχρι τῆς 22ας τοῦ μηνὸς, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως· τῇ μὲν 16ῃ, 18ῃ, 20ῃ καὶ 22ᾳ τοῦ μηνὸς ὁ α' κανὼν, τῇ δὲ 17ῃ, 19ῃ καὶ 21ῃ ὁ β'.

2. Ἐπίσης ἀπὸ αὐριον μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, φάλλονται καταβασίαι «Πεποικιλμένη». Ἐν ταῖς λειτουργίαις, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (T.M.E., σελ. 49, §5)· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

16. Δευτέρα. Ἡ ἔξ 'Εδεσσης ἀνακομιδὴ τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου (944). Διομήδους μάρτυρος (†298). Τιμοθέου ἐπισκ. Εὐρίπου (†1578), Γερασίμου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ (†1579), Αποστόλου (†1680) καὶ Σταματίου νεομαρτύρων· τῶν ἐν Μεγάροις 6 μαρτύρων. Ἀκακίου ἀγίου. Ἰωσὴφ ὁσίου τοῦ ἡσυχαστοῦ (†1959).

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Μετὰ τὸν προοιμιακὸν (ἄνευ Ψαλτηρίου) εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» στιχηρὰ προσόμοια τοῦ ἱεροῦ μανδηλίου 3 καὶ τῆς ἑορτῆς 3 (τὰ τοῦ μικροῦ ἐσπερινοῦ) «Ποίοις οἱ εὐτελεῖς χειλέσι» (βλέπε 15 Αὔγ.), Δόξα, Καὶ νῦν, «Δεῦτε τὴν παγκόσμιον κοίμησιν» (16 Αὔγ.). Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ τῆς

σειρᾶς «Δῆμος τῶν μαθητῶν», Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον «'Οτε πρὸς τὸν ἐκ σοῦ». Ἀπολυτίκια «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐν τῇ γεννήσει».

Εἰς τὸν ὅρθρον. Ὁ ἔξαψαλμος καὶ τὰ λοιπὰ ώς ἐν τῷ Μηνάῳ· κανόνες, ὁ ά τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τοῦ ἵ. μανδηλίου (μετὰ στίχου «Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι»). Καταβασίαι «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»· «Τὴν τιμιωτέραν» καὶ ὁ εἱρμὸς «[Ai γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὄροι». Ἐξαποστειλάριον τὸ τῆς σειρᾶς «Τῶν ἀποστόλων ὁ δῆμος» δίς. Εἰς τοὺς αἴνους τὰ τοῦ ἑσπερινοῦ 3 προσόμοια τοῦ ἀγίου μανδηλίου «Ποίοις οἱ γηγενεῖς ὅμμασιν» εἰς 4, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἡ τῶν οὐρανῶν ὑψηλοτέρα» (ζήτει εἰς τὴν λιτήν 15 Αὐγούστου). Δοξολογία μεγάλη καὶ ἀπολυτίκιον «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἐὰν προτιμηθοῦν ἀντίφωνα, θὰ ψαλοῦν τὰ τῆς ἑορτῆς. Εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν». Ἀπολυτίκια «Τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου», «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τὸ τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις». Ἀπόστολος: 16ης Αὐγ., ζήτει Σαβ. πρὸ τῶν Φώτων (Α' Τιμ. γ' 13-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ιεροῦ μανδηλίου, 16ης Αὐγ. (Λκ. θ' 51-57, ι' 22-24 καὶ ιγ' 22). «Ἄξιον ἐστίν»· «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον».

17. Τρίτη. Μύρωνος μάρτυρος. Παύλου καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Ἰουλιανῆς (†257), Δημητρίου ὁ σιομάρτυρος τοῦ ἐκ Σαμαρίνης (†1808), Παναγίας τῆς Γουμενίσσης.

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις δδ' 52-63).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιβ' 12-26).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιη' 18-22, ιθ' 1-2, 13-15).

18. Τετάρτη. Φλώρου καὶ Λαύρου μαρτύρων. Λέοντος καὶ Ἐρμοῦ· ἀνακομιδὴ λειψάνων Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ ἐν Πάρῳ (†1877).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιγ' 4-ιδ' 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κ' 1-16).

19. Πέμπτη. Ἀνδρέου μεγαλομάρτυρος (δ' αι.). Τιμοθέου, Εὐτυχιανοῦ, Στρατηγίου μαρτύρων (†304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 6-19).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κ' 17-28).

20. Παρασκευή. Σαμουνὴλ προφήτου (1144 π.Χ.), Λουκίου μάρτυρος τοῦ βουλευτοῦ (γ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 26-40).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κα' 12-14, 17-20).

21. Σάββατον μετὰ τὴν ἑορτήν. Θαδδαίου ἀποστόλου (α' αἰ.), Βάσσης μάρτυρος καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς (γ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. θ' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ιδ' 6-9).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε' 32-39).

22. † ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν ἑορτήν. Ἀγαθονίκου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ (δ' αἰ.). Ἡχος πλ. δ', ἐωθινὸν θ'.

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ T.M.E. (15 Αὔγ. §§ 13-15), ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ μὴ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τῶν ἀγίων σήμερον καταλιμπάνεται.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAZEA*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς προσόδοια 3 «*Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος*» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «*Ἡ τῶν οὐρανῶν ύψηλοτέρα*» (ζήτει εἰς τὴν λιτήν τῆς 15ης Αὔγ.), Καὶ νῦν, «*Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἵλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἄσατε, λαοί, τῇ μητρί*» (ζήτει εἰς τὴν λιτήν τῆς ἑορτῆς).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Ἐξ ὕψους κατῆλθες*», Δόξα, Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ γεννήσει*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ό τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἔστι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ἐν τῇ γεννήσει*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

Εἰς τὸ ὅρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» ἀπολυτίκια «*Ἐξ ὕψους κατῆλθες*», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «*Ἐν τῇ γεννήσει*». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀντὶ θεοτοκίων τὰ μεθέορτα καθίσματα τῆς 22ας Αὐγούστου. Εὐλογητάρια. Ή ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἐωθινὸν (θ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν καὶ ὁ α' τῆς ἑορτῆς (15 Αὔγ.) ἄνευ τῶν είρμῶν ἀπὸ γ' ὥδης τὸ μεθέορτον

κάθισμα «Ἀναβόησον Δανιὸς τίς ἡ παροῦσα ἔορτή» (μεσώδιον τῆς 22ας τοῦ μηνός)· ἀφ' οὐδὲ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον καὶ οἶκος καὶ τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἰρμοὶ «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ»· «Τὴν τιμωτέραν», «[Ἄι γενεαὶ πᾶσαι...] Νενίκηνται τῆς φύσεως οἱ ὅροι».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ θέατρον τῆς φύσεως, καὶ τὸ τῆς ἔορτῆς «Ἀπόστολοι ἐκ περάτων» ἄπαξ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ –διὰ τὸ μὴ ύπαρχειν κατάλληλα μεθέορτα εἰς τὸ μηναῖον*— τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἔορτῆς «Τῇ ἐνδόξῳ κοιμήσει σου» κ.λπ. (δευτεροῦντες τὸ πρῶτον), εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Ἄναστηθι, Κύριε, εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ ἀγιάσματός σου», β') «Ωμοσε Κύριος τῷ Δανιὸς ἀλλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν», Δόξα, τὸ θέατρον τῆς φύσεως «Ως ἐπ' ἐσχάτων», Καὶ νῦν, «Ὑπερευνλογημένη», δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἔορτῆς, ἀλλ' εἰς τὸ βέβη μὲν τοῦ μηνοῦ «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς»** [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς οὐδὲν τοῦ μηνοῦ τοῦ κανόνος τῆς ἔορτῆς].

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Ἐν τῇ γεννήσει» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Τὴν ἐν πρεσβείαις».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. θ' ἐπιστ., «Θεοῦ ἐσμὲν συνεργοί» (Α' Κορ. γ' 9-17). Εὐαγγέλιον: Κυρ. θ' Ματθ., «Ἡνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ» (Μτθ. ιδ' 22-34).

* Ὁρα ύποσημείωσιν εἰς τὸν αἰνους τῆς Κυρ. 10 Ιανουαρίου.

** Τὸ Τ.Μ.Ε. ὥρητὸς ὥριζει τὸ ἐφύμνιον «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν», ὅσάκις τὰ ἀντίφωνα τῶν θεομητορικῶν ἔορτῶν Κοιμήσεως, Γενεσίου καὶ Εἰσοδίων ψάλλονται ἐν Κυριακῇ (Τ.Μ.Ε., Προθεωρία §37: Αὔγ. 15η, §§ 6 καὶ 19· Σεπτ. 8η, §9· Νοεμ. 21η, §10· Νοεμ. 25η, §19). Όμοιώς καὶ τὸ «Σύστημα Τυπικοῦ» §§ 110γ', 180, 190, 194, 260, 266, 271, 458, 463, 472, 1621, 1629, 1635, 1645.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἴνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς»· «Πληρωθήτω»· «Ἐξῆ τὸ δόνομα» καὶ ἀπόλυτις.

Εἰδησις. Ἐνθα συμψάλλεται σήμερον 22α τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης (μετὰ τῶν ἀναστασίμων καὶ τῶν μεθεόρτων), εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκεται Ἀπόστολος τῆς 21ης Νοεμβρίου, «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή», καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.

23. Δευτέρα. Απόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης). Λούπου μάρτυρος (δ' αἱ.), Ειρηναίου ἐπισκόπου Λουγδούνων (†202).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν τῆς ἑορτῆς τῆς 15ης Αὐγούστου, ἀλλ' ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἄνευ τοῦ Ψαλτηρίου καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν δὲ τῷ μεσονυκτικῷ ἄνευ τῶν στιχηρῶν τῆς λιτῆς. Ἐν τῷ ὅρθρῳ καταλιμπάνονται ὁ πολυνέλεος, τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο πρῶτα καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες. Ἀπὸ γ' ὧδης, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ διὰ τὸν πολυνέλεον παραλειφθὲν κάθισμα «Ἐν τῇ γεννήσει σου»· συναξάριον ἀναγινώσκεται τὸ τῆς 23ης Αὐγούστου. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἀντίφωνα, ἀπολυτίκιον, κοντάκιον καὶ ἀναγνώσματα τὰ τῆς ἑορτῆς (Ἀπόστολος Φιλιπ. β' 5-11· Εὐαγγέλιον Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμος «Αἱ γενεαὶ πᾶσαι... Νενίκηνται τῆς φύσεως»· κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημείωσις. Τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς λέγονται καὶ εἰς τοὺς ναοὺς ἐνθα σήμερον συμψάλλεται ἐξ ἴδιαιτέρας φυλλάδος καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Παναγίας τῆς Προυσιωτίσσης.

Εἰδησις. Απὸ αὐριον ἄρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς, μέχρι τῆς 5ης Σεπτεμβρίου. Ἐπίσης, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, μέχρι μὲν τῆς 21ης Σεπτεμβρίου ψάλλονται καταβασίαι «Σταυρὸν χαράξας»· μέχρι δὲ τῆς 12ης Σεπτεμβρίου κοντάκιον «Ἴωακεὶμ καὶ Ἄννα» (πλὴν τῆς 31ης Αὐγούστου, 1ης καὶ 7ης Σεπτεμβρίου).

24. Τρίτη. Εύτυχοῦς ιερομάρτυρος (β' αἱ.). Κοσμᾶς τοῦ νέου ιερομάρτυρος τοῦ Αἰτωλοῦ (†1779)· μετάθεσις τοῦ λειψάνου τοῦ ἀγ. Διονυσίου Αἰγίνης (1624).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Άπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ί' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιε' 29-38).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτ. ί' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κα' 23-27).

Σημείωσις. Ἐνθα ἑορτάζεται ὁ νεομάρτυρος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς ἢ ὁ ἄγιος Διονύσιος, ἢ ἀκολουθία ἑκατέρου ψάλλεται ἑορτάσιμος κατὰ τὴν εἰς ἔκαστην φυλλάδα διαλαμβανομένην τάξιν, ἀλλὰ καταβασίαι οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ἴωακεὶμ καὶ Ἄννα» καὶ ὀναγνώσματα τὰ τοῦ ἑορταζομένου ἀγίου.

25. Τετάρτη. Τίτου ἀποστόλου, ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης· ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου.

Άπόστολος: ἀποστ. Τίτου, 25 Αὔγ. (Τίτ. α' 1-5, β' 15-γ' 2, 12-15).

Εύαγγέλιον: ἀποστόλων, 12 Νοεμ. (Μτθ. ε' 14-19).

26. Πέμπτη. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων (δ' αἰ.).

Άπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ί' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 1-7).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ί' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κα' 43-46).

27. Παρασκευή. Ποιμένος ὁσίου (†450)· Ἀνθούσης καὶ Φανουρίου τῶν μαρτύρων.

Άπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ί' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 12-20).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ί' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κβ' 23-33).

Σημείωσις. Εορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ μεγαλομάρτυρος Φανουρίου εὑρίσκεται εἴτε ἐν τέλει τοῦ Μηναίου εἴτε εἰς ἴδιαιτέραν φυλλάδα, ἢ τις τωχὸν προτιμηθεῖσα ψάλλεται ώς ἔχει ἐκεῖ· ἡ δὲ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καταλιμπάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

28. Σάββατον. Μωυσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος (δ' αἰ.). Διομήδους, Λαυρεντίου μαρτύρων, Ἐζεκίου βασιλέως τοῦ δικαίου (750 π.Χ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ «Ἄλληλονία» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §45-51).

Άπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ί' ἐβδ. ἐπιστ. (Ρωμ. ιε' 30-33).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ί' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιζ' 24-ιη' 4).

29. † ΚΥΡΙΑΚΗ Ι'. † Μνήμη τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Θεοπίστης ὁσίας τῆς ἐξ Αἰγίνης. Ὁχος α', ἐωθινὸν ί'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ό προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα στιχηρὰ 4 καὶ ἐσπέρια στιχηρὰ ιδιόμελα τοῦ προδρόμου 4 «Γενεθλίων τελονμένων» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, τὸ α' αὐτῶν «Γενεθλίων τελονμένων», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ μηναίου.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Πρόδρομε τοῦ σωτῆρος», Καὶ νῦν, «Ἄνυμφεντε παρθένε» (Παρακλητική, ἥχος πλ. δ', τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Μνήμη δικαίου», Καὶ νῦν, «Πάντα ύπερ ἔννοιαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ ιδιόμελα τοῦ προδρόμου, τὰ τριαδικὰ «Ἄζιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ προδρόμου «Μνήμη δικαίου».

Εἰς τὸ ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· εἴτα τὸ κάθισμα τοῦ προδρόμου «Τὸν ἐκ μήτρας προφήτην» (β' στιχολογία τοῦ Μηναίου), Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον «Ἐκ τῆς στείρας», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Παναγία παρθένε». Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν είρμων) καὶ τοῦ προδρόμου· ἀπὸ γ' ὧδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου, εἴτα τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ προδρόμου «Νῦν ἐπέφανεν ἡμῖν» καὶ τὸ θεοτοκίον «Κατεπλάγησαν, ἀγνή»· ἀφ' οἵ τοι κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ προδρόμου καὶ τὸ μηνολόγιον·

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ι' ἀναστάσιμον «Τιβεριάδος θάλασσα», τοῦ προδρόμου «Τὸν ἐν προφήταις μείζονα», «Ο ἀσελγῆς Ἡρώδης» καὶ θεοτοκίον ὅμοιον «Ἡ τὴν ἄρὰν τοῦ κόσμου».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Προδρόμου στιχηρὰ προσόμοια 3 «Ὥ τοῦ παραδόξου θαύματος» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α') «Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει καὶ ώσει κέδρος τοῦ Λιβάνου πληθυνθήσεται», β') «Ἐνφρανθήσεται δίκαιος ἐν Κυρίῳ», Δόξα, τοῦ Προδρόμου «Πάλιν Ἡρωδίας μαίνεται», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς σ' ὁδῆς τοῦ α' κανόνος τοῦ Μηναίου].

META THN EISODON ἀπολυτίκια τὸ ἀναστάσιμον, τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἴωακεὶμ καὶ Ἄννα».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς 29ης Αὐγούστου· Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Αὔγ. 29, «Ὥς ἐπλήρουν ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον» (Πρξ. ιγ' 25-32)· Εὐαγγέλιον ὅμοιώς, «Ἡκουσεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς» (Μρ. σ' 14-30).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον» [καὶ «Αἴνεῖτε»]· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

30. Δευτέρα. Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ προδρόμου· Ἅλεξάνδρου (†340), Ἰωάννου (†595), Παύλου (†784) πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. β' 3-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κγ' 13-22).

31. Τρίτη. Τὰ καταθέσια τῆς τιμίας ζώνης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν τῷ ἐν Κων/πόλει ναῷ αὐτῆς τῷ ἐν τοῖς Χαλκοπρατείοις.

Ἡ ἀκολουθία κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, δίχα Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν εἴσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Τὸ ἀπολυτίκιον «Θεοτόκε ἀειπάρθενε» εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς. Εἰς τὸν ὅρθρον καταβασίαι οἱ είρμοι

«Σταυρὸν χαράξας»· στιχολογοῦμεν καὶ τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν» ὡς εἴθισται. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου». Απόστολος τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «Εἶχεν ἡ πρώτη σκηνή» (Ἑβρ. θ' 1-7); Εὐαγγέλιον ὁμοίως, 8 Σεπτ. τῆς λειτουργίας, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28)· «Ἄξιον ἔστι»· κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Ἐδομεν τὸ φῶς».

Σημειώσεις. 1. Τὸ τροπάριον «Τὴν θεοδόχον γαστέρα σου» ὄριζεται ὡς κοντάκιον ἐν τῇ προθεωρίᾳ τοῦ T.M.E. (§40).

2. Εἰς τὸ κείμενον τοῦ κοντακίου, ἐκ τυπογραφικοῦ ἐξάπαντος σφάλματος, γράφεται «περιλαβοῦσα» ἀντὶ τοῦ ὄρθοῦ «περιβαλοῦσα».

ΜΗΝ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΗΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ᔁχεὶ ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 12

1. Τετάρτη. † Αρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἡ τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους· Ἰησοῦ τοῦ Ναυή (1440 π.Χ.), Ἀμμοὺν διακόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 40 γυναικῶν μαρτύρων· Καλλίστης, Εὐόδου καὶ Ἐρμογένους τῶν αὐταδέλφων μαρτύρων· Συμεὼν στυλίτου (†459). Μελετίου ὄσιου. (Τ.Μ.Ε. 1η Σεπτεμβρίου, §§1-3).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία τοῦ Μηναίου ψάλλεται ἀνευ Παρακλητικῆς.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Οἱ προοιμιακὸς καὶ ἡ αἱ στάσις τοῦ «Μακάριος ἀνήρ». Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» τὰ 3 προσόμοια τῆς Ἰνδίκτου εἰς 4 (δευτεροῦντες τὸ αἱ) καὶ τοῦ ὄσιου 6 (ἥτοι τὰ 3 προσόμοια καὶ ἐκ τῶν ἰδιομέλων –παραλείποντες τὸ αἱ – ἔτερα 3), Δόξα, Καὶ νῦν, τὰ τοῦ Μηναίου. Εἴσοδος κ.λπ. καὶ τὰ ἀναγνώσματα. Τὰ ἀπόστιχα καὶ τὰ 3 ἀπολυτίκια ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Καθίσματα εἰς τὴν αἱ στιχολογίαν «Οἱ καιροὺς καρποφόρους», Δόξα, Καὶ νῦν, «Οἱ ἀρρήτῳ σύμπαντα» (κείμενον μετὰ τὴν ζ' φόδην ὡς κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου)· εἴτα τὰ καθίσματα τῆς β' στιχολ. ὡς ἀκριβῶς ἔχονταν (τὰ τῆς γ' στιχολ. καταλιμπάνονται). Ἐν συνεχείᾳ (παραλειπομένου τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ὅρθρου καὶ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ) ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες ἀπαντες ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Μετὰ τὴν γ' φόδην [τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ὄσιου (ζήτει αὐτὰ πρὸ τοῦ συναξαρίου τοῦ Μηναίου) χῦμα, καὶ] ψάλλονται τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου. Μετὰ τὴν ζ' φόδην τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Ἰνδίκτου ὡς ἔξῆς·

Κοντάκιον τῆς Ἰνδίκτου,
τῆχος δ', «Οἱ ύψωθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ»

Οἱ τῶν αἰώνων ποιητὴς καὶ δεσπότης, Θεὲ τῶν ὀλων ὑπερούσιε ὅντως, τὴν ἐνιαύσιον εὐλόγησον περίοδον, σφέζων τῷ ἐλέει

σου τῷ ἀπείρῳ οἰκτίμον, πάντας τοὺς λατρεύοντας σοὶ τῷ μόνῳ δεσπότῃ, καὶ ἐκβοῶντας φόβῳ, λυτρωτά· εὗφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

‘Ο οἶκος

Ἄρρητω πάντα ως Θεῷ ποιήσαντι σοφίᾳ, ισχύι τε παντούργικῇ διασύζοντι πάντα, τὸν ὅμον δέει ἐκ ψυχῆς προσάγομεν, ἐντρόμως δυσωποῦντες, παρασχεῖν εὐφορίαν τῇ γῇ, ἐν τῇ σήμερον ἑτησίῳ ἀπαρχῇ, παντὸς ρύθμηναι δυσχεροῦς, ὀρατῶν καὶ ἀοράτων δυσμενῶν, ἐν ταῖς αἰσίαις κράζοντες περιόδοις· Κύριε, εὗφορον πᾶσι τὸ ἔτος χορήγησον.

Εἶτα τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας, κ.τ.λ. ως συνήθως. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἷ, Θεοτόκε». Ἐξαποστειλάρια καὶ αὖνοι ως ἐν τῷ Μηναίῳ. Δοξολογία μεγάλη καὶ τὸ ἀπολυτικιον τῆς Ἰνδίκτου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Μετὰ τὴν εῖσοδον ἀπολυτικια «Ο πάσης δημιουργός», «Χαῖρε, κεχαριτωμένη», «Ὕπομονῆς στῦλος γέγονας» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον τὸ τῆς Ἰνδίκτου «Ο τῶν αἰώνων ποιητής» (βλέπε ἀνωτέρω). Ἀπόστολος: τῆς Ἰνδίκτου, 1 Σεπτ., «Παρακαλῶ πρῶτον πάντων» (Α' Τιμ. β' 1-7). Εὐαγγέλιον: ὄμοιός, Πέμ. α' ἐβδ. Λουκᾶ, «Ἡλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ναζαρέτα» (Λκ. δ' 16-22). «Ἄξιον ἐστίν». Κοινωνικὸν «Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, Κύριε· ἀληθούνια»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».

2. Πέμπτη. Μάμαντος μάρτυρος (γ' αἰ.), Ιωάννου Κωνσταντίνουπόλεως τοῦ νηστευτοῦ (†595).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. δ' 1-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ια' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κδ' 13-28).

3. Παρασκευή. Ἀνθίμου ιερομάρτυρος (†302), Θεοκτίστου ὁσίου (†467). Χαρίτωνος μάρτυρος· Πολυδώρου νεομάρτυρος (†1794)· ἀνακομιδὴ λειψάνου τοῦ ἀγ. Νεκταρίου Πενταπόλεως.

Ἀπόστολος ἡμέρας, Παρ. ια' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. δ' 13-18).

Εὐαγγέλιον ἡμέρας, Παρ. ια' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. κδ' 27-33, 42-51).

4. Σάββατον. Βαθύλα ιερομάρτυρος (†251), Μωυσέως προφήτου (1460 π.Χ.). Ἐρμιόνης (†117) θυγατρὸς τοῦ ἀποστ. Φιλίππου· Ἰερουσαλὴμ καὶ τῶν νιῶν αὐτῆς τῶν ἐν Βεροίᾳ μαρτύρων· Ἀνθίμου ὄσιου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ (†1781).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἐμπροσθεν, γενικαὶ τοπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ια' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. α' 3-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ια' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιθ' 3-12).

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ. Ζαχαρίου τοῦ προφήτου, πατρὸς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου. Ἡχος β', ἔωθινὸν ια'.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 3 «Χρῖσμα περικείμενος» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τοῦ προφήτου «Ιερωσύνης νομικῆς», Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ προφήτου «Ως καθαρὸς ιερεύς», Καὶ νῦν, «Ὦ θαύματος καινοῦ» (Παρακλητική, ἥχος β', Σάββατον ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, «Ιερωσύνης στολισμόν», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ώς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτικία. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἔωθινὸν (ια') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν καὶ ὁ τοῦ Μηναίου ἄνευ τῶν είρμῶν ἀπὸ γ' φόδης τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράξας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εῖ, Θεοτόκε, παράδεισος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Άγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ια' ἀναστάσιμον «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν», τοῦ προφήτου «Ἄμεμπτως ἵεράτευσας» καὶ τὸ θεοτοκίον «Παρῆλθον, μητροπάρθενε».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ια' ἑωθινὸν «Φανερῶν ἑαυτόν», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ μετὰ τῶν 8 μακαρισμῶν τοῦ ἥχου]. Μετὰ τὴν εῖσοδον ἀπολυτίκια «Ὦτε κατῆλθες», «Τερωσύνης στολισμὸν» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἴωακεὶμ καὶ Ἄννα». Απόστολος: Κυρ. ια' ἐπιστ., «Ἡ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς» (Α' Κορ. θ' 2-12). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ια' Ματθ., «Ωμοιώθη ἡ βασιλεία... βασιλεῖ ὃς ἡθέλησε συνῆραι» (Μτθ. ιη' 23-35). Κοινωνικὸν «Ἄνειτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

6. Δευτέρα. Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Καλοδότης μάρτυρος.

Ἡ ἀκολουθία, ἐօρτάσιμος οὖσα, ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν.

Απόστολος: ἀρχαγγέλου, 8 Νοεμ. (Ἐβρ. β' 2-10).

Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, 8 Νοεμ. (Λκ. ι' 16-21).

7. Τρίτη. Προεόρτια τῆς γεννήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Σώζοντος μάρτυρος (†304), Δανιὴλ ὁσίου τοῦ Κατουνακιώτου (†1929).

Εἴδησις. Εἰς πάσας τὰς προεορτίους καὶ μεθεόρτους καθημερινὰς (ἐκτὸς Κυριακῆς) ἅχρι τῆς 21ης τοῦ μηνὸς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου ἀνεν Παρακλητικῆς (ὅρα ἔμπροσθεν γεν. τυπικὰς διατάξεις §§52-63).

Ἡ ἀκολουθία ως ἐν τῷ Μηναίῳ· κοντάκιον προεόρτιον «Ἡ παρθένος σήμερον καὶ Θεοτόκος Μαρία»· Απόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιβ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ε' 15-21)· Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιβ' ἔβδ. Ματθ. (Μρ. α' 16-22).

8. Τετάρτη. † ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ ΗΜΩΝ ΘΕΟΤΟΚΟΥ (Τ.Μ.Ε., 8 Σεπτεμβρ., §§4-6).

Εἰς τὸν ἐσπερινὸν ἀπαντα ως ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτήν ιδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν καὶ

τὸν ὄρθρον τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς τρίς. Ἀπόλυσις «Χριστὸς ὁ ἀληθινός... ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, ἡς τὸ γενέθλιον ἑορτάζομεν, δυνάμει...»

Εἰς τὸν ὄρθρον ἄπαντα ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰ βούλει, εἰς τὸ μετὰ τὴν γ' στιχολ. κάθισμα λέγε Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ μετὰ τὴν γ' φόδην «Ἡ παρθένος Μαριάμ». Εὐαγγέλιον τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτεμβρίου, «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» (Λκ. α' 39-49, 56). Ἀπὸ γ' φόδης τῶν κανόνων μόνον ἡ ὑπακοὴ «Πύλην ἀδιόδευτον» (καταλιμπανομένου τοῦ μεσωδίου καθίσματος). Καταβασίαι οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράξας»· (ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμιωτέραν) ἡ θ' φόδη ἀμφοτέρων τῶν κανόνων μετὰ στίχου «Ὑπεραγία Θεοτόκε» καὶ ἐν τέλει «Μνησικὸς εἶ, Θεοτόκε, παράδεισος». Μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε» ἄπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, τὰ ἔξῆς ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς.

Ἀντίφωνον α'

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Λανίδ καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς.

Ίδον ἡκούσαμεν αὐτὴν ἐν Ἐφραθᾶ, εὗρομεν αὐτὴν ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ, ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ο Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ οὐ σαλενθήσεται.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Δόξα, Καὶ νῦν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...

Ἀντίφωνον β'

Ὦμοσε Κύριος τῷ Λανίδ ἀλήθειαν καὶ οὐ μὴ ἀθετήσει αὐτήν.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός, ψάλλοντάς σοι, ἀλληλούια.

Ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός...

Ἐκεῖ ἔχανατελῶ κέρας τῷ Λανίδ, ἡτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μον.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός...

Ότι ἐξελέξατο Κύριος τὴν Σιών, ἥρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαντῷ.

Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός...

Δόξα, Καὶ νῦν. «Οὐ μονογενῆς Υἱός».

Ἀντίφωνον γ'

Ωδε κατοικήσω, ὅτι ἥρετισάμην αὐτήν.

«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Ὕγιασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψιστος.

«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Ἄγιος ὁ ναός σου, θαυμαστὸς ἐν δικαιοσύνῃ.

«Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε...»

Είσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός». Μετὰ τὴν εῖσοδον μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ἰωακεὶμ καὶ Ἀννα». Ἀπόστολος τῆς ἑορτῆς, 8 Σεπτ., «Τοῦτο φρονείσθω ἐν ὑμῖν» (Φιλιπ. β' 5-11).· Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28). Εἰς τὸ Ἐξαρέτως ὁ είρμὸς «Ἀλλότριον τῶν μητέρων». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

9. Πέμπτη. Ἰωακεὶμ καὶ Ἀννης τῶν θεοπατόρων, Σεβηριανοῦ μάρτυρος. Μνήμη τῆς ἐν Ἐφέσῳ Γ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (431).

Ἀπόστολος: τῶν ἀγίων, Σεπτεμβ. 23 (Γαλ. δ' 22-27).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιβ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. α' 29-35).

10. Παρασκευή. Μηνοδώρας, Μητροδώρας, Νυμφοδώρας τῶν μαρτύρων (†305-311). Ἀνάμνησις θαύματος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Ὁρχομενῷ (1943).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ζ' 10-16).

Εὐαγγέλιον: προεόρτιον, Τρίτης β' ἐβδ. Ἰωάν. (Ιω. γ' 16-21).

11. Σάββατον πρὸ τῆς ὑψώσεως. Θεοδώρας ὁσίας (†491). Εὐφροσύνου τοῦ μαγείρου (θ' αι.), Εὐανθίας μάρτυρος. Θεοδώρας ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Βάστᾳ Ἀρκαδίᾳς.

Ἡ ἀκολουθία ώς ἐν τῷ Μηναίῳ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ἰωακεὶμ καὶ Ἀννα»· Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ ἐν τῷ μηνολογίῳ προκειμένου– Σαβ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, Σαβ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ., «Σοφίαν λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις» (Α' Κορ. β' 6-9)· Εὐαγγέλιον

όμοιώς, Σαβ. ζ' έβδ. Ματθ., «Ο φιλῶν πατέρα» (Μτθ. ι' 37-ια' 1)· κοινωνικὸν «Ἄγαλλιᾶσθε, δίκαιοι»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ. Άπόδοσις τοῦ γενεσίου τῆς Θεοτόκου. Αὐτονόμου (†313) καὶ Κουρνούτου (γ' αἰ.) ιερομαρτύρων Θεοδώρου ἐπισκόπου Άλεξανδρείας. Ὅχος γ', ἐωθινὸν α'.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ πρὸ τῆς Ὑψώσεως, συμφώνως τῇ ύπ' ἀριθμὸν 2556/5.7.1993 ἔγκυκλῳ τῆς Ι. Συνόδου, μνήμην ἐπιτελοῦμεν τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἔθνομαρτύρων Χρυσοστόμου Σμύρνης, Ἀμβροσίου Μοσχονησίων, Γρηγορίου Κυδωνιῶν, Προκοπίου Ἰκονίου, Εὐθυμίου Ζήλων καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς ἀναιρεθέντων κατὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν μαρτύρων (1922). Ή ἀκολουθία αὐτῶν (ποίημα τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Πατρῶν κυροῦ Νικοδήμου) ὑπάρχει ἐν ιδιαιτέρᾳ φυλλάδι.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου»· κοντάκιον «Ἴω-ακεὶ μὴ Ἄννα».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα «Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις» κ.λπ. 6, Δόξα, τῆς ἑορτῆς «Σήμερον ὁ τοῖς νοεροῖς θρόνοις», Καὶ νῦν, «Πᾶς μὴ θαυμάσωμεν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας (τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς δὲν λέγονται σήμερον).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ τῶν ἀποστίχων τῆς ἑορτῆς «Δεῦτε ἄπαντες, πιστοί».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐνφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε».

Εἰς τὸ ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἀμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα τῶν δύο στιχολογιῶν, ἀλλ' ἀντὶ θεοτοκίων ἀνὰ ἐν τῆς ἑορτῆς. Εὐλογητάρια. Ή ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς ἄνευ εἰρμῶν· ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ μεσώδιον κάθισμα «Ἡ παρθένος Μαριάμ»· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον τῆς 12ης Σεπτεμβρίου.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράξας» μέχρι τῆς η' ὡδῆς· εἴτα στιχολογοῦμεν «Τὴν τιμιωτέραν» (εἰς ἵχον β' εἰρμο-λογικόν), μετ' αὐτὴν ψάλλεται ἡ θ' ὡδὴ ἀμφοτέρων τῶν κα-νόνων τῆς ἑορτῆς, μετὰ στίχου «Ὑπεραγία Θεοτόκε», καὶ ἐν τέ-λει ὁ είρμὸς «Μυστικὸς εῖ, Θεοτόκε, παράδεισος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ α' ἀναστάσι-μον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», καὶ τῆς ἑορτῆς «Ἄγαλλονται τὰ πέρατα», «Ἄδαμ, ἀνακαινίσθητι».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 3 «Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος» κ.λπ. εἰς 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α') «Ἄκουσον, Θύγατερ, καὶ ἴδε καὶ κλίνον τὸ οὖς σου καὶ ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου, καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλονς σου», β') «Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσουσιν οἱ πλούσιοι τοῦ λαοῦ», Δόξα, τῆς ἑορτῆς «Ἄστη ήμέρα Κυρίου», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα ώς ἐν τῇ ιδίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς (ἀλλ' εἰς τὸ β' μὲ ἐφύμνιον «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀνα-στάς»*).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς τάξ».

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ἐνφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ἡ γέννησίς σου, Θεοτόκε» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἴωακεὶμ καὶ Ἄννα».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος Κυρ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, ὃν ζήτει Κυρ. κβ' ἐπιστ., «Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα» (Γαλ. ζ' 11-18). Εὐαγγέλιον Κυρ. πρὸ τῆς ὑψώσεως, «Οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν» ('Ιω. γ' 13-17).

* Ὁρα ὑποσημείωσιν εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς Κυρ. 22 Αὐγούστου.

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμος «Ἄλλότριον τῶν μητέρων». Κοινωνικον «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

13. Δευτέρα. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς ἀναστάσεως (335) καὶ προεόρτιος τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κορνηλίου ἐκατοντάρχου (α' αι.). Ἀριστείδου μάρτυρος τοῦ Ἀθηναίου. Τεροθέου ὁσίου τοῦ ἐκ Καλαμάτας (†1745).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται δίχα Παρακλητικῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν εἰσοδος μετὰ θυμιατοῦ. Εἰς τὸν ὄρθρον καταβασίαι οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράξας». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Οὐρανὸς πολύφωτος». Απόστολος: τῶν ἐγκαινίων, Σεπτ. 13, «Ἄδελφοί ἄγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι» (Ἐβρ. γ' 1-4). Εὐαγγέλιον: ὅμοιως, Ἰουν. 29, «Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας» (Μτθ. ιε' 13-19). «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Κύριε, ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου· ἀλληλούια»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».

14. Τρίτη. † Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΚΑΙ ΖΩΟΠΟΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ. Μνήμη τῆς Σ' Οἰκουμενικῆς συνόδου τῆς ἐν Τρούλλῳ (680).

Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκια «Τὸν ἡωποιὸν σταυρόν», Δόξα, «Ως τοῦ ἄνω στερεώματος»· κοντάκιον «Οὐρανὸς πολύφωτος».

Εἰς τὸν ἐσπερινὸν τὰ στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς κ.λπ. ώς ἐν τῷ Μηναίῳ· τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων πλήρεις ἔχουν ώς ἔξῆς· «Ὕμοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἄγιος ἔστι» καὶ «Ο δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς». Τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» ἐκ τρίτου εἰς τε τὸν ἐσπερινὸν καὶ τὸ «Θεὸς Κύριος». Απόλυσις «Ο ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν... δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ἡωποιοῦ σταυροῦ, οὗ τὴν ὑψωσιν ἐορτάζομεν, προστασίαις τῶν τιμίων...»

Εἰς τὸν ὄρθρον ἀπαντα ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Καταβασίαι «Σταυρὸν χαράξας»· ἡ θ' ὡδὴ τῶν δύο κανόνων ἄνευ στίχου, εἰ μὴ μόνον Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια, καὶ ἐν τέλει πάλιν οἱ δύο είρμοι «Μνηστικὸς εἶ, Θεοτόκε», «Ο διὰ

βρώσεως τοῦ ρύλου». Μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν [εἰς ἥχον δό' (ἄγια)] ἐπακολουθεῖ

Ἡ τελετὴ τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ

ΠΕΡΙΦΟΡΑ. Εἰς τὸ τέλος τῆς δοξολογίας οἱ μὲν χοροί, ἀφοῦ μεταβοῦν εἰς τὴν βορείαν πύλην τοῦ ἵερου, ἄρχονται τοῦ ἀσματικοῦ «Ἄγιος ὁ Θεός», ὃ δὲ πρὸ τῆς ἀγίας Τραπέζης ιστάμενος ἵερεύς, ἀφοῦ θυμιάσῃ τὸν ἐπί αὐτῆς ἐν ηὐτρεπισμένῳ δίσκῳ μετὰ κλάδων βασιλικοῦ καὶ τριῶν ἀνημμένων κηρίων κείμενον τίμιον Σταυρόν, αἴρει τὸν δίσκον, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καί, στραφεὶς περὶ τὴν ἀγίαν Τράπεζαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ἔξερχεται διὰ τῆς βορείας πύλης τοῦ ἵερου, προπορευομένων αὐτοῦ κατὰ τάξιν τῶν λαμπαδούχων, τῶν φερόντων τὰ ἔξαπτέρυγα, τῶν χορῶν ψαλλόντων τὸ ἀσματικὸν «Ἄγιος ὁ Θεός» μέχρι τέλους τῆς περιφορᾶς καὶ τῶν μετὰ θυμιατῶν θυμιώντων τὸν τίμιον Σταυρόν.

Α΄ ΥΨΩΣΙΣ. Οἱ ἵερεὺς φέρει τὸν Σταυρὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ –συνήθως εἰς τὸν σολέα–, ἔνθα περιελθὼν κύκλῳ τρίς ηὐτρεπισμένον τετραπόδιον, ἴσταται πρὸ αὐτοῦ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸν δίσκον, ἐκφωνεῖ «Σοφία· ὄρθοί», ἀποθέμενος δ' αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τετραποδίου, θυμιᾷ κύκλῳ αὐτοῦ σταυροειδῶς, ψάλλων «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου», δὲ παναλαμβάνει ἔκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν.

Α΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Ἀκολούθως ὁ ἵερεὺς ἀφοῦ ποιήσῃ μετανοίας τρεῖς, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας μετὰ κλάδων βασιλικοῦ τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῦ αὐτὸν λέγων «Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον»· οἱ χοροὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἔκατόν, ἐνῷ ὁ ἵερεὺς σφραγίσας τρίς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ κλίνει τὴν κεφαλὴν ἥρεμα, κύπτει ὅσον σπιθαμὴν ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς καὶ κατὰ μικρόν, ἀχρι πληρώσεως τῆς α΄ ἔκατοντάδος, ἀνίσταται.

Β΄ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, ἀφοῦ στραφῇ ἐπὶ τὰ δεξιά, ἴσταται βλέπων πρὸς βορρᾶν καὶ ὑψοῦ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων «Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ

έξουσίας ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ξηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτῷ ἐν πᾶσιν»· οἱ χοροὶ τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἔκατόν, ἐνῷ ὁ ιερεὺς σφραγίσας καὶ πάλιν τρὶς μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κλίνει τὴν κεφαλὴν κ.λπ., καὶ κατὰ μικρὸν ἀνίσταται ἄχρι πληρώσεως τῆς β' ἔκατοντάδος.

Γ' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Εἶτα, στραφεὶς ἐπὶ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς δυσμὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν ἐκφωνῶν «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου... καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος»· οἱ χοροὶ τὴν γ' ἔκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Δ' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Αὗθις ὁ ιερεὺς στραφεὶς ἐπὶ τὰ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς νότον καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν λέγων «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, ἐπιτρόπων, ἐνοριτῶν καὶ συνδρομητῶν τῆς ἀγίας ἐκκλησίας ταύτης σὺν γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν δ' ἔκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

Ε' ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ. Τέλος ὁ ιερεὺς στρέφεται ἐπὶ τὰ δεξιά, ἵσταται βλέπων πρὸς ἀνατολὰς καὶ ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρόν, ἐκφωνῶν «Ἐπι δεόμεθα ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῶν ὁρθοδόξων, ὑγείας τε καὶ σωτηρίας καὶ ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν»· οἱ χοροὶ τὴν ε' ἔκατοντάδα, κ.τ.λ. ὡς προεγράφησαν.

ΚΥΡΙΑ ΥΨΩΣΙΣ. Μετὰ ταῦτα γίνεται ἡ κυρίως ὕψωσις· ὁ ιερεὺς ἵσταμενος πρὸ τοῦ τετραποδίου καὶ βλέπων πρὸς ἀνατολὰς ὑψοῖ τὸν τίμιον Σταυρὸν ψάλλων τὸ κοντάκιον «Οὐ νύψεις ἐν τῷ σταυρῷ ἐκουσίως», εὐλογεῖ μετὰ τοῦ τιμίου Σταυροῦ τὸν λαόν, ἀποθέτει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δίσκου καὶ προσκυνεῖ αὐτόν, ψάλλων «Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν, δέσποτα, καὶ τὴν ἀγίαν σου ἀνάστασιν δοξάζομεν», ὃ ἐπαναλαμβάνει ἔκαστος τῶν χορῶν ἀνὰ μίαν· εἴθ' οὕτως οἱ χοροὶ τὰ ιδιόμελα «Δεῦτε, πιστοί» κ.λπ.: τούτων ψαλλομένων, προσέρχεται ὁ λαὸς εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ἡς πληρωθείσης, ὃ β' χορὸς ψάλλει τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» ἅπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «'Υψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, δτὶ ἄγιος ἔστι. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούια».

META THN EISODON μόνον tò ἀπολυτικιον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου» καὶ tò κοντάκιον «Ο ὑψωθείς». Άντι τρισαγίου, «Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, «Ο λόγος ὁ τοῦ σταυροῦ» (Α΄ Κορ. α΄ 18-24). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ἀρχιερεῖς» (Ιω. ιθ΄ 6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ i. Χρυσοστόμου· εἰς τὸ Ἑξαιρέτως ὁ εἰρμὸς «Μυστικὸς εἶ, Θεοτόκε». Κοινωνικὸν «Ἐστημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, Κύριε· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν... τὸ τροπάριον «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». Απόλυτις ως εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Ειδήσεις. 1. Ἐν τῇ τραπέζῃ νηστεία.

2. Ἐν ταῖς καθημεριναῖς ἀπὸ αὔριον μέχρι τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου, τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου προτάσσεται ὁ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν λειτουργίαν εἴθισται νὰ λέγωνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς (T.M.E., σελ. 49, §5), ἀλλ’ εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ σαρκὶ σταυρωθείς»· κοντάκιον «Ο ὑψωθείς».

15. Τετάρτη. Νικήτα μεγαλομάρτυρος (†372). Φιλοθέου ὁσίου (i΄ αι.). Πορφυρίου τοῦ ἀπὸ μίμων, Βησσαρίωνος Λαρίσης, Συμεὼν Θεσσαλονίκης (†1429), Ιωάννου νεομάρτ. τοῦ Κρητός (†1811).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. θ΄ 12-ι΄ 7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 20-27).

16. Πέμπτη. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος τῆς πανευφήμου (†304).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἡμιεορτάσιμος ως ἐν τῷ Μηναίῳ, ᾧ τοι εἰς τὸν ἐσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου καὶ εἰς τὸν ὅρθρον ἄνευ καταβασῶν καὶ ἄνευ μεγάλης δοξολογίας. Εἰς τὴν λειτουργίαν, Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β΄ Κορ. i΄ 7-18). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. γ΄ 28-35)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Εἶναι δυνατὸν ὅμως [εἰς τὸν ἐσπερινόν νὰ γίνῃ εἰσοδος], εἰς τὸν ὅρθρον [νὰ ψαλοῦν καταβασίαι, καὶ] μετὰ τοὺς αἴνους νὰ

παραλειφθοῦν τὰ ἀπόστιχα καὶ νὰ ψαλῇ δοξολογία μεγάλη, ὅπότε εἰς τὴν λειτουργίαν ἀναγινώσκονται Ἀπόστολος τῆς ἀγίας, Κυρ. ις' ἐπιστ. (Β' Κορ. σ' 1-10), καὶ Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Δευτ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 36-50)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

17. Παρασκευή. Σοφίας καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστεως, Αγάπης καὶ Ἐλπίδος, μαρτύρων (†137).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ια' 5-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἐβδ. Ματθ. (Μρ. δ' 1-9).

Σημείωσις. Εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας ἵεροὺς ναοὺς ἡ ἀκολουθία τῆς μάρτυρος Σοφίας ψάλλεται ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῆς φυλλάδος μετὰ τῶν μεθεόρτων.

18. Σάββατον μετὰ τὴν ὑψωσιν. Εὐμενίου ἐπισκόπου Γορτύνης Κρήτης (ζ' αἱ.).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου, εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὅρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος Σαβ. μετὰ τὴν ὑψωσιν, ζήτει Σαβ. ιβ' ἐβδ. ἐπιστ., «Βλέπετε τὴν κλῆσιν ὑμῶν» (Α' Κορ. α' 26-β' 5). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, ζήτει τῇ Παρ. δ' ἐβδ. Ιωάν., «Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με» (Ιω. η' 21-30)· κοινωνικὸν «Ἄγαλλιασθε».

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ. Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος μαρτύρων (†276). Ἡχος δ', ἔωθινὸν β' (Τ.Μ.Ε., 14 Σεπτ. §§9-11).

Σημείωσις. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Τ.Μ.Ε. ἡ μὴ ἐօρτάσιμος ἀκολουθία τῶν ἀγίων τοῦ Μηναίου καταληπτάνεται (λεγομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἐօρτῆς.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ μεθέορτα τοῦ σταυροῦ 3 «Χαίροις ὁ ζωηφόρος σταυρὸς» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, τῆς ἐօρτῆς «Ἡ φωνὴ τοῦ προφήτου σου Μωυσέως» (19 Σεπτ.), Καὶ νῦν, «Ο διὰ σὲ θεοπάτωρ». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, μεθέορτον «Ο τετραπέρατος κόσμος» (19 Σεπτ.).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ως εἴθισται, καὶ ἀντὶ τῆς ύπακοῆς τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον, Κύριε».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἐν τῆς ἑορτῆς (19ης Σεπτ.) ἀντὶ θεοτοκίων. Εὐλογητάρια. Η ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῆς ἑορτῆς (14 Σεπτ.)· ἀπὸ γ' ὡδῆς [τὸ κοντάκιον «Οὐ νψωθεὶς» χῦμα καὶ] ψάλλεται τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς «Ἐν παραδείσῳ με τὸ πρίν»· ἀφ' οὐ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἶκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Σταυρὸν χαράζας»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Μυστικὸς εἷ, Θεοτόκε, παράδεισος».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ β' ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Σταυρὸς ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4, καὶ –διὰ τὸ μὴ ύπάρχειν κατάλληλα μεθέορτα εἰς τὸ μηναῖον*— τὰ τῆς κυρίας ἡμέρας τῆς ἑορτῆς 3 προσόμοια «Ὥ τοῦ παραδόξου θαύματος» κ.λπ. εἰς 4, μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α') «Ὕψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ὅτι ἄγιος ἐστί», β') «Ο δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰώνων εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς», Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων προσελθούσαις», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμίων αὐτῶν, ως ἐν τῷ Μηναίῳ [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς οὐρανούς τῆς ἑορτῆς].

* Ὁρα ύποσημείωσιν εἰς τὸν αὔριον τῆς Κυρ. 10 Ιανουαρίου.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι ἀληθούνια».

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Σῶσον, Κύριε», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Οὐψῳθεῖς».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. μετὰ τὴν ὑψωσιν, Κυρ. καί ἐπιστ., «Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται» (Γαλ. β' 16-20). Εὐαγγέλιον: ὄμοιός, Κυρ. γ' νηστ., «Οὓς τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθεῖν» (Μρ. η' 34-θ' 1).

Εἰς τὸ Ἑξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστιν». «Ἄλνεῖτε». «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

20. Δευτέρα. † Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ (†118). Ιλαρίωνος Κρητὸς νεομάρτυρος (†1804).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου, εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὅρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιβ' 10-19). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. α' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 19-22)· κοινωνικὸν τῆς ἡμέρας.

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ὁ ἄγιος περισσότερον, παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα τῶν αἵνων καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλη, εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, Κυρ. κζ' ἐπιστ., «Ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ» ('Εφεσ. σ' 10-17). Εὐαγγέλιον: ὄμοιός, Τρ. ιβ' Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

21. Τρίτη. Ἀπόδοσις τῆς Υψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Κοδράτου ἱερομάρτυρος ἐπισκ. Αθηνῶν (†130). Ιωνᾶ προφήτου (880 π.Χ.).

Εἰδησις. Ἐπειδὴ σήμερον ἀποδίδεται ἡ ἑορτὴ τοῦ τ. Σταυροῦ, ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Κοδράτου ψάλλεται τῇ 22α μετὰ τῆς τοῦ ἱερομάρτυρος Φωκᾶ.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ως ἐν τῷ Μηναίῳ κατὰ τὴν κυρίαν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφεξῆς διαφορῶν. Εἰς τὸν ἄνευ Ψαλτηρίου ἐσπερινὸν καταλιμπάνονται τὰ ἀναγνώσματα καὶ τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρά. Αἱ ἀπολύσεις ἄνευ τοῦ χαρακτηριστικοῦ «Οὐ ἀναστὰς» διὰ τὸ μὴ λέγεσθαι ἐν τῷ ὅρθρῳ σήμερον τὸ

«Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι». Εἰς τὸν ὄρθρον καταλιμπάνονται ὁ πολυέλεος καὶ τὸ κάθισμα αὐτοῦ, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τῆς τάξεως αὐτοῦ· ὅθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ νέψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· τὸ συναξάριον τῆς 21ης τοῦ μηνὸς, μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν παραλείπεται ώσαύτως ἡ τελετὴ τῆς ψώφωσεως τοῦ τ. Σταυροῦ. Εἰς τὴν λειτουργίαν ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ως ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς)· Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιβ' 20-ιγ' 2). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρίτης α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. γ' 23-δ' 1)· πάντα δὲ τὰ λοιπὰ ως ἐν τῇ ἑορτῇ, ἀλλ' εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ εἱρμὸς «Ο διὰ βρώσεως τοῦ χύλου».

Εἰδήσεις. 1. Ἄπὸ αὔριον μέχρι τῆς 19ης Νοεμβρίου ἐπαναλαμβάνεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς ἐν ταῖς καθημεριναῖς. Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίᾳς μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

2. Ἄπὸ αὔριον μέχρι τῆς 7ης Νοεμβρίου, ἐὰν τοχὸν ἑορτάζεται ἄγιος, καταβασία εἰς τὸν ὄρθρον «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· κοντάκιον εἰς τὴν λειτουργίαν «Προστασία».

22. Τετάρτη. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου Σινώπης (†117). Φωκᾶ τοῦ κηπουροῦ (†320), Ἰσαὰκ καὶ Μαρτίνου μαρτύρων.

Ἄπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιδ' ἔβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ιγ' 3-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. α' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 1-15).

23. Πέμπτη. Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ῥαΐδος μάρτυρος, Ξανθίππης καὶ Πολυξένης ὁσίων (†109). Νικολάου νεομ. τοῦ Καρπενησιώτου (†1672), Ἰωάννου νεομάρτ. τοῦ ἐκ Κονίτσης (†1814).

Ο ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Ζυγόν. Ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου.

Ἡ ἀκολουθία ως ἐν τῷ Μηναίῳ, ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἔσπερινὸν γίνεται εἴσοδος. Εἰς τὸν ὄρθρον κανόνες, ὁ τῆς Θεοτόκου «Ὕγρὰν διοδεύσας» καὶ ὁ τοῦ προδρόμου μετὰ στίχου «Προφῆτα τοῦ Χριστοῦ»· καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος τοῦ Προδρόμου, Σεπτ. 23, «Ἄβραὰμ δύο νιόνες ἔσχεν» (Γαλ. δ' 22-27). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, «Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρόδου» (Λκ. α' 5-25)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

24. Παρασκευή. Θεοτόκου τῆς «Μυρτιδιωτίσσης» ἐν Κυθήραις, Θέκλης μεγαλομάρτ. Σύλουανοῦ ὄσίου τοῦ Ἀθωνίτου (†1938).

Ἄν δὲν ὑπάρχῃ ιδιαιτέρα φυλλὰς τῆς Θεοτόκου, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν τάξιν τοῦ Μηναίου μετὰ Παρακλητικῆς (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§2-30).

Ἀπόστολος: μεγαλομάρτυρος, λγ' Κυρ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 10-15).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. α' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 22-30).

Ειδήσεις. 1. Ἐνθα τιμᾶται ἡ μεγαλομάρτυρς, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ιδιαιτέρα φυλλὰς αὐτῆς, μετὰ τοὺς αἱνοὺς παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ λέγεται δοξολογία μεγάλη, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ Εὐαγγέλιον τῆς ἁγίας, Σαβ. ιζ' ἑβδ. (Μτθ. κε' 1-13).

2. Εὰν ὑπάρχῃ ἀκολονθία τῆς Μυρτιδιωτίσσης, κατὰ τὸ Τ.Μ.Ε. συμψάλλεται μετὰ τῆς ἁγίας Θέκλης καὶ προηγεῖται αὐτῆς, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ἀναγινώσκεται Απόστολος τῆς ἁγίας καὶ Εὐαγγέλιον τῆς Θεοτόκου.

3. Εἰς τὸν πανηγυρίζοντας σήμερον ναὸν τῆς Μυρτιδιωτίσσης ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολονθία αὐτῆς μετὰ καταβασιῶν τοὺς είρμους «Πεποικιλμένη τῇ θείᾳ δόξῃ». Ἀναγινώσκεται τὰ τῆς 8ης Σεπτ. (Φιλιπ. β' 5-11· Λκ. ι' 38-42, ια' 27-28).

Ἀπολυτίκιον Μυρτιδιωτίσσης.

Ὕχος δ'. «Ταχὺ προκατάλαβε».

«Λαοὶ νῦν κροτήσωμεν δεῦτε τὰς χεῖρας πιστῶς, καὶ ἃσωμεν ἄσμασι τῇ θεομήτορι, ἐν πόθῳ κραυγάζοντες· χαῖρε ἡ προστασία πάντων τῶν δεομένων, χαῖρε ἡ σωτηρία τῶν τιμώντων σε πόθῳ, χαῖρε ἡ τῷ παραλύντῳ τὴν ἵασιν βραβεύσασα».

25. Σάββατον. Εὐφροσύνης ὄσίας καὶ Παφνουτίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς (ε' αἱ.).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεός Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιδ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 1-5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. α' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 31-36).

26. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ'. † Ή μετάστασις τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου. Γεδεὼν τοῦ δικαίου (1350 π.Χ.). Ἀνάμνησις τῆς ἐπιστροφῆς τῆς τ. κάρας τοῦ ἀποστ. Ἀνδρέου καὶ τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου ἱ. ναοῦ αὐτοῦ ἐν Πάτραις (26.9.74).
Ὕχος πλ. α', ἐωθινὸν γ'.

Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκιον «Ἐν σοί, μῆτερ»· κοντάκιον «Τῆς ἀνω ζωῆς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ό προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἐσπέρια στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ στιχηρὰ προσόμοια 3 «Ο θεατὴς τῶν ἀρρήτων» κ.λπ. εἰς 6, Δόξα, τοῦ εὐαγγελιστοῦ «Τὸν νιὸν τῆς βροντῆς», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀποστολικὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου (καθ' ἢ ἡμεῖς ἵσταμεθα, ὁ δὲ διάκονος ἢ ὁ ἱερεὺς ἐκφωνεῖ· «Πρόσσχωμεν· σοφία· πρόσσχωμεν»).

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ εὐαγγελιστοῦ «Ἀπόστολε Χριστοῦ», Καὶ νῦν, «Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» (Παρακλητική, ἥχος πλ. β', Σαβ. ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸν συνάναρχον Λόγον», Δόξα, «Ἀπόστολε Χριστῷ τῷ Θεῷ», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Πάντα ύπερ ἔννοιαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ τοῦ εὐαγγελιστοῦ ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε, Χριστῷ τῷ Θεῷ».

Εἰς τὸ ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυνέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Χαῖρε, πύλη Κυρίου», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν εἴτα τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου «Σὺ νιὸς ἐπεκλήθης», Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυνέλεον «Ἄναπεσὼν ἐν τῷ στήθει», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Παναγία παρθένε». Εὐλογητάρια. Ή ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ εὐαγγελιστοῦ· ἀπὸ γ' ὁδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οὕκου χῦμα, εἴτα τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ τὸ θεοτοκίον· ἀφ' οὗ κοντάκιον καὶ οἶκος τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οι είρημοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν πικιωτέραν», «Ἀπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «὾τι Χριστὸς ἐγήγερται», τοῦ εὐαγγελιστοῦ «Βροντῆς νιδὲ γενόμενος» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ «Σταυρῷ τῷ τοῦ Κυρίου σου».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ εὐαγγελιστοῦ προσόμοια 4 μετὰ στίχων εἰς τὰ δύο τελευταῖα α') «Ἐὶς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ», β') «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα», Δόξα, «Εὐαγγελιστὰ Ἰωάννη», Καὶ νῦν, «Ὑπερενυλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Ἐὶς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ὡδῆς τοῦ α' κανόνος τοῦ εὐαγγελιστοῦ].

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ἀπολυτίκια «Τὸν συνάναρχον Λόγον», «Ἀπόστολε Χριστῷ τῷ Θεῷ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ἀποστολικά· Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 26 Σεπτ., «Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται» (Α' Ἰω. δ' 12-19). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Εἰστήκεισαν παρὰ τῷ σταυρῷ» (Ἰω. ιθ' 25-27, κα' 24-25).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ «Ἐὶς πᾶσαν τὴν γῆν»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

27. Δευτέρα. Καλλιστράτου μάρτυρος (†304)· Ἀριστάρχου ἀπόστολου, Ἀκυλίνης νεομάρτυρος (†1764).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιε' ἐβδ. ἐπ. (Γαλ. β' 11-16).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. δ' 38-44).

28. Τρίτη. Χαρίτωνος ὁμολογητοῦ (†350). Βαροὺχ τοῦ προφήτου (600 π.Χ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιε' ἐβδ. ἐπ. (Γαλ. β' 21 - γ' 7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 12-16).

29. Τετάρτη. Κυριακοῦ ὁσίου (†556). Πετρωνίας μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 16-22).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 33-39).

30. Πέμπτη. Γρηγορίου ιερομάρτυρος, ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Αρμενίας, τοῦ φωτιστοῦ (†335). Ῥιψιμίας καὶ Γαϊανῆς καὶ τῶν μετ' αὐτῶν 32 μαρτύρων γυναικῶν.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. γ' 23-δ' 5).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. σ' 12-19).

ΜΗΝ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

ΜΗΝ ΟΚΤΑΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ᔁχεὶ ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 13

1. Παρασκευή. Ανανίου ἀποστόλου, Ἐρωμανοῦ τοῦ μελῳδοῦ (ζ' αἰ.) καὶ ποιητοῦ τῶν κοντακίων. Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Κουκουζέλουντος. Τῆς τιμίας σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίᾳς μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, Ὁκτωβρίου 1 (Πρξ. θ' 10-18).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 17-23).

Εἰδησις. Αποφάσει τῆς Ι. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ληφθείση κατὰ τὸ ἔτος 1952, ἡ σημερινὴ ἐօρτὴ τῆς τιμίας σκέπης μετατίθεται τῇ 28ῃ Ὁκτωβρίου, ἵνα συνεορτάζηται μετὰ τῆς ἑθνικῆς ἐօρτῆς.

2. Σάββατον. Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης μάρτυρος (†304).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, Ὁκτωβρ. 2 (Α' Τιμ. α' 12-17).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. β' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ε' 17-26).

3. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ (Β΄ ΛΟΥΚΑ). Διονυσίου ἀρεοπαγίτου ἱερομάρτυρος, ἐπισκόπου καὶ πολιούχου Ἀθηνῶν (†96). Ῥουστικοῦ, Ἐλευθερίου καὶ Δαμάριδος (α' αἰ.) μαρτύρων τῶν Ἀθηναίων. Ἡχος πλ. β', ἐωθινὸν δ'.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, «Δεῦτε συμφώνως οἱ πιστοί», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τῆς οὐρανίου γνώσεως», Καὶ νῦν, τὸ ὁμόηχον θεοτοκίον «Νεῦσον παρακλήσεσι» (Παρακλητική, ἥχος δ', Σαβ. ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», Δόξα, «Χρηστότητα ἐκδιδαχθεῖς», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ώς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἔσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτόκιον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Ο τὴν εὐλογημένην», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ ἀγίου· ἀπὸ γ' καὶ ζ' φόδης ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοὶ «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμωτέραν», «Ἀπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες» καὶ τὰ τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ δ' ἑωθινὸν «Ορθρος ἦν βαθύς», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου]. Μετὰ τὴν εἶσοδον ἀπολυτίκια «Ἄγγελικαὶ δυνάμεις», «Χρηστότητα ἐκδιδαχθεῖς» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. ιε' ἐπιστ., «Ο Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι» (Β' Κορ. δ' 6-15). Εὐαγγέλιον: Κυρ. β' Λουκᾶ, «Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι» (Λκ. ζ' 31-36). Κοινωνικὸν «Αἴνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

Σημείωσις. Όπον ἀν ἑορτάζεται ὁ ἄγιος, ἡ ἐξ ἰδιαιτέρας φυλλάδος ἀκολουθία αὐτοῦ συμφάλλεται μετὰ τῆς ἀναστασίμου κατὰ τὴν συνήθη τάξιν· Ἀπόστολος: τοῦ ἀγίου, 3 Ὁκτ. (Πρξ. ιζ' 16-34).

4. Δευτέρα.

Ίεροθέου ἀρεοπαγίτου, πρώτου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν (α' αι.).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίᾳς μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. δ' 28-ε' 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. γ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 24-30).

5. Τρίτη. Χαριτίνης μάρτυρος (†304). Μεθοδίας όσίας τῆς ἐν Κιμώλῳ (†1908).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ις' ἑβδ. ἐπιστ. (Γαλ. ε' 11-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. γ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 37-45).

6. Τετάρτη. † Θωμᾶ (τοῦ καὶ Διδύμου) ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ'. Ἐρωτηίδος μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16).

Εὐαγγέλιον: ὅμοίως, ἐωθινὸν θ' (Ιω. κ' 19-31).

7. Πέμπτη. Σεργίου καὶ Βάκχου μεγαλομαρτύρων (†290-303). Πολυχρονίου ἱερομάρτυρος (δ' αἱ.), Ἰουλιανοῦ πρεσβυτέρου, Καισαρίου διακόνου (α' αἱ.) μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ις' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφ. α' 1-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. γ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 17-30).

8. Παρασκευή. Πελαγίας όσίας (†457). Πελαγίας τῆς παρθενομάρτυρος (†303), Ταϊσίας τῆς πρώην πόρνης.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ις' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. α' 7-17).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. γ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 31-35).

9. Σάββατον. Ἰακώβου ἀποστόλου, νίοῦ τοῦ Ἀλφαίου (α' αἱ.). Ἀβραὰμ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Λώτ (2100 π.Χ.), Ποπλίας μάρτυρος (α' αἱ.), Ἀνδρονίκου όσίου καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, ι' Κυρ. ἐπιστ. (Α' Κορ. δ' 9-16).

Εὐαγγέλιον: ἀποστόλου, Δευτ. γ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. θ' 36-ι' 8).

10. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣ' (Γ' ΛΟΥΚΑ). Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρτύρων. Θεοφίλου όσίου (η' αἱ.). Ἡχος βαρύς, ἐωθινὸν ε'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἄπόστολε ἄγιε»· κοντάκιον «Ο τῶν ἐθνῶν σαγηνευτής».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΠΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 4, Δόξα, τῶν ἀγίων «Τῇ φιλαδελφίᾳ ἡ ὁμωνυμία», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν ἀγίων «Τῷ τῆς Τριάδος φωτί», Καὶ νῦν, «Νεῦσον παρακλήσεσι» (Παρακλητική, Σαβ. ἐσπέρας, ἥχος δ').

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ώς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια.

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «Ως τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος (μετὰ τῶν εἰρμῶν) καὶ ὁ τῶν μαρτύρων· ἀπὸ γ' καὶ ζ' φόδης ώς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἀπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός», τῶν μαρτύρων «Ἄξιως ἐποφείλομεν» καὶ τὸ θεοτοκίον «Πανῖσι τοῦ ἐλέονς σου».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ε' ἑωθινὸν «Ω τῶν σοφῶν σου κριμάτων», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἄναστας ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου]. Μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπολυτίκια «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Απόστολος: Κυρ. ις' ἐπιστ., «Συνεργοῦντες παρακαλοῦμεν» (Β' Κορ. ζ' 1-10). Εὐαγγέλιον: Κυρ. γ' Λουκᾶ, «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλονυμένην Ναΐν» (Λκ. ζ' 11-16). Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

11. Δευτέρα. Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ἐπτά· Θεοφάνους ὁμολογητοῦ τοῦ Γραπτοῦ, ἐπισκόπου Νικαίας (†850).

Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Πέμ. γ' ἐβδ. Πράξ. (Πρξ. η' 26-39).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. δ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ζ' 36-50).

- 12. Τρίτη.** Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρτύρων (†850). Δομνίνης μάρτυρος, Συμεὼν τοῦ νέου θεολόγου (†1022), σύναξις πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις ἀγίων.
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. ιζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. β' 19-γ' 7).
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 1-3).
- 13. Τετάρτη.** Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης μαρτύρων (†251). Χρυσῆς νεομάρτυρος τῆς ἐκ Μογλενῶν (†1795), Μελετίου (Πηγᾶ) Ἀλεξανδρείας.
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. γ' 8-21).
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 22-25).
- 14. Πέμπτη.** Ναζαρίου καὶ Γερβασίου, μαρτύρων. Κοσμᾶ τοῦ ποιητοῦ (†787). Ἰγνατίου (Ἀγαλλιανοῦ) ἀρχιεπισκόπου Μηθύμνης.
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 14-17).
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 7-11).
- 15. Παρασκευή.** Λουκιανοῦ πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης (†310). Σαβίνου ὁσίου (†760), Βάρσου ὁμολογητοῦ.
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Ἐφεσ. δ' 17-25).
 Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. δ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 12-18).
- 16. Σάββατον.** Λογγίνου ἔκατοντάρχου τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δύο στρατιωτῶν μαρτύρων (α' αἰ.).
Τάξις Σαββάτου μὲν «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).
 Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιζ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιδ' 20-25).
 Εὐαγγέλιον: μάρτυρος, ζ' Εὐαγγ. ἀγ. Παθῶν (Μτθ. κζ' 33-54).
- 17. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' (Δ΄ ΛΟΥΚΑ).** «Τῶν θεοφόρων πατέρων τῆς ἐν Νικαίᾳ ζ' Οἰκουμενικῆς συνόδου (787)». Ὁση ἐτοῦ προφήτου (820 π.Χ.), Ἀνδρέου ὁ σιομάρτυρος τοῦ ἐν Κρίσει ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου τοῦ ἀγίου καὶ δικαίου Λαζάρου (898). Ἡχος πλ. δ', ἔωθινὸν ζ'.
- Τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἀγίων πατέρων ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 11ην Ὀκτωβρίου (T.M.E., 11η Ὀκτωβρ. §§1-3). Κατὰ παγίαν τάξιν τοῦ T.M.E. ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ μὴ ἐօρτάσιμος ἀκολουθία τῆς σήμερον καταλιμπάνεται.
- Εἰς τὴν θ'**. Ἀπολυτίκιον «Ο μάρτυς σου, Κύριε»· κοντάκιον «Ἐνόρφοσύνως γέγηθεν».
- Εἰς τὸν ἐσπερινόν.** Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAΞΑ*», ἀναστάσιμα 4, τῶν πατέρων 6, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν «*Tὰς μυστικάς*», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «*Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν*».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «*Φῶς ἵλαρόν*», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῶν πατέρων.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῶν πατέρων «*Tὴν ἐτήσιον μνήμην*», Καὶ νῦν, «*Νεῦσον παρακλήσεσιν*».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*'Εξ ὑψους κατῆλθες*», Δόξα, «*Ὑπερδεδοξασμένος εἶ*», Καὶ νῦν, «*Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἥχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτήν ἰδιόμελον τῶν πατέρων «*Ἄποστολικῶν παραδόσεων*», Καὶ νῦν, «*Θεοτόκε, ἡ προστασία*», τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἔστι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «*Ὑπερδεδοξασμένος εἶ*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τῶν πατέρων· ἀπὸ γ' ὅδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα), εἴται ψάλλεται τὸ μεσῷδιον κάθισμα τῶν πατέρων μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἴκος τῶν πατέρων, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ὑπόμνημα τῆς Κυριακῆς τῶν πατέρων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «*Ἀνοίξω τὸ στόμα μου*»· «*Tὴν τιμιωτέραν*», «*Ἄπας γηγενής*».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «*Δεικνύων ὅτι ἀνθρωπος*»*, τὸ τῶν ἀγίων «*Πατέρες οὐρανόφρονες*» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 εἰς 4 –εὶς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα–, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον αὐτῶν «*Τῶν ἀγίων πατέρων ὁ χορός*», Καὶ νῦν, «*Ὑπερευλογημένη*». Δοξολογία μεγάλη, «*Αναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος*» (ἢ «*Σήμερον σωτηρία*»).

* Βλέπε ὑποσημείωσιν εἰς τὸν ὄρθρον τῆς Κυρ. 7ης Μαρτίου.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ὧδης τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ἐξ ὕψους κατῆλθες», «Ὑπερδεδοξασμένος εἶ» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ– Κυριακῆς τῶν πατέρων, 11 Ὁκτ., «Πιστὸς ὁ λόγος» (Τίτ. γ' 8-15). Εὐαγγέλιον Κυρ. δ' Λουκᾶ, «Ἐζῆλθεν ὁ σπείρων» (Λκ. η' 5-15).

«Ἄξιον ἔστιν». «Αἴνεῖτε» καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

Σημείωσις. Η σημερινή Κυριακή, ἐν ᾧ ἀναγινώσκεται ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως, εἰς πολλὰς περιοχὰς ἔχει καθιερωθῆ ὡς ἡ ἐπίσημος ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν κατηχητικῶν σχολείων.

18. Δευτέρα. † Λουκᾶ τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ

‘Η ἀκολουθία ψάλλεται «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 18 Ὁκτ. §1), ἡ τοι μετὰ τῆς Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν δὲν γίνεται εἴσοδος: εἰς τὰ ἀπόστιχα Καὶ νῦν «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἀμπελος... μετὰ τοῦ ἀποστόλου» (Παρακλ., ἥχος πλ. β', Τετάρτῃ ἐσπέρας)· ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολε ἄγιε», Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εἰς τὸν ὅρθρον δὲν λέγονται καταβασίαι, ψάλλονται ὅμως αἴνοι καὶ δοξολογία μεγάλη. Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: τοῦ εὐαγγελιστοῦ, 18 Ὁκτ., «Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε» (Κλσ. δ' 5-11, 14-18). Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, 8 Νοεμ. τῆς λειτουργίας, «Ο ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λκ. ι' 16-21). κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

Σημείωσις. Εἰς τὸν ἐπ' ὄνόματι τοῦ ἀποστόλου τιμωμένους ναοὺς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν ἰδιαιτέρας φυλλάδος, ὅτε, καταλιμπανομένης τῆς Παρακλητικῆς, εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν γίνεται εἴσοδος, εἰς δὲ τὸν ὅρθρον ψάλλονται καταβασίαι «Ἀνοίξω τὸ στόμα μου». Η παροῦσα μυριόλεκτος σημείωσις εἶναι περιττὴ ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς ἀκρωταρίους ἀψαλμένους τοῦ Τυπικοῦ.

19. Τρίτη. Ἰωὴλ προφήτου (630 π.Χ.), Οὐάρου μάρτυρος (†307).

Ἀπόστολος: προφήτου, Τρ. διακαινήσιμου (Πρε. β' 14-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ε' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 23-27).

20. Τετάρτη. Ἀρτεμίου μεγαλομ. (†326), Ματρώνης ὁσίας τῆς Χιοπολίτιδος (†462), Γερασίμου ὁσίου τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ (†1581).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιη' ἑβδ. ἐπιστ. ('Εφεσ. ε' 25-33).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ε' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 44-50).

Εἰδησις. Ὄπου ὑπάρχει ίδιαιτέρα ἀκολουθία τοῦ ἄγ. Γερασίμου (ἢ τῆς ὁσίας Ματρώνης), συμψάλλεται μετὰ τῆς τοῦ ἄγιον Ἀρτεμίου, οὗ τίνος προηγοῦνται τὰ 3 στιχηρὰ τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ὁ κανὼν τοῦ ὅρθρου, δοξαστικὰ ὅμως ψάλλονται τὰ τοῦ τιμωμένου ἄγιον (T.M.E., διάταξις 20ῆς 'Οκτωβρίου §1)· ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ ὄμοιώς τὰ ἀναγνώσματα τοῦ τιμωμένου ἄγιον. *Eἰς τὸν ἔπ' ὀνόματι ὅμως τοῦ ἄγιον (ἢ τῆς ὁσίας)* ναὸς ψάλλεται μόνη ἡ ἀκολουθία αὐτοῦ, καταλιμπανομένης τῆς τοῦ Μηναίου.

21. Πέμπτη. Ἰλαρίωνος ὁσίου (†371). Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ· Θεοδότης καὶ Σωκράτους μαρτύρων, Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐκ Μονεμβασίας (†1773), Φιλοθέου ὁσίου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. ιη' ἑβδ. ἐπιστ. ('Εφεσ. ε' 33-ς' 9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ε' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 49-56).

22. Παρασκευή. Ἀβερκίου ισαποστόλου ἐπισκόπου Ιεραπόλεως (†167), τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἀγίων ἐπτὰ παίδων (†250).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιη' ἑβδ. ἐπιστ. ('Εφεσ. ζ' 18-24).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ε' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι' 1-15).

23. Σάββατον. † Ιακώβου ἀποστόλου τοῦ ἀδελφοθέου (†63).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου ψάλλεται μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις §§31-44), ἡμιεορτάσιμος κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν, ἢ τοι εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου καὶ ἄνευ ἀναγνωσμάτων, εἰς τὸν ὅρθρον ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης· εἰς δὲ τὴν θείαν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία» καὶ κοινωνικὸν «*Eἰς πᾶσαν τὴν γῆν*».

Ἀπόστολος: τοῦ ἀποστόλου, Κυρ. κ' ἐπιστ. (Γαλ. α' 11-19).

Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, Δευτ. ζ' ἑβδ. Ματθ. (Μτθ. ιγ' 54-58).

24. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΗ΄ (Σ' ΛΟΥΚΑ). Ἀρέθα μεγαλομάρτυρος (β' αι.). Σεβαστιανῆς μάρτυρος. Ἡχος α', ἑωθινὸν ζ'.

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAEA*», ἀναστάσιμα 6 καὶ τοῦ Μηναίου 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ Μηναίου, «*Ἄσματικῶς τὸν ποιμενάρχην*», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «*Tὴν παγκόσμιον δόξαν*». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Τὴν πονηρὰν καὶ ἄπιστον», Καὶ νῦν, «Ἄνυμφεντε παρθένε» (Παρακλητική, Σάβ. ἐσπέρας, ἥχ. πλ. δ').

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», Δόξα, «Τὰς ἀληθιδόνας τῶν ἀγίων», Καὶ νῦν, «Τοῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ως εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ζ') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ ὁ τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὥδης τὸ μεσώδιον κάθισμα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' οὗ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον, ὁ οἶκος καὶ τὸ συναξαριόν.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἀπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ζ' ἀναστάσιμον «Ότι ἥραν τὸν Κύριον», καὶ τὰ τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ ζ' ἑωθινὸν «Ἴδοὺ σκοτία καὶ πρωΐ», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου]. Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Τὰς ἀληθιδόνας τῶν ἀγίων», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος Κυρ. ιη' ἐπιστ., «Ἄδελφοί, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει» (Β' Κορ. θ' 6-11). Εὐαγγέλιον Κυρ. ζ' Λουκᾶ «Ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν» (Λκ. η' 27-39). Κοινωνικὸν «Αἴνεῖτε»· «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

25. Δευτέρα. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μαρτύρων (†355). Ταβιθᾶς, ἦν θανοῦσαν ἀνέστησεν ὁ ἀπόστολος Πέτρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. ιθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α' 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι' 22-24).

26. Τρίτη. † Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλύτου (†306), ἀνάμνησις τοῦ γεγονότος σεισμοῦ (740).

Ἡ ἀκολουθία ἄπασα ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν. Τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εἰς τὰ ἀπόστιχα τοῦ ἑσπερινοῦ, Καὶ νῦν, «Δέσποινα πρόσδεξαι» (Παρακλητική, ἥχος πλ. δ', Δευτ. πρωΐ). Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου ἐν τε τῷ ἑσπερινῷ καὶ τῷ ὅρθρῳ ἐπισφραγίζεται μὲ τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ σεισμοῦ ἄπαξ. Εὐαγγέλιον ὅρθρου: τοῦ ἀγίου, Τρ. ιβ' ἔβδ. Λουκᾶ, «Προσέχετε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων» (Λκ. κα' 12-19). Καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξα τὸ στόμα μου»· στιχολογοῦμεν δὲ καὶ τὸ «Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον» μετὰ τοῦ είρμου «Τὴν τιμιωτέραν», ὡς καθ' ἐκάστην. Εἰς τὴν θ. λειτουργίαν ἀπολυτίκια «Ο ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν», «Μέγαν εὗρατο» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Απόστολος τοῦ ἀγίου, 26 Ὁκτ., «Ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι» (Β' Τιμ. β' 1-10). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. γ' ἔβδ. Ιωάν., «Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν» (Ιω. ιε' 17-ις' 2). Κοινωνικὸν «Εἰς μημόσυνον».

Σημείωσις. Απὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θεσσαλονίκης (τῷ 1912) τὸ τέλος τοῦ β' τροπαρίου τῶν αἰνῶν τοῦ ἀγίου, «Τείχος ὡχρωμένον ἥμιν», μετὰ τὰς λέξεις «...τῇ σῇ πόλει Δημήτριε...», γάλλεται οὕτως:

«...ἡν λυτρωθεῖσαν ἔνδοξε, Θεοῦ εὐδοκήσαντος, διὰ παντὸς ἐλευθέραν, ταῖς σαῖς πρεσβείαις διάσωσον, Χριστὸν ἰκετεύων, τὸν παρέχοντα τῷ κόσμῳ τὸ μέγα ἔλεος».

Ἡ διόρθωσις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου Αθηνῶν Χρυσοστόμου (Α') Παπαδοπούλου.

27. Τετάρτη. Νέστορος μάρτυρος (†306). Πρόκλης συζύγου τοῦ Πιλάτου.

Απόστολος: ἡμέρας, Τετ. ιθ' ἔβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α' 12-20).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. c' ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 9-13).

28. Πέμπτη. † ΤΗΣ ΦΩΤΟΦΟΡΟΥ ΣΚΕΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. Τερεντίου, Νεονίλλης, Εὐνίκης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων Στεφάνου ὁσίου τοῦ Σαββαῖτου. Τῶν ἐν Ἀρεθύμη τεσσάρων νεομαρτύρων (†1824). Εθνικὴ ἐορτὴ ἐπὶ τῷ νικηφόρῳ τῶν Ἐλλήνων ἐν Βορείῳ Ἡπείρῳ πολέμῳ (1940).

Ειδήσεις. 1. Η Ι. Σύνοδος της Εκκλησίας της Έλλαδος ένεκρινεν από τον 1952 όπως ήτη 1η Οκτωβρίου ἀγομένη ἔορτὴ τῆς ἵερᾶς Σκέπης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου μετατεθῆ σήμερον μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἔορτῆς.

2. Τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἵερᾶς Σκέπης ζήτει ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἡ εἰς τὴν οἰκείαν φυλλάδα.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἔορτῆς ψάλλεται ἔορτάσιμος ὡς ἔχει. Τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Εὐχὴ ἀπολύσεως «Χριστὸς ὁ ἀληθινός... πρεσβείας τῆς παναχράντου καὶ παναμώμον ἀγίας αὐτοῦ μητρός, ἡς τὴν φωτοφόρον σκέπην ἔορτάζομεν, δυνάμει...» Εἰς τὸν ὄρθρον, ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς Θεοτόκου, τὸ συναξάριον τῆς 28ης τοῦ μηνὸς (ἐκ τοῦ Μηναίου) καὶ τὸ τῆς ἔορτῆς (τῆς τιμίας Σκέπης)· καταβασίαι οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον». Εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος: τῆς Θεοτόκου, 21 Νοεμ., «Ἐλήνεν ἡ πρώτη σκηνή» (Ἐβρ. 9' 1-7). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 21 Νοεμ., «Ἐισῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. 1' 38-42, ια' 27-28).

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς λειτουργίας τελεῖται ἡ ἔξῆς:

Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἔορτῇ

«Ἐύλογητὸς ὁ Θεός», καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἔορτῆς, ἥχος α'·

«Τῆς σκέπης σου παρθένε, ἀνυμνοῦμεν τὰς χαρίτας, ἦν ὡς φωτοφόρον νεφέλην, ἐφαπλοῖς ὑπὲρ ἔννοιαν, καὶ σκέπεις τὸν λαόν σου νοερῶς, ἐκ πάσης τῶν ἐχθρῶν ἐπιβουλῆς· σὲ γὰρ σκέπην καὶ προστάτιν καὶ βοηθόν, κεκτήμεθα βιώντες σοι· Δόξα τοῖς μεγαλείοις σου ἀγνή, δόξα τῇ θείᾳ Σκέπῃ σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προμηθείᾳ ὅχραντε».

Εἶτα τὸ κοντάκιον «Τῇ ὑπερμάχῳ», καὶ εὐθὺς ἡ κάτωθι δοξολογία εἰς ἥχον βαρύν:

Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς, δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ.

Ἡ δεξιά σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἴσχυί· ἡ δεξιά σου, Κύριε, ἐθραυσεν ἐχθρούς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἐν τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ταλαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Οι ἀγροὶ ἡμῶν διεμερίσθησαν, οἱ οἰκοὶ ἡρημώθησαν καὶ ἡμεῖς περινβρίσθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀνωρθώθημεν· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Ἄλαλάζατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ· πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας· Ἀλληλούια, ἀλληλούια, ἀλληλούια.

Εἶτα αἱ ἔξης αἰτήσεις τῆς λιτανευτικῆς (ἐκτενοῦς) ἱκεσίας, τῶν χορῶν ψαλλόντων ἐκ περιτροπῆς μεθ' ἑκάστην αὐτῶν ἀνὰ ἐν τριπλοῦν «Κύριε, ἐλέησον», ἔξαιρέσει τῆς πέμπτης, μεθ' ἣν ψάλλεται «Αἰωνία ἡ μνήμη» γ', καὶ τῆς ἕκτης, μεθ' ἣν ψάλλεται τὸ «Κύριε, ἐλέησον» ἀνὰ δέκα ἀμοιβαδὸν τετράκις, πραείᾳ τῇ φωνῇ.

«Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους, πάσης ἀρχῆς καὶ ἔζονσίας ἐν τῷ κράτει ἡμῶν, τοῦ κατὰ ζηράν, θάλασσαν καὶ ἀέρα φιλοχρίστου ἡμῶν στρατοῦ καὶ ὑπὲρ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι καὶ κατευοδῶσαι αὐτὸν ἐν πᾶσιν».

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ αἰώνιας μνήμης καὶ μακαρίας ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἐν τοῖς ἵεροῖς ἡμῶν ἀγῶνιν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ πεσόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον».

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἀγίαν ἐκκλησίαν...»

«Ἐτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι...»

«Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν εὐχὴν ταύτην*.

Ἐύχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι τῇ σῇ ἀγαθότητῃ ἐπὶ τὴν εὖσημον ταύτην ἡγαγεῖς ἡμᾶς ἀναμέλψαι σοι φόδην ἐπινίκιον τῷ σωτῆρι ἡμῶν. Ἰδοὺ οἱ ἀρχοντες ἡμῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ ἀνάμνησιν ἐπιτελοῦμεν ἔργου θαυμαστοῦ καὶ μεγάλου, ὃ ἡ δεξιά σου εἰργάσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. Ὁτι ἡμέρα Κυρίου ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ

* Πρβλ. «Ἐπίσημοι Δοξολογίαι μεγάλων ἑορτῶν, ἐπετείων καὶ λιτανειῶν», ἔκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας, σελ. 44.

ύπερήφανον καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον· ὁ γὰρ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἴσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὅρᾳ συντριβήσονται. Διὰ τοῦτο, Κύριε, σήμερον τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ ἡμῶν, καὶ αἱ ψυχαὶ ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πλήρεις βοῶσι πρὸς σέ· Τὰς ὄδούς σου, Κύριε, γνώρισον ἡμῖν καὶ τὰς τρίβους σου δίδαξον ἡμᾶς· νομοθέτησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου καὶ ὁδήγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ἐπὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ὅτι ἔτι πολλοὶ κυκλόθεν οἱ ἔχθροὶ ἡμῶν καὶ μακάριος ὁ λαός, οὗ ἔστι Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ. Ἔτι δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν τῶν μαρτύρων ἀδελφῶν ἡμῶν δεόμεθά σου, Κύριε, τῶν τε ἐν πολέμῳ πεσόντων τῶν τε ἀναιρεθέντων καὶ τῶν ἐν αἷχμαλωσίᾳ καὶ ἔξορίᾳ τελειωθέντων, ἵνα αὖλισθῶσιν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἀναπαύσωνται ἐν σκηναῖς δικαίων καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ὡς βοτάνη ἀνατεῖλῃ, ἵνα οὖ τε ζῶντες καὶ οἱ ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κεκοιμημένοι εὐχαριστίαν καὶ δόξαν προσφέρωμέν σοι τῷ Κυρίῳ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου εἰς τοὺς αἰῶνας.

‘Ο χορὸς «Ἄμήν», καὶ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀπόλυσιν καὶ «Δι’ εὐχῶν».

29. Παρασκευή. Αναστασίας ὁσιομάρτυρος τῆς Ρωμαίας (γ' αἰ.), Άβραμίου ὁσίου (†360).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. ιθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. α' 27-β' 4).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 23-26).

30. Σάββατον. Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μαρτύρων (†285). Κλεόπα καὶ Άρτεμᾶ ἐκ τῶν 70 ἀποστόλων.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἐμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. ιθ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Κορ. ιε' 58-ις' 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. η' 16-21).

31. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΘ' (Ε΄ ΛΟΥΚΑ). Στάχυος, Άπελλοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἰ.)· Ἐπιμάχου μάρτυρος (†250). Νικολάου νεομάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ (†1754). Ἡχος β', ἐωθινόν η'.

Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκιον «Οἱ μάρτυρές σου, Κύριε»· κοντάκιον «Τοὺς ἀλήθειας μάρτυρας».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα» ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6 (3 + 3), Δόξα, Καὶ νῦν, «Παρῆλθεν ἡ σκιά».

Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ὥ θαύματος καινοῦ». Ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Πάντα ὑπὲρ ἔννοιαν».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί» καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαφαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκιον «Ὅτε κατῆλθες», Δόξα, τὸ αὐτό, Καὶ νῦν, «Ο τὴν εὐλογημένην». [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα κατὰ σειρὰν καὶ τὰ εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (η΄) μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὧδης τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ η΄ ἀναστάσιμον «Δύο ἀγγέλους βλέψασα» καὶ τὸ θεοτοκίον αὐτοῦ.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ η΄ ἑωθινὸν «Τὰ τῆς Μαρίας δάκρυα», Καὶ νῦν, «Υπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου]. Μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ὅτε κατῆλθες» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία». Ἀπόστολος: Κυρ. ιθ΄ ἐπ., «Ο Θεὸς καὶ Πατήρ» (Β' Κορ. ια΄ 31-ιβ΄ 9). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ε΄ Λουκᾶ, «Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος» (Λκ. ις΄ 19-31). «Ἄξιον ἐστίν»· «Αἶνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ώς συνήθως.

ΜΗΝ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΗΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα

Ἡ ἡμέρα ᔁχεὶ ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 14

1. Δευτέρα. Κοσμᾶς καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Θεοδότης. Δανιὸς ὁσίου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (ις' αἱ.), Ἰακώβου ἰερομάρτ. τοῦ ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἀγίων Ἀναργύρων ψάλλεται μετὰ τῆς Παρακλητικῆς «κατὰ τὴν τοῦ Μηναίου διάταξιν» (Τ.Μ.Ε. 1η Νοεμβρίου §1), ἢ τοι εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ἄνευ καταβασιῶν καὶ ἄνευ δοξολογίας μεγάλῃς· εἰς τὴν λειτουργίαν Ἀπόστολος· τῶν ἀγίων, Νοεμ. 1η, «Ὑμεῖς ἔστε σῶμα Χριστοῦ» (Α΄ Κορ. ιβ' 27-ιγ' 8). Εὐαγγέλιον· ἡμέρας, Δευτ. ζ΄ ἔβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 29-33)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημειώσεις. 1. Πρὸς περισσοτέραν τιμὴν τῶν ἀγίων εἴθισται εἰς ὠρισμένους ναοὺς μετὰ τοὺς αἵνους τοῦ Μηναίου νὰ ψάλλεται δοξολογία μεγάλῃ, ὅπότε καταλιμπάνονται τὰ ἀπόστιχα· εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Προστασία· Εὐαγγέλιον· τῶν ἀγίων, 1ης Νοεμ., «Προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς» (Μτθ. ι' 1, 5-8).

2. Ἐνθα ἴδιαιτέρως τιμῶνται οἱ ἄγιοι, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἴδιαιτέρα ἀκολουθία αὐτῶν, εἴθισται νὰ συμπληρώνεται εἰς τὸν ὄρθρον ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου μὲ τὰ καθίσματα τῆς 1ης Ιουλίου, ὅπότε γίνεται εἰσοδος εἰς τὸν ἐσπερινόν, ψάλλονται δὲ καὶ καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» εἰς τὸν ὄρθρον.

3. Ἐνθα τιμᾶται ὁ ὁσιος Δανιὸς ἢ ὁ ἰερομάρτυρς Ἰάκωβος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἀγίου θὰ ψαλῇ ἐξ ἴδιαιτέρας φυλλάδος συμφώνως μὲ τὴν τυπικὴν διάταξιν αὐτῆς.

2. Τρίτη. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου μαρτύρων (†341-345). Τῶν ἐν Αγρινίῳ τριῶν νεομαρτύρων (†1786).

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίας μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἔμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Απόστολος: ἡμέρας, Τρίτης κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β' 16-23).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 34-41).

3. Τετάρτη. Άκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μαρτύρων (δ' αἱ.). ἀνακομιδὴ λειψάνων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου. Γεωργίου νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Νεαπολίτου (†1797).

Απόστολος: ἡμέρας, Τετ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. β' 24-30).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ια' 42-46).

4. Πέμπτη. Ἰωαννικίου ὁσίου τοῦ μεγάλου (†846), Νικάνδρου καὶ Ἐρμαίου ἱερομαρτύρων. Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ βασιλέως καὶ ἔλειμονος, Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν Δράμᾳ (†1959).

Απόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. γ' 1-8).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ζ' ἐβδ. Ματθ. (Μτθ. ιε' 12-21).

5. Παρασκευή. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων (γ' αἱ.). Ἐρμᾶ καὶ Λίνου ἐκ τῶν 70 (α' αἱ.).

Απόστολος: ἡμέρας, Παρ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Φιλιπ. γ' 8-19).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 2-12).

6. Σάββατον. Παύλου Κων/πόλεως ὁμολογητοῦ (†350). Λουκᾶ ὁσίου (†800-820), Λεονάρδου ὁσίου.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Απόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. α' 8-11).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 1-6).

7. † ΚΥΡΙΑΚΗ Κ' (Ζ' ΛΟΥΚΑ). Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων (γ' αἱ.), Λαζάρου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Γαλησίῳ ὅρει (†1053). Ἡχος γ', ἔωθινὸν θ'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Θείας πίστεως ὁμολογίᾳ»· κοντάκιον «Ἄστραψας ἐν γῆ».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, τοῦ Μηναίου προσόμοια 6 (3 + 3), Δόξα, τὸ ἴδιόμελον τοῦ Μηναίου «Ὄσιε πάτερ, οὐκ ἔδωκας», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Πᾶς μὴ θαυμάσωμεν». Εἴσοδος κ.λπ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ Μηναίου «Ὄσιε πάτερ, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν», Καὶ νῦν, «Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτής μου» (Παρακλητική, ἥχος πλ. β', Σαβ. ἑσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐνφραινέσθω τὰ οὐράνια», Δόξα, «Ταῖς ἐπαγγύπτνοις προσευχαῖς», Καὶ νῦν, «Οὐ δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ώς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (θ') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' ὧδης τὰ μεσώδια καθίσματα τοῦ Μηναίου μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' ζ' ὧδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναέριον τῆς ἡμέρας.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον»· «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἀπας γηγενῆς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ θ' ἀναστάσιμον «Συγκεκλεισμένων, δέσποτα», τοῦ ὁσίου «Ἐκ μητρικῆς ἡγίασε» καὶ θεοτοκίον ὅμοιον «Ορος ποτὲ ἑώρακεν».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 «Ο τοῦ Κυρίου τὴν ζῶσαν ἐξωσμένος» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ», β') «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον», Δόξα, τὸ θ' ἑωθινὸν «Ως ἐπ' ἐσχάτων», Καὶ νῦν, «Ὑπερενυλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ὧδης τοῦ κανόνος τοῦ ὁσίου].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ἐνφραινέσθω τὰ οὐράνια», «Ταῖς ἐπαγγύπτνοις» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Προστασία τῶν χριστιανῶν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: Κυρ. κ' ἐπιστ., «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθέν» (Γαλ. α' 11-19). Εὐαγ-

γέλιον: Κυρ. ζ' Λουκᾶ, «Ἄνθρωπός τις προσῆλθε... ὡς ὄνομα Ἰάιρος» (Λκ. η' 41-56).

Είς τὸ Ἐξαυρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικον «Αἰνεῖτε». «Εἶδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

8. Δευτέρα. † Σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων.

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ἀνευ Παρακλητικῆς, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου (τυπικὸν 8ης Νοεμβρίου §§1-3). Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Οἱ στίχοι τῶν ἀποστίχων τοῦ ἑσπερινοῦ· «Οὐ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα» καὶ «Ἐόλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον· Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύνθης σφόδρα». Τὸ ἀπολυτίκιον τῶν ἀρχαγγέλων εἰς μὲν τὸν ἑσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἅπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εἰς τὸν ὄρθρον Εὐαγγέλιον τῶν ἀγγέλων, Δευτ. α' ἐβδ. Ματθ., «Οράτε μὴ καταφρονήσητε» (Μτθ. ιη' 10-20). Κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῶν ταξιαρχῶν μετὰ στίχου «Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν». Καταβασίαι οἱ εἱρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», καὶ τὰ λοιπὰ ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἴδησις. Οἱ εἱρμοὶ τοῦ κανόνος τῆς ἑορτῆς τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου», ψαλλόμενοι μέχρι τῆς 20ῆς τοῦ μηνὸς ὡς καταβασίαι, διαφέρουν τῶν συνήθων κατὰ τὰ ἐξῆς σημεῖα:

'Ωδὴ α' «...καὶ ἄσω γηθόμενος ταύτης τὴν εἰσοδον».

'Ωδὴ γ' «...πνευματικόν, στερέωσον· κἄν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου στεφάνων δόξης ἀξίωσον».

'Ωδὴ ε' «Ἐξέστη τὰ σύμπαντα ἐν τῇ σεπτῇ εἰσόδῳ σου· σὺ γάρ, ἀπειρόγαμε παρθένε, ἔνδον εἰσῆλθες ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, ὡς περ καθαρώτατος ναός, πᾶσι τοῖς ὑμνοῦσι σε τὴν εἰρήνην βραβεύουσα».

'Ωδὴ θ' «...φύσις γεράιρουσα τὰ ιερὰ εἰσόδια τῆς θεομήτορος...»

Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Οὐ καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος: τῶν ἀσωμάτων, 8 Νοεμ., «Εἰ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος» (Ἐβρ. β' 2-10). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Οὐ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει» (Λκ. ι' 16-21). Κοινωνικὸν «Οὐ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· ἀλληλούια».

9. Τρίτη. Ὄνησιφόρου μάρτυρος (γ'-δ' αι.), Ματρώνης ὁσίας. Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας (†889), Νεκταρίου Πενταπόλεως τοῦ ἐν Αἰγίνῃ (†1920).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κα' ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. α' 1-3, 6-11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. η' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 42-48).

Σημείωσις. Ἐνθα τιμᾶται ἡ ἀγία Θεοκτίστη ἢ ὁ ἀγιος Νεκτάριος, ἡ ἀκολουθία τοῦ τιμωμένου ἀγίου θὰ ψαλῇ ἐξ ἴδιαιτέρας φυλλάδος συμφώνως μὲ τὴν τυπικὴν διάταξιν αὐτῆς.

Εἰδησις. Απὸ σήμερον μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου, ἐὰν ἔορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται μὲν καταβασίαι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου» μὲ τὴν χαρακτηριστικὴν κατάληξιν «ταύτης τὴν εἰσοδον» (βλέπε εἰδησιν εἰς τὴν 8ην Νοεμβρίου), εἰς δὲ τὴν λειτουργίαν ώς ἐπισφραγιστικὸν τὸ κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός».

10. Τετάρτη. Ὄλυμπᾶ, Τερτίου κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αι.): Ὁρέστου μάρτ. τοῦ Τυανέως (†304). Ἀρσενίου ὁσίου τοῦ Καππαδόκου (†1924).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κα' ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. α' 18-23).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. η' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιβ' 48-59).

11. Πέμπτη. Μηνᾶ (†304), Βίκτωρος (β' αι.) καὶ Βικεντίου διακόνου (†304) μαρτύρων, Θεοδώρου ὁσ. τοῦ Στουδίτου.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κα' ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. α' 24-β' 1).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. η' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 1-9).

12. Παρασκευή. Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, πατριάρχου Ἀλεξανδρείας (†616-620): Νείλου ὁσίου τοῦ ἀσκητοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κα' ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. β' 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. η' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 31-35).

13. Σάββατον. † Ιωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου (†407).

Ἡ ἀκολουθία ἔορτάσιμος οὖσα ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀλλ' εἰς τὰ ἐσπέρια μετὰ τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἀγίου, Καὶ νῦν, «Πᾶς μὴ θαυμάσωμεν» (διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἥχου)· τὰ δὲ διὰ τὴν λιτήν ἰδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ τὸ θεοτοκίον. Εὐαγγέλιον ὅρθρου: τοῦ

ιεράρχου, ζήτει τῇ 13ῃ Νοεμ., «Ἄμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν» (Ἰω. 1' 1-9). Καταβασίαι οἱ είρμοὶ «Ἄνοιξω τὸ στόμα μου... ταύτης τὴν εἰσόδον» (βλέπε εἰδῆσιν 8ης Νοεμ.). Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἰσόδον, ἀπολυτίκια «Ἡ τοῦ στόματός σου» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος: τοῦ ιεράρχου, 13 Νοεμ., «Τοιοῦτος ἡμῖν ἐπρεπεν ἀρχιερεύς» (Ἐφρ. ζ' 26-η' 2). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ θύρα» (Ἰω. 1' 9-16). κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

14. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑ΄ (Η΄ ΛΟΥΚΑ). † Φιλίππου ἀποστόλου ἐκ τῶν ιβ'. Γρηγορίου ἀρχιεπ. Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ (†1340) καὶ τῶν λοιπῶν Ἅγιών Οἰκογενῶν αὐτοῦ. Κωνσταντίνου νεομάρτυρος τοῦ Υδραίου (†1800). Ἡχος δ', ἑωθινὸν 1'.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «*KYPIE, EKEKRAΞΑ*», ἀναστάσιμα 6, τοῦ Μηναίου προσόμοια 3 εἰς 4, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Τοῦ μεγάλου, Φίλιππε», Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἥχου «Ο διὰ σὲ θεοπάτωρ». Εἴσοδος κ.λπ.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἀποστόλου «Καταλιπόντα ἐπὶ τῆς γῆς», Καὶ νῦν, «Ο ποιητὴς καὶ λυτρωτὴς μου» (Παρακλητική, ἥχος πλ. β', Σαβ. ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», Δόξα, «Ἀπόστολε ἄγιε», Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν».

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ώς εἴθισται, καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ἥχου.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ι') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν καὶ ὁ τοῦ ἀποστόλου· ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ ἀποστόλου καὶ τὰ μεσώδια καθίσματα αὐτοῦ «Ολετὴρ τῶν δαιμόνων»

κ.λπ.: ἀφ' ζ' τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἄνοιξω τὸ στόμα μον... ταύτης τὴν εἰσόδον» (βλέπε εἰδηστιν 8ης Νοεμ.). «Τὴν τιμιωτέραν», «Ἄπας γηγενής... τὰ ἱερὰ εἰσόδια».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ι' ἀναστάσιμον «Τίβεριάδος θάλασσα», τοῦ ἀποστόλου «Δρόμον ὡραιῶν» καὶ τὸ θεοτοκίον «Үπεραγία παρθένε».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ἀποστόλου προσόμοια 3 εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Ἐὶς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα αὐτοῦ», β') «Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα», Δόξα, τὸ ι' ἔωθινὸν «Μετὰ τὴν εἰς ἄδον κάθοδον», Καὶ νῦν, «Үπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' φῶντος τοῦ κανόνος τοῦ μηναίου].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Τὸ φαιδρὸν τῆς ἀναστάσεως», «Ἀπόστολε ἄγιε» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον ἀποστολικόν· Ἀπόστολος: ἀποστόλου, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Οἱ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α' Κορ. δ' 9-16); ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου· Εὐαγγέλιον: Κυρ. η' Λουκᾶ, «Νομικός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ» (Λκ. ι' 25-37).

KOINΩNIKON «Ἄινετε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

15. Δευτέρα. Γουρία, Σαμωνᾶ (†299-306) καὶ Ἀβίβου (†222) μαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν.

Ἄρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστουγέννων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κβ' ἐβδ. ἐπιστ. (Κλσ. β' 13-20).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. θ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιδ' 1, 12-15).

16. Τρίτη. † Ματθαίου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ.

Ἡ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀκολουθία τοῦ ἀποστόλου, ώς στερουμένη καθισμάτων τῶν στιχολογῶν τοῦ ὅρθρου, εἶναι ἡμιεορτάσιμος

καὶ ψάλλεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Μηναίου, ἡ τοι ἄνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἑσπερινὸν καὶ ἄνευ καταβασιῶν εἰς τὸν ὅρθρον, ἀλλὰ μετὰ τῶν στιχηρῶν τοῦ ἀποστόλου εἰς τοὺς αἴνους καὶ δοξολογίας μεγάλης. Τὸ ἀπολυτίκιον «Ἄπόστολε ἄγιε» ἐν τῷ ἑσπερινῷ καὶ ἐν τέλει τοῦ ὅρθρου ἄπαξ (ἀλλ᾽ εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς μετὰ τοῦ Δόξα), Δόξα, Καὶ νῦν, «Σὲ τὴν μεσιτεύσασαν». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός». Απόστολος: εὐαγγελιστοῦ, Τρ. δ' ἑβδ. ἐπιστ., «Λέγει ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων» (Ρωμ. ι' 11-ια' 2). Εὐαγγέλιον: ὄμοιώς, Σαβ. ε' ἑβδ. Ματθ., «Παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τῷ τελώνιον» (Μτθ. θ' 9-13). κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

17. Τετάρτη. Γρηγορίου ἐπίσκοπου Νεοκαισαρείας († 270). Γενναδίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως (†471).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. γ' 17-δ' 1).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. θ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιε' 1-10).

18. Πέμπτη. Πλάτωνος μεγαλομάρτυρος. (†306). Ρωμανοῦ μάρτυρος (†308), Ζακχαίου διακόνου (†307), Άναστασίου νεομάρτυρος ἐκ Παραμυθίας (†1743).

Σημείωσις. Τὰ προσόμοια καὶ τὸ κοντάκιον τοῦ ἀγίου Ρωμανοῦ καταλιμπάνονται, ἐν οἰαδήποτε ἡμέρᾳ καὶ ἀν τύχῃ σήμερον, διότι ἐν τῷ Μηναίῳ δὲν ὑπάρχει κανὼν αὐτοῦ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. δ' 2-9).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. θ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιε' 1-9).

19. Παρασκευή. Ἀβδιού προφήτου (θ' π.Χ. αἱ.), Βαρλαὰμ μάρτυρος (†304). Ἡλιοδώρου (†272) καὶ Εὐφημίας μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Κλσ. δ' 10-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. θ' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιε' 15-18, ιζ' 1-4).

20. Σάββατον. Προεόρτια τῶν εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου· Γρηγορίου Δεκαπολίτου (†816) ὁσίου, Πρόκλου Κων/πόλεως (†447).

Σχολαζούσης σήμερον τῆς Παρακλητικῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα καὶ ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63). Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον «Ἐδφροσύνης σήμερον».

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κβ' ἑβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. ε' 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. θ' ἑβδομ. Λουκᾶ (Λκ. θ' 57-62).

21. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΒ'. † ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΜΑΡΙΑΣ. Ὁχος πλ. α', (Τ.Μ.Ε., 21η Νοεμβρίου §§8-10).

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκιον «Χαρὰν προμνηστεύεται»· κοντάκιον «Ἐύφροσύνης σήμερον ἡ οἰκουμένη».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς στιχηρὰ προσόμοια «Σήμερον, πιστοί, χορεύσωμεν» 3 καὶ ἔτερα 3 «Τῶν ἀγίων εἰς ἄγια», Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Μετὰ τὸ τεχθῆναι σε».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἵλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα τῆς ἑορτῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τὰ στίφη τῶν πιστῶν».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Τὸν συννάναρχον Λόγον», Δόξα, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτὴν στιχηρὰ ἰδιόμελα τῆς ἑορτῆς, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἐπέλαμψεν ἡμέρα χαρμόσυνος», τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Εἰς τὸ ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Ἐζηρεύζατο ἡ καρδία μουν】.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ εἰς τὴν α' στιχολογίαν ἀναστάσιμα δύο καὶ τῆς ἑορτῆς «Δικαίων ὁ καρπός»· εἰς τὴν β' στιχολογίαν ἀναστάσιμα δύο καὶ τῆς ἑορτῆς «Πρὸ συλλήψεως, ἀγνή»· εἰς τὴν γ' στιχολογίαν «Ἀγαλλιάσθω ὁ Δανιδός» Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ αὐτό (εὐλογητάρια δὲν ψάλλονται). Εὐθὺς ἡ αἴτησις, ἡ ύπακοὴ καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἥχου, τὸ προκείμενον τῆς ἑορτῆς «Ἄκουσον, θύγατερ, καὶ ἴδε»· τὸ «Πᾶσα πνοή».

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ τοῦ ὄρθρου τῆς ἑορτῆς «Ἀναστᾶσα Μαριάμ» (ἀπὸ τῶν βημοθύρων)· «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» καὶ ὁ ν' ψαλμός (χῦμα), Δόξα, «Σήμερον ὁ ναὸς ὁ ἔμψυχος», Καὶ νῦν, τὸ αὐτό· ὁ στίχος «Ἐλέησόν με, ὁ Θεός», καὶ τὸ ἰδιόμελον «Σήμερον ὁ θεοχώρητος ναός» (λιτῆς).

ΚΑΝΟΝΕΣ, ό ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α΄ ἀπὸ γ' φόδης τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα, εἴτα τὸ τῆς ἑορτῆς κάθισμα «Ἄναβόησον Δανίδ»· ἀφ' οἵ της ἑορτῆς καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Χριστὸς γεννᾶται»· εἴτα (ἀντὶ τοῦ «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον») ψάλλεται ἡ θ' φόδη τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων, καὶ ἐν τέλει ὁ είρμος «[Μεγάλυνον, ψυχὴ μου, τὴν τιμιωτέραν...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ια΄ ἀναστάσιμον «Μετὰ τὴν θείαν ἔγερσιν», καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς «Ἡν πάλαι προκατήγειλε» (δίς).

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς προσόμοια 4 «Λαμπαδηφόροι παρθένοι» κ.λπ., εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α΄) «Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρθένοι ὄπίσω αὐτῆς, αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι», β΄) «Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει, ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως», Δόξα, «Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται», Καὶ νῦν, «Ὑπερενολογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἄναστας ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς ως ἐν τῷ Μηναίῳ (εἰς τὸ β΄ ἀντίφωνον μετ' ἐφυμνίου «Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς...»).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀναστάς».

META THN EISODON ἀπολυτίκια μόνον «Τὸν συνάναρχον Λόγον» καὶ τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός». Τρισάγιον.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς, 21 Νοεμ., «Ἐίχεν ἡ πρώτη σκηνή» (Ἐβρ. θ' 1-7). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 8 Σεπτ., «Εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς κώμην τινά» (Λκ. ι' 38-42, ια΄ 27-28).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμος τῆς θ' φόδης «Ἄγγελοι τὴν εἶσοδον... Ως ἐμψύχῳ Θεοῦ». Κοινωνικὸν «Ποτήριον σωτηρίου»· «Εἶδομεν τὸ φῶς».

Ἐν τῇ τραπέζῃ κατάλυσις ἰχθύος.

Εἰδήσεις. 1. Από σήμερον ἔως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ἐὰν ἔορτάζεται ἄγιος, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται».

2. Τῇ 22ῃ καὶ τῇ 24ῃ Νοεμβρίου τῶν κανόνων τοῦ Μηναίου εἰς τὸν ὅρθρον προτάσσεται ὁ α' κανὼν τῆς ἔορτῆς, τῇ δὲ 23ῃ ὁ β' κανών.

3. Απὸ σήμερον μέχρι τῆς 25ης Νοεμβρίου σχολάζει ἡ παρακλητική (πλὴν Κυριακῆς), εἴθισται δὲ εἰς τὰς θ. λειτουργίας τῶν καθημερινῶν νὰ ψάλλωνται τὰ ἀντίφωνα τῆς ἔορτῆς (Τ.Μ.Ε., σελ. 49, §5)· κοντάκιον ὅμοιός τῆς ἔορτῆς.

22. Δευτέρα. Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὁνησίμου ἀποστόλων· Κικλίας μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ (†230). Κλήμεντος καὶ Σισινίου ἱερομαρτύρων, Ἰακώβου ὄσιου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (†1991).

Εἰς πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἔμπροσθεν, γεν. τωπ. διατάξεις δξ52-63).

Ἀπόστολος: ἀποστόλων, 22 Νοεμ. (Φιλήμ. 1-25).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ' 20-25).

23. Τρίτη. Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου (†394), Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων. Σισινίου ὁμολογητοῦ (γ' αἰ.).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. α' 6-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιζ' 26-37, ιη' 8).

24. Τετάρτη. Κλήμεντος ἐπισκόπου Ῥώμης (†101), Πέτρου ἐπισκόπου Ἄλεξανδρείας (†311).

Ἀπόστολος: ἱερομαρτύρων, 24 Νοεμ. (Φιλιπ. γ' 20-δ' 3).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιη' 15-17, 26-30).

25. Πέμπτη. † Ἀπόδοσις τῶν Εἰσοδίων, Αἰκατερίνης τῆς μεγαλομάρτυρος (†313)· Μερκουρίου μεγαλομάρτυρος.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ὁ προοιμιακὸς καὶ τὸ «Μακάριος ἀνήρ». Εἰς τὸ «Κύριε, ἐκέκραζα» τὰ ἐσπέρια ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, μετὰ τῶν Δόξα, Καὶ νῦν, αὐτῶν. Εἴσοδος κ.λπ.. Ἀπόστιχα τὰ 3 προσόμοια τῆς ἔορτῆς (21ης Νοεμβρίου) «Χαίρει ὁ οὐρανὸς» κ.λπ., Δόξα, τῆς ἀγίας «Βίον ἀνλον», Καὶ νῦν, «Σήμερον τὰ στίφη». Ἀπολυτίκια «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», Δόξα, «Τὴν πανεύφημον νύμφην», Καὶ νῦν, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Σημείωσις. Αἱ σύγχρονοι ἐκδόσεις τῶν Μηναίων εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν προβλέπουν ἀναγνώσματα τῆς ἀγίας, εἰς δὲ τὸν ὅρθρον παραθέ-

τον καθίσματα διὰ τὸν πολυνέλεον καὶ ὄριζον τὴν τάξιν τοῦ Εὐάγγελίου τοῦ ὅρθρου (Σαβ. ις' ἔβδ. Ματθ., «Ωμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»· Μτθ. κε' 1-13). Ταῦτα δὲν προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλης Ἑκκλησίας, ἔχει ἐπικρατήσει ὅμως νὰ λέγωνται εἰς τὸν ἐπ' ὄνόματι τῆς ἀγίας ναούς.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» ἀπολυτίκια ως εἰς τὸν ἑσπερινόν. Τὰ καθίσματα τῶν δύο πρώτων στιχολογιῶν, καὶ ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα. Κανόνες, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς καὶ ὁ τῆς ἀγίας ἀπὸ γ' ὧδης τὸ μεσάδιον κάθισμα τῆς ἀγίας, Δόξα, Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς· ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῆς ἀγίας καὶ τὸ συναξάριον. Καταβασίαι οἱ είρμοι «Χριστὸς γεννᾶται»· (ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμιωτέραν) ἡ θ' φόδὴ τῶν δύο κανόνων τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεγαλυναρίων· εἶτα «Μεγάλυνον, ψυχή μου... Μυστήριον ζένον». Ἐξαποστειλάρια τὸ τῆς ἀγίας καὶ τὸ τῆς ἑορτῆς. Εἰς τοὺς αἴνους, εἰς στίχους 6 (ἢ τοι ἀπὸ τοῦ στίχου «Τοῦ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρῖμα...»), προσόμοια τῆς ἑορτῆς (21 Νοεμ.) 3 «Λαμπαδηφόροι παρθένοι» κ.λπ. (καταλιμπανομένου τοῦ 4ου), καὶ τῆς ἀγίας ἔτερα 3 «Μνήμην τὴν πανιέρον» κ.λπ., Δόξα, τῆς ἀγίας «Βίον ἄνδον», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Σήμερον τῷ ναῷ προσάγεται». Δοξολογία μεγάλη, «Σήμερον τῆς εὐδοκίας».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα τὰ τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμνίων αὐτῶν. Είσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐν ἀγίοις θαυμαστός». Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Σήμερον τῆς εὐδοκίας», «Τὴν πανεύφημον νύμφην» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ο καθαρώτατος ναός». Ἀπόστολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε' ἔβδ. ἐπιστολῶν, «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ὅμοιώς, Δευτ. ιε' ἔβδ. Ματθ., «Ἡκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὅχλος πολύς» (Μρ. ε' 24-34). Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμὸς «Ἄγγελοι τὴν εἰσοδον... Ως ἐμψύχῳ Θεοῦ». Κοινωνικὸν «Ποτίριον σωτηρίου»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

Εἰδησις. Απὸ αὐριον μέχρι τῆς 19ης Δεκεμβρίου ἐπανέρχεται ἡ χρῆσις τῆς Παρακλητικῆς· ἐὰν δὲ ἑορτάζεται ἄγιος, εἰς τὴν θ. λειτουργίαν μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου ψάλλεται ἐπισφραγιστικὸν κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».

26. Παρασκευή. Άλυπίου όσίου († ζ' αι.), Νίκωνος τοῦ μετανοεῖτε. Στυλιανοῦ Παφλαγόνος, Γεωργίου νεομάρτυρος τοῦ Χιοπολίτου (†1807).

Απόστολος: ἡμέρας, Παρ. κγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. β' 14-20).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 12-28).

27. Σάββατον. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου (†421). Δαμασκηνοῦ μητροπολίτου τοῦ καὶ Στουδίτου.

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Απόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κγ' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Κορ. η' 1-5).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ι' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ι' 19-21).

28. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΓ' (ΙΓ' ΛΟΥΚΑ). Στεφάνου όσίου τοῦ νέου ὁμολογητοῦ (†767), Εἰρηνάρχου μάρτυρος (†303). Τῶν ἐν Τιβεριουπόλει πεντεκαίδεκα μαρτύρων (πολιούχων Κιλκίς). Ὁχος πλ. β', ἑωθινὸν α'.

Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκιον «Ο μάρτυρς σου Κύριε»· κοντάκιον «Πεισθεὶς τῇ καλῇ συζύγῳ».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ Μηναίου 6 (3 + 3), Δόξα, τοῦ όσίου «Ἐκ βρέφους τῷ Θεῷ», Καὶ νῦν, «Τίς μὴ μακαρίσει σε». Εἴσοδος κ.λπ..

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ όσίου «Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσας», Καὶ νῦν, «Ἄνυμφεντε παρθένε» (Παρακλητική, ὥχος πλ. δ', Σαβ. ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἄγγελικαι δυνάμεις», Δόξα, «Ἄσκητικῶς προγυμνασθεῖς», Καὶ νῦν, «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ὥχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄζιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἡ ὑπακοὴ τοῦ ὥχου.

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ο τὴν εὐλογημένην», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτο-

κίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (α') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν εἰρμῶν καὶ οἱ δύο τοῦ Μηναίου· ἀπὸ γ' καὶ σ' ὡδῆς ὡς εἴθισται.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον ψυχὴ μου...] Μυστήριον ξένονν».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ α' ἀναστάσιμον «Τοῖς μαθηταῖς συνέλθωμεν», τοῦ Μηναίου «Ἐκομίσω πρὸς Χριστοῦ» καὶ θεοτοκίον «Ἄχραντε δέσποινα ἀγνή».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 8, Δόξα, τὸ α' ἑωθινὸν «Εἰς τὸ ὅρος», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ 8 μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου]. Μετὰ τὴν εἰσοδον, ἀπὸλυτίκια «Ἄγγελικαι δυνάμεις», «Ἄσκητικῶς προγνυμνασθεὶς» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Απόστολος: Κυρ. κγ' ἐπιστ., «Ο Θεὸς πλούσιος ὃν ἐν ἐλέει» (Ἐφεσ. β' 4-10). Εὐαγγέλιον: Κυρ. ιγ' Λουκᾶ, «Ἄρχων τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ λέγων» (Λκ. ιη' 18-27). «Ἄξιον ἔστιν». «Ἄίνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ὡς συνήθως.

29. Δευτέρα. Παραμόνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 370 μαρτύρων (†250). Διονυσίου ἐπισκόπου Κορίνθου ιερομάρτυρος. Φιλουμένου νεομάρτυρος τοῦ Ιεροσολυμίτου (†1979).

Απόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κδ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. β' 20-γ' 8).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ια' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιθ' 37-44).

30. Τρίτη. † Άνδρέου ἀποστόλου τοῦ Πρωτοκλήτου, πολιούχου Πατρῶν. Φρουμεντίου ἐπισκόπου Ἰνδίας (Αἰθιοπίας) (†380), Αλεξάνδρου Μηθύμνης.

Ἡ ἀκολούθια τοῦ ἀποστόλου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν μετὰ τὴν εἰσοδον κ.λπ. λέγονται καὶ τὰ ἀποστολικὰ ἀναγνώσματα τοῦ Μηναίου (καθ' ἢ ήμεῖς ίστάμεθα, ὁ δὲ διάκονος ἢ ὁ ιερεὺς ἐκφωνεῖ· «Πρόσσχωμεν· σοφία· πρόσσχωμεν»)· τὰ δὲ διὰ τὴν λιτήν ίδιομελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Τὸ

ἀπολυτίκιον εἰς μὲν τὸν ἔσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγ. δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον». Εἰς τὸν ὅρθρον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ κανόνες· καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται»· στιχολογοῦμεν τὸ «Μεγαλόνει ἡ ψυχή μου τὸν Κόριον» ἐπισυνάπτοντες «Τὴν τιμιωτέραν»· εἴτα ὁ είρμος «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μυστήριον χένον»· τὰ δὲ λοιπὰ ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν, μετὰ τὴν εἴσοδον ἀπολυτίκια «Ως τῶν ἀποστόλων» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος: τοῦ Πρωτοκλήτου, Κυρ. ι' ἐπιστ., «Ο Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους» (Α΄ Κορ. δ' 9-16). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 30 Νοεμ., «Είστικει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο» (Ιω. α' 35-52). Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν».

ΜΗΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΜΗΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ἔχων ἡμέρας τριάκοντα μίαν
Ἡ ἡμέρα ᔹχει ὥρας 9 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 15

1. Τετάρτη. Ναοῦμ τοῦ προφήτου (700 π.Χ.). Φιλαρέτου τοῦ ἐλεήμονος (†792), Θεοκλήτου ἀρχιεπ. Λακεδαιμονίας.

Διὰ τὰς ἐν καθημερινῇ ἀκολουθίᾳς μετὰ Παρακλητικῆς βλέπε ἐμπροσθεν εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§1-30).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κδ' ἑβδ. ἐπ. (Α' Θεσ. δ' 1-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ια' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 1-8).

2. Πέμπτη. Ἀββακοῦμ προφήτου (700 π.Χ.). Θεοφίλου ὁσίου (†251), Μυρόπης μάρτυρος (δ' αἱ.), Πορφυρίου ὁσίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου (†1991).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κδ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. δ' 18-ε' 10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ια' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 9-18).

3. Παρασκευή. Σοφονίου προφήτου (665-605 π.Χ.). Ἀγγελῆς νεομάρτυρος τοῦ Ἀργείου τοῦ ἐν Χίῳ ἀθλήσαντος (†1813).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κδ' ἑβδ. ἐπιστ. (Α' Θεσ. ε' 9-13, 24-28).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ια' ἑβδ. Λουκᾶ (Λκ. κ' 19-26).

4. Σάββατον. † Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος (†306), Ἰωάννου ὁσίου τοῦ Δαμασκηνοῦ (†760). Σεραφεὶμ Φαναρίου ἱερομ. (†1601).

Ἡ ἀκολουθία ψάλλεται ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν μετὰ τὰ ἐσπέρια καὶ τὸ δοξαστικὸν τοῦ Μηναίου, Καὶ νῦν, τὸ α' θεοτοκίον τοῦ ἀποδιδομένου ἥχου «Τίς μὴ μακαρίσει σε»· μετὰ τὰ ἀπόστιχα καὶ τὸ δοξαστικὸν αὐτῶν, Καὶ νῦν, «Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος... μετὰ τοῦ ὁσίου...» Ἀπολυτίκια, «Βαρβάραν τὴν ἀγίαν», Δόξα, «Ορθοδοξίας ὀδηγέ», Καὶ νῦν, «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς». Εἰς τὸν ὅρθρον κανόνες, ὁ μικρὸς παρακλητικὸς τῆς Θεοτόκου καὶ ὁ ἐν τῷ Μηναίῳ κοινὸς τῶν ἀγίων· καταβασίαι οἱ είρμοι «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπό-

στολος: τῆς ἀγίας, Πέμ. ιε' ἐβδ. ἐπιστ., «Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν» (Γαλ. γ' 23-δ' 5). Εὐαγγέλιον: ὄμοιός, Δευτ. ιε' ἐβδομ. Ματθ., «΄Ηκολούθει τῷ Ἰησοῦ ὅχλος πολὺς» (Μρ. ε' 24-34). κινωνικὸν «Ἐις μνημόσυνον».

Σημείωσις. Ωρισμέναι ἑκδόσεις Μηναίων εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν παραθέτουν ἀναγνώσματα, εἰς δὲ τὸν ὥρθρον καθίσματα διὰ τὸν πολυνέλεον καὶ Εὐαγγέλιον ὥρθρον (Σαβ. ιζ' ἐβδ. Ματθ., «Ωμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»· Μτθ. κε' 1-13). Ταῦτα δύνανται νὰ χρησιμεύσουν τούλαχιστον εἰς τὸν ἐπ' ὄνόματι τῆς ἀγίας ναούς. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ καὶ στιχηρὸν διὰ τὴν λιτήν, λέγεται εἰς τὸ μεσονυκτικὸν μετὰ τοῦ θεοτοκίου αὐτοῦ.

5. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΔ' (Ι' ΛΟΥΚΑ). † Σάββα ὁσίου τοῦ ἡγιασμένου (†532). Διογένους μάρτυρος. Ἅχος βαρύς, ἔωθινὸν β'.

Εἰς τὴν θ'. Ἀπολυτίκια «Βαρβάραν τὴν ἀγίαν», Δόξα, «΄Ορθοδοξίας ὁδηγέ»· κοντάκιον «Τῷ ἐν Τριάδι εὐσεβῶς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 6, τοῦ ὁσίου προσόμοια 3 «Σάββα θεόφρον» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Τὸ κατ' εἰκόνα τηρήσας», Καὶ νῦν, «Μήτηρ μὲν ἐγνώσθης».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἀναγνώσματα.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «Τῶν μοναστῶν τὰ πλήθη», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «Ἄνυμφεντε παρθένε» (Παρακλητική, ἥχος πλ. δ', Σαβ. ἐσπέρας).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», Δόξα, «Ταῖς τῶν δακρύων σου ροαῖς», Καὶ νῦν, «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμὸν ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτήν ιδιόμελα τοῦ ὁσίου ὡς ἐν τῷ Μηναίῳ, τὰ τριαδικὰ «Ἄζιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἀγίου «Ταῖς τῶν δακρύων σου ροαῖς».

Εἰς τὸν ὥρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυνέλεος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ως τῆς ἡμᾶν ἀναστάσεως», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· εἴτα τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου «Τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου ἄρας», Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυνέλεον «Τὰ ἐπίγεια

πάντα», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Τὴν οὐράνιον πόλην». Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (β') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμων καὶ ὁ τοῦ ὄσιον· ἀπὸ γένεθλίος τὸ κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τοῦ Μηναίου καὶ τὸ μεσώδιον κάθισμα μετὰ τοῦ θεοτοκίου· ἀφ' οὗ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου καὶ τὸ συναξάριον.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Χριστὸς γεννᾶται»· «Τὴν τιμιωτέραν», «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μνοστήριον ζένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ β' ἀναστάσιμον «Τὸν λίθον θεωρήσασαι», καὶ τὰ τοῦ Μηναίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τοῦ ὄσιον προσόδημοια 3 «Οὐέπερόπτης τῶν κάτω» κ.λπ. εἰς 4, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὄσιον αὐτοῦ», β') «Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον», Δόξα, τὸ β' ἑωθινὸν «Μετὰ μύρων προσελθούσαις», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοὶ τοῦ ἥχου εἰς 4 καὶ 4 ἐκ τῆς οἵης φόδης τοῦ κανόνος τοῦ μηναίου].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Κατέλυσας τῷ σταυρῷ σου», «Ταῖς τῶν δακρύων σου» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον τῆς 5ης Δεκεμβρίου· Απόστολος τοῦ ὄσιον, Σαβ. κε' ἐβδ. ἐπιστ., «Οὐ καρπὸς τοῦ Πνεύματος» (Γαλ. ε' 22-ς' 2)· ἀλληλουιάριον τοῦ ἥχου· Εὐαγγέλιον Κυρ. ι' Λουκᾶ, «Ὕν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν» (Λκ. ιγ' 10-17).

KOINΩΝΙΚΟΝ «Αἶνετε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

6. Δευτέρα. † Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ (†330).

Ἡ ἑορτάσιμος ἀκολουθία ως ἐν τῷ Μηναίῳ ἄνευ Παρακλητικῆς (τυπικὸν 6ης Δεκ. §§1-3). Εἰς τὸν ἑσπερινὸν τὰ 4 ἑσπέρια

προσόμοια εἰς 6. Τὰ διὰ τὴν λιτὴν ιδιόμελα εἰς τὸ μεσονυκτικόν, ώς εἴθισται. Τὸ ἀπόλυτίκιον «Κανόνα πίστεως» εἰς μὲν τὸν ἐσπερινὸν καὶ μετὰ τὴν μεγάλην δοξολογίαν ἄπαξ, εἰς δὲ τὸ «Θεὸς Κύριος» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα), καὶ θεοτοκίον «Τὸ ἀπ' αἰῶνος». Εἰς τὸν ὅρθρον οἱ ἐν τῷ Μηναίῳ κανόνες (μετὰ τῶν εἰρμῶν τοῦ α'). Καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται». Μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν αἵνων, Καὶ νῦν, «Μακαρίζομέν σε» (Παρακλ., ὥχος πλ. α', Δευτ. ἐσπέρας). Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον». Ἀπόστολος: τοῦ ἱεράρχου, 6 Δεκ., «Πειθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν» (Ἐβρ. ιγ' 17-21). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Ἐστη ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τόπου πεδινοῦ» (Λκ. ζ' 17-23). Κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

7. Τρίτη. Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων (†397). Αθηνοδώρου μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. α' 10-β' 2).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα' 12-19).

8. Τετάρτη. Προεόρτια τῆς συλλήψεως τῆς ἀγίας Ἄννης, Παταπίου ὁσίου (η' αἱ.). Σωσθένους, Ἀπολλώ, Τυχικοῦ κ.λπ. ἐκ τῶν 70 (α' αἱ.). Παρθενίου ὁσίου τοῦ ἐν Χίῳ.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. β' 1-12).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα' 5-8, 10-11, 20-24).

9. Πέμπτη. Ἡ σύλληψις τῆς ἀγίας Ἄννης τῆς μητρὸς τῆς Θεοτόκου· ἀνάμνησις τῶν ἐγκαινίων τοῦ ἐν Κύπρῳ ι. ναοῦ τοῦ ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου (ἐν ἔτει 1091). Ἄννης τῆς μητρὸς Σαμουὴλ τοῦ προφήτου (1160 π.Χ.).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου, ἔορτάσιμος οὖσα, ψάλλεται ἄνευ Παρακλητικῆς. Εἰς τὸν ἐσπερινὸν γίνεται εἰσοδος. Εἰς τὸν ὅρθρον (ἄνευ πολυελέου) τὰ καθίσματα τῆς α' στιχολογίας ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, εἶτα τὸ τῆς β' στιχολ. «Ἄδαμ, ἀνακαινίσθητι» (ἄπαξ), Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἄναβόησον, Δανίδ». καταβασίαι οἱ εἰρμοὶ «Χριστὸς γεννᾶται». Εἰς τὴν λειτουργίαν κοντάκιον τῆς ἀγίας «Ἐορτάζει σήμερον». Ἀπόστολος –μετὰ προκειμένου τῆς 4ης Δεκ.– τῆς ἀγίας, 23 Σεπτ., «Ἄβραὰμ δύο νιοὺς ἔσχεν» (Γαλ. δ' 22-27). Εὐαγγέλιον ὁμοίως, Σαβ. ζ' ἐβδ. Λουκᾶ, «Οὐδεὶς λύχνον ἄψας» (Λκ. η' 16-21). κοινωνικὸν «Ἄγαλλιασθε, δίκαιοι».

10. Παρασκευή. Μηνά τοῦ καλλικελάδου τοῦ Ἀθηναίου (γ' αἰ.), Ἐρμογένους, Εὐγύραφου μαρτύρων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Θεσ. γ' 6-18).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. κα' 37-κβ' 8).

11. Σάββατον. Δανιὴλ ὄσίου τοῦ στυλίτου. Λουκᾶ τοῦ νέου (†980).

Τάξις Σαββάτου μὲ «Θεὸς Κύριος» (βλ. ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§31-44).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Σαβ. κε' ἐβδ. ἐπιστ. (Γαλ. α' 3-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Σαβ. ιβ' ἐβδ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 19-29).

12. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΘ' (ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ). «Τῶν ἀγίων προπατόρων». † Σπυρίδωνος Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ (†348). Ἰωάννου ἐπισκόπου Ζιχνῶν (†1333). Ἡχος πλ. δ', ἐωθινὸν γ' (Τ.Μ.Ε., 12 ΔΕΚ. §§2-4).

Τὴν ἀκολουθίαν τῶν προπατόρων ζήτει μετὰ τὴν 10ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκιον «Ὕπομονῆς στῦλος γέγονας»· κοντάκιον «Ως περ ἀστήρ πολύφωτος».

Εἰς τὸν ἑσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ», ἀναστάσιμα 4, τῶν προπατόρων προσόμοια μόνον 3 καὶ τοῦ ἀγίου ἔτερα 3, Δόξα, «Τοὺς πρὸ τοῦ νόμου πατέρας», Καὶ νῦν, «Ο βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας [εἰ βούλει, καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ιεράρχου].

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τοῦ ἀγίου «Ιεραρχῶν τὸ θεῖον κειμήλιον», Καὶ νῦν, «Τῶν προπατόρων τὸ σύστημα».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ἐξ ὑψους κατῆλθες», Δόξα, «Τῆς συνόδου τῆς πρώτης», Καὶ νῦν, «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ ἴδιομελα τοῦ ιεράρχου, τὰ τριαδικὰ «Ἄξιον ἐστί», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτίκιον «Ἐν πίστει τοὺς προπάτορας».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια ως προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ θεοτοκίον «Ο δι' ἡμᾶς γεννηθείς», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν· εἴτα τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου «Τοῖς λόγοις ἐκόσμησας», Δόξα, τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον «Ἀνακτόροις καὶ μύσταις», Καὶ νῦν, τὸ θεοτοκίον «Χαῖρε, Θρόνε πυρίμορφε». Εὐλογητάρια. Η ὑπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (γ') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμων, ὁ τῶν προπατόρων «Πατράσιν αἴνων προσάξωμεν», καὶ ὁ τοῦ ἀγίου· ἀπὸ γ' φδῆς ἡ ὑπακοὴ «Εἰς δρόσον τοῖς παισὶ» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου· ἀφ' ζ' τὸ κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου τῶν προπατόρων, καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ συναξάρια τῆς ἡμέρας καὶ τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε»· «Τὴν τιμιωτέραν», καὶ ὁ είρμὸς «[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν...] Μυστήριον ξένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ γ' ἀναστάσιμον «Ὄτι Χριστὸς ἐγήγερται», τῶν προπατόρων «Πατέρων μνήμην σήμερον», τοῦ ἀγίου «Ἐδόξασεν ἐν θαύμασι» καὶ θεοτοκίον «Ἐκόησας πανάχραντε».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 2, τῶν προπατόρων προσόμοια 3 «Πάντες τὴν τῶν σεπτῶν» κ.λπ. καὶ τοῦ ἀγίου ἔτερα 3, εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α') «Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὁσίου αὐτοῦ», β') «Οἱ ιερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὄσιοι σου ἀγαλλιάσονται», Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῶν προπατόρων «Δεῦτε ἀπαντες πιστῶς», Καὶ νῦν, «Үπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλη, «Ἀναστὰς ἐκ τοῦ μνήματος» (ἢ «Σήμερον σωτηρία»).

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' φδῆς τοῦ κανόνος τῶν προπατόρων].

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ἐξ ὑψους κατῆλθες», «Ἐν πίστει τὸν προπάτορας», «Τῆς συνόδου τῆς πρώτης» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν πραιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκειμένον 12ης Δεκεμβρίου· Απόστολος τοῦ ιεράρχου, Κυρ. καὶ ἐπίστ., «Ως τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε» (Ἐφεσ. ε' 8-19)· ἀλληλουιάριον τῆς Κυρ. τῶν προπατόρων· Εὐαγγέλιον Κυρ. ια' Λουκᾶ, «Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα» (Λκ. ιδ' 16-24, Μτθ. κβ' 14).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄξιον ἔστι». Κοινωνικὸν «Αἰνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας.

13. Δευτέρα. Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου τῶν μαρτύρων (δ' αἱ.). Λουκίας μάρτυρος (†304).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. καὶ ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 1-7).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιγ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. η' 11-21).

14. Τρίτη. Θύρσου, Ἀπολλωνίου, Ἀρριανοῦ καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων (†286-287).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. καὶ ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. α' 8-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιγ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. η' 22-26).

15. Τετάρτη. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ανθίας (β' αἱ.).

«Εἰ τύχοι ἡ μνήμη τοῦ ἀγίου ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ πλὴν Κυριακῆς, ἡ ἀκολουθία ψάλλεται κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ διάταξιν» (Τ.Μ.Ε., 15 Δεκ. §1), ἡ τοι μετὰ Παρακλητικῆς, ἀνευ εἰσόδου εἰς τὸν ἐσπερινὸν καὶ ἀνευ καταβασιῶν εἰς τὸν ὅρθρον, ἀλλὰ μετὰ δοξολογίας μεγάλης. Εἰς τὴν λειτουργίαν, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον»· Ἀπόστολος: τοῦ ἱερομάρτυρος, 15 Δεκ., «Μὴ ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον» (Β' Τιμ. α' 8-18). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. α' ἐβδ. νηστ., «Ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι» (Μρ. β' 23-γ' 5)· κοινωνικὸν «Εἰς μνημόσυνον».

Σημείωσις. Εἰς τὸν γεραίροντας τὸν ἄγιον Ἐλευθέριον ναοὺς ἡ ἐορτάσμιος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἀνευ Παρακλητικῆς ἐξ ιδιαιτέρας φυλλάδος, συμφώνως μὲ τὴν ἐν αὐτῇ τυπικὴν διάταξιν.

16. Πέμπτη. Ἀγγαίου προφήτου (500 π.Χ.). Θεοφανοῦς βασιλίσσης (†894), Μοδέστου ἀρχιεπ. Ἰεροσολύμων (†634).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. καὶ ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. γ' 1-13).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιγ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 10-15).

Σημείωσις. Εἰς τὸν γεραίροντας τὸν ἄγιον Μόδεστον ναοὺς ἡ ἐορτάσμιος αὐτοῦ ἀκολουθία ψάλλεται ἀνευ Παρακλητικῆς· ἡ δὲ τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται (ψαλλομένη ἐν τοῖς ἀποδείπνοις).

17. Παρασκευή. Δανιὴλ τοῦ προφήτου (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἀγίων τριῶν παίδων Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ. Διονυσίου Αἰγίνης τοῦ θαυματουργοῦ (†1624) τοῦ ἐν Ζακύνθῳ.

Απόστολος: προφήτου, Κυριακῆς ἄγ. Πάντων ('Εβρ. ια' 33-ιβ' 2).

Εύαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιγ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. θ' 33-41).

Σημείωσις. Εἰς τὸν γεραιόροντας τὸν ἄγιον Διονύσιον ναοὺς ψάλλεται ἡ ἔορτάσιμος αὐτοῦ ἀκολουθία, ἐν δὲ τῇ λειτουργίᾳ τὸ προεόρτιον κοντάκιον καὶ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἴεράρχου, ἢ ζήτει Νοεμβρίου 13ῃ. Ἡ δὲ ἀκολουθία τοῦ Μηναίου καταλιμπάνεται.

18. Σάββατον πρὸ τῶν Χριστουγέννων. Σεβαστιανοῦ, Ζωῆς κ.λπ. μαρτύρων (†287).

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαββάτου μὲ «Ἄλληλούια» (βλέπε ἔμπροσθεν, γενικαὶ τυπικαὶ διατάξεις §§45-51).

Απόστολος: Σαβ. πρὸ Χριστοῦ γεννήσεως, Σαβ. κε' ἐβδ. ἐπι. (Γαλ. γ' 8-12).

Εύαγγέλιον: ὁμοίως, Σαβ. ιβ' ἐβδομ. Λουκᾶ (Λκ. ιγ' 19-29).

19. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ. «Μνήμη πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῷ εὐαρεστησάντων ἀπὸ Ἄδαμ ἄχρις Ἰωσὴφ τοῦ μνήστορος τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ὁμοίως καὶ τῶν προφητῶν καὶ προφητίδων, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ προφήτου Δανιὴλ (560 π.Χ.) καὶ τῶν ἀγίων τριῶν παίδων». Βονιφατίου μάρτυρος (†290). Ἀρεως (†308), Εὐτυχίου καὶ Θεσσαλονίκης μαρτύρων. Ἡχος α', ἐωθινὸν δ' (Τ.Μ.Ε., Κυρ. πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, περ. α' §§1-3).

Τὴν ἀκολουθίαν τῆς Κυριακῆς πρὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ζήτει ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 17ην Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν Θ'. Ἀπολυτίκιον «Ἀπόστολοι, μάρτυρες», Δόξα, «Μνήσθητι, Κύριε»· κοντάκιον «Ως ἀπαρχάς».

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακὸς καὶ τὸ Ψαλτήριον.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 6, καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «Τὰ τῶν πατέρων σήμερον πιστοὶ» κ.λπ. εἰς 4, Δόξα, «Δανιὴλ ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν», Καὶ νῦν, «Τὴν παγκόσμιον δόξαν».

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας καὶ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀναγνώσματα τῆς Κυριακῆς.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, «*Χαιρετε, προφῆται τίμιοι*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ὥ θαύματος καινοῦ*» (Παρακλητική, ἥχ. πλ. β', Σαβ. ἐσπέρας, εἰς τὰ ἀπόστιχα).

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «*Toῦ λίθου σφραγισθέντος*», Δόξα, «*Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα*», Καὶ νῦν, «*Πάντα ύπερ ἔννοιαν*».

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, ὁ τριαδικὸς κανὼν τοῦ ἥχου, Δόξα, τὸ διὰ τὴν λιτήν ιδιόμελον «*Βολίδες ἀστράπτοντες*», Καὶ νῦν, θεοτοκίον «*Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις*» (Παρακλ., ἥχ. α', Δευτ. ἐσπέρας, εἰς τὸν στίχον)· τὰ τριαδικὰ «*Ἄξιον ἔστι*», τρισάγιον κ.λπ. καὶ ἀπολυτικον «*Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως*».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἑξάψαλμον, εἰς τὸ «*Θεὸς Κύριος*» τὰ ἐν τῷ ἐσπερινῷ ἀπολυτίκια ως προεγράφησαν. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα, τῆς α' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου ἀπολυτικίου «*Toῦ Γαβριὴλ φθεγξαμένου σοι*», καὶ τῆς β' στιχολογίας μὲ τὸ θεοτοκίον αὐτῶν. Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (δ') μετὰ πάσης τῆς τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΩΝ μόνον ὁ τῶν πατέρων «*Κύματι θαλάσσης*», μετὰ δὲ τὸν εἱρμὸν ἑκάστης ὡδῆς τὸ ἀναστάσιμον τροπάριον μὲ στίχον «*Δόξα τῇ ἀγίᾳ ἀναστάσει σου, Κύριε*», τὰ ἐπόμενα μὲ στίχον «*Ἄγιοι τοῦ Θεοῦ*», καὶ εἰς τὰ δύο τελευταῖα Δόξα, Καὶ νῦν· ἀπὸ γ' ὡδῆς ἡ ύπακοὴ «*Ἄγγελος παίδων ἐδρόσισε*» καὶ τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου χῦμα· ἀφ' οὗ τὸ κοντάκιον τῶν πατέρων «*Χειρόγραφον εἰκόνα*» μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ύπόμνημα τῆς Κυριακῆς πρὸ τῶν Χριστουγέννων.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ εἱρμοὶ «*Χριστὸς γεννᾶται*»· «*Tὴν τιμιωτέραν*», «[Μεγάλυνον, ψυχή μου...] Μνστήριον ζένον».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «*Ἄγιος Κύριος*» κ.λπ., τὸ δ' ἀναστάσιμον «*Ταῖς ἀρεταῖς ἀστράψαντες*», τὸ τῶν πατέρων «*Πατριαρχῶν οἱ πρόκριτοι*» καὶ τὸ θεοτοκίον τοῦ ἀναστασίμου «*Τὸ χαίρετε φθεγξάμενος*».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῶν πατέρων προσόμοια 3 «Ἄρον σον τὴν φωνὴν» κ.λπ. εἰς 4 –εἰς τοὺς πρὸ αὐτῶν στίχους τὰ δύο τελευταῖα –, Δόξα, τῶν πατέρων «Τῶν νομικῶν διδαγμάτων», Καὶ νῦν, «Ὑπερευλογημένη». Δοξολογία μεγάλῃ, «Σήμερον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα [ἢ τὰ τυπικὰ καὶ εἰς τοὺς μακαρισμοὺς 4 ἀναστάσιμα τροπάρια τοῦ ἥχου καὶ 4 ἐκ τῆς ζ' ώδῆς τοῦ κανόνος τῶν πατέρων].

META THN EISODON ἀπόλυτικια «Τοῦ λίθου σφραγισθέντος», «Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλονιάριον τὰ εἰδικὰ τῆς Κυριακῆς: Ἀπόστολος: Κυρ. πρὸ τῶν Χριστουγέννων, «Πίστει παρφύκησεν Ἀβραάμ» (Ἐβρ. ια' 9-10, 32-40). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, «Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Μτθ. α' 1-25).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἄζιον ἔστιν». Κοινωνικὸν «Αἴνεῖτε», καὶ τὰ λοιπὰ τῆς λειτουργίας ως συνήθως.

20. Δευτέρα. Προεόρτια τῶν Χριστουγέννων. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου (†107). Φιλογονίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας (†323), Ἰωάννου νεομάρτυρος ἐκ Θάσου (†1652), Ἰωάννου ἀγίου τῆς Κροστάνδης (†1908).

Ειδήσεις. 1. Ἄπο σήμερον ἡ Παρακλητικὴ σχολάζει μέχρι τῆς 14ης Ιανουαρίου, πλὴν τῶν Κυριακῶν. Διὰ δὲ τὰς ἀκολουθίας τῶν προεορτίων καὶ μεθεόρτων καθημερινῶν βλέπε ἐμπροσθεν, εἰς τὰς γενικὰς τυπικὰς διατάξεις (§§52-63).

2. *Eiς τὸν ἔσπερινον τῶν προεορτίων καθημερινῶν ψάλλονται μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» οἱ διὰ τὰ ἀπόδειπνα κανόνες τοῦ Μηναίου (Τ.Μ.Ε. Δεκ. 25 §23), μεθ' οὓς λέγεται τὸ τρισάγιον.*

3. *Ἐως τῆς 24ης Δεκεμβρίου, ὅπου ἔὰν ψαλῇ ἔόρτιος ἀκολουθία, ψάλλονται καταβασίαι «Χριστὸς γεννᾶται», εἰς δὲ τὴν θ. λειτουργίαν (καὶ εἰς τὰς ὥρας μετὰ τὸ τρισάγιον) τὸ κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν προαιώνιον Λόγον».*

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Δευτ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 1-10).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Δευτ. ιδ' Λουκᾶ (Μρ. θ' 42-ι' 1).

21. Τρίτη. Ἰουλιανῆς καὶ τῶν σὺν αὐτῇ 500 μαρτύρων (†304). Θεμιστοκλέους μάρτυρος (†251).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 11-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τρ. ιδ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 2-12).

22. Τετάρτη. Αναστασίας μεγαλομάρτυρος τῆς φαρμακολυτρίας (†304). Χρυσογόνου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.

Ο ἥλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Αἴγοκερω. Ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ε' 22-ζ' 11).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Τετ. ιδ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 11-16).

23. Πέμπτη. Τῶν ἐν Κρήτῃ δέκα μαρτύρων (γ' αἱ.). Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας, ἡ τοι τῆς ἀγίας τοῦ Θεοῦ Σοφίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κζ' ἐβδ. ἐπιστ. (Α' Τιμ. ζ' 17-21).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιδ' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ι' 17-28).

24. Παρασκευή. Εὐγενίας ὄσιομάρτυρος (†262) καὶ Φιλίππου μάρτυρος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, Βασίλλας καὶ Ἀχαϊκοῦ μαρτύρων.

Ἡ ἀκολουθία τῆς ἡμέρας ψάλλεται ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

Εἰς τὸν ἐσπερινὸν μετὰ τὸ «Νῦν ἀπολύεις» συνάπτεται ὁ κανὼν τοῦ ἀποδείπνου «Ἄρχων ἐξ Ἰούδα» (μετὰ τῶν εἰρμῶν αὐτοῦ). Εἶτα τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀπεγράφετο ποτέ» (ἄπαξ), ἡ ἐκτενῆς (ώς μή γενομένης εἰσόδου) καὶ ἡ συνήθης ἀπόλυσις.

Εἰς τὸν ὅρθρον. Εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀπεγράφετο ποτέ» δίς (μετὰ τοῦ Δόξα, Καὶ νῦν), ἡ δὲ λοιπὴ ἀκολουθία ἄνευ καταβασιῶν, ἀλλὰ μόνον οἱ εἰρμοὶ τῆς γ' καὶ τῆς ζ' ὡδῆς εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν εἰς τὸ «Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν» ὁ εἱρμὸς τῆς η' ὡδῆς «Τὸν ἐν καμίνῳ». «Τὴν τιμιωτέραν», ὁ εἱρμὸς τῆς θ' ὡδῆς «Ἀνάρχου γεννήτορος» καὶ τὸ «Ἄξιον ἔστιν». εἰς τὰ ἐξαποστειλάρια καὶ τοὺς αἴνους, ως ἐν τῷ Μηναίῳ: «Σοὶ δόξα πρέπει» καὶ ἡ δοξολογία χῦμα: εἰς τὸν στίχον τῶν αἴνων ἄπαντα ως ἐν τῷ Μηναίῳ: «Ἄγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἀπεγράφετο ποτὲ» καὶ ἡ (μεγ.) ἀπόλυσις. Ἐν συνεχείᾳ ψάλλονται αἱ

Μεγάλαι ὥραι (Τ.Μ.Ε., 25 Δεκεμβρ., περίπτωσις α' §§2-5). Εἰς τὴν α' ὥραν «Εὐλογητὸς ὁ Θεός», [«Δόξα σοι, ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι», «Βασιλεῦ οὐράνιε»,] τρισάγιον κ.λπ., αἱ δὲ λοιπαὶ ὥραι ἄρχονται ἀπὸ τοῦ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν», καθὼς ἐπισυνάπτονται εὐθὺς μετὰ τὴν εὐχὴν τῆς προηγουμένης ὥρας. Ἡ ἀκολουθία αὐτῶν ως ἔχει εἰς τὸ Μηναῖον (ἀλλὰ τὰ ἰδιόμελα ψάλλονται ἄπαξ ἔκαστον). Ἐν φ' ψάλλονται τὰ ἰδιόμελα τῶν

ώρων, ό διάκονος (ἢ ὁ ίερεὺς φέρων ἐπιτραχήλιον καὶ φελάνιον) θυμιᾶς τὸν ναὸν καὶ τὸν λαὸν μετὰ θυμιατοῦ (κατεζίου).

Ωρα θ'. Μετὰ τὰ δύο πρῶτα ιδιόμελα τῆς ὥρας ό α' χορὸς ψάλλει Δόξα Πατρί, ό β' Καὶ νῦν, καὶ ό κανονάρχης ιστάμενος εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἀναγινώσκει –κατὰ στίχον– «εὐλαβῶς καὶ κατὰ τὸ ὑφος τοῦ Εὐαγγελίου» τὸ ιδιόμελον «Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου», ώς εἴθισται· εἴτα οἱ χοροὶ ψάλλουν τοῦτο ἐναλλάξ κατὰ στίχον, μεθ' ὅ ή Προφητεία, ό Απόστολος, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰ λοιπά. Μετὰ τὴν εὐχὴν «Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ» [συνήθως παραλείπονται ἐν ταῖς ἐνορίαις τὰ τυπικὰ καὶ οἱ μακαρισμοί, καὶ] λέγεται εὐθὺς ή (μικρὰ) ἀπόλυσις. 'Ἐν συνεχείᾳ

Ο μέγας ἐσπερινὸς τῆς ἔορτῆς τῶν Χριστουγέννων μετὰ τῆς θ. λειτουργίας τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

«Ἐύλογημένη», ό προοιμιακός, ή μεγάλη συναπτή.

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» στιχηρὰ ιδιόμελα τῆς ἔορτῆς 4 «Ἄειτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυρίῳ» κ.τ.λ. εἰς 6, Δόξα, Καὶ νῦν, «Ἄγούστου μοναρχήσαντος ἐπὶ τῆς γῆς».

ΕΙΣΟΔΟΣ μετὰ Εὐαγγελίου, «Φῶς ἵλαρόν», καὶ εὐθὺς τὰ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Τὸ α' ἀνάγνωσμα «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός»· εἴτα ό α' χορὸς τὸ τροπάριον «Λαθὼν ἐτέχθης», τοῦ ὅποίου τὸ ἀκροτελεύτιον «Καὶ μάγους σοι προσήνεγκε» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ β' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ πς' (86ον) ψαλμοῦ, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ό α' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «Λαθὼν ἐτέχθης» ὀλόκληρον. Εἴτα τὸ ζ' ἀνάγνωσμα «Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν»· μετ' αὐτὸ ό β' χορὸς τὸ τροπάριον «Ἀνέτειλας, Χριστέ, ἐκ παρθένου», τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ ὅποίου «Μάγους ὁδηγήσας» ψάλλεται (ἀρχομένου τοῦ α' χοροῦ) μετὰ τῶν στίχων τοῦ Ιβ' (92ον) ψαλμοῦ, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, Δόξα, Καὶ νῦν, ό β' χορὸς τὸ αὐτὸ τροπάριον «Ἀνέτειλας, Χριστέ» ὀλόκληρον. Εἴτα τὸ η' ἀνάγνωσμα «Προσέθετο Κύριος», μεθ' δ «Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν», «὾τι ἄγιος εἶ, ό Θεός» καὶ τὸ τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον ώς ἐν τῷ Μηναίῳ Ἀπόστολος: τοῦ ἐσπερινοῦ, Σαβ. α' ἑβδ. νηστ., «Πολυ-

μερῶς καὶ πολυτρόπως» (Ἐβρ. α' 1-12). Εὐαγγέλιον: τῆς γ' ὥρας, «Ἐξῆλθε δόγμα» (Λκ. β' 1-20).

Καθεξῆς ἡ θ. λειτουργία τοῦ μεγ. Βασιλείου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως τὸ «Ἐπὶ σοὶ χαίρει». Κοινωνικὸν «Αἴνεῖτε»· «Εἴδομεν τὸ φῶς». Απόλυτις «Ο ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

25. Σάββατον. † Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Εἰς τὸ μεσονυκτικόν. Μετὰ τὸν ν' ψαλμόν, τὰ διὰ τὴν λιτήν στιχηρὰ τῆς ἑορτῆς (παραλειπομένων τῶν Δόξα, Καὶ νῦν πρὸ τῶν δύο τελευταίων ἴδιομέλων) καὶ ἐν συνεχείᾳ τὰ 3 ἴδιόμελα τοῦ στίχου τοῦ ἑσπερινοῦ «Μέγα καὶ παράδοξον» κ.λπ., ἄνευ τῶν πρὸ αὐτῶν στίχων, Δόξα, «Ἐνφράνθητι, Ἱερονσαλήμ», Καὶ νῦν, «Σπηλαίῳ παρώκησας», τρισάγιον κ.λπ., τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».

Εἰς τὸν ὅρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ» τρίς. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ πολυέλεος «Αἴνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου».]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ τῆς ἑορτῆς κατὰ σειράν· τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἥχου, τὸ προκείμενον, Εὐαγγέλιον ὅρθρου, ὁ ν' ψαλμὸς χῦμα, καὶ τὰ λοιπὰ ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, οἱ δύο τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν είρμων αὐτῶν («ἄνευ στίχων»), Δόξα, Καὶ νῦν εἰς τὰ δύο τελευταῖα τροπάρια ἐκάστης φόδης τοῦ β' κανόνος: ἀπὸ γ' φόδης ἡ ὑπακοὴ «Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν» χῦμα: ἀφ' ζ' φόδης ως ἐν τῷ Μηναίῳ.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ διπλαῖ οἱ είρμοι «Χριστὸς γεννᾶται» καὶ «Ἐσωσε λαόν»· (ἀντὶ τοῦ Τὴν τιμιωτέραν), ψάλλονται οἱ είρμοι καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' φόδης τῶν δύο κανόνων μὲ τὰ ἐν τῷ Μηναίῳ μεγαλυνάρια τῆς ἑορτῆς: εἴτα οἱ δύο είρμοι μετὰ τῶν ἀντίστοιχων μεγαλυναρίων «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ξένον» καὶ «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν λυτρωσαμένην... Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

Τὸ ἔξαποστειλάριον ἐκ τρίτου, εἰς τοὺς αἱνους τὰ 4 στιχηρὰ τοῦ Μηναίου, δοξολογία μεγάλη, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ» ἄπαξ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἐφυμίνιων αὐτῶν.

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἔωσφόρου ἐγέννησά σε· ὥμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἴερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Σῶσον ἡμᾶς, Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς, ψάλλοντάς σοι ἀλληλούνια».

META THN EISODON μόνον τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ» καὶ τὸ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει». Άντι τρισαγίου «὾σοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Ἀπόστολος: τῆς ἑορτῆς –μετὰ τοῦ προκειμένου αὐτοῦ–, 25 Δεκ., «Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου» (Γαλ. δ' 4-7). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, 25 Δεκ., «Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ» (Μτθ. β' 1-12).

Καθεξῆς ἡ θεία λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἑξαιρέτως τὸ «Μεγάλυνον, ψυχή μου... Μνυστήριον ζένον». Κοινωνικὸν «Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς, τὸ «Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ» ἄπαξ. Απόλυτις ως εἰς τὸν ἐσπερινόν.

Σημείωσις. Απὸ τῆς σήμερον ἔως τῆς 4ης Ιανουαρίου (2022) ἐπιτρέπεται κατάλυσις εἰς πάντα.

26. † ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ. «΄Ιωσὴφ τοῦ μνήστορος, Δανὶδ τοῦ προφητάνακτος καὶ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου». † Η σύναξις τῆς Ύπεραγίας Θεοτόκου. Εὐθυμίου Σάρδεων ιερομάρτυρος τοῦ ὁμολογητοῦ (†840). Ἡχος β', ἐωθινὸν ε'.

T.M.E., 25 Δεκεμβρίου §§18-20. Τοὺς ὅμινους τῆς Κυριακῆς μετὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν βλέπε ἐν τῷ Μηναίῳ μετὰ τὴν 26ην καὶ πρὸ τῆς 27ης Δεκεμβρίου.

Εἰς τὴν θ'. Απολυτίκιον καὶ κοντάκιον τῆς ἑορτῆς.

Εἰς τὸν ἐσπερινόν. Ο προοιμιακός (ἄνευ Ψαλτηρίου).

ΕΙΣ ΤΟ «ΚΥΡΙΕ, ΕΚΕΚΡΑΞΑ» ἀναστάσιμα 4, τῆς ἑορτῆς ἰδιόμελα 3 «Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα» (26ης Δεκ.), καὶ τῶν θεοπατόρων ἔτερα 3 «Τὸν θεοπάτορα πάντες» κ.λπ., Δόξα, «Μνήμην ἐπιτελοῦμεν», Καὶ νῦν, τῆς ἑορτῆς «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ» (26ης Δεκ.).

ΕΙΣΟΔΟΣ, «Φῶς ἰλαρόν», καὶ τὸ μέγα προκείμενον «Τίς θεὸς μέγας» κατὰ τὴν ἐν τῷ Μηναίῳ τάξιν.

ΑΠΟΣΤΙΧΑ τὰ ἀναστάσιμα, Δόξα, τῆς Κυρ. μετὰ τὴν Χρ. γέννησιν «Τερέων μνήμη», Καὶ νῦν, τῆς 26ης Δεκ. «Ἐν Βῃθλεὲμ συνέδραμον ποιμένες».

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ «Ὄτε κατῆλθες», Δόξα, «Ἐνάγγελίζου Ἰωσήφ», Καὶ νῦν, «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ».

ΑΠΟΛΥΣΙΣ «Ο ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστός...»

Τὸ μεσονυκτικὸν τῆς Κυριακῆς ως εἴθισται, καὶ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου».

Εἰς τὸν ὄρθρον. Μετὰ τὸν ἔξαψαλμον, εἰς τὸ «Θεὸς Κύριος» τὰ ἐν τῷ ἑσπερινῷ ἀπολυτίκια. [Τὸ Ψαλτήριον καὶ ὁ ἄμωμος.]

ΚΑΘΙΣΜΑΤΑ τὰ ἀναστάσιμα καὶ ἀνὰ ἐν τῆς ἑορτῆς ἀντὶ θεοτοκίων (ζήτει τῇ 26ῃ). Εὐλογητάρια. Ἡ ύπακοή, οἱ ἀναβαθμοὶ καὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἥχου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ἑωθινὸν (ε') μετὰ τῆς συνήθους τάξεως αὐτοῦ.

ΚΑΝΟΝΕΣ, ὁ ἀναστάσιμος μετὰ τῶν είρμῶν, καὶ οἱ δύο τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστούγεννα. Ἀπὸ γ' ὡδῆς τὸ ἀναστάσιμον κοντάκιον μετὰ τοῦ οἴκου (χῦμα) καὶ ψάλλεται τὸ μεσώδιον κάθισμα τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χριστούγεννα «Πατρὸς ὡς ἀληθῶς», Δόξα, Καὶ νῦν, τὸ ἔτερον «Χορὸς τῶν προφητῶν»· ἀφ' ε' τὸ κοντάκιον «Ἐύφροσύνης σήμερον» μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ (Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα), τὸ συναξάριον τῆς ἡμέρας καὶ τὸ ύπόμνημα τῆς Κυριακῆς.

ΚΑΤΑΒΑΣΙΑΙ οἱ είρμοι «Ἐσωσε λαόν»· δὲν ψάλλομεν *Tὴν τιμιωτέραν*, ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς λέγονται οἱ είρμοι καὶ τὰ τροπάρια τῆς θ' ὡδῆς ἀμφοτέρων τῶν κανόνων τῆς ἑορτῆς ἐφύμνια εἰς τὰ μεγαλυνάρια αὐτῶν, ως χθές, καὶ εἴτα «[Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν...] Στέργειν μὲν ἡμᾶς».

ΕΞΑΠΟΣΤΕΙΛΑΡΙΑ «Ἄγιος Κύριος» κ.λπ., τὸ ε' ἀναστάσιμον «Ἡ ζωὴ καὶ ὁδὸς Χριστός», τῶν θεοπατόρων «Σὸν Ἰακώβῳ μέλψωμεν», καὶ τῆς ἑορτῆς «Ἐπεσκέψατο ἡμᾶς».

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ στιχηρὰ ἀναστάσιμα 4 καὶ τῆς ἑορτῆς 4 «Ἐύφραινεσθε, δίκαιοι» κ.λπ. –εἰς στίχους τὰ δύο τελευταῖα α')

«Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἵως ἀν
θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ύποποδίον τῶν ποδῶν σου», β') » «Ἐκ γα-
στρὸς πρὸ ἑώσφόρου ἐγέννησά σε ὥμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμε-
ληθήσεται»—, Δόξα, τὸ ἰδιόμελον τῆς Κυριακῆς μετὰ τὰ Χρι-
στούγεννα «Ἄīμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ», Καὶ νῦν, «Σήμε-
ρον ἡ ἀόρατος φύσις» (26ης Δεκ.). Δοξολογία μεγάλη, «Σήμε-
ρον σωτηρία».

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν
ἐφυμνίων αὐτῶν (ώς εἰς τὸ Μηναῖον 25 Δεκεμβρίου).

ΕΙΣΟΔΙΚΟΝ «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἀνα-
στὰς ἐκ νεκρῶν...»

META THN EISODON ἀπολυτίκια «Ὦτε κατῆλθες», «Ἡ γέν-
νησίς σου, Χριστέ», «Ἐναγγελίζον Ἰωσήφ», καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ
ναοῦ, κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον». Ἀντὶ τρισαγίου
«Οσοι εἰς Χριστόν».

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ
εἰδικὰ τῆς Κυρ. μετὰ τὰ Χριστούγεννα· Ἀπόστολος; Κυριακῆς
μετὰ τὰ Χριστούγεννα, Κυρ. κ' ἐπιστ., «Γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐα-
γέλιον» (Γαλ. α' 11-19). Εὐαγγέλιον: ὅμοιως, «Ἀναχωρησάντων
τῶν μάγων» (Μτθ. β' 13-23).

Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμος «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τι-
μιωτέραν... Στέργειν μὲν ἡμᾶς». Κοινωνικὸν «Λύτρωσιν ἀπέστει-
λε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Eἴδομεν τὸ φῶς
τὸ «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ». Απόλυτις ως ἐν τῷ ἐσπερινῷ.

Εἰδήσεις. 1. Ἄποδιανον ἔως τῆς 30ῆς Δεκ. τῶν κανόνων τοῦ Μη-
ναίου προτάσσονται οἱ τῆς ἑορτῆς· τῇ μὲν 27ῃ καὶ 29ῃ ὁ α' κανόν, τῇ
δὲ 28ῃ καὶ 30ῃ ὁ β'. Καταβασίαι, ἐὰν ἑορτάζεται ἄγιος, «Ἐσωσε
λαόν».

2. «Ἔως τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου, τὰ ἀντίφωνα τῆς ἑορτῆς μὲ εἰσοδικὸν
«Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς»· κο-
ντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει».

3. «Ἔως τῆς ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς εἰς πάσας τὰς ἀκολουθίας ἀπό-
λυσις «Ο ἐν σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν
σωτηρίαν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν».

4. «Ἔως πάσας τὰς μεθεόρτους καθημερινὰς ἡ ἀκολουθία ψάλλεται
μόνον ἐκ τοῦ Μηναίου (ὅρα ἔμπροσθεν, γεν. τυπ. διατάξεις §§52-63).

27. Δευτέρα. † Στεφάνου πρωτομάρτυρος καὶ ἀποστόλου (†34). Θεοδώρου ὁσίου τοῦ γραπτοῦ (†840).

Αἱ ἀκολουθίαι τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ τοῦ ὁσίου συμψάλλονται μετὰ τῶν μεθεόρτων ώς ἐν τῷ Μηναίῳ. Εἰς τὸν ἑσπερινὸν ἄνευ εἰσόδου. Εἰς τὸν ὅρθρον ἄνευ καταβασιῶν, στιχολογοῦμεν δὲ «Τὴν τιμιωτέραν»· μετὰ τοὺς αἴνους παραλείπονται τὰ ἀπόστιχα καὶ ψάλλεται δοξολογία μεγάλῃ. Εἰς τὴν λειτουργίαν, ἀντίφωνα τῆς ἔօρτῆς εἰσοδικὸν «Δεῦτε προσκυνήσωμεν... Σῶσον ἡμᾶς... ὁ ἐκ παρθένου τεχθείς». Μετὰ τὴν εἰσοδον ἀπολυτίκια «Ἡ γέννησίς σου», «Βασίλειον διάδημα» καὶ τοῦ ἀγίου τοῦ ναοῦ· κοντάκιον «Ἡ παρθένος σήμερον». Τρισάγιον. Ἀπόστολος: τοῦ πρωτομάρτυρος, Δευτ. γ' ἐβδ. Πράξ., «Στέφανος πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως» (Πρᾶξ. ζ' 8-ζ' 5, 47-60). Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Κυρ. ιγ' Ματθ., «Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης» (Μτθ. κα' 33-42). «Ἄξιον ἐστί». Κοινωνικὸν «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν»· «Εἴδομεν τὸ φῶς».

28. Τρίτη. Τῶν ἀγίων Διιστυρίων τῶν ἐν Νικομηδείᾳ καέντων μαρτύρων (†302). Γλυκερίου μάρτυρος.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τρ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. γ' 16-δ' 4).

Εὐαγγέλιον: ὁμοίως, Τρ. ιε' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ια' 11-23).

29. Τετάρτη. Τῶν ἀγίων νηπίων τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου ἀναιρεθέντων Μαρκέλλου ὁσίου. Γεωργίου Νικομηδείας, ποιητοῦ τῶν κανόνων.

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Τετ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Β' Τιμ. δ' 9-22).

Εὐαγγέλιον: νηπίων, θ' ὥρας Χριστουγέννων (Μτθ. β' 13-23).

30. Πέμπτη. Ἄνυσίας ὁσιομάρτυρος τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ (†285-305). Φιλεταίρου μάρτυρος (†351), Λέοντος ὁσίου ἀρχιμανδρίτου, Γεδεών ὁσιομάρτυρος τοῦ ἐν Τυρνάβῳ (†1812).

Ἀπόστολος: ἡμέρας, Πέμ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α' 5-14).

Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Πέμ. ιε' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ια' 27-33).

31. Παρασκευή. Ἀπόδοσις τῆς ἔօρτῆς τῶν Χριστουγέννων. Μελάνης ὁσίας τῆς Ῥωμαίας (†449), Ζωτικοῦ ὁρφανοτρόφου (δ' αἱ.).

Ἡ ἀκολουθία ώς ἐν τῇ κυρίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἔօρτῆς (25 Δεκεμβρίου) μετὰ τῶν ἔξῆς διαφορῶν.

Εἰς τὸν ἐσπερινὸν μετὰ τὸ δοξαστικὸν τῶν ἐσπερίων γίνεται εἴσοδος, «Φῶς ἥλαρὸν» καὶ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας. Τὰ ἀναγνώσματα καταλιμπάνονται· ώσαύτως καὶ τὰ ἴδιόμελα τῆς λιτῆς. Ἀπόστιχα τὰ τῆς ἑορτῆς, ώς ἐν τῷ Μηναίῳ, καὶ τὸ ἀπολυτίκιον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ» γ'. Απόλυτις ώς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὸν ὅρθρον δὲν λέγεται τὸ μετὰ τὸν πολυέλεον κάθισμα οὕτε Εὐαγγέλιον· δθεν μετὰ τὰ δύο καθίσματα, ὁ ν' ψαλμὸς καὶ εὐθὺς οἱ κανόνες· ἀπὸ γ' φδῆς, ἀντὶ τῆς ὑπακοῆς, τὸ μετ' αὐτὴν κάθισμα «Ἄγαλλιάσθω οὐρανὸς» δίς· ἀφ' οἵ το κοντάκιον καὶ ὁ οἶκος τῆς ἑορτῆς, τὸ συναξάριον τῆς 31ης Δεκεμβρίου. Καταβασίαι διπλαῖ καὶ ή θ' φδὴ ώς ἐν τῇ ἑορτῇ.

Εἰς τὴν λειτουργίαν. Ἀντίφωνα, εἰσοδικόν, ἀπολυτίκιον καὶ κοντάκιον ώς ἐν τῇ ἑορτῇ. Τρισάγιον. Προκείμενον καὶ ἀλληλουιάριον τὰ τῆς ἑορτῆς (διὰ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς). Ἀπόστολος: ἡμέρας, Παρ. κη' ἐβδ. ἐπιστ. (Τίτ. α' 15-β' 10). Εὐαγγέλιον: ἡμέρας, Παρ. ιε' ἐβδ. Λουκᾶ (Μρ. ιβ' 1-12). Καθεξῆς ή θεία λειτουργία τοῦ ἵ. Χρυσοστόμου. Εἰς τὸ Ἐξαιρέτως ὁ είρμὸς «Μεγάλυνον, ψυχή μου, τὴν τιμιωτέραν... Μυστήριον ζένον»· κοινωνικὸν «Λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ· ἀλληλούια»· ἀντὶ τοῦ Εἴδομεν τὸ φῶς τὸ τροπάριον «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ»· ἀπόλυτις ή τῆς ἑορτῆς.